

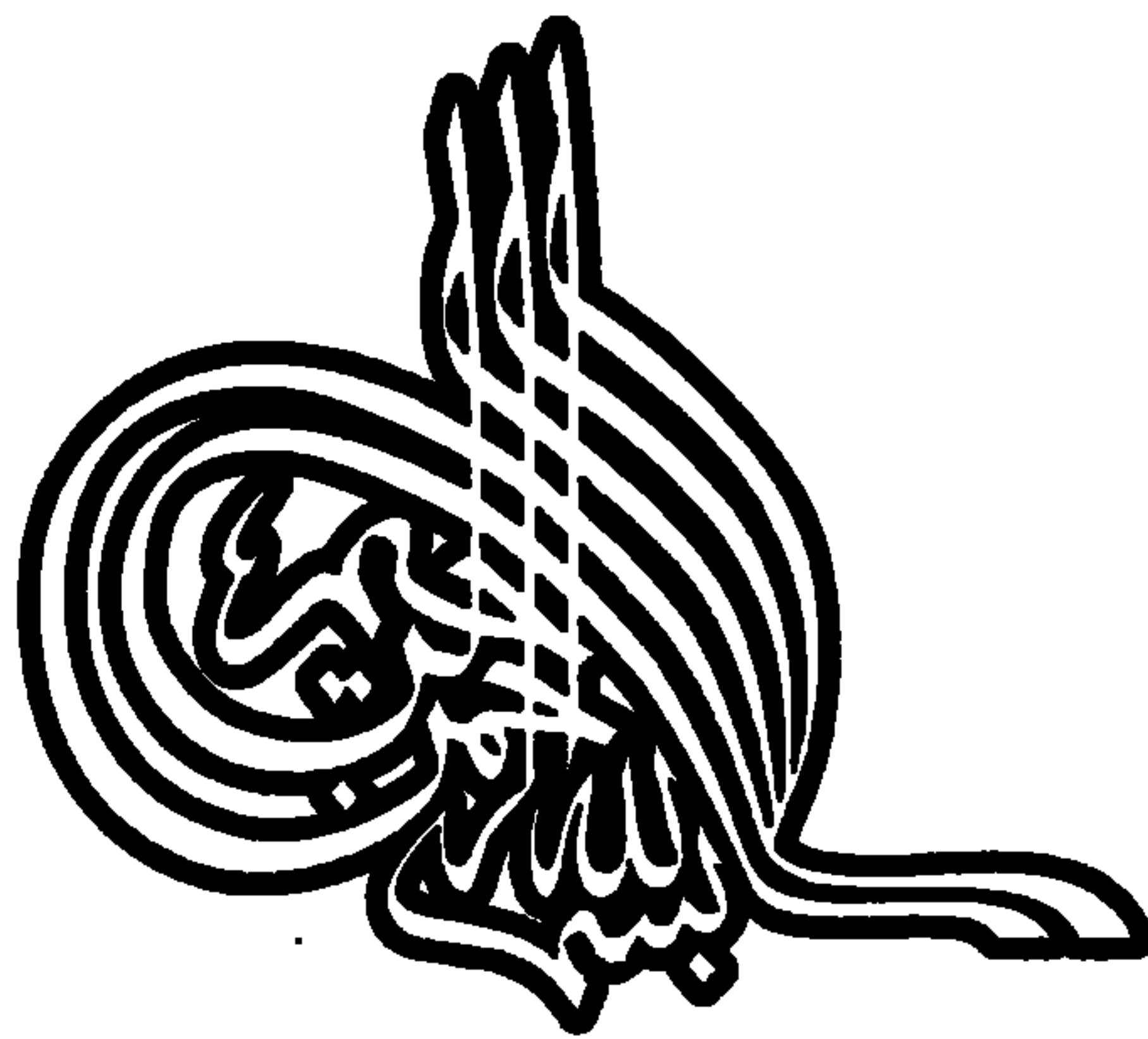

اهار

وايه تا چي بريالي وژلي نه دي
دا په غېږ کي دي پرېکړي سره چادي؟

مولانا عبدالغفار بريالي

أَحْمَدُ اللَّهَ حَقَّ حَمْدِهِ.
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَآلِهِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ ط

اخبار

د ارواښاد مولانا عبدالغفار "بريالي"
د اشعارو ټولگه

سريزه

د محمد ناصر "نصرت" نيازي

۱۳۸۲ لمریز کال

مکتبه قاسميه

کاسي روډ کوټه

د خپروونکي يادښت

د خوښۍ خای دی چې په دې وروستیو کې د نورو کتابونو تر څنګ د هیواد د نامتو او پیاوړي شاعر ارواښاد عبدالغفار بریالي د کلیات د خپراوي ویاړ زیور په برخه شو. که څه هم دا کتاب څه موده له مخه په ۱۳۷۷ لمریز کال په کندهار کې د طالبانو د حکومت لخوا کمپوز او چاپ شوی و. خو دا چې هغه وخت په کمپیوټري اسانتیاوو کې لا پښتو دومره خای نه و موندلی او یا خو دوی ته نه و رسېدلی. نو دوی مجبور وو چې په عربي لیکنو یې ولیکي او د پښتو هغه توري (حروف) چې په عربي ژبه کې نشته په لاس ورکړي. خو که څوک د عربي او پښتو توري سرد پرته کړي نو په پښتو کې ډېر داسې توري شته چې هغه نه په فارسي او نه هم په نورو ژبو کې شته خو البته په فارسي او اردو کې د عربي په پرته د پښتو لږ داسې توري دي چې هغه نشته. له همدې کبله په کتاب کې د تېروتنو ترڅنګ د کتاب ترتیب، اوډل او کچه هم سمه نه وه.

ځکه نو موږ ددې کلیات و یو خلی بیا کمپوز. له سرد ترتیب او چاپ نه متي رابډ وهلې. په ډېره هڅه او هاند سرد مو دا کار په مخه بوتی او تر ډېره حده په خپله موخه کې بریالي شو. خو البته بیا هم لکه چې وايي "انسان له غلطیو خالي نه دی" که چیرې بیا هم کومه تېروتنه راڅخه شوې وي هیله ده و مو بخښی او عفوډ راته وکړی.

باید یادونه وکړم چې ددې کتاب په ترتیب کې بناغلي عبدالرؤف حقیار صاحب ډېر د مرسته کړې چې اداره مننه ترې کوي. خو نوموړی یوډ خبرد کوي چې په دې کتاب کې د واو ته ځانګړې پاملرنه نه ده شوې، چې اصلاح یې دی د اوس مهال لپاره د وخت د کمي له کبله د خپل خان له اړخه ګرانه بولي. او زیاتوي چې په بل ځل چاپ کې باید اصلاح شي. هغه په دې معنی چې د مفرد لپاره باید هغه واو چې پر سر یې همزده وي ولیکل شي لکه (ؤ) او د جمعي لپاره باید دوه واوونه څنګ پر څنګ ولیکل شي او همدارنګه بناغلي عبدالنافع افغانزی چې ددې کتاب په کمپوز او ډیزاین کې یې ډېر ښه زیار ګاللی. اداره د زړه له کومې مننه ترې کوي.

په درنښت "اداره"

ددې کتاب د چاپولو هر ډول حقوق زموږ سره محفوظ او خوندي دي

ددې ټولگي پېژندنه:

د کتاب نوم	::	اهار
شاعر	::	ارواښاد مولانا عبدالغفار "بريالی"
سريزه	::	محمدناصر "نصرت" نيازی
لومړی ځل چاپ	::	۱۳۷۷لمريز کال د کندهار د اطلاعاتو او کلتور رياست
دوهم ځل چاپ	::	۱۳۸۲لمريز کال
د چاپ شمېر	::	یوزر (۱۰۰۰) ټوکه
کمپوز: ډيزاين	::	د هیواد کمپيوټر اداره
کمپوټري چاري	::	عبدالنافع افغانزی
خپرونکی	::	مکتبه قاسمیه کاسي رود کوټه
د چاپ ځای	::	لاهور
بیه	::	()

ارواښاد مولانا عبدالغفار بړيالی

چه پر سود مسیری سر مسته قوتورنه کی
 داتا خیردی دساتی چه پیا نه کی
 نور کاکل نیست کهری دی دودنونی
 مناسبتی سر کستان چه زولا نه کی
 لند کی زلفی توری شبی مخ چه بهار دی
 شبی وی نهی د بهار چه زمانه کی
 چه قسمت کی د شرابو وی کم سوی
 بدبختی دروی خوب چه میمانه کی
 حبشی زلفی به شپول زلاوشندو
 افی مار و صی کله چه خزانه کی
 شاپیر یو بازار پرینو وی له شرمه
 چه شروع کی گل سنگار چه پس خانه کی
 بریالیه چه پیران کی وصل غواره
 پیرا کیزی مدرام گنج چه دریا نه کی

د ارواښاد مولانا عبدالغفار (بریالی) پخپل لاس لیکلی شعر

۷۸ سرابن ته	.۷۰	۶۲ پوخ	.۴۲
۷۹ خسيس	.۷۱	۶۴ وچ	.۴۳
۷۹ هيله	.۷۲	۶۵ رنخ	.۴۴
۸۰ سرابن	.۷۳	۶۵ شپه او ورخ	.۴۵
۸۰ خوبن	.۷۴	۶۶ رښمونخ	.۴۶
۸۱ وکينن	.۷۵	۶۶ هيخ	.۴۷
۸۱ اخلاص	.۷۶	۶۷ د خانه سره بد	.۴۸
۸۲ د حرص غندنه	.۷۷	۶۷ هنر ته خطاب	.۴۹
۸۳ د مينې مقراض	.۷۸	۶۸ عبث ژوند	.۵۰
۸۳ عرض	.۷۹	۶۹ کښېښود	.۵۱
۸۴ قرض	.۸۰	۶۹ ملذوذ	.۵۲
۸۴ فيض	.۸۱	۷۰ ډاډ	.۵۳
۸۵ نشاط	.۸۲	۷۰ ستا ښکلا	.۵۴
۸۵ نوي خط	.۸۳	۷۱ قلندر	.۵۵
۸۶ و ساقې ته	.۸۴	۷۱ نسته باور	.۵۶
۸۶ غلط	.۸۵	۷۲ سترخوان	.۵۷
۸۷ حظ	.۸۶	۷۲ د عشق زور	.۵۸
۸۷ د شاعر طبع	.۸۷	۷۳ بې معنی ښکلا	.۵۹
۸۸ د مينې رنخ	.۸۸	۷۳ عزرائيل <small>عليه السلام</small>	.۶۰
۸۸ فقير ته خطاب	.۸۹	۷۴ شعر	.۶۱
۸۹ طلوع	.۹۰	۷۴ لمر	.۶۲
۸۹ د طلوع	.۹۱	۷۵ بور	.۶۳
۹۰ د شاعر نظر	.۹۲	۷۵ د زلفو شور	.۶۴
۹۰ ترجا	.۹۳	۷۶ د مينې فقير	.۶۵
۹۱ پيلي اوبنکي	.۹۴	۷۶ ناز	.۶۶
۹۱ دميني اور	.۹۵	۷۷ اړ	.۶۷
۹۲ زه و ساقې	.۹۶	۷۷ ولاړ	.۶۸
۹۳ ښه ملگری	.۹۷	۷۸ لور	.۶۹

۱۰۸ دغزلو جنگ	۱۲۶	۹۴ د عشق جلوه	۹۸
۱۰۸ بامل	۱۲۷	۹۴ د مینې دک	۹۹
۱۰۹ ږو، ږو	۱۲۸	۹۵ له هجره شکایت	۱۰۰
۱۱۰ وینې	۱۲۹	۹۵ د زړه زنگ	۱۰۱
۱۱۰ خونې خنجر	۱۳۰	۹۶ بل	۱۰۲
۱۱۱ یو، یو	۱۳۱	۹۶ ول ول زلفي	۱۰۳
۱۰۱ بیده وو	۱۳۲	۹۷ پاخه ویل	۱۰۴
۱۲ آه	۱۳۳	۹۷ تا کرم	۱۰۵
۱۱۲ د یتیم وینا	۱۳۴	۹۸ د عشق تور	۱۰۶
۱۱۳ قهرجن کاته	۱۳۵	۹۸ نه سم	۱۰۷
۱۱۳ خپله سوبه	۱۳۶	۹۹ د بېلتون محکمه	۱۰۸
۱۱۴ قلم ته حیرت	۱۳۷	۹۹ د الست یم	۱۰۹
۱۱۴ د زمانې څخه شکایت	۱۳۸	۱۰۰ جانسوزه آه	۱۱۰
۱۱۵ د شاعر تخیل	۱۳۹	۱۰۰ خونې یم	۱۱۱
۱۱۵ د زلفو ستاینه	۱۴۰	۱۰۱ بڼه یم	۱۱۲
۱۱۶ محبت یې زه گټلې یم په پچه	۱۴۱	۱۰۱ د المطرح صنعت	۱۱۳
۱۱۶ خه!	۱۴۲	۱۰۲ د المکرر صنعت	۱۱۴
۱۱۷ سره څه؟	۱۴۳	۱۰۲ هجران	۱۱۵
۱۱۸ مسته هیله	۱۴۴	۱۰۳ زه او زړه	۱۱۶
۱۱۸ بڼه ده	۱۴۵	۱۰۳ د شاعر تحیر	۱۱۷
۱۱۹ حیراني ده	۱۴۶	۱۰۴ د نفس هوا بندي	۱۱۸
۱۱۹ د مسخرو غندنه	۱۴۷	۱۰۴ د طبیعت بنکلا	۱۱۹
۱۲۰ منډه خوله	۱۴۸	۱۰۵ د مینې پان	۱۲۰
۱۲۰ پند	۱۴۹	۱۰۵ د مینې سربازي	۱۲۱
۱۲۱ د بېکاری غندنه	۱۵۰	۱۰۶ د مینې های و هوی	۱۲۲
۱۲۱ زړه	۱۵۱	۱۰۶ سرې لمبې	۱۲۳
۱۲۲ شاعرانه تصور	۱۵۲	۱۰۷ مایوسي	۱۲۴
۱۲۲ کره	۱۵۳	۱۰۷ چټي سترگي	۱۲۵

۱۳۶ نا آرام زړه	۱۸۲	۱۲۳ د زړه بلبل ته	۱۵۴
۱۳۷ د زلفو سیوری	۱۸۳	۱۲۳ د مینو پېشه	۱۵۵
۱۳۷ لسري	۱۸۴	۱۲۴ برنده هیله	۱۵۶
۱۳۸ بد وړي	۱۸۵	۱۲۴ د زړه له جوشه	۱۵۷
۱۳۸ بې دردانو ته	۱۸۶	۱۲۵ زما یاره گلرنگه	۱۵۸
۱۳۹ زور پرهار	۱۸۷	۱۲۵ د خوښی اظهار	۱۵۹
۱۳۹ د عشق وظیفه	۱۸۸	۱۲۶ د مطلوب په هڅه	۱۶۰
۱۴۰ د ساقی په انتظار	۱۸۹	۱۲۶ هیله	۱۶۱
۱۴۰ په تقدیر رضاء	۱۹۰	۱۲۷ او که یه؟	۱۶۲
۱۴۱ خپل عرض	۱۹۱	۱۲۷ غټی اوبسکي	۱۶۳
۱۴۱ راغی	۱۹۲	۱۲۸ سوخي	۱۶۴
۱۴۲ سنجیده خبري	۱۹۳	۱۲۸ د چا دی؟	۱۶۵
۱۴۳ د دولت مفهوم	۱۹۴	۱۲۹ ادب دی	۱۶۶
۱۴۴ د مینې وصف	۱۹۵	۱۲۹ څه سبب دی؟	۱۶۷
۱۴۴ د پیمانې تاثیر	۱۹۶	۱۳۰ افکار	۱۶۸
۱۴۵ ملالی سترگي	۱۹۷	۱۳۰ د محبوبانو دوپوسته صداقت	۱۶۹
۱۴۵ د عشق بستر	۱۹۸	۱۳۱ څه خبر یم	۱۷۰
۱۴۶ تاوولي؟	۱۹۹	۱۳۱ فریادي رغ	۱۷۱
۱۴۶ بریالی	۲۰۰	۱۳۱ د مینې زور	۱۷۲
۱۴۷ پروت وي	۲۰۱	۱۳۲ خورلی دی	۱۷۳
۱۴۷ د زلفو سایه	۲۰۲	۱۳۲ نیولی دی	۱۷۴
۱۴۸ که نه وي نه دي وي	۲۰۳	۱۳۳ په کار نه دی	۱۷۵
۱۴۹ د دلبر ددبده	۲۰۴	۱۳۳ راوپاڅه	۱۷۶
۱۴۹ د ازل مینوشي	۲۰۵	۱۳۴ نه دی	۱۷۷
۱۵۰ زبیا مخ	۲۰۶	۱۳۴ د زمانې تقاضا	۱۷۸
۱۵۰ د میخانې بستر	۲۰۷	۱۳۵ بڼه دی	۱۷۹
۱۵۱ نصیحت	۲۰۸	۱۳۵ د مینانو طریقه	۱۸۰
۱۵۱ مطرب ته	۲۰۹	۱۳۶ معاند ته	۱۸۱

۲۰۱ بي خايه مېلمستيا	۲۳۶	۱۵۲ د غاري هار	۲۱۰
۲۰۲ سرابن سري ته	۲۳۷	۱۵۲ د شاعر خطاب	۲۱۱
۲۰۳ د پسرلي وړمه	۲۳۸	۱۵۳ خلوريخي	۲۱۲
۲۰۴ نن يو رنگ سبا بل	۲۳۹	۱۵۸ مخمس	۲۱۳
۲۰۵ باطن يې د شيطان	۲۴۰	۱۵۹ د رحمت الله بابا پر غزل مسدس	۲۱۴
۲۰۶ نسته ارمان ولي؟	۲۴۱	۱۶۱ ترتيب بند	۲۱۵
۲۰۷ بيا زر درخم وطنه	۲۴۲	۱۶۶ معماوي	۲۱۶
۲۰۸ د يو نامراد خلمي فرياد	۲۴۳	۱۶۸ ادبي توتي	۲۱۷
۲۱۱ عناد	۲۴۴	درېيمه برخه (متفرقات)		
۲۱۲ گيله دي له خانه خه	۲۴۵	۱۷۳ نشره	۲۱۸
څلورمه برخه (غزليات)			۱۷۵ خانگري نشره	۲۱۹
۲۱۵ مطلب جاني	۲۴۶	۱۷۸ نور عربي	۲۲۰
۱۱۶ دا خوب که لهونتيا؟	۲۴۷	۱۷۸ صدرالانام	۲۲۱
۲۱۷ ساقي	۲۴۸	۱۷۹ ما وليدی رشتيا	۲۲۲
۲۱۷ اوبسکي درياها	۲۴۹	۱۸۰ رمز جهان	۲۲۳
۲۱۸ ساقيا	۲۵۰	۱۸۱ سخي جانه	۲۲۴
۲۱۹ صفا می	۲۵۱	۱۸۲ د بغداد پير	۲۲۵
۲۲۰ بي پروا يار	۲۵۲	۱۸۳ يا امام رباني	۲۲۶
۲۲۱ زبیا مخ	۲۵۳	۱۸۴ د شاه نقشبند صاحب شجره	۲۲۷
۲۲۲ لب شراب، شراب	۲۵۴	۱۸۶ اسمای مشائخ گرامي	۲۲۸
۲۲۳ سر غواري سوغات	۲۵۵	۱۸۸ د بابک صاحب مرثيه	۲۲۹
۲۲۴ مست	۲۵۶	۱۹۱ د قبي تفصيل	۲۳۰
۲۲۵ لونگ	۲۵۷	۱۹۶ شپروشکر (مربع نظم)	۲۳۱
۲۲۶ د وصل لذت	۲۵۸	۱۹۷ د پښين په اصطلاح	۲۳۲
۲۲۷ خمار	۲۵۹	۱۹۸ د غماشو د لاسه شکايت	۲۳۳
۲۲۸ سپاه چشمان	۲۶۰	۱۹۹ د وطن ترانه	۲۳۴
۲۲۹ تور	۲۶۱	۲۰۰ ملي بيرغ	۲۳۵

۲۵۵ د ملايانو پېغور	۲۹۰	۲۳۰ منظور	۲۶۲
۲۵۶ پانسی	۲۹۱	۲۳۱ ای مسیحا!	۲۶۳
۲۵۷ تلقین	۲۹۲	۲۳۲ کم یو دی؟	۲۶۴
۲۵۸ فریب نمایه	۲۹۳	۲۳۳ جل وبل	۲۶۵
۲۵۹ درواغ	۲۹۴	۲۳۴ توري زلفي	۲۶۶
۲۶۰ چابک	۲۹۵	۲۳۵ د گل	۲۶۷
۲۶۱ نیم	۲۹۶	۲۳۶ گل	۲۶۸
۲۶۲ لقمان	۲۹۷	۲۳۷ د گل احتیاج	۲۶۹
۲۶۳ الماسي توره	۲۹۸	۲۳۸ د عشق سفر	۲۷۰
۲۶۴ اوبتی کندهار	۲۹۹	۲۳۹ د عشق مناجات	۲۷۱
۲۶۶ خنجري وروخي	۳۰۰	۲۴۰ مدام	۲۷۲
۲۶۷ لېوال	۳۰۱	۲۴۱ درخه خم	۲۷۳
۲۶۸ دوک	۳۰۲	۲۴۲ د میني تور	۲۷۴
۲۶۸ چوک	۳۰۳	۲۴۳ آه و فریاد	۲۷۵
۲۶۹ لمن	۳۰۴	۲۴۳ د عشق معذور	۲۷۶
۲۷۰ پېشلمی	۳۰۵	۲۴۴ پیر مغان ته!	۲۷۷
۲۷۱ کونده لیلی	۳۰۶	۲۴۵ دېر دي نوکران	۲۷۸
۲۷۲ خانبت او تعوید	۳۰۷	۲۴۶ د پغمان سبب	۲۷۹
۲۷۳ بانو	۳۰۸	۲۴۷ ستا تجلې	۲۸۰
۲۷۴ سره لمبه	۳۰۹	۲۴۸ های های	۲۸۱
۲۷۵ سکروتي	۳۱۰	۲۴۹ خواره او شیدي	۲۸۲
۲۷۶ غلبلي	۳۱۱	۲۵۰ کباب	۲۸۳
۲۷۷ قبرتیار دی	۳۱۲	۲۵۱ د زلفو ارمان	۲۸۴
۲۷۸ د ریا پردې	۳۱۳	۲۵۲ د سترگو تبغ	۲۸۵
۲۷۹ د هجران شک روژه	۳۱۴	۲۵۲ گلستان	۲۸۶
۲۸۰ بهوبنه	۳۱۵	۲۵۳ سمندر	۲۸۷
۲۸۰ د دک زړه کباب	۳۱۶	۲۵۴ د ژوند دېوه	۲۸۸
۲۸۱ په وینو لحد	۳۱۷	۲۵۵ د مزگانو جنگ	۲۸۹

۲۹۴ کمیس او شرمینی	۳۳۳	۲۸۲ پوچ ویل	۳۱۸
۲۹۴ لیلة القدر	۳۳۴	۲۸۳ د خیکر وینه	۳۱۹
۲۹۵ بېلتون	۳۳۵	۲۸۴ ایښی دی	۳۲۰
۲۹۵ ملاڼکي	۳۳۶	۲۸۵ ښخ	۳۲۱
۲۹۶ لېندی	۳۳۷	۲۸۵ انډیوال	۳۲۲
۲۹۷ مسلمانې	۳۳۸	۲۸۶ کانی	۳۲۳
۲۹۸ اضطراب	۳۳۹	۲۸۶ لاري لاري	۳۲۴
۲۹۸ سپی رقیب	۳۴۰	۲۸۷ ولچک	۳۲۵
۲۹۹ حوض کوثر	۳۴۱	۲۸۸ میوند	۳۲۶
۳۰۰ ښاغلی	۳۴۲	۲۸۹ تال تال	۳۲۷
۳۰۱ د پښتورگو سوز	۳۴۳	۲۸۹ سپین شفق	۳۲۸
۳۰۳ د مدرسې عشق	۳۴۴	۲۹۰ تر لېمو اوښکي	۳۲۹
		۳۴۵	۲۹۱ ولاری ولاری	۳۳۰
			۲۹۲ محکم	۳۳۱
			۲۹۳ محراب او کعبه	۳۳۲

* *

/

لومړۍ برخه

سريزه

شعر او شاعري:

دا چې شعر او شاعري څه شی، شعر په څو ډوله او د کوم شاعر شعر مو خوښ دی؟ هغه پوښتني دي چې په دې باب ډېرو سترو، سترو ادب پوهانو او لیکوالانو د اخبارونو او کتابونو په وسیله د خپلو عالمانه افکارو د څرگندولو په رڼا کې ډېرې لیکنې پر کړې او بیا بیا هم ډېر څه پرې لیکل کېدای سي خو زه لنډ وایم چې: مؤثر شعر که د طبیعت د ښکلا، رنگینۍ یا د مظلومو انسانانو د سرو آهونو د نقش (تابلو) وپولو. نو طبیعتاً به واقعي شاعر د هغې ښکلې او مظلومي دنیا (انځورگر) وي. ځکه چې شاعر دی چې د طبیعت د جمال او ښکلا په ننداره په ځان کې د سرور او خوښۍ احساس مومي او یا د انساني همغږۍ په بناء د روزگار په څپرو وهلو مظلومو انسانانو په لیدو روحاً زهیرتیا مومي؛ چې زه خپله د همداسې شاعرانو د همداسې مؤثرو شعرونو طرفدار یم.

پښتني ادب پروره خاوره:

د کندهار علمي باستانی محیط چې په خپل غېږ کې یې متبحر عالمان، نومیالي پاچهان، د توري مردان د ژبي او قلم څښتنان روزلي دي پر ځای خبره ده؛ ځکه چې طبیعت د ادب پروری په پېرزوینه په دې سیمه کې د افغاني شاهانو خول، د فقيرانو کچکول، او حتی د ځینو پتمنو مېرمنو پلوونه یې لا هم د ادبي نعمتونو څخه یې څه نه دي پرې ایښي؛ چې ددې خبرې د اثبات لپاره د پښتو د پخوانیو شاعرانو دېوانونه، پښتو آثار او تذکرې هم شاهدي ورکوي او دا هم په ټینګه ویلای سو چې د اوسني پښتو ادب د نهضت بنسټ ایښوونکي ددې سیمې هغه ستر ادب پوهان، مقتدر لیکوالان او پاڅه شاعران دي چې د خپلو عالمانه هڅو، تبعاتو او پخو لیکونو په برکت یې د پښتو ژبي زیات نومورکي او د نظره وتلي شاعران، ادیبان او پښتو آثار د ادبي شهرت ډګر ته را ایستلي دي چې یادونه یې اوس د پښتو ادبیاتو د تاریخ د ژوندې ساتلو د ویاړ ډک فصل و باب لري.

تاریکه فضاء:

چي تر دې را تېر سو، بيا هم ددې سيمي په شاوخوا کي ډېري داسي ادبي څېرې او ولسي شاعران يادولای سو چي ځينو ته يې د پښتانه شعرا کتابونو د يادوني ځای ورکړی او ځيني يې اوس لا هم د نظره وتلي پاته دي. چي همدا اوس يې د (بهار جانان) او (گلزار سيد احمد) د پښتو چاپي کتابونو له مخي فقط نومونه را پاته او په يقين سره ويلای سو چي زياتره به يې د اشعارو د ډېوانو او نورو مستقلو آثارو خاوندان هم وه؛ چي له بده مرغه د تېرو وختونو د بې قدرۍ له کبله اوس، اوس د خپلو ادبي آثارو سره، سره په نورو خاورو کي گمنامه پراته دي.

ځلانده فضاء:

له ښه مرغه ډېر کلونه وړاندي کله چي د کندهار په ادب پروره فضاء کي د (طلوع) لمر څرک وواهه په خپله پراخه خلا سره يې د پښتو ژبي زيات ادیبان او شاعران د ادب ډگر ته را ووتل چي د علمي او ادبي آثارو په څرگندولو او خپرولو سره يې يو د خپل محيط پښتو ورځپاڼي (طلوع افغان) ته ښه رونق ورکړی او بل يې د خپلو گټورو ليکنو او آثارو ذخيړې د ابد لپاره ددې ورځپاڼي پر مخونو باندي روښانه پاته دي چي کېدای سي يو وخت د علم او پوهي د خاوندانو د زيار، هڅي او قلم په برکت د مستقلو گټورو آثارو په ښه د علاقمندانو د استفادې وړ وگرزي.

اصلي مطلب:

که وويل سي چي د انسانانو ژوند د ډول، ډول واقعاتو او خاطراتو مجموعه ده، بې ځايه به نه وي؛ ځکه همدا د ژوندانه د طبيعي جريان اساس دی چي د هري ورځي، هر گړی او حتی د هري لحظې پېښي او حالات په بېل بېل ډول او نښو نښانيو سره صورت مومي. يعني د يوې ورځي حالات د بلي ورځي له واقعاتو او پېښو سره ډېر متفاوت وي چي دا به بيا له دوو حالاتو خالي نه وي چي يا به د خوږو، خوږو يادونو څخه ډک، او يا به د ناخوالو پېښو په بلا لړلي وي. چي ښه يادونه به تر ډېره وخته د ذهن پر صفحه پاته او د ځينو نورو به يې د وخت او زمان په تېرېدو سره خط کوره کيږي، خوزه دلته د يوې داسي خاطرې يادونه کوم چي يادښت يې د تقريباً د (۵۰) کلونو راهيسي تر اوسه زما د ذهن پر صفحه رڼا اچوي هغه دا چي :

ما د ۱۳۲۳ ال. کال په اوائلو کي له دې امله چي له يوه پلوه مي د پښتو ژبي سره علاقه لرله، او بل نښتو ژبي يو توری موری ويلای او يوه ليکنه ميکنه مي هم کولای سواي په رسمي توگه مصروفيت

وموند. چي زما د هغي ارزو د سر ته رسېدو يوازینی مرجع د هغه وخت د مطبوعاتو په مدیریت کي د (اداري چارو) يوه وظیفه وه. کله چي ما په هغه وخت کي د لومړي ځل لپاره د وظیفې د اشغال لپاره پل اېښود، هلته د معمول سره سم د اداري همکارانو تر پېژندگلوی وروسته د يوې داسې متبسمې او بشاشي څېرې سره هم مخامخ سوم چي ياد يې اوس دلته زما ددې ليکني "اصلي هدف" دی، ددې بشاشي څېرې څښتن يو بيدار او حساس څلمی معلومېدی، چي د منمېرینو د کوتې په يو کونج کي ناست، او د شاگرد په څېر يې د پښتو: ژبي ليکني لپاره قلم او کاغذونه مخي ته پراته وه وليد.

دا څلمی عبدالغفار نومېد چي د هغه وخت د مطبوعاتو د مدیریت د سرکاتب ملا محمد شريف (جانان) اخښی يې باله؛ د وخت ضرورت وو، ما هم د نورو همکارانو په گډون له هغه څلمي سره اشنایي موندلې او زیاتره وخت به موراشه درشه سره لرله؛ څرنگه چي هغه وخت د مطبوعاتو د مدیریت په چوکاټ کي په پښتو ژبه د (طلوع افغان) ورځپاڼه هم خپرېدله چي په هغه کي به د کندهار د هغه وخت د تکړه، تکړه ليکوالانو د ډول، ډول اجتماعي، اصلاحي، اخلاقي، سياسي او نورو موضوعاتو د مقالو پر خپرېدو علاوه د پښتو ادبياتو هم ځای درلود. چي په دې برخه کي به د کندهار د پخوانيو او معاصرو ادیبانو او شاعرانو په زړه پوري اشعارو ته هم ځای ورکول کېدی. وخت دی تېرېږي د مطبوعاتي ملگرو تر اشنایي څو کلونه وروسته بيا ورو، ورو د ورځپاڼي د قلمي ملگرو او شاعرانو سره هم زما تماسونه پيدا سوه، چي په دې لړ کي د لومړي ځل لپاره د سيد احمد (بېزار) چي د ښه اواز خاوند او شاعر هم و، او تر ما يې کلونه کلونه دمخه د نوموړي (عبدالغفار) سره ښه رفاقت درلود اشنا سوم؛ ښاغلی بېزار (چي اوس وفات شوی دی) خدای تعالی ﷻ دي يې وبخښي) هغه وخت په ښکارپور (ښکارپور) بازار کي د پتري سازی دکان کاوه چي هلته به زیاتره وختونه د مازيگر له خوا دغه دکان د کندهار د زیاترو ادیبانو او ولسي شاعرانو ناستون او د چا خبره د يو ادبي محفل شکل يې غوره کړی و. ښه مې په ياد دي، چي دلته به هغه وخت د پښتو ژبي زاړه او څلمي شاعران او ادیبان لکه رحمت الله (بابا)، ملا عبدالمنان اخند، عبدالحكيم (شیدا)، محمد رسول (مسلم)، محمد نسیم (نوري)، ملا محمد شريف (جانان) او نور، نور چي حتی ځيني شوقیانو به لا هم هلته ناسته ولاړه درلوده.

او دا مې هم ښه په ياد دي چي کله کله به د مشاعرو په تېره بيا د يوې پسرلني مشاعرې د سلسلې ناوي هم هلته سينگار موندلی، او بيا به يې د (طلوع) پر ځلاندو وړانگو باندي سترگي روڼېدلې. خبره ده يادېږي يو مازيگر ښکارپور (ښکارپور) بازار ته د ښاغلي (بېزار) د دکان په نيت رهي او چي د مددخان د جامع د دکانو راستې ته ورسېدم، ناڅاپه د اشنا (عبدالغفار) د عطاری پر دکان پېښ او چي دورنگ هڅه مې وکړه ومي ليدی چي هغه د غزلي په ليکلو مصروف، او چي زما په ليدلو يې د خپلي ليکني څخه لاس لنډ کړ، تر السلام عليكم وروسته ښه گړی سره ناست، او بيا د خدای په امانی وروسته د سيد احمد (بېزار) د

دکان په نیت و خوځېدم، هلته مي ښاغلي (بېزار) ته دغه قصه بيان کړه چې هغه بيا په خندا راته وويل: (هو! هغه ډېر ښه شاعر، او د ډېره وخته يې د (عبدالغفار) په نامه ډېرې ډېرې غزلې ويلي دي چې اوس يې د (زخمي) تخلص ځانته اختيار کړی او غزلې يې دومره سوزناکې او له جوشه ډکې دي چې په ويلو يې د شوقيانو ستونې داغ او مجلسونه اور اخلي).

وروسته دغه خبره تر ډېره وخته زما په ذهن کې پاته وه، خو يو وخت مي په آرام فرصت په خندا کې ورته وويل: عبدالغفار جان! ښه دی چې ستا د شاعرۍ څخه هم آگا سوم، ده پر خپله طبعي متبسمه څېره علاوه په خندا راته وويل: دا بيا چا ويل؟ ما ورته وويل: چې اوس خبره پته نه پاتېږي! څرنگه چې په هغه وخت کې د شعرا و شاعرۍ خبره پورته کېته کېدله نو مي موقع غنيمت وگڼله د خبرو په ترڅ کې مي ورته وويل: خوښه مو نه ده چې و خپل سرشار شاعرانه خيالي قلم ته اجازه ورکړئ چې نور د خپلو ليکونو څوکه د خپل محيط د ناورو، دودونو او نورو اجتماعي اصلاحاتو په لور و خوځوئ! يعني تر دې وروسته د خپل اخبار (طلوع افغان) سره خپله قلمي مرسته او رابطه جاري وساتئ! خو ستاسې د اجتماعي، اصلاحي او نورو په زړه پوري اشعارو په خپرېدو سره دا ورځپاڼه بيا بيا هم د لوستونکو د محبوبيت وړ وگرځي. دا خبره تر ډېره پر دغه ځای پاته وه، خو يو وخت د ښاغلي عبدالغفار (زخمي) له خوا د ورځپاڼې د نشر لپاره (زما لومړنی شعر) د (قلم ته حيرت) په عنوان گوتو ته راغی چې د ۱۳۲۶ کال د طلوع افغان ورځپاڼې په (۷۶) گڼه کې په دې توگه خپور شو:

په عجيب زينت يې خان ښکاره کړ ماته
له ډېره نازه څه يې نه کتل هيچا ته
گاه به بېرته سو راستون د وچي خواته
دا طلس د لنگ شغلې يې تلې سما ته
لگول به يې برقونه منځ وشاته
ويل وگوره د دانسکلو ښکلا ته
اهميت مه ورکوه وما سپوا ته
په فغان يې تمهيد کېښود وژرا ته
اور به واچوم يوې او بلي خوا ته
د حيرت په ورطه ډوب يې سوم وينا ته
سو، له جوشه تېر د ژبي و صحرا ته
لېکن پرېښودې (زخمي) نن و سبا ته

نن حيران و خپل قلم ته سومه پاته
له نقابه يې صورت وو، را ايستلی
گاه به يوپ سو په گړۍ د تورو وینو
گاه غورپل يې سره شراب له ابې جامه
گاه يې غورخول د سپين بلور پرمخ
راته وې ليکل پر روڼ زبرجد باندي
په کوگل کې کړه د ميني ډېوه بله
دا يې ووي نو يې آه کړه سو دوه ځايه
ول که ژبه کړم د عشق په داستان گڼه
دې دوو سوزو و فریاد متاثر کړم
زما د زړه درياب هم تېز په څپو راغی
تقاضاء يې وه چې وصف د بار وکړي

دا شعر نه یوازې دا چې د شاعر د شاعرانه تخیلاتو او نازکخیالیو څخه ډک وو، بلکې هغه وخت یې په خپرولو سره د ادبي محفل په ملګرو کې هم یوه خاصه غلغله جوړه کړه. د ښاغلي (زخمي) د پورته شعر تر خپرېدو وروسته بیا هم دده دومره په زړه پوري ادبي، اصلاحي، اخلاقي او اجتماعي شعرونه په ورځپاڼو کې خپاره شوي او خپرېدل چې د طلوع افغان ادبي صفحاتو ته یې یو خاص زینت باخښه.

خبره ده یادېږي یوه ورځ په یو ځای کې د ښاغلي (زخمي) د محترم قبله گاه مولوي اختر محمد صاحب سره مخامخ شوم، تر تعارف وروسته د نورو خبرو اترو په ترڅ کې یې راته وویل: "زما زوی عبدالغفار جان ډېر بیدار، څیرک او په سبقانو کې دومره غښتلی دی چې په کوچنیوالي کې مې زیاتره علم دین کتابونه په خلاص کړي دي، خو شپږینه یې لا داده، کله چې عبدالغفار جان وړوکی وو، او د سبقه لپاره به مو د خپل کلي څخه بل کلي ته استاوه د (شرح ملا جامي) کتاب چې د لویو، لویو ملایانو د درس کتاب دی، د مکتبیانو د بستې په رقم به مې تر شا ور غوټه کړی او چې هغه کلي ته به ورسید، هلته به یې (استاد) هغه کتاب له شا څخه ور خلاص کړی او چې درس به یې ورته ووايه د بېرته راتګ پر وخت به یې (استاد) بیا هغه کتاب تر شا ور غوټه کاوه. خو کور ته به راتلی. ته ووايه آیا په داسې کم سن کې د علم دین د کتابو خلاصېدل او بیا په ورکتوب کې د داسې معتبر کتاب وېل د غښتلي توب علامه نه ده؟"

خیر دا خبره هم دلته پرېږده! وروسته مو ولیدل چې د طلوع افغان د ادبیاتو صفحه د ښاغلي (زخمي) د اجتماعي، اصلاحي او نورو ګټورو موضوعاتو د اشعارو په خپرولو سره دومره په زړه پوري سوه چې خپرولو ته به یې هر څه د لوستونکو تلوسه زیاته او هم به دده د پېژندنې په باب تقاضوې کېدلې، څو یو وخت مې د فرصت موندلو په صورت کې د ښاغلي (زخمي) سره یوه لنډه کتنه کړې او چې د سوانح په باره کې یادونه ورته وشوه؛ نوموړي په خپله هغه خندانه څېره چې طبیعت یې په برخه کړې وه، زما غوښتنه منلې، او دمخه تر هغه چې د خپل ژوندانه حالاتو په شاوخوا کې څه ووايي په خدا یې راته وویل چې: اوس ما ځانته د (بريالي) تخلص غوره کړی دی چې له همدې امله ما هم خپله خوښي ورسره څرګنده کړه. ښه وخت لا تېر شوی نه وو، چې دده د ژوندانه حالاتو او ادبي دنیا په باب یو لړ یادښتونه ګوتو ته راغلل چې هغه بیا د طلوع افغان د ورځپاڼې د ۱۳۲۶ ل کال د اواخرو په یوه ګڼه کې په دې توګه خپاره سول.

(ښاغلي عبدالغفار "بريالی" څلمی شاعر دی چې څه وخت مخکې یې د (زخمي) تخلص ځانته غوره کړی او اوس د بريالیتوب ډګر ته راوتلی دی، دا شاعر (۱۸) کلن او په قوم کاکړ دی چې د کندهار د سرپوزې په گیلان نومي کلي کې پیدا شوی او د پلار یو زوی دی دده د روزني او پالنې زیاتره برخه په ښار کې سوې ده. پلار یې هم تکره عالم او مولوي اختر محمد صاحب نومېږي چې اوس هم ژوندی او

اشار

د پنجوايي ولسوالي په يو مسجد کي امام دی، دې شاعر له کوچنيوالي تخمین څلورنيمو کلو راهیسي په خصوصي توگه په خپل درس شروع کړې او د لوست د ډېرې برخې زده کړه یې په خپل کور کي له خپل پلاره څخه کړې ده.

ښاغلی "بريالی" فصیح اللسان د ښې قريحې او خوږې طبع خاوند او پوه څلمی دی. په پښتو، فارسی او عربي علومو کي هم ښه مهارت لري چي تر ممکنې اندازې درس هم ورکولای سي، ښاغلی "بريالی" له ډېره وخته په شعر ويلو لاس پوري کړی او د ۱۳۲۶ لمریز کال څخه یې د طلوع افغان په قلمي ملگرتيا کي برخه اخیستې او خپل لومړني ادبي اشعار یې د طلوع افغان پر صفحاتو د عبدالغفار "زخمي" په نامه خپاره کړي دي. ددې شاعر د اشعارو زیاته برخه عشقي، اجتماعي او مور ته ډده شاعرانه سوز ډده د نشر سوو شعرونو څخه ښه څرگند، او ددې عصر د پير محمد "کاکړ" پيرو یې بللای سو.

دا هم باید وویل سي لکه څنگه چي د ځينو پخوانيو شاعرانو د اشعارو په دېوانو. او يا نورو مستقلو آثارو کي د غندنې يا خو د ستاینې ښي وینو، همداسي په هغو وختو کي د ښاغلي "بريالي" د سوانح په خپرېدو سره د طلوع افغان په اخبارو کي يوه داسي فضاء رامنځ ته سوه چي له يوه پلوه د ځينو خوانانو شاعرانو په زړو کي د کينې او کدورت اورونه بل سوي چي بيا یې اثرات په شاعرانه رموزاتو سره د ورځپاڼي پر مخ خپرېدل؛ همدا رنگه له بله پلوه د نوموړي د سوانحو په مطالعه سره د ځينو متعلقينو په ذهنو کي مغشوشو اثراتو ځای نیولی او ډده په باب لیکونو ته یې د مبالغې رنگ ورکاوه چي په وروسته کي د همغني انگېزې له کبله د ښاغلي "بريالي" سره د زیاتو عالي درسونو ويلو تلوسه هم زیاته سوه؛ خو اوس دلته د ښاغلي "بريالي" د هغو ځينو اشعارو د مقطع يعني وروستي بيتو څو نمونې چي په شاعرانه رموزاتو او کنایاتو سره یې ځيني "خوان شاعران" مخاطبوله دلته راوړو:

چي وهي راباندي خوشي واعظان موج
هرگز نه به سي ژوندی زور د طلوع
د طلوع پر میدان جنگ دی د غزلو
په اوه بيسته یې نه ماتسیري لوبه
مه مي بوله د دردمن پزړه قیل و قال مفت
څو چي ستا پر سر در وارومه خاوري
ادباء د کسندهار یې کړه خاموش

"بريالی" له تعجب په خندا سم
چي سر تېزي ژبي نه وي "برياليه!"
"برياليه!" که نه ډارې ور روان سه
آطلوع! ځان کړه خالي و "بريالي" ته
"بريالی" يم د ادب د کوڅې خاوري
"بريالی" يم تر هغو به لغز وایم
"بريالي" ته چي منصب د شعر ورکئ

په خوانو شاعرانو کي د "طلوع" پر مخ د ادبي مشاجرو فضا لاخړه پړه وه، چي ښاغلي "بريالي" بيا د خپل زړه ادبي ارمان په دې ادبياتو سره څرگند کړ:

ساقی پاڅه مست خمار دی د طلوع
چي مي ژبه اخلي اور له ډېره جوشه
سهار خوان بلبل به بيا ووزي له حاله
د "پښتو بیدله!" ورک مسې ږغېږه
نوميالی پتنه! خان باندي مکتوب کره
د خيگر ياقوت خوني کره له قلمه
انعکاس د "بريالي" د وينو ښکاري

نوبت را کره بيا مي وار دی د طلوع
زه پوهېږم بخت بيدار دی د طلوع
شگوفه گل و گلزار دی د طلوع
ستا و خوا ته انتظار دی د طلوع
شمعه نه ده جوړ انکار دی د طلوع
مناسب مخ په نثار دی د طلوع
يا خونبار يا لاله زار دی د طلوع

وروسته يې بيا د خضوع سرگړهوانه ته کښته کړی او ويلي يې دي:

په نامه د "بريالي" مي هلته ستايه که په شعر مي له مخکي قارون وکښ

يا دا چي:

د پڅنه گي مقام لا، دی آ "برياليه" ليري خوشي په محضي افسانو سره دي خان کی پوخ

ښاغلی "بريالی" چي د ۱۳۲۶ ل کال څخه بيا د ۱۳۳۳ څخه زيات و کم کلونو پوري يې له طلوع افغان سره د قلمي ملگرتيا ښه سلسله وساتله، تر اوسه يې د رنگينو او مؤثرو اشعارو په ساتلو او لوستلو سره د ادب د مینانو او شائقينو په زړونو کي د وجد او خوښۍ خاطرې ژوندۍ پاته دي.

ښاغلی "بريالی" نه يوازي دا چي زموږ معاصر پښتو ژبي د ادبي بڼ يو نازک خيال، خوږ ژبی اديب او شاعر دی؛ بلکه اشعار يې د طبيعت د ذاتي حسن په پېرزوينه د دومره ښکلا او رنگينۍ څخه ډک دي چي زياتره يې د ادبي فنونو د معنوي او لفظي صنايعو په گڼه سامبال ښکاري؛ چي همدا اوس اوس يې د شعرونو د مطالعې د فيض له برکته په زړونو کي خاص کيف او نشاط احساس مومي. د ښاغلي "بريالي" د اشعارو مجموعه چي له ښه مرغه همدا اوس زموږ په اختيار کي ده پر څو برخو مشتمله ده چي يوه يې هغه غزلي دي چي کلونه کلونه وړاندي په خاصو طرزونو سره د "عبدالغفار" په نامه ويل شوي او د شوقيانو په خولو کي جاري وي. اوبله زياتره برخه يې هغه ادبي اشعار دي چي د "زخمي" او "بريالي" په تخلصونو پسولي او په تېرو کلونو کي د طلوع افغان په ورځپاڼو کي په متفرق ډول خپاره سوي دي؛ چي دلته د نوموړي ټول هغه اشعار چي زموږ گوتو ته راغلي دي په داسي صورت چي لومړی مو ادبي اشعارو او بيا مو غزلياتو ته ځای ورکړی دی؛ دا له دې امله چي د ادبي اشعارو په ترتيب کي يې د وده سره سم د ردیف مراعات سوي او نورې غزلي يې نسبتاً له دې ترتيب څخه بېلې ښکاري؛ علاوه پر دې په دې مجموعه کي د ښاغلي "بريالي" نورو په زړه پوري متفرقو منظومو اشعارو ته هم ځای ورکړه شوی دی؛ چي ددې مجموعې د فهرست له مخي يې ښه درک کېدلای سي، بله خبره دا ده:

يو بل وخت خدای خبر چي کوم کال به و؛ خو شاید د ۱۳۳۳ ل کال را وروسته کلونه به وه، وامي ورېدل چي بناغلی "بريالی" مصمم دی چي يو په خپل باب د ځينو معاندینو د غرضه ډکو انگیزو ته واقعي رنگ ورکاندي او بل دا چي نور د خپل طبیعي استعداد او خراکت سر شاره علمي سرمایه بي بهري پرې نږدي يعني د پاته کتابونو د بشپړولو لپاره عالي درسونو ته دوام ورکړي چي آخر الامر يې د مشرانو او دوستانو تر مصلحت وروسته د خپل کلک تصمیم د سرته رسولو لپاره پېښور ته چي د لوړو سويو د علومو مرکز وو، د تلو اراده کړې ده نوموړی د مخه تر هغه چي دخپل هدف پر لور (پېښور) ته ورسېږي د لومړي ځل لپاره يې د کوتي د پښين د کلیو په يو مسجد کي بستره اچولې او طالب سو. هلته يې تقريباً يو کال تېر کړ، څرنگه چي هغه وخت د هغه ځای په کلیو کي د غري (خيرات) رواج وو چي مسجد ته به استول کېدی. (غری خو، نو د تبي هغه مزه ناکه ډوډی ده چي ډوډی، درې ډوډی سر پر سر پخپري بيا په غوړو باندي لاندي باندي غوړپړي چي وروسته يو څه بوره هم پر پاشل کېږي) څرنگه چي هغه وخت په مسجدو کي د غري په باب په مقتديانو کي يوه داسي بي خونده اصطلاح پاته وه چي کله به د کلیوالو له خوا مسجد ته غری ور وړه سو، هغه به د مخه تر هغه چي د مسجد طالبان يې نوش جان کړي د هغه ځای مقتديانو به سر شکونی پر جوړ کړ چي دغي وضع پر طالب "بريالي" صاحب ښه اثر نه کاوه. څو يوه ورځ يې د دې ناوړه رواج په غندنه کي انتقادي غزله جوړه کړه او چي د شپې له خوا يې د مسجد پر دېواله ورته وڅړوله، په هغه شپه يې خپله بستره وتړله او د پېښور پر لور ور څڅه وڅوڅېد.

غزله دا ده:

که په رشتيا يو څو خبري بر ملا سي
خندا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح

په شپه د غـږـو دورې دورې
که زورور وي که کمـزوري
ابلكي سترگي ورتـه گـوري

وهي حملې له ډېره شوقه په غوغا سي
خندا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح

که دائرې ته غـږـی ورسـي
هغه ساعت پر ده اختر سي
وطالبانو ته بسـير سي

لکه چغال ته چي مرداره ورپيدا سي
خندا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح

کې غوک د مخه غړي کښېږدي
دده چارخول به ورتنه رپړي
په والله بالله که يې پرېږدي

ملا به دعا کوي دده پر بسم الله سي
خندا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح

که دي گولکه کړه خپنسي پورته
دی گډوي خان وسره اورته
وای څه حاجت دی شر و شور ته

لکه چي توري يې د سپوڅه جلا سي
خندا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح

که دده نس په غړي مور سي
دده هاگرم خای په سور سي
له هره درده څه به جور سي

لا ډېر خوشال دی کي بدل دين په دنيا سي
خندا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح

د مجمي څنگ ته ناست وي غلی
لکه غويو چي وي مورلسی
پر برېستو لاس تېر کړي بناغلی

عبدالغفار بېرېرم دواړي يې خطا سي
خندا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح

لکه څنگه چي ويل کيږي کله چي سهار سو او مقتديانو د مسجد پر دېواله دغه غزله خورنده وليده،
زښته متحیر شوه، خو بالاخر د پښين په کلیو کي ددې غزلي په برکت هغه د غړي د خوراک ناوړه دود او

اصطلاح له منځه ولاړه.

کله چې بناغلی "بريالی" پېښور ته رسيږي هلته له دې سببه چې يو د مسافري او بل د طالبی ژوند و؛ چې دا حالت به بنيایي د مشکلاتو څخه خالي نه وي، خو بيا هم بناغلی بريالی هلته د خپل کلک عزم په بناء خپلو درسونو ته دوام ورکاوه.

هو! ښکاره خبره ده چې د مسافري او هغه هم د طالبی ژوند ډېر سخت وي؛ چې بنيایي بناغلی بريالی به هم د درسونو د يو ځای بل ځای په اوسېدو کله کله د سختيو سره مخامخ کېدی؛ بل دا چې په داسي حالاتو کې د خپل وطن حب او علاقه هم له زړه څخه نه وزي چې له همدې امله (خبر نه يم کوم ځای به وو) د زړه له سوزه د خپل وطن په یاد او د هغه ځای په غندنه کې غزله ويلې او هغه دا ده:

بيا ژر درځم وطنه

بيا ژر درځم وطنه

* * *

فقط لکه د مرو

کوبيا جنگ دی د اندرو

بيا ژر درځم وطنه

* * *

خوشنو د حال مي معکوس سو

بېکاره او خپروس سو

بيا ژر درځم وطنه

* * *

مرکز دی د پېريانو

محبس دی د دېبانو

بيا ژر درځم وطنه

* * *

بې واکه مي سي ژبه

د عقل وحس مخربه

بيا ژر درځم وطنه

که خدای دا واری خلاص کړم د پردو له انجمنه

که سر مي را بهر کی گویا خلاص سوم له کشته

*

سپري غتي غوندي سپره ختان په سپرو دورو

مخلوق يې په ډبله ژبه وايي اړو، اړو

تر دغه ژوند مي خوښ د کندهار مرگ بې کفنه

*

نېکبخته بخت مي دې ځای سکونت سره منحوس سو

طالع مي شاهي باز وو په جوار کې د تپوس سو

ثاني د نحت نه لري تر چينه او چمنه

*

بازار او آبادي يې لکه ښار د چغالانو

هرگز نه دی لائق د سکونت د انسانانو

د کومي خوا نصيب دلته ډېره کرمه غمجنه

*

چې نوم دي را په زړه کړم په هډو مي راسي تبه

په دار خوړند خوړند خوښ يم نه تا کې بې موجه

يم هلته "بريالی" که قلم له تا اي مختورنه

د معلوماتو له مخي د مسافري په عالم کې د زياتو تکاليفو، پرېشانو د مخامخ کېدو حالاتو د زغملو سره سره بناغلی "بريالی" څو کاله په پېښور کې خپلو درسونو ته دوام ورکړی؛ څو بالاخر د ستر علمي موفقيت او برياليتوب د فراغت د سندونو په حاصلولو سره د خپل اصلي ټاټوبي "کندهار" پر لور را وخوځيد.

ښاغلی مولانا عبدالغفار "بريالي" کندهار ته تر را رسېدو وروسته لومړی په ښار او بیا یې د هغه په شاوخوا ولسواليو لکه خاکرېز، پنجوايي، او میوند په کلیو کې په امامت او تدریس پیل وکړ چې په هر ځای کې به زیات شمېر طالبان پر اوسېدل؛ چې ورسېته بیا د میوند کې د ولسوالۍ د "مورچې" د کلي په مسجد کې امام او مدرس سو.

تر دې وروسته ددې خبرې هم ډېر عمر کېږي، خو دومره مې یاد ته راځي چې کندهار ته د مولانا "بريالي" صاحب تر راتګ څو کلونه وروسته بیا مور دوه ځلي سره ملاقي شوي وو، چې هغه د زیاتو، نه لیدنو، کتنو موجه به یې ښايي د دوی د مدرسې د درسونو زیات مصروفیت او زما د رسمي وظیفې زیاته پابندي وه؛ په هر صورت یو وخت د ښاغلي "بېزار" په ملګرۍ میوند ته ورغلو، هلته د مدرسې په یوه حجره کې چې مولانا "بريالي" صاحب د څو تنو عالمانو سره ناست وو؛ تر روغېر وروسته مور هم سره کښېستو؛ څه گړی چې تېر سو، یوه یې مولانا "بريالي" صاحب ته مخ ور وگرځاوه او د خوش طبعۍ په لهجه یې ورته وویل: مولوي صاحب! ستا او ددغه ځوان چې (زه یې یا دولم او ښايي چې ږیره به مې هم خړیلي وه) څه مناسبت سته؟

مولانا بريالي صاحب په خدا ورته وویل چې: (دا مې د تور پيکي اشنای دی!) چې دا خبره تېره، او ښه گړی نور مجلس هم سره وسو؛ بیا زه او ښاغلی "بېزار" د ښار پر خوا را و خوځېدلو؛ بله پلا بیا (ددې خبرې هم ډېر عمر کېږي) یوه ورځ د کندهار د ارگ په کتاب پلورنځیانو کې تصادفاً د مولانا "بريالي" صاحب سره مخامخ سوم او چې څه پوښتنه گروېږنه سره وشوه د خبرو په پای کې مې ورته وویل: مولانا صاحب! اوس لا ښه دی سره ژوندي یو؛ خوښه دي نه ده چې ستاسو د تیتوپر کو اشعارو په راټولولو لاس پوري سي؟ ده په تحیر مگر خدا کې راته وویل: (تر اوسه مې د هغو ویلو اشعارو دوسیه لا ینحله پاته ده؛ نېخه چې څه به راسره وسي؟)

څرنگه چې د هغه وخت څخه د ښاغلي "بريالي" د زیاتو اشعارو مجموعه زما سره موجوده او خیال مې درلود چې په یو فرصت وخت کې یې په چاپولو لاس پوري سي؛ خو کله چې د مولانا صاحب په هغه ضمني نه رضایت خبره پوه سوم زه هم قلباً د خپل تصمیم څخه وگرځېدم؛ تر دې وروسته په دې منځ کې کلونه کلونه تېر سوي او حتی د ژوندانه په څره پره فضا کې دومره ناوړه تحولات منځته راغلل چې د انسانانو مالونه، هستي او هر څه تالا سوي بلکې په سرونو لا هم لوبي وسوي.

په هر صورت د اشعارو د چاپېدو خبره یادوم هغه دا چې په دې نژدو را وروسته دوو، درو کلونو کې مې ولیدل چې په کوټه کې د عبدالاحد "همنوا" کتاب پلورنکي له خوا د (جزئیات بريالي) په نامه د اشعارو کتاب دوه ځلي چاپ سوی او بازار ته عرضه سوی دی؛ څرنگه چې د هغه کتاب په خپرېدو سره یو هغه زما د زړه غوټه خلاصه سوې او بل هغه طبع سوي کتابونه د معنوي او طباعتي نیمگړتیاوو څخه

هم خالي نه وه. نو ځکه تر هغه وروسته بيا د وسه سره سم د مولانا "بريالي" صاحب د مشر زوی مولانا وکیل احمد "متوکل" په مصلحت د بناغلی بريالي صاحب د اشعارو په راټولولو، تر ټيټولو او مقابلي په هڅه کي سوم چي په دې باره کي د نوموړي له خوا د "بريالي" صاحب د يو شمېر نايابه منظومو آثارو د راسپارني وروسته مي بيا ددې مجموعې په برابرولو لاس پوري کړ؛ چي له دې امله هم د اخندزاده صاحب وکیل احمد "متوکل" د مرستي څخه زياته مننه کوم؛ او هم بنايي چي ددې مجموعې د اشعارو د نقلولو او ليکلو په وخت کي به زما څخه هم ځيني معنوي يا لفظي تېروتنې سوي وي چي د مطالعې په وخت کي يې د ادب پوهانو او د فکر د خاوندانو د گوټنيوني پر ځای د ليکونو په توسط د اصلاحاتو اړوني په انتظار کي يو.

دا وي د ډېرو د مخنيو کلونو په دوران کي د ژوندانه په عادي او ادبي دنيا کي زما او د بناغلي عبدالغفار بريالي د ابتدايي اشنايي، ليدنو، صحبتونو، او ارتباطاتو په متعلق څو ضروري او په زړه پوري يادوني؛ خو تر دې وروسته بيا هم د مولانا عبدالغفار بريالي صاحب په وروستي ژوندانه کي د دوی د ادبي او علمي ستر مقام انداز، چي د افغانستان په گوټ گوټ کي يې د پراخ علم په برکت د فيوضاتو خپرېدنه او محبوبيت او بالاخر د ژوندانه په اخر کي د بيت الله شريفي د زيارت تر ادا کولو وروسته خپل وطن "کندهار" ته په رارسېدو سره يې د ظالمانو له لاسه د ژوند او مرگ پته ور کېدل، او نورو خصوصي ډول ډول حالاتو او اړخونو باندې يې د ښه رڼا اچولو معلومات، د مرحوم مولانا بريالي صاحب د دوست (ابو المغفور) مولوي عبدالحکيم صاحب له طبع څخه د يوه اوږده منظوم اثر په مطالعه، چي په ډېرو مؤثرو او مهيجو عباراتو تنظيم سوی او په دې مجموعه کي ځای لري درته روښانه کېدلای سي:

د دنيا مشکل به واړه ورته واسي
وسوسي به يې له زړونو په هواسي
خوشي خوشي د هر چا زړه کي سودا سي
څه چي برخه وي هغه باندي رضا سي
هونسيار کله به دې باب گډ په وينا سي
چي د خپل علم عامل او په تقوا سي
بې بنياده تعمير چا ويل بالا سي؟
علماء او فضلا چي ترې جلا سي
چي آخر عمر د پلار د لاس عصا سي
نه هر څو يې هېروم را پياډ بيا سي
په ديدار دې د الله سترگي بينا سي

چي يقين د چا پر حق خبره راسي
که څوک خان کاندي تسليم د تقدير کړو ته
د ازل تقسيمات هيڅ تبديل نه کا
د قسمت راضي به هر کله خوشنود وي
شکایت له زمانې څه عبث کار دی
خود مقام به د هغه عالم بالا وي
د دنيا مانۍ په علم ده ودانه
بدبختي د هغه قوم به وي په برخه
د صالح اولاد ثمر هاله څرگند سي
د مرحوم (ابوالفيض) ياد دي وي په خير
د "نصرت" به ورته دغه دعا بس وي

ابوالمغفور مولوي عبدالحكيم

د شهيد ابوالفيض " بريالي " صاحب په ياد مرثيه

د الله په اراده كې تغيير نسته
 د هر چا پر تندي كېنلې هغه كېږي
 مستغني د كل جهانې بې پروا دي
 پر هغه زړه باندي ختمه سنگدلي ده
 د اسمان اوېنكي باران سوې څاڅكي څاڅكي
 په نارو او غلبو سوه په چيغارو
 د شفق سترگي سوې ډكي په سرو وېنو
 فلک چخ په لړمانه تبخ د هلال كړ
 نور څه نه دي " ابوالفيض " ورڅخه ورك دي
 په فرمان كې يې تعطيل او تقصير نسته
 پر تقدير باندي ويل د تدبير نسته
 چې په ذات كې يې تائيت او تذكر نسته
 چې پر ده د يار له غمه تائير نسته
 د دلبر له غمه هسي دلگير نسته
 څوك به وايي پر تنا باندي وير نسته
 بې فراقه يې نور غم پر ضمير نسته
 بې ديدنه يې د يار بل اكسير نسته
 د "عبدالحكيم" پر زړه نور تفسير نسته

* * *

ولار

ضیافت ته د الله په ست نگار ولار
 دا جهان چي يې د فیض په نور روښان کړ
 علامه تفتازاني وو د خپل عصر
 خوشبويي يې د تدریس عالم خوشبوی کړ
 د تعلیم خریداري ځيني کېدله
 د دنیا له گلستانې پرواز وکړ
 په دنیا کي وو صائم د یار له دیده
 بلبلان د علم واړه په چیغار سول
 د تعریف ښه يې حاصل کړ په دنیا کي
 چي نظر يې د ساقی پر مخ بیانه سو
 څنگ مي وواهه د غم وبسترې ته
 ابو الفیض حاج مولانا عبدالغفار ولار
 د تنویر په قصد پر خوا د عقبی الدار ولار
 که جامې عبدالرحمن ددې دیار ولار
 بې نظیر د باطني عطرو عطار ولار
 د تدریس پر هتې ناست وو دکاندار ولار
 دا بلبل د آخرت پر لاله زار ولار
 د فردوس باغ ته په خاص نیت د افطار ولار
 له حضوره يې دا ښکلي مرغزار ولار
 آخرت ته منور په رحمت بار ولار
 له چشمانو مي د سرو وینو انهار ولار
 مستغرق مي خیال په فکر کي د یار ولار

آشي آه د کوگل د تناره څه

خيزي زما "عبدالحكيم" د زړه قرار ولار

* * *

مولانا گل د بهار وو، بريالی
 در گوهر يې را ایستل د زړه له ذکره
 مستعمل وو د لغتو په شعرو کي
 بلاغت او فصاحت يې د "سحبان" وو
 په نامه "عبدالغفار" وو، بريالی
 پوه د شعر په سینگار وو، بريالی
 خوښ د بیت په ابتکار وو، بريالی
 په عروضو کي نامدار وو، بريالی

په کلام کې باريکي او نکات ډېر وه چې لقب د "بريالي" يې وو په برخه له "حميد" سره پر څنگ وو په شعرو کې هر غزل يې وه دفتر په حقيقت کې پر ميدان د امتحان اول نمره وو چې اشعار به سوه تقديم و مشرې ته په آخر کې سو نوميال د شاعرانو له شعرو يې اخيسته کيږي تر اوسه و مقصد ته واصل سوي وو کاميابه د "رومي" يا د "سعدی" يا د "اقبال" وو حافظ شپرازي د پښتو ژبې

معمادو کې بيدار وو، بريالی
 له نامه يې همجوار وو، بريالی
 لوړ شاعر د کندهار وو، بريالی
 نوم يې وړی پر کنار وو، بريالی
 په سامان د شعر تيار وو، بريالی
 په هر وار تحفه بردار وو، بريالی
 چې قائل په ښه گفتار وو، بريالی
 پر منزل د مستعار وو، بريالی
 چې لقب دده مختار وو، بريالی
 د "رحمن"، "خوشحال" پر لار وو بريالی
 د خوږې ژبې سالار وو، بريالی

مکرر "عبدالحکيم" بريالی راوړی

چې په زړه کې يې تکرار وو، بريالی

* * *

ابوالفیض

یار مې ولاری د ناترسو له ستمه
حیراني ده چي ژوندی گرځم له غمه

ابوالفیض صاحب رشتیا د دین مشال وو
خاص الخاص بنده عارف د ذوالجلال وو
قرائت او کتابت یې په کمال وو

لوی عالم منبع د فیض او د کرمه
حیراني ده چي ژوندی گرځم له غمه

منور په نور منفع المنافع
هم د قال او هم د حال علم جامع
په منقول او په معقول کي و رافع

په ادلال او استدلال کي وو محکمه
حیراني ده چي ژوندی گرځم له غمه

د دیني تعمیر یې وکړه ودانسي
لور عالم بحر العلوم وو، رباني
نې درلودی په خپل عصر کي ثاني

له نکتي یې را ایستی لرمون په دمه
حیراني ده چي ژوندی گرځم له غمه

په هر فن کي يې د علم عالي لاس
 دېر بڼه پوه د معانيو په اساس
 په عروضو کي اول نمره شناس

د هر فن باندي تمامه وه عالمه
 حيراني ده چي ژوندي گرځم له غمه

په درياب کي وو غواص په طريقت
 له طوفانه پنه امان پنه شريعت
 و بسابک صاحب تي کړي ارادت

رابطه يې وه مربوطه له صنمه
 حيراني ده چي ژوندي گرځم له غمه

و حضور ته يې تشریف راوړي قضا
 مقابل چي به سوه دوی ته مشکلات
 په تفصيل سره يې ورکئي معلومات

مسئله يې حلوله مسئله مسلمه
 حيراني ده چي ژوندي گرځم له غمه

هيڅ يو شعر يې له تاثير نه و خالي
 يې اختياره سي راپېښه موم دلي
 چي سامع سم په غزل د بريالي

مشک عنبر يې تويولسه له قلمنه
 حيراني ده چي ژوندي گرځم له غمه

تفصیلي حالت

پر هر شني تائير د غم سو هویدا
 یار مي نسته اوبه وايي فقري
 د لاله پر زړه د یار د هجر داغ سو
 سور لرمون د وینو دک یې دی په خوا
 د گلپاغ گل گلشن سرود یې هر سو
 ورنصیبه جدایي سوو د دلبر
 له چشمانو د شفق سوې جاري ویني
 آسمان کره پر خان د اورینخي کالي خيري
 په شکم کې واړه ویني علقه سوې
 جرس ژاري د وصال څخه مایوس دی
 هر عاشق د زړه په وینو گلابني سو

”ابوالفیض“ چې له کناره سو جلا
 سر په کانو وهي خود ناري ناري
 گل له غمه پانه پانه د گلپاغ سو
 په ظاهر که زرغونه بنکاري حنا
 د طیور آه و فغان پر جانان دېر سو
 فلک پاشي د سحاب خاوري پر سر
 کواکبو په ژړا کرې سترگي سپيني
 خوشنودي یې له خاطره سوله ليري
 د آناړ شونډي له غم څخه شقه سوې
 د خاطر دربی یې هر چيري محسوس دی
 په سېلاب د خپلو اوبنکو سېلابي سو

الغرض د يار په غم سرگردان څرخي
چي د غم باد يې وهي ساه يې رمق
د خاطر مي سوه سودا په دې کي بنده
ابتدا کرم د خاطر د ناز په مرام
له عدمه چي وجود ته کي احد
په تعين کي دلسمي سوه دا سنه
مهور يې "کندهار" د نور په فيض
سر پوزه خصوص "گيلان" يې وو مولد
و روزلسي پرورش د ابوين
دي لا وور وو والسه يې سوه وفات
پلار يې و امام د کلي پرهيزگار
لکه پلار، د پلاره يو و پالي "خور"
د خپل پلاره سره و په حجره کي
په اميد د وراثت د انبياء
يو ورکړي غني خدای وو استعداد
په کم سن تر بالاسن پوه په تعليم
د تحصيل په عشق تارک وو د لعب
مشغول وو د کتاب په اشتغال
پر خپل لاس چي بابا لوی کر بنه فرزند
تزايد يې وو د علم وړ د جاه
مهربان بابک يې ورکي اجازت
په طلب يې د سبق په شالحاف

کواکب شمس وقمر، و اسمان څرخي
د اشجارو ځکندن د هر ورق
سوانح که د "استاد" سي راڅرگنده
د توفيق خواهش لرم پر اختتام
تر درې سوه و يوزر تپرو، ابجد
د تاريخ هجري شمسي سوه دا سنه
علامه عبدالغفار وو ابوالفيض
هو ابن المفتقر اختر محمد
حتي تپر چي تر مدت سو د حولين
د "بابا" په لاس کي پاته سو حيات
امامت به يې کاوه پر خپل ديار
مهربانه حجابي پر تنکي ورور
د تعليم نصيب يې و په حجره کي
پر بابا يې د سبق کره ابتداء
بل وو ډېر په زيار کني کوشين اباد
شوق يې ډېر وو له کتاب سره صميم
هر گفتار او هر کلام يې په ادب
پر مقام يې له استاده کاوه سوال
په طلب کي يې د علم وړ کر پند
په لږ وخت کي مقدم تر قبله گاه
تعليم پسې اختصار مسافرت
استهدي د کندهار پر چار اطراف

وو خادم د هر استاد په صداقت
 په خاطر کي يې څه نور نه وه احباب
 په مضمون به د کتاب وو مستغرق
 استبدی به پر قریب بنکارپور بازار کي
 اشتیاق د سبقة باندي غالب
 بیا شاگرد پر مولانا عبدالستار
 اختتام تي رسولي وه فنون
 د عالی تحصیل و نوي پوهستان ته
 په اختیار يې د "سپمزي" کلی قبول
 د طالب د مطلوب هم دا مدعا وه
 خای پر خای يې کر همدلته خپل بستر
 خود پر خای يې سوه خواهش او اراده
 پسله خو میاشتو يې نیت دستاربندي
 په غرض کې مدرسه اسلامیه
 چي داخل سو علامه په پېښور
 په کنار کي چي يې سو دلبر راپور ته
 په الفاظ د مرحبا سو دواخل
 وه شروع په دې محل کي زیات فنون
 هغه فن چي يې د زړه وه مدعا
 محاصل د حاصلاتو لاندي باندي
 فارسیات، نحو و صرف علم تحریر
 کره حاصل يې معاني او بلاغت

برخي وگتل د علم په خدمت
 صبح وشام يې سر، و کار وو د کتاب
 تیز نظر يې لگوي پر هر سبق
 خو موده پر "ملاجانان" اخند په بنا کي
 خو موده هم دکاندار وو، هم طالب
 خو کلونه شاوخوا پر کندهار
 عالم شوی وو د هر فن په مضمون
 بیا يې سوله اراده و پاکستان ته
 په اول خل يې په "پښين" کي سو نزول
 ددې کلي اواز د ښه ملا وه
 و حضور ته يې تشریف راوړی دلبر
 په آرزو چي د تعلیم و آمده
 نصیبه يې وه د علم پر تندي
 په منقول او په معقول کي درايه
 پر نوموړي مدرسي باندي اختر
 پرافق د پېښور سو لمر راپورته
 ابوالفیض په مدرسه کي سو داخل
 چي نزیل يې "اکوړه" سوه د سکون
 په اختیار يې د خواهش کره ابتدا
 په تدریج سره روان و مخ په وړاندي
 احادیث، فقه، اصول او تفاسیر
 که عروض وه که منطق وه که حکمت

مهيارت و د ماهر په عقايد
 په هر فن کي يې تر حد ډېر خيراکت
 لور تبه يې وه د علم مساحت
 ستر واقف و د معدون په نقض پوه
 په سينه کي د ياقوتو گنجينه وه
 مدرسه کي وه غښتلي طالبان
 په انتاج د امتحان اول لمبر
 استادانو تحائف ورکړه انعام
 فواند يې کړه راجمع خاص الخاص
 چي يې خای د سکونت سو علمي باغ
 لنگوته يې وتړله مستند سو
 کندهار تي کړه راتول اثار د علم
 په تدريس يې شروع وکړه ابتدا
 د بلبلو طالبانو پر چيغار
 په سينه کي يې وه رنگارنگ علمونه
 پکښي ناست و معلومدار جوهر فروش
 خای د درس يې کړ په ښار کي اختيار
 شاوخوا يې د تدريس ښه آوازه وه
 مدرس وو، دې مقام کي "بريالی"
 چي پيدا سو داختن پر دې مکان
 په دې وخت کي يې "بابا" وکی وفات
 و دې کلي د حاجي غلام حيدر خان ته

د ميراث او د تجويد په قواعد
 د حساب په سن کي زيات و باشهرت
 معلومات يې په تاريخ او په لغت
 لوی طبيب:بتخصص په نبض پوه
 المقصد جواهر و خزانه وه
 چي حاضر به سو پر وخت د امتحان
 د هر سوال جواب يې درست ورکی دلبر
 پر ميدان د امتحان چي وو قيام
 چي د علم په درياب کي سو غواص
 معطر يې په دې عطرو کړ دماغ
 مولانا عبدالرحمن يې معتمد سو
 گني ژبي چي ورزده کړې زيار د علم
 کندهار کي قدم کښيښود مولانا
 د فنونو په گلانو وو گلزار
 په پسې د طالبانو وه سپلونه
 د تعليم بازار يې تود کئ جم و جوش
 چي راوړی يې تشریف پر کندهار
 پرانستلي چي د علم دروازه وه
 بيا منزل يې په خاکرېز کي "کارزالي"
 د تعليم د عطرو نرخ يې کړ ارزان
 امامت يې په خاکرېز کي وو ثبات
 د هغه خای يې تشریف راوړی "موشان" ته

اهلکار

هر طالب يې سبقه ته زيات شائق وو
 هسي شان يې په تحقيق کاوه تدريس
 د ظاهر او د باطن علم مجمع
 وړه فايده به علماوو بالعموم
 سو په درس يې "چهل گزي" خای د رحمت
 په رخای د تيز فکری نکات دقيق
 اختيار يې پسله خو کالو "مورچه"
 طريقت کې د انوارو فرايد سو
 هر سړی يې و مجلس ته وو مشتاق
 د هرات وو د کابل او ترکستان
 اختتام به په هر کال کې وه پوره
 گل گلاب په گل گلاب گل گلابي و
 پر شروع چې و کتاب خواجه حافظ
 د طلابو د ذهنو په لار به ولاړه
 و مجلس د همنشينو په بنايسته
 د يتيم، کوندي، مسکين په حمايت و
 په نامه "شهيد حاجي رحمت الله" و
 په تدريس سړی معلوم و شان د علم
 طالبان يې رسول په نه کمال
 چې به وخت سو د ترلو د دستار
 مدرسه وه د "مورچي" جشن مقام
 په صفوف صفوف به خلک وه قطار

په هم عمرو علماوو کې فائق وو
 هيڅ ملا يې په تدريس نه وو تجنيس
 المرام د منيعو وو منيع
 يو خو کاله دا مقام وو نه معلوم
 چې ميوند کشکينخود يې سو قسمت
 سبقان به يې ويله په تحقيق
 کتابتون يې وو د پوهي درېچه
 د تدريس يې په مورچه کې تزايد سو
 آوازه يې د اخلاق وه پر آفاق
 مدرسې ته يې راتله دېر طالبان
 پر شروع د احاديثو وه دوره
 چې خادم الاحاديث د پاک نبي و
 له ذهن په جواهر وو لافظ
 تقريرات يې يا قوتات وه لار په لار
 د هر چا پر طبيعت چې و راسته
 مدبر په هر څه پوه باشجاعت و
 پر دې خای باندي خادم العلماء و
 محدث عبدالغفار وو، کان د علم
 لنگوتي به يې ترلې هر هر کال
 رقعات يې شاوخوا سوه پر کنار
 رابلل يې عالمان په احترام
 نه محفل گل گلشن به سو تيار

په هر کال هسي تنظيم و انتظام
 په عطرونو د شروح و حواشي
 رسالي او چغمنې يې زرنګار
 هغه شرحه د خلاصة الحساب
 ښې ليکنې يې په ناز د سراجي
 هم دي در، هم جواهر هم ياقوتات
 يو له دوو، وه حنفيه بله فلاح
 و نامتو په شعري حسن بريالي
 "ابوالفيض" يې د حاشيو په کنارو کي
 و مرحوم د کندهار د کډني
 د معناوو د الفاظو کيف يې نامي
 لکه بن چي په ښکلا سي د بهار
 يادگار به يې منظوم په دې لفظو وو
 په دعا ياد کړه ناخيل عبدالغفار)
 تښتېدی له مناظره به پر شا سو
 جم و جوش يې په تدريس کي وو مشهور
 ابوالفيض و منور د درس په نور
 آه افسوس پر کار کرده ويل بې خای دي
 د اجل مرمی نه منلي بې هدفه
 ازماينست مو د هيواد سو را کوتاه
 پر قانون چي و روان د شوروي
 شر و شور يې آوازه سوه پر جهان

په خوښي په خوشحالي بې کار تمام
 د متون ناوې يې کړې په آياشي
 ترمذي او بخاري يې کړل سينگار
 چي تشرح يې ښکلی کړی دی کتاب
 چي وينا يې په ميراث کي رواجي
 نوشته يې پر غفور باندي نکات
 چي اصلاح يې کړې شرحي د مزاج
 د پښتو ژبي شاعر و بريالی
 بريالی يې تخلص و په شعرو کي
 مرثسيه يې د مرشد عبدالغني
 سر تړپايه يې پېودلي دي غمي
 د "حميد" غوندي ښايسته لري اشعار
 سياحت به يې هر کال د زيارتو و
 (دا دستخط دی ستا حضور ته يادگار
 بدعتي او بې مذهب چي به پيدا سو
 په سنين و په ايام و په شهر
 داؤد خان په دې دوران کي و جمهور
 چي له پښي تښته نه سته کړه د خدای دي
 که څه هم يې په تسليم پورته وي کفه
 د داؤد پر انقلاب شوه کودتا
 و مخکښ د کودتا رژيم خلقي
 استبداد و ظلم ډېر سو پر افغان

اهار

مشران معتبرين به يې وژله
 چي يې پرې کرلې د بعضو پښې په تير
 چي به کله گرفتار کړي روح جان
 نيت يې کړی د زیارت د دلربا
 وزيارت ته د کعبې يې اشتها وه
 باندي اوري رحمتونه د اکبر
 ابتدا يې په لبيک کره په طواف
 خو نژدې سو هغه وخت د عرفات
 بيا يې تگ سو پر منا، مزدلفي
 تميم يې د زیارت ابوالطاهر
 چي داخل يې کر قدم پر عثرب بنار
 خوشبويي يې د مرقد پر هر طرف
 ده ويل پر پاک نفس په تلبیسي
 په الفاظ د الوداع يې رخصت واخيست
 را رهي مخ پر کعبې سو ابوالفیض
 دا يې واړه کره پر خای د علم بحر
 په اکرام يې بوسه واخيسته د غلاف
 چي يې کښېبودل پر حجرالاسود
 بيا يې قصد د خپل وطن د حرکت سو
 هلته مه خه علماء يې کره تاراج
 توکل مو پر هغه رب الوکیل دی
 کبرياء دی که څوک ژاړي که څوڅخاندي)

علم او صلاح يې قتلوله
 هسي شان پر مسلمينو باندي جبر
 په طلب او تجسس کي وه خلقيان
 ابوالفیض صاحب په قصد د بيت الله
 سو، روان پر هغه لور چي تمنا وه
 و مکې ته چي تشریف وروړی دلبر
 په تعظیم سو چي نژدې سو پر اطراف
 بيا يې قصد کر شاوخوا د زیارات
 مراسم يې کره پر خای د عرفي
 خیر خلص حالات يې کره درته ظاهر
 معطر سو په اعطار د گل نگار
 په زیارت سو مشرف د مشرف
 تحائف يې د سلام و تصلي
 دلارام له دلارام اجازت واخيست
 را رهي له مدينې سو ابوالفیض
 که ورجم او که حلق يا کار د نحر
 بيا يې وکی پر بيته باندي طواف
 مبارک يې سو په مسحه دواړه يد
 مبارک د مبارک په برکت سو
 دا گفتار به وو په خولو کي د حجاج
 ويل راوړی مو ايمان چي پر جليل دی
 (ذالجلال ته چي منظور وي هغه کاندي

ورته پټ خلقي ظالم کمين نشين سو
 آمده وه انتظار ته د مظلوم
 ظالمانو فوراً ونښوی تر لاس
 نه يې وليدی قریب عيال و کور
 کندهار له ډېره غمه سو محزون
 شل د قوس وو پر جانان سو اوقات تريخ
 سوراتگ يې و قريو ته په ژړا
 د هوا آزاد مرغه ولاړی قفس ته
 په نس ولاړې د عاشق د فراق ژرگي
 نور يې نه وه په دې منځ کي واسطه
 د خطه جواب يې و په دې نمط
 دغه يو ټال يې تر مرگه پوري بس دی)
 وو بندي په کندهار کي گل اندام
 د عاشق د زړه پر ټپ څاڅي نمک
 را څه ورک سو د بدن شپږين نفس
 ربه اغفرشهادت يې پر توحيد دی
 د مرحوم د مدفن ځای و هديره
 هم بيا وایم چي افسوز ځای دي د سوز
 نه يې حال نه يې احوال نې نمونه سوه
 د برزخ حالات يې واره په راحت کړې
 تر اظلال د عرش يې لاندي کړې په حشر
 د کتاب ملک يې يمین کړې حواله

را رهي افغانستان ته نازين سو
 پر ميدان د کندهار چي سو معلوم
 چي را کوز له طيارې سو حق شناس
 اجازت ورلره نه سو بالا نور
 رباني شيخ الحدیث چي سو مسجون
 يو زر درې سوه اوه پنځوس تاريخ
 رفقاء يې راستانه سول يک تنها
 (ابوالفيض) يې برابر بوتی محبس ته
 چي يې ونه ليدې چا څماری سترگي
 حال احوال يې د خطه په رابطه
 چي پوښتنه يې د حال و سوه په خط
 (که د غم د زانگو ټال غواړي محبس دی
 څلور مياشتي زيات و کم پکښي ايام
 چي يې وروسته له دې پس نه سو درک
 گوره چيرته يې خارج کړ له محبس
 اغلباً مي پر زړه دا راڅي شهيد دی
 معلوم نه سو هيڅ منزل او مقبره
 آه افسوز دی بيا افسوز دی آه افسوز
 نه مدخل نه يې ښکاره يو نښانه سوه
 غني خدايه مستغرق يې په رحمت کړې
 منځ يې کړې بدرالمنير په ورځ د نشر
 چي در وړې يې د علم قبالة

ثقلت يې د مېزان په حسنات كړې
 يو ندا د لاتخف كړې پر هاتف
 په فردوس كې ملاقي كړې د لقاء
 همشين يې د سيد المرسلين كړې
 د عيوب پر تن مو كړې ستر جامه
 دا تذكير مو تذكره كړې پر عالم
 مهيا سوه بنه ليكنه په تذكار
 استخوان به مولحد كي سي تراب
 له ناظره څه خواهش كړم په منظور

ترازو يې په خفت د سينات كړې
 پر صراط يې كړې مرور برق خاطف
 وړ نصيب كړې د ساقې د كوثر ماء
 مجلسي يې د خاتم النبیین كړې
 ربه خير د هر مؤمن كړې خاتمه
 د زخمي زړو پر تپو يې كړې مرهم
 مرثيه ده د سخي عبدالغفار
 يادگار شايد باقي وي پر كتاب
 په دعا كړه د خير ياد "ابوالمنفور"

له ظرفه دده هم سلام تقدیم

هر که یاد کړي په سلام "عبدالحكيم"

* * *

بناغلی احمد "صمیم"

د میوند افتخار

د مغلو په لاس کښېوت
د فراق رود مې له سترگو
د مغلو په لاس کښېوت
د فراق رود مې له سترگو
په صوفیانو کې مجذوب وو
د سلوک په مدرسه کې
په صوفیانو کې مجذوب وو
د سلوک په مدرسه کې
د تدریس په پوهنتون کې
سقراط او افلاطون یې
د تدریس په پوهنتون کې
سقراط او افلاطون یې
هم په شرعه کې محکم وو
کټوری د شهادت یې
هم په شرعه کې محکم وو
کټوری د شهادت یې
د شلم قرن "حمید" وو
د تقریر ابوالکلام وو
د شلم قرن "حمید" وو
د تقریر ابوالکلام وو
چې هر شعر یې نمکین دی
د یادگار محراب یې پاته
چې هر شعر یې نمکین دی
د یادگار محراب یې پاته

"بریاالی" عبدالغفار
را بهېږي بې اختیار
د رسول په عشق کې ډوب وو
طالبان شوه خورا، و زار
د منطقو په مضمون کې
لا هم نه کاوه انکار
په مړانه کې رستم وو
پر سر پورته کړ یو وار
د ادب غوټ یې مرید وو
د تحریر سپه سالار
خو "صمیم" یې خوشه چین دی
په "میوند" کې افتخار

بنيادي خاطرې

د شهيد علامه "بريالي" په اړوند د وخت ډېرو شاعرانو نظمو نه وييلې دي همدا راز په راډيوگانو او مطبوعاتو کې ورباندې کله نا کله مضامين ريكارډ او خپاره شوي دي؛ دا چې يوازي دده د يو دوست "ابوالمغفور" نظم ته پاملرنه و شوه او د مجموعې په څنگ کې نشر ته وسپارل شو د جامعيت او اشمال په خاطر. ولي هسي خو د ټولو اخلاص او عقيدت د قدر وړ دی.

د څو خاصو نظمونو بېلگې

د مولانا بريالي صاحب څه منظوم ليکونه او د ځينو زيارتونو لپاره خاص شعرونه يې په گوته کوي چې څه پاشلي ابيات يې هم سته د بېلگې په توگه يې څو لاندي نمونې وړاندې کيږي:

په شرف د نازولي محترم	په حضور د معظم و مفخم
په ادب و په اعظام و په تکریم	سلامونه و دعاوي دي تقدیم
په ظاهر و په باطن لوړ د اوصافو	ستر مدير په کندهار کې د اوقافو
ننه شپه د فقيرانو مهماني ده	که تشریف راوړی دا لو مهرباني ده
موضوع صرف دستاربندي د طالبانو	په دعاء او تبرک د مشرانو
ځای "مورچه" کشکخود نژدې مرکز ته	دا ادرس دی و خپل گران او معزز ته
که جواب په نعم وړ کې انتظار ته	لوړ شرف دی ابوالفيض عبدالغفار ته

بلنلیک

په حضور د محترم عالي مقام	غائبه تحفه دعا مسنون سلام
تر کوتاه دېباچه پس اظهار د حال	طالبان دستاربندي ته لري خيال
شمولي مجلس په حيث د افتخار	لري ستاسو و تشریف ته انتظار
که منظور عاطر د ماغ ته اجابت سي	شبقدر به په ورځ د سعادت سي

مزد به هيڅکله دا کتاب شائع کړې نه وای؛ خو ما تېر گوډو مخکنیو خپرونو او
کړو-هو! څرنگه چې په عامو خلکو کې د جهل زینې تینګې شوي وې او په نا
مناسبو مجلسونو کې به یې اشعار ویل؛ یو همدا سبب وو چې حضرت بریالي صاحب
د خپلو شعرونو د خپرېدلو څخه تل ډډه کوله.

د جیب له کتابچې څخه

بې له اذنه منتظر د کتابه سه
که په سمه وینا نه یې اړ، نو واوړه
چې په هر ښانګ کې لوېږې پرته
دا به ستا دپاره نه یې ښه ناشوقه
که عاقل یې نو په نیمه پوه سه بس کړه
مطلب دا دی کتابچه مه گوره نوره

درته سم وایمه کور دي خراب مه سه
ولاحوله ولاحوله (... مه سه
بې عزته سولې مثل ذباب مه سه
کوتاه فکره پر هر خای په عذاب مه سه
چاره کنېږده و خپل تن ته قصاب مه سه
بریالی یم نور قائل په جواب مه سه

ازمحبس

برخم شعر خم سنگ پرهیز میزنم
جز نعت آن حبیب که سالار کشور است
شستم کتاب خال وخط به آب ندامت
گردانی جگر خویش را به اشک توبه پاک

دینوان شاعری را بابریز میزنم
هر دفتری زسینه به لبریز میزنم
پرویز قلم گشته به چنگیز میزنم
این عرض را به یاریزی سرتیز میزنم

له څو تیتو شویو بېلگو څخه یې یوه توتو هغه ایات دي چې د سید شیخ عبدالنافع رحمۃ اللہ علیہ د خانقاه په مسجد کي یې لیکلې وه:

"د خانقاه د مسجد بیتونه"

د مسجد امر دي پاک پروردگار
چهارشنبه د اسد نولس شمسي کال
او که سوال د قمری هجري سنې وي
پر تقوی اېښودل سوی دا اساس دی
سعادت دي مبارک وي رباني
د بابک مبارک روح دي په خوشنود وي
هفته دال واو د اول جماد یا
شمسي کال په جوزا کم بیت الاذکار

سید شیخ عبدالنافع یې سو معمار
زرو درې سوه اووه څلوېښت په شمار
وجواب ته یې کافي عبدالغفار
هم دغسي امر کړی رب الناس دی
سید شیخ عبدالنافع رباني
ترقي د دي دربار دي په بهبود وي
اسد درسته تېره کړې وه جوزا
قمری هجري وه ۱۲۸۸ کال عبدالغفار

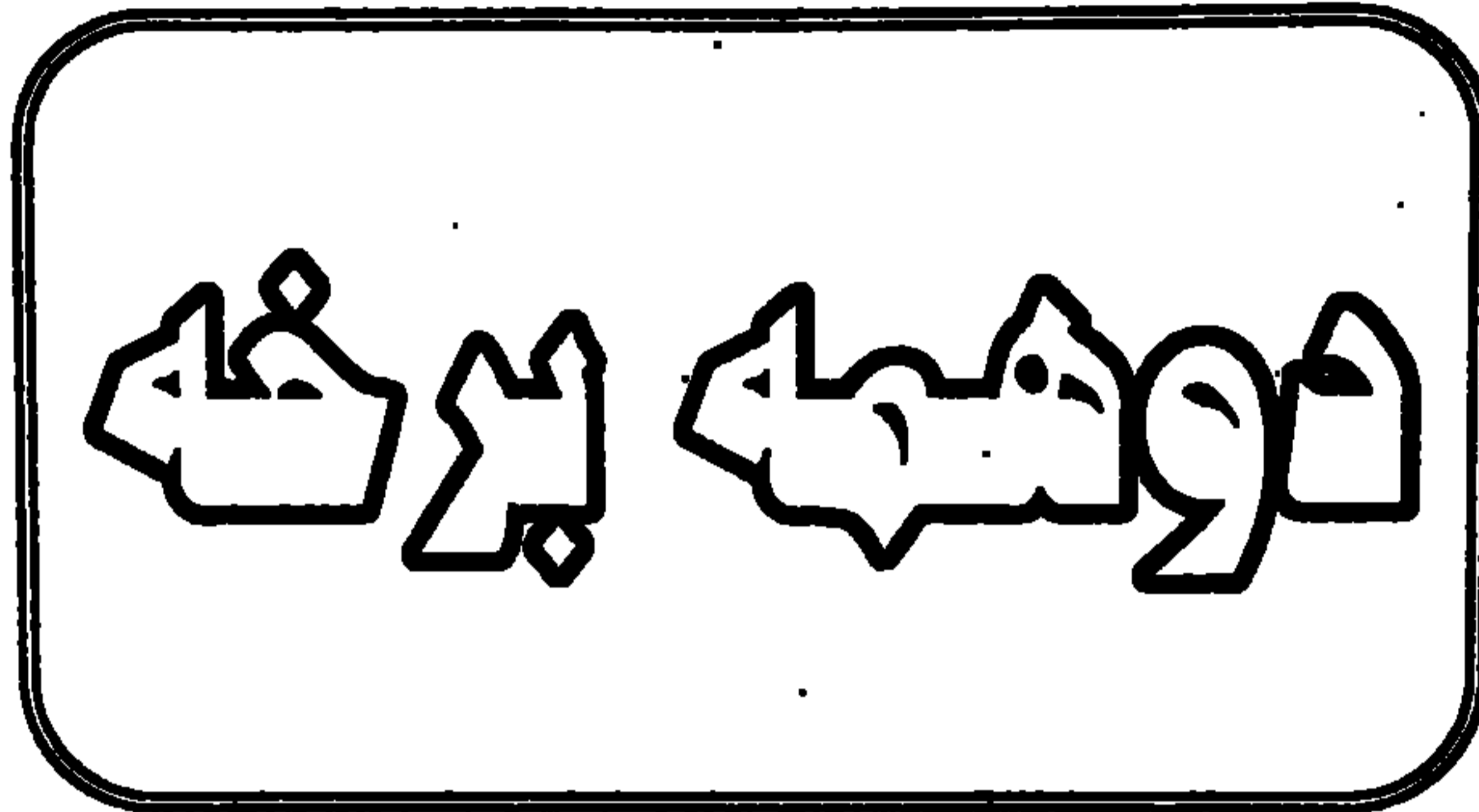
* * *

کله چې یې د خانقاه په مسجد کي د اعتکاف اراده وکړه نو دا دوه بیتونه یې وویل:

پراخه مخکه راته تنگه کره گناه
په اخلاص کومه نیت د اعتکاف
زما یادیري چې یوه ورځ یې ماته د کوچنیوالي د خط زده کولو پرتخته دوه بیته ولیکل
چې یو مي داسي په یاد دی:

خط کاره وکیله که غواړې چې ملاسمه
یا یو ښه تکره میرزا یا یو لو بده بلا سمه
بل وخت یې زما د مشري خور حجابی لپاره چې هغه وخت ماشومه وه داسي لیکلي وه:

لویه خدایه د حیات په پیمانته
که یې ښاده نازولې یحانه
که تر دې راتېر سو نو بې ځایه به نه وي چې که د خپل شهید ورور خلیل احمد او نورو
ورونو نومونه هم یاد کړم: دریم مو حافظ مولوي محمد حماد وریسي مولوي جلیل احمد
او بل مو احمد فیصل دی. والسلام دعا ته اړ وکیل احمد متوکل.

"اشعار"

مناجات

باري خوله مي کړې گویا په مناجات
 چي وجود مي سر تر پایه مبارک سي
 د خيگر داغ مي ډېوه د لمر په شان کړې
 د امید غنچه مي گل ستا په کرم کړې
 په محفل کي د عرفان مي ترجمان کړې
 د الفاظو تر هډو مي ذهن تېر کړې
 را نازل کړې ستا د فضل برکات
 راته حل سي د دې دهر مشکلات
 چي په ووينمه ارض وسموات
 چي په بوی يې معطر کړم شش جهات
 د اسرار وڅه مي ډک کړې عبارات
 راته وښيي د مغز درجات

برياؤ سي د خوف لمن په رجاء ډکه

د راتړت ستا و فضل ته سوغات

* * *

نعت شریف

افلاک د ادراک دی مقام سیدا

املاک د لولاک دی انعام سیدا

تابان پر اسمان دی انوار د عظمت

نیشان د عرفان دی ابشار د عزت

احسان پر جهان دی نور شان و شوکت

اسماک د سماک دی اعظام سیدا

په تاج د معراج سرفراز عربي

علاج و سراج دی اعزاز عربي

په باج و تاراج يې ممتاز عربي

چي لات دي کر مات په اسلام سیدا

په شپه د اسراء مرحبا و قدوم

اجلال د وصال درکی رب القیوم

تطهير و تنوير دي سو کشف الظلوم

صاحب د اکرام احترام سیدا

اجنود الورا سید المرسلین

رفعت اللوا رحمة العلمین

واهب العطيا شافع المذنبین

دی عبدا الغفار ستا غلام سیدا

محبوبيا

گتلی نام و ننگ سه تر تا جار محبوبا دلکشه دلنوازه و دلدار محبوبا
 زما روح و بدن دواړه ستا روح ته سپني قربان له مدينې سه کندهار محبوبا
 که ټول جهان جنت سي يې له تاراته دوږخ دی پر جنت البقيع غواړم مزار محبوبا
 رشتيا مي ستا په زلفو دی ترلی خپل ايمان پايخت مي ستا د سترگو د زړه بناړ محبوبا
 که سوم دي دمريې مریې پښتون عبدالغفار
 د خدای حضور ته وړم دا افتخار محبوبا

د شاعر ډيپله

صبحگاه سوه ساقي خلاصه ميخانه کا
 صراحي رنگ په فنا کي بقا مومم
 د رفدا سم انتظار دغومره بس دی
 قلندر له عقله تللی مرور يم
 که يو خاڅکی يې په آب حیات گډ سي
 سر بې هوښه، مست نشه پروا يې نه کړم
 شوریده لا ابالي وحشي مسلک سوم
 د صها په يوه غوړپ مي دېوانه کا
 و دې اور ته مي جانسوزه پروانه کا
 در داخل مي د دې ور په استانه کا
 درندی په سر شوخي مي مستانه کا
 مهتر خضر(ع) به له ژونده بېگانه کا
 زاهدان که مي په خولو کي افسانه کا
 گنه بخت مي د عنقا په اشپانه کا

بريالی يم بريالی باده مشربه
 صد ساله می، مي په نام را پيمانه کا

چېرته رند، چېرته حيا

چېرته زه چېرته توبه چېرته تقوا
چېرته رند، چېرته شوخي، چېرته حيا
چېرته می چېرته مستي، چېرته ژړا
چېرته شل، چېرته منزل، چېرته صحرا
چېرته دښت، چېرته ماهی، چېرته بقا
چېرته مر، چېرته لحد، چېرته دوا
چېرته خس، چېرته جماد، چېرته وينا

چينغي مه وهه زاهده د بيا بيا
د بل اور مخ په خاشو کله راگرخي
د ریا ژړا له موربه څه مه غواره
د پرهېز پښې مي ساقې کړې غبرگي ماتي
په خلوت کي مي زهره چوي گرم نه يم
خوشي خوشي راته مه وايه طبيبه
ملامت يم چي له شيخه رندي غوارم

هر سرور، د دې درد نه دی بریا ليه

چېرته تاج، چېرته شاهي، چېرته گدا

زړه او خوله يوه کره

څه په کار ده د درواغو مرحبا
په باطن کي يې وي پته مدعا
چي دي لوړه تر هر چا ده تقاضا
له وجدانه وکره لږ شرم و حيا
هسي نه چي زه نعم وایم ته لا
لېکن ستا د شخصيت وړ نه ده دا
ملامت کره خان د فکر په فتوا

چي د زړه الفت يې نه وي په رشتيا
په خوله لاپي د دوستي وهي دوه رنگه
کوم دي عقل کوم کمال دی اي ناپوهه
خپل دي زرعيبه کره پت زما دا يو وايې
زما وروره! لږ انصاف درلره بويه
زه د خان په غم لا څومره خفه نه يم
خپل گربوان دي محکمه عقل قاضي کره

د زخمي ويناوي واره دي ستا گته

او کنه هر څه چي کړې پر به سې بيا

میوناب

دا دی راغی میراث خور د میوناب
 چي نه خم او نه یې جام لري جواب
 مرشدان د صومعې به امن غواړي
 زاهدان میخوري کاندې په محراب کي
 دا عبث داد و انصاف دی منصفانو!
 بیا به ولستوي اور د میوناب
 پر ساقې باندي یې پور د میوناب
 په نوبت چي جوړ سي شور د میوناب
 زه فرار سوم په تش تور د میوناب
 لا هم غواړي تاوان نور د میوناب

بريالي ته که هر خای دارالفرح سي
 ستاسو سه ډیلی لاهور د میوناب

قبيح او مليح

در بنکاره بې کرم که نه کوي عتاب
 چي مي مازي ور نژدې کی پکښي ډوب سو
 عبث مه وايه چي کاره یې په ورو، ورو
 که هر خومي پسي زور کی نه په ولاړی
 ښه دی پروت دي وي چي خيشت پکښي وکاري
 چي زحمت ورباندي راغی سو بېتابه
 تر پزوره لا کرار، کرار خوږیږي
 که شل کاله پکښي پروت وي سوږ به نه سي
 په زاريو او په ورین تندي یې راکړه
 د پاخه ځيگر له زخمه څه کباب
 غم کشته زړه مي د ميني په درياب
 را څه وشلېدی د صبر ټينگ تناب
 د آه غشی په رقيب خانه خراب
 سوږ شهيد تن مي د هجر په خوناب
 د مطرب له گوشمالیه څه رباب
 خوږ سينه مي په کتو د شوخ قصاب
 د عشق سوی که خان یو پ کړي په گرداب
 اې ساقې يو جام تازه گلگون شراب
 که له دغه قسمه غواړئ صنعتونه

بريالی ورڅخه ډک لري کتاب

د المرتب صنعت

بنه پوهېږم چي يې غم کی را قریب
 ورېتوي مي په دوږخ د جدایي کي
 زهر مار يې د شفا په جام کي را کړه
 زما د زړه پر ښار په زور حکمراني کا
 تر گرز لاندي يې بهي رنگه تک ژر کړم
 د تقوا جامې يې وکښې زما له تنه
 اول عشق، دوهم فراق، دريم رقيب
 اول بخت، دوهم فلک، دريم نصيب
 اول شيخ، دوهم ناصح، دريم طبيب
 اول سوز، دوهم الفت، دريم حبيب
 اول درد، دوهم اياس، دريم لبيب
 اول ناز، دوهم ادا، دريم غضيب

دې درو څيزو پر بېردو بريالي کړم

اول شور، دوهم جوش، دريم شغيب

مات

دا سېلاب سو د سرو اوبنکو په طوفان مات
 د غمزو قطاع طريق چي دي ياغي سي
 دا دي سرې شونډې مايلي په خدا کړې
 چي د سرو سترگو زمريان دي لېوني سي
 غل په پته د شپې کور چور وچپاو کړي
 شکسته خط دي د مخ په دېباجه کي
 که د نوح^(ع) په جزيره کي سو اسمان مات
 په يوه حمله مي کړي د زړه کاروان مات
 که په کان کي د عقيقو سو مرجان مات
 له هېسته په ځنگله کي سي زمريان مات
 گل مي کی په سپينه ورځ د زړه دکان مات
 که راڅي د کېميا گل ته بوراگان مات

دلکشی چي دي کوره خط د توبې کی

بريالي بېرته قسم کی پر خپل خان مات

بنکاري سترگي

نور به څه وایم له حاله کم و زیات
 د کونینو مهمات راتنه منحل سوه
 د وصال کعبه مي نه وزي له خياله
 بنکاري سترگي د دلبر دام د زلفانو
 له جوابه مستغني د زړو فقير دی
 په شرابو کي زکات مگر نه بولي
 د غضب آب چي په سترگو کاندې پوري
 د غمورا باندي اوري برسوات
 چي مي وليدل د هجر مهمات
 چي مقیم سم د تصویر پر عرفات
 په حکمت له عنقا اخلي مکافات
 مساکن يې پاچهان سي په خيرات
 دا چي نه باسي د سرو شونډو زکات
 سزه ونبوروي ارض و سماوات
 مرحبا، مرحبا راسه سر جلاده

بريالي سر درته ایښی دی سوغات

کښېنوست

دا دي خال د زرخدان په خط کي بنکاري
 پاس دي تیک د تورو زلفو په اطلس کي
 خیال د عشق دي نور خیالونه را څه ورک کړه
 واعظ پېژنم دښمن د دوست په شکل
 په کرمان کي قدر کم سو د یاقوتو
 ستری خیال دي تر زهیرو زلفو لاندي
 او که مچ دی پر لیکلي قرآن کښېنوست
 که د قهر په لباس قوماندان کښېنوست
 پهلوان دي یکتنها پر میدان کښېنوست
 خرمن خور دي د بوت ساز پر دکان کښېنوست
 چي پر لعل دي د سرو شونډو پېروان کښېنوست
 د سنبل تر سیوري لاندي باغوان کښېنوست

خدایه فضل په وصال مي بريالی کړي

زکندن ته مي د هجر شیطان کښېنوست

واخيست

تور لباس چي دي زېبا سپين بشر واخيست
 دا سرې سترگي د آبرو په قالب زېب کړي
 يا کعبه د تور اطلس په پوښ کي پته
 بوراگان به پر واز کاندي د گل څنگ ته
 کبرجن گيسو دي مات مخ په زلفانو
 کج آبرو تر کاکل لاندي خدای دي خير کړي
 په کنار د خولې سرې شونډې مناسبي
 د "حميد" لحد به بيا په رقص راسي
 بريالي په جيب کي نوي دفتر واخيست

واوښت

چي مي ستا و شوخ نظر ته نظر واوښت
 خو به خان ساتم د زلفو له خنجره
 تيزي سترگي دي د وروخو په هلال کي
 نباتي شونډې آبداري کړي په نارو
 تللی فکر مي ستا زلفو پسي کش کی
 ما گتلی دی روغبر په نره توره
 د ښکاريانو پر نښان مي خيگر واوښت
 د توبې سپر مني له بهري تر سر واوښت
 ستوني ستخ د سپورمې غېږي ته لمر واوښت
 د شرابو په پياله کي شکر واوښت
 مسافر خيال مي پر نوي سفر واوښت
 چي د ترکو پر عيدگاه مي گذر واوښت

بريالي ته شپه د هجر پنځلسی سوه

د روژې په لړمانه کي اختر واوښت

مفت

کوم ظالم صیاد مو یو وره پر، وبال مفت
 ناپوهي ده نا پوهي ده نسه پوهېرو
 ولي نه وینسېرې زما بیده ورورکيه!
 چي تر لوی او کوچني پوري وینن نه سو
 چي لاله رنگه پر بت بیابان نه سي
 چي له مخه د غفلت رویند وانه خلي
 ناقابل نیمچه ملا مي په وار راغی
 له لغزه څه مي مه کښنه بي غمه
 بريا لي يم د ادب د کوڅې خاوري
 مه مي بوله د دردمن زړه قيل وقال مفت

گل نه دی ملامت

د مینې دا رواج دی گل نه دی ملامت
 رقیب یې سگ مزاج دی گل نه دی ملامت
 دا کج خاصیت د پاچ دی گل دی نه دی ملامت
 د زړه بحر مواج دی گل نه دی ملامت
 بلبل که څه تاراج دی گل نه دی ملامت
 که زر واري په ورځ کي داړل کېږم نه صبرېږم
 اېږدي که کج د ستار پر کج کاکل ورسره بنایي
 که سترگي په زړا زدویم او غرق لکه کنعان سم
 که وینم بريالی د عزرائیل روغېر په خوب کي
 مرض مي نا علاج دی گل نه دی

د ژبي اور

که مي واخيست اور د ژبي په باروت
 د زړه لمر مي د خمول په تندرہ پټ دی
 د جزا په څاه کي تل په سر څرېرم
 د دماغ معلم مي بس، بس راته وايي
 فکر او خيال مي له تقلیده حزرت کا
 دا دوېخ دی که برزخ چي پکښي اوسم
 هاله وابه خلم قصاص د خپل سکوت
 لکه پټ وي تر اطلس لاندي ياقوت
 مکافات دی د هاروت و د ماروت
 گمنامي مي لمن نغاري په تابوت
 سست اساسه لکه بيت العنكبوت
 که حيزد جبروت و د لاهوت؟

بريالي يم جستجوی د ژوند مي مه کره
 سر مي بايلود په قانون کي د راجپوت

ساقی ته

معطلي نه سته ساقی پاڅه اوچت
 د خيگر پتک راډک کره له حيا ته
 د نگار شونډي شراب مخ يې پياله ده
 له تسبيح او له زناره به خلاص اوسم
 د مستانو په مجلس، که لېونی سم
 په کمند د سنبلې گيسو چي بند سوم
 زماله لوري ناروا دی نور مهلت
 د خضر په ملني ځمه په غربت
 خماريانو ته رسيري په نوبت
 که مي واخيستی له تانه خپل قسمت
 سي به پاته بتخانه ده که خلوت
 لار سوه ورکه د دوېخ او د جنت

برياليه تود مضمون ساقی ته وايه
 له سرې غزلي نه اخلي عبرت

د سترگو غمزي

چي د سترگو په غمزو دي سو مكوټ
 ماخيگر چي مخ څرگند كړي له حجابه
 شنه هډوكي د آسمان غوښي يې ولاړې
 چي مونده سي په كاره مغزي له تانه
 كه د زړه په حيث مي غم دلبند وكاړي
 فوج د بحر ته دي درس د جولان وركي
 نرگس و ايسته د خان ژبه تر خټ
 لمر د شرمه په پورني كړي مخ پټ
 چي غذا سوه ستا د شونډو په كارت
 مونده نه سي د پتوارو په پرمټ
 ستا له عشقه به بې زړه سمه كورټ
 نيوه نه سي په ايرټ وپه مرټ

چي قياس دي نتيجه داياس باسي

بريالي به ولي نه ژاري په ورت

د كبر غندنه

كبرجنه يو وار زما و خواته غوړ كړه
 پر خيالي ډگر له تا ولي خان ورك سو
 ته هم ما رنگ يو سړي يې له سرو څه
 تكبر دي تر فرعون دي اړولي
 د سلام اچول عار در معلومېري
 آخر دومره فكر هيڅ درسره نسته
 دا خوړ ژواک په غم بېشكه لگيا كېري
 سترگي روڼي كړه له خوبه څه راوښي سه
 دا يو قول د زړگي پر سر كړه نوټ
 چي هر ورور دي كي و خپلي پښې ته بوټ
 كميني در څخه صرف كي پشمي كوټ
 وهامان ته ښكاري اصل د مينوټ
 عجب مفتنه گټه بولي لكه چوټ
 چي تر خوبه وي روان د ژوند او گوټ
 چي پر مرگ سي هدف سور د كرمبوټ
 د غفلت پر بستر مه وهه منجوټ

اې زخمي په دې بيتو كه څوك عامل سي

خوندور دي هم تر "جوگ" او هم تر "سروټ"

غوټ

لاس چنگاو مي په لمن د هغه پير غوټ
 هېڅ يو دم مي دده نوم د زړه هېر مه سه
 نازولې نازنين لمرد بغداد دى
 سر سالار دى گېلاني اعظم لقبه
 د فلک پر مخ به جوړ کړي حشر وُنشر
 و قدم تې د هر شيخ اوږه کږه ده
 په عزت د غوثيت دي وه کامله
 چي يې وړى هر خاى نوم د دستگير غوټ
 ننگوم به پر هر کار وُ پر تدبير غوټ
 سر حلقه و سر مرشد د هر خنځير غوټ
 په کومک دى د هر شاه و د فقير غوټ
 که پر ووايي له جوشه يو تکبير غوټ
 پر اووم آسمان ياديرې په امير غوټ
 مند راکړه يې د هر خوار وُ حقير غوټ

بريالې به سره لمبه سکور او ايره سي

که يې گير کى د نظر په اتشگير غوټ

* * *

عېث

هدايت و نا اهلانـو ته عېث
 استعداد چي د تهديد وړپوري نه وي
 د اسرار و پتول په زړه کي ښه دی
 چي يې زړه وي له تاثيره مسخه سوی
 د اخلاقو په شعبه کي چي وي صفر
 چي يې خوی بده وراشه وي گرزبدلې
 په زېږه ژبه ويل د لائمي
 چي د دوو ورونو په صلحه خوشحال نه وي
 چي د خير وينا شر، ورته ښکارېږي
 چي د زړه سوزش و جوش ورسره نه وي
 له ازله څه چي وړی نوشته وي
 د خان ډاډ او تسلي په صبر کانده
 و کرم ته د غني منتظر اوسه
 د امي سړي تدريس د علمي چارو
 چي پر ځای د امتحان يې په ښه نسي
 د روحي مرض ابراز صلحي لپاره
 چي ریا او نوم وتل پکښي غرض وي

لارښوونه وړنديانو ته عېث
 ورم هسي انسانانو ته عېث
 گډېدل و بیدردانو ته عېث
 رغېدل دې سامعانو ته عېث
 خطاب هغو ناپوهانو ته عېث
 گيله هغو کجروانو ته عېث
 د خوږې مینې رندانو ته عېث
 لغاز دغو مفسدانو ته عېث
 خير دغو کج بيانو ته عېث
 کښېستل ها مطربانو ته عېث
 تعطلا دې حريصانو ته عېث
 التجا و منعمانو ته عېث
 اميد کرل و کنجوسانو ته عېث
 منطقي او حکمتيانو ته عېث
 زده کول و طالبانو ته عېث
 وظاهره طبيبانو ته عېث
 دا رنگ زهد زاهدانو ته عېث

د عروض له (ق) ليري شعر کرل

و زخميانو شاعرانو ته عېث

خاځ

زه له نازه هغو ښکلو کرم تاراج
 ولاړی زما و استغنا وار سره تېر سو
 چي د ميني په طاعون يې تن نغمه سي
 دا چي هر مرد، و نامرد ته سر کوزي کا
 چي د صبر د متاع خريداري کرم
 چي د گل له بندگيه مي آزاد کا

چي غمزه يې له ترکانو اخلي باج
 خدای چي کره و گلرخو ته محتاج
 هغه نه لري يې مرگه بل علاج
 چا پوخ کړی پر مينو دا رواج؟
 راځه ځي مي د طاقت نقده وواج
 خدای مي مه کره سر افراز په هغه تاج

چي پشه رنگ مي سينه سوه تپلي تپلي

بريالسي سوم په اوله بازي خاځ

* * *

موج

چي له درده مي وهي د زړه آسمان موج
پر گرهوان مي د تودو اوبنکو خپې دي
زه تنها يې په طلب باندي چور نه يم
محبت مي په سينه كي لکه غردی
ننگ و شرم يې تحفه د جاه پرستو
سره څه دي د گلرخ او د شيخانو!

خود وهي به مي سرې اوبنکې پر گرهوان موج
که د نوح پر کبتي بيا راوړ طوفان موج
پر کوڅه يې وهي ما رنگ هزاران موج
په دا څه سوکه پر راوړی ناصحان موج
پر مرداره باندي خوښ لري کارگان موج
پر دېوه کله وهي شب پرکان موج؟

بريالې له تعجب په خندا سم

چي وهي راباندي خوشي واعظان موج

اصلاح

آبادېرې په نېکي بناړ د فلاح
نتيجه له ژونده عيش معنوي دی
ثمره و ميوه وړه له دغه باغه
خدای دي نه کا چي مهمل ترې نه واړه سي
له آزاره د کونينو خسران زيرې
چي دي خوی د غريبانو قصابي سوه
هنه ورځ چي د حساب و منځ ته راسي
که مېره يې اوس لا خان ورته چمتو کړه

نېکي بوله د جنت ورله مفتاح
عيش مونده سي که اول خان سي اصلاح
نو شوه يې په عمل د هر صباح
يا دوکه نه کړې د بد فعل ارواح
د مظلوم ژړا که ورسې په نکاح
نوشته کړه پر تندي نوم د ذباح
خلاصېده بيا هلته نسته په الحاح
هر عبث او حرام مه بولنه مباح

که په صدق بريالې و ځانسته وايې

پر درياب د بيدارۍ ځان کړه ملاح

صبح

پر گلشن سو بیا روان رکیب د صبح
 په بیدیا کي مي پیدا کړ، له قسمته
 واړه شپه مي په غېږ خیال د کل بیده و
 خندنی یار پسله هجره هسي زېب کا
 چي د لمر تر ډوبېدو یې کی شبکوره
 له شبنمه خخه ډک دی جیب د صبح
 د کېمیا تر بوټي لاندي سبب د صبح
 عاقبت را څه ولاړ کی فریب د صبح
 لکه پسله توري شپې څه زېب د صبح
 وشوم بم ته بس دغه آسبب د صبح
 که د آه دود یې تر قافه جهان ونیو
 بریالی به فراري کړي دېب د صبح

روح

چي هر خو مي په عشق پو کی اور دروح
 د اختیار متاع مي خرڅه کړه په بنکلو
 دا په کوم قصاص شهید سوم بې اثباته
 په عوض د روح مي زړه یوسه دلبره
 هاله مومم مرتبه د بې جانی زه
 د چا څه زده درد سهل بې دردمنو
 لایې نه و سوله تاوه کور د روح
 هم هنوز په ادا نه سو پور د روح
 مگر ینار کرمه مفتون په تور دروح
 واړه خلگ وایني زړه دی ورور دروح
 که له سره مي بهر سو شور د روح
 د ژوندون په مزله تلای سي سپور د روح
 مینه در دی په سینه کي بریا لیه
 شاوخوا ورباندي پروت منگور د روح

مخ

بخته يو وار ملاقي مي سواى د يار مخ
 د طلب نغده چي وړي په ناکامي کي
 صبحدم يې رهنما دى روښباري کا
 زوى چي دم د نې لارى په خان کي پو کى
 ما چي دم د شوخو سترگو په خان پو کى
 که د زړه گويا مي گډه ده په پته
 بيا مي مه ليدای په عمر د اغيار مخ
 بالکل مه واى ددې دهر د بازار مخ
 شپې په تورو شونډو مچ کى د سهار مخ
 نور زياتي ورته بد ايسي د خپل پلار مخ
 ته واخه به مي ښه ايسي د بل کار مخ
 فرق يې څه دى که پر کښېږدي د اظهار مخ

بريالیه مخ په مخ ځيني مخمور سه

مخامخ دي مخ ته مخ سو د خمار مخ

شوڅ

باري بيا به کله راسي هغه يار شوڅ
 عجب شوڅ دى په شوڅي يې واړه شوڅ سوه
 ديد يې شوڅ کتل يې شوڅ سترگي يې شوڅي
 شونډي شوڅي زنه شوڅه خط يې شوڅ دى
 هجر شوڅ فراق يې شوڅ دردونې شوڅ دى
 قد يې شوڅ ادا يې شوڅه تگ يې شوڅ دى
 چي پر زړه مي نوى نوى ږدي پر هار شوڅ
 رقيب شوڅ سو غماز شوڅ سو هم اغيار شوڅ
 زلفي شوڅي کاکل شوڅ نري سينگار شوڅ
 مينه شوڅه عشق يې شوڅ لري اسرار شوڅ
 ناز يې شوڅ کبر يې شوڅ کوي گفتار شوڅ
 مهر يې شوڅ مجلس يې شوڅ گزري روښبار شوڅ

چي دا واړه سوله شوڅ، شوڅه ناصحه!

ولي نه سي بريالى عبدالغفار شوڅ

پوخ

د زگېروي توبن مي له درده څه گرېوان کی پوخ
 د بکړنگی د توحید قول مي ایمان کی پوخ
 د امتحان په جائزه کې زما دېوان کی پوخ
 د گمنامی د پردې سیوری مي وجدان کی پوخ
 بی له حاتم بل چا کله خپل سترخوان کی پوخ
 دا وه وآه له دېره سوزه مي بیابان کی پوخ
 د عیش د سرو گلانو روڼ مي خزان کی پوخ
 د ژبي تبغ مي له هیبته هر میدان کی پوخ

د پخته گی مقام لادی آبریا لیه لیری

خوشي په محضي افسانو سره دي خان کی پوخ

د غم سکروتو مي په تاو د زړه دېگدان کی پوخ
 که لامکوټ ولولپه سم پر یوه حال يم
 د گل د عشق مکتب مي ولوستی کامیاب ووتم
 ما د تشهير منصب بڅنلی دی اومه زاهد ته
 تن پرستان کله طاقت لري چي کړي دا سفر
 مست لېونی پر صحرا خوښ يم له عالمه گوښه
 اصلي مطلب مي د کېمیا په څېر له سترگو ورک سو
 لښکر د وهم مي يقين په یوه ضرب کی تالا

وچ

چي غفلت دي کی جاري لښتی دوس وچ
 د لویښت په ملک دي کی کښت د عدس وچ
 رباب ځکه کړ، له مخه څه نیم نس وچ
 لکه سي چي د چندن پر بناخ ققنس وچ
 د فریاد په باد مي هاله سوکر کس وچ
 په بېلتون سو د بهار هر خار، وڅس وچ
 خدایه کله به زړگی کړې د ناکس وچ
 خو چي نه کړي د زرگر کتالی جس وچ

دا ناصح چي بی تاثیر نصیحت کړي

رښه! تې کړې د وینا پاني په بس وچ

ای زخمي ژر به دي سي گل د هوس وچ
 په برعکس تربیه کي تاوانسي سوې
 چي په مینه کي غمونه په رنگو سته
 تن مي هسي ستا په عشق کي سو بېواکه
 د تن ویني مي له سترگو څه بهر سوې
 د خزان ساه باغ وراغ واړه تالا کړه
 د غماز لغاز تل اورم تحمل کړم
 تر هغوبه په کاکل کي جوار نه سي

سرنخ

چي په خوا مي سو د بنكلو د الفت رنخ
 دل دردي د عشق هر گز د لسر دي مه سه
 اشتياق بلي لمبي راباندي گرځي
 تن پرهار اوبنكي قطار پر بانوگانو
 يا مي خيال د بړندو سترگو سو په زړه كي
 كه وصال دي سرې سكروتي په دا څه سو
 نور مي ووتی له زړه څه د فرحت رنخ
 وړو سترگو ته لابق دی د نعمت رنخ
 قبلومه د گلرخ د محبت رنخ
 بې ايوبه به څوك وړي د امشقت رنخ
 يا په برخه د بدای سو د دولت رنخ
 مهجوران په دعا غواړي د وصال رنخ
 مينه اور مينه اوبه سره يو ځای دي
 بريالي عجب پيدا کی د صحت رنخ

شپه او ورځ

چي پر مخ وهي خالونه شپه او ورځ
 د مژگانو د خونړيز د شوخو سترگو
 تورو زلفو د خوبانوزه تاراج كړم
 راکوي پر زړه زخمونه شپه او ورځ
 په سینه مي ځي سيخونه شپه او ورځ
 استوي پر مافو ځونه شپه او ورځ
 بنادي نسته په دنيا كي برياليه
 بېلتون اړوي گلونه شپه او ورځ

ڀمونڱ

چي په عشق کي خان تالا کي لکه ډمونڱ
 محرمان تل د شبرنگو کاکلانو
 چي د مشکو همسايه اوسي وهي به
 تر هغو به واصل نه سي خو چي نه سي
 که څوک خای غواړي د زلفو په حرم کي
 دا پرېشانه يوستوی شور انگېزی
 چي د گل د مخ ژړا بي ادبي وه

بريالي کړې اوبسکي پاکی لکه ډمونڱ

هيڅ

ښتون نه سو سم له خپله سياله هيڅ
 هر يو فرد يې جلا خانته حکمران دی
 ازلي عظمت يې وو په برخه شوی
 د لټی سايې ته پروت وي بر يې کښلی
 وظيفه يې له تر بور سره بدي ده
 د امید کښت يې په شنه خسپلو وخور
 د غفلت په خوب بیده مزه مونسته
 د سبا پر ترقی مي سلام عرض کړه
 نتيجه يې د ژوندون له ماله هيڅ
 خبر نه دی د دنيا له جاله هيڅ
 اوس يې نسته له هغه مناله هيڅ
 باک يې نسته د تدوير له حاله هيڅ
 زيات يې مه پوښته له ماه وساله هيڅ
 حاصل نه سوله له تېره کاله هيڅ
 مجتنب نه سو وله بي و داله هيڅ
 مگر نه ده حالي زموږ له حاله هيڅ

برياليه عبث مه ورته گډېږه

کانه نه اوري د بل له قاله هيڅ

د خانه سره بد

دا چي ژر در څخه ورک سو د خان حد
 هيڅ په لاپو چا مطلب موندلی نه دی
 د عشق مغز له دنيا څه مجنون يو ور
 که مېره وي څوک پر علم دي کوبښن کړي
 په مذهب د عاقلانو او پوهانو
 شني په غلا نه چيچل کيږي زما وروره!
 د الفاظو زده کول او لغتونه
 واره کاندې د خپل خان سره بد
 بلکي سي يې د مقصد و مخ ته سد
 بپهوده دي گډېدل د خال و خد
 چي و خان او و جهان ته سي مدد
 څه فرق نسته د بي علمه و د، دد
 فايده نه کا دا بي خايه مد، وشد
 په رشتيا دي د رشتيا په ميدان رد

اې زخمي و بل ته گډ يې خان دي هېر دی
 په عبث سبا کوي هر غد په غد

هنر ته خطاب

هنره! کوم خای دي تاتوبي چيرته کړې سکونت
 آيا د عرش پر کناره دي پاس نسيم زنگوي
 او که ثرا کی دی اطاق، خان له شاهينه ژغورې
 که په عدم د استعداد وگړي بولي رژند؟
 په څه مونده سي د کوم بحر په لايوبي لژند؟
 او که عنقا يې چي مو ستا پسې کوبښن دی رژند

هنر ته خواب

زلميه! دې خواته راډېل سه گوندي سمه به پيدا
 زه تر کاني ياقوت يم قيمت بها خواصه!
 اما رهبر به دي ادب وي زما تر خايه پوري
 د بينايي په يم غوته کړه د خپل فکر لوته
 راپسې يوپ سه يم په تل کي د الماسو توته
 که ادب نه وي نه به مومي زما مسکن وکوته

* * *

عيب ژوند

مذبذبسه وروره وړ د ژړا ستا ژوند
 ولي، ولي د غفلت په خوب بیده يې
 هسي تا هم بې ثمره عمر تېر کی
 په عیبو پسې د ورونو مدام گورې
 چي غیبت درورسیري بل څه نه کړې
 لوی ثمر دي د آزار رسول بل ته
 دا دي هم جواب نه کیري اي زړگيه
 یو وار سوز د پروانې په زړه کي کنډېده
 نتیجه به دي خسران سي د کونینو
 آخر ته خوبه هم یو یې له مردانو
 پاڅه اوس دي لا د واک جلو په لاس کي

په اهمال دي کرلو، پای ته دیغما ژوند
 برابر پر طبیعت دي معرا ژوند
 لکه تېر چي پر گونگي سي بې وینا ژوند
 خانته نه وايې چي تېر سو عبث زما ژوند
 په درواغو، دورنگی دي کر لگیا ژوند
 په زیږه ژبه دي تریخ کر د هر چا ژوند
 چي وا خوښ یم پتن وار په بې بقا ژوند
 پسله هغه کره په شمع مبتلا ژوند
 چي په مفتی درڅه ولاړی بې بها ژوند
 خوشنو د څله یې په دا رنگ بې معنا ژوند
 معلوم نه دی د سبا او بل سبا ژوند

په ابلاغ د بریالي لړ عمل وکره

سراسر کره بېرته نوی د رشتیا ژوند

کنښنود

خدایه خیر ساقی نوی دکان کنښنود
 کړې وروځي خال پهانگ تر زلفو لاندي
 ماڅیگر چي خرامان په چکر ووت
 حوري پتي په جنت کي سوې له شرمه
 سپوږمۍ ولوېده د شپول په اعتکاف کي
 ماتي زلفي پر سپين مخ مکتوب د قهر
 زما زړه يې د تعويد په عنوان کنښنود
 که يې مشکو انبوهي ته ميزان کنښنود
 لمر د شرمه پر سر باندي اسمان کنښنود
 چي پر خان باندي گل نوم د غلمان کنښنود
 چي تناو د خط پر مخ زنخدان کنښنود
 و عاشق ته يې د قتل فرمان کنښنود

سور کفن دي مبارک سه برياليه
 زما له خياله يې ستا سر په نښان کنښنود

ملذوذ

که ناصح راته مدام وايي ملذوذ
 سلامت به مي د آه له سوزه نه ځي
 د تش حلقې صراحي تر تشو چينغو
 دم د وعظ مي بدتر پر سينه لگي
 په معنی کي سترېها د محبت ده
 د گلرخو پر کوڅه مینان ژاري
 مه يې واورم راته خام وايي ملذوذ
 که همپش راته کلام وايي ملذوذ
 پيمانته د ملوجام وايي ملذوذ
 د زړه درد ته د لارام وايي ملذوذ
 په ظاهر ورته ليلام وايي ملذوذ
 که مطرب مقام د (شام) وايي ملذوذ
 بريالۍ به دل بغاد "وعليک" کا
 که دلبر ورته سلام وايي ملذوذ

ډاډ

مفلس زړه مي په ژړا پلوري وړيا ډاډ
 چي د عشق له انتقامه لاتجزا سوم
 زړه كره هجر و فراق يې دوه قطبان دي
 چي په مينه اړېدم عقل مي نه وو
 يا مين له ډېره غمه په خندا سو
 چي اغيار مې لکه خار په لېمه منلي
 چي مريخ په خونړېزي كړې شونډي غوري
 آتشي سترگي مي مومي په ژړا ډاډ
 راڅه ولاړې د صورت و هيو لا ډاډ
 محبت يې په محور كړ مبتلا ډاډ
 خدای دپاره اوس يې غواړم په رسوا ډاډ
 يا قيامت سو عاصي مومي په غوغا ډاډ
 دا د گل له بيداري اخلي زما ډاډ
 له زهرې څخه يې وړي پشلا ډاډ

چي دي يار له وچ گړېوانه ناراضي كا
 برياليه! ځيني نه به وينې بيا ډاډ

ستا بنكلا

پر زېبا رخسار دي جوړ كې شالمار
 د سيني سالدو دي باغ د مرنجان دى
 هيڅ مي ونه ليدى سيال د زبایي ستا
 نوى حكم كړې جاري پر نوكرانو
 هر چا يو وړ خپل نصيب ستا له گلباغه
 په بنايست دي كې جهان گل و گلزار
 چي پر وغوړوي دام زلفي تار تار
 كه مي وغوښتى كابل و كندهار
 هره ورځ چي نوى نوى كړې سينگار
 معطر سوه د وصال په مشكبار

ستا له خياله سره هيچ منافي نه دى
 يو نظر پر بريالي عبدالغفار

قلندر

زه د سرو سترگو سودا کرم قلندر
 د زلفانو دستگیره لاس را اوږد کړه
 خال د وروڅو په کعبه کې معتکف دی
 جبر و زور یې لکه گبر، تر سا زور کا
 دا د مینې برکت دی چې بد بڼه سي
 د وصلت قطب مدار به مي همدم سي
 د شیخانو استغنا کرم قلندر
 د زنج د خلوت شاه کرم قلندر
 و ظیفو یې زه رسا کرم قلندر
 بختور یم که تر سا کرم قلندر
 ملایانو په بشرا کرم قلندر
 کنه آبدالو په دعا کرم قلندر

بريالی به د سیون د سپي غلام سم
 که د خپل چارچوب گدا کرم قلندر

نسته باور

ددې اوس عصر په یار نسته باور
 د شوخ چشمو محبت لکه برېښنا دی
 سهار رېز بلبلان یو په بل وصیت کا
 د یوه گري تر مخ پر اسمان برخي
 چې له درده یې شین مخی فلک گونگ سي
 خوله په خوله مي دلگوفته کاندې له شوقه
 چې د هیچا همدرد نه سولې تر مرگه
 بريالیه ستا په جار نسته باور

سترخوان

زما په سترگو کي سوه مخکه وُ اسمان تور
 که توی شوی دی د زلفو څه ریحان تور
 د سیاه باد په توره شپه سو گلستان تور
 و مېلمه ته سخي نه اېرېدي سترخوان تور
 د زاغانو په جامه سوه بلبلان تور
 عاقبت دي کر لباس د زرخندان تور
 وایه چا به بل لیدلی وي زعفران تور
 را معلومه سوه چي بخت سو د کنعان تور
 سپی په نیمه شپه بوی کاري پر دېگدان تور

چي د خط په ابرو مخ سو د جانان تور
 دا پر مخ باندي دي څو کي د خط بنکاري
 ریحان نه دی زما د تور طالع اثر دی
 دا ریحان نه دی زما نا امیدي ده
 د بهار کمبله تو... له کره خزان سو
 په زړه تور په سترگو تور په زلفو تور وي
 زعفراني څېره مي سوه د گروهه توره
 یوسفی څه مخ سو باندي د خط په څاه کي
 د ستخوشي د نامحرم د لاس نصیب سوه

دا خط نه دی مفلس خط دی بریالیه

تاوانی معامله دار پرېرېدي دکان تور

د عشق زور

بل څه نه دي کړېدل دي پر سره اور
 پروا، نه کوي په شرم وپېغور
 چي دوا یې نه په پلار سي نه په مور
 و دلاک ته باچا کښېنوي سر تور
 لکه دی چي وي د خیال پر براق سپور

که څوک ما پوښتي چي څه دی د عشق زور
 په لحظه د نام وننگه سړی باسي
 خدای اخته مه کړه سړی د عشق په خوږ
 احتیاج د زماني هسي بلا ده
 لکه زور وتلای نسي خاموش کښېني

چي لوېدلی بریالی د عشق په بند کي

خدای دي وساتي له دې گردابه نور

بې معنی بنکلا

چي يې نه وي د معنی زېب و زېور
چي د زړه ژړنده محور د نفاق واخلي
په کرلي چي يې تخم د شقاق وي
خود خیالي د فکر نه ده حیات بخشه
نتیجې وي د فاسدو هم فاسدي
توت په کروتو پیوند نه اخلي نادانه
زېبا نه سي د عنوان په سیم وزر
په چپه دوران چلېږي مضطرر
د کنجوتو د خرمن طعمه ده لـر
په عرض قیامه نه سي د جوهر
په پردي خلکو خوک نه سي بهرور
پر مهمل ژوند مرتب نه دی اثر

بريالیه څه عجب خای د تغلیط دی

په عرض سره تقویم سي د جوهر

عزرائیل عليه السلام

د غفلت په زنگ لگیا مي د زړه سر
د ازل قلم به زما په اوبنکو لوند وای
دا چي ټول د مخکي مخ راته سور اور سو
د فلک گره حلقه سوه زما د غاري
د پوهي کډي مي بار سوې کوه قاف ته
محتسب مي لاهنوز امتحان اخلي
د غواص له های وهويه صدف تل سو
عواصي ونهنگي مي هله بنکاري

ژبه وجه ډېر تکلیف راته وینا ده

عزرائیل^(ع) مي دی وکیل د خيرو شر

شعر

په طلب مي کړ پيدا ثمر د شعر
 زما په باب سو نوشته کوثر د شعر
 پر بياض مي راغي زبر و زور د شعر
 پر افق يې کرم را پورته لمر د شعر
 د فراق د توري مخ ته سپر د شعر
 ما په خپل اختيار په شا کی غر د شعر
 ما په والله که ليدلی شر د شعر
 ولي بولي نا پوهان اثر د شعر
 ورځه والوزه په بال و پر د شعر
 ځکه کان سو د بلبل ځيگر د شعر
 په عقبا کې نښانه د ميني غوښته
 بريالي لري شاهد د فتر د شعر

په قلم مي ټکولسی ور د شعر
 په ازل چي د قسمت پېمانې سر سوي
 سپينه پيره مي په شعر کي سوله توره
 په دنيا کي که له عشقه اسمان جوړ سي
 په قوه د تسلي مي دی نيولی
 کم قوته خلک خان ځيني جارباسي
 بې خبره مبدعين وايي نحسي دی
 گنه هر څه چي پېښېږي دی له خدايه
 (لاتحـــــرک ذرة الاباذنه)
 هر سبا چي د چمن د گلو فيض وړي

لمر

زښته شوخ دی بې ادبه بې حيا لمر
 دوړځي سو د بلبلو په ښرا لمر
 ځکه گرځي پر اسمان باندي تنها لمر
 لکه ژرنده سرگردان سو پر سما لمر
 کاشکي نه وای همسايه د مسيحا^(ع) لمر
 سهار پورته ويره خوله سي په خدا لمر
 شپه وډاري د فلک په درانه جيب کي
 بريالي رنگه په ورځ کړي لېونتيا لمر

دا چي گوري د گل مخ ته هر سبا لمر
 په نظر چي گل نظر کړي په غرمه کي
 په غمو کي لېونسی وحشي مذهب سو
 چي د ميني اضطراب يې په سر کښوت
 عاقبت چي د دجال انډيوال کيږي
 بېگا وويني په خوب کي عرش د وصل

پور

بورانی زړه مي د لبر ته مهماني ده
 د شاهد په شاهدي شهادت مومم
 بانوگان يې حبش فوج سپاه پوښه راغی
 د خزان خنجر چي نوش عندلیبان کا
 له دردمن رفیقه درد اخیستل کیري
 مطالع د هسي لفظ هیڅوک مه سه
 شاید سي يې د سرو شونډو انجمن پور
 عرصات لره به ورم سوغات کفن پور
 بیا به کړي په خون زما د زړه وطن پور
 په بهار کي يې په وینو سي گلشن پور
 د تنبور ژړاوو کړ د مطرب تن پور
 چي يې نه کی سپین څیگر د معنی فن پور

برياليه وظیفه د عشق خونخوره
 د مجنون په وینو کی لیلا د هن پور

د زلفو شور

چي مي ولتاوه ستا د زلفو شور
 څه خبر وم له دا هسي تاخت وباخته
 عزرائیل دي له تکلیفه سلامت وي
 شين زمري يې په کعبه کي معتکف دی
 د دجال پر فتنه تبغ د شکر کاري
 سوم فرار له خپل وطنه په دا تور
 چي به پټ وي تر سنبلو لاندي اور
 زما څه قبض سر جلا د کړ خون په پور
 عرفات يې په هيبت سو، سوی سکور
 چي خوړلی يې وي ستا د ميني زور

را نه څه سوال و جواب کا ملايکي
 بريالی يم په ژوندوني سر په گور

د مینې فقیر

ستا د مینې مالداري کره فقیر
 د غنی صغری کبری نتیجه فقر
 د سونې گوتمی په لاس گدایي غوړم
 خپلي سترگي دي له خپلو سترگو پتي
 ټول جهان مي تر نظر راخي حقیر
 څه عجب شپږين مضمون دی د توقیر
 د دولت باج پر اوږو سومه فقیر
 په اوبو که هاتي خان ویني فقیر

کوم مجوس پروانه گل په خدا وخور
 بريالي ته سو خپل بخت کلب عقیر

ناز

محبوبان چي هميش اخلي يو دبل ناز
 شرمنده په برندو سترگو نرگس گوري
 عندليب دي ځيني اوسي ليري ليري
 چنبه گل مي په سينه لاسونه سره کا
 بانوگان يې کاره غشي پيوسته دي
 چي مدام په ناز رهي يې شوخه گله!
 دا قانون دي وي منظور گل ته د گل ناز
 چي پرېشان يې کا، له حاله د سنبل ناز
 پر پښتون کله چليري د مغل نياز
 په اينه مي وهي گوتمی د منگل ناز
 پر بيد لوبې صرفي کا په ويشتل ناز
 آخر نه هم يو وار واخله د بلبل ناز

نا امید اوسه له بسکلو بريالیه

دوی په مټي عملي کا اول خپل ناز

اړ

خوله په ذکر زړه په فکر د اشنای اړ
 و هغه صیاد ته زبیری د توبې دی
 د تنصیح عسکر دورې ساته ناصحه!
 معالج به څه علاج په تعلیم وکي
 د سکران خیالات په سر کي مستغرق وړي
 یا مې زړه کي تصادم د حوادثو
 شپه و ورځ یې په تلابن کي دست وپای اړ
 چي قسمت یې کړ په لومه کي همای اړ
 زما د عشق په بغاوت دی د زړه سرای اړ
 د هغه چا چي په حکم سي د خدای اړ
 په دې کیف باندي مسکین سي که بډای اړ
 یا میدان د حشرگاه په هوی وهای اړ

بريالي غمی د هجر په گوتمی کی

شاید کړي خانه د یار په لاس کي خای اړ

ولاړ

کباب زړه مې د گلرخ په مهماني ولاړ
 ناممکن دی چي به بیا و لاسته راسي
 تللی لمر پر اسمان نه راځي په بېرته
 زما خسته آه ته به کله بیعت ورکا
 لتومه مخ د مخکي خوشي، خوشي
 دا هندو دی د اسلام پر سرحد گرځي
 د سرو وینو په جامه ارغوانی ولاړ
 چي د بنکلو په لاس کنبوت زنداني ولاړ
 پر هغه لوري چي ولاړ جاوداني ولاړ
 هغه ترک چي د کنعان په سلطاني ولاړ
 سپوږمې مخی یار له مانه اسماني ولاړ
 که یې خال و سپین تندي ته ظلماني ولاړ

د غمزو پنچاته لږ څه خومدد کړه

بريالی په دې سودا کي تاواني ولاړ

لور

چي دي نه کړي په خپل فضل سره خدای لور
 بي توفيقه دي هيڅ کار له لاسه نه سي
 پر هر حال باندي رضا له خدایه بويه
 قناعت چي اشتها کړله وربنده
 د بنده بايد هر وخت عجز، وزاري وي
 ناممکن دی چي به سې په دست وپای لور
 په کومک د دېوالزن و اوسي دای لور
 صابرين په آخرت کي مومي خای لور
 خکه ولاړی و اسمان لره همای لور
 د مريضه بي اختياره سي وای وای لور

د ریا عمل هيڅ بوله بريالیه!

د درياب په مخ کي نه پاتيزي لای لور

سرابن ته

چي حلال و حرام تل نغاري په نس
 نه يو تبغ د قناعت له تا بهر سو
 چي د حرص پر دسترخوان يې اړې بد سي
 تعجب دی تاته هر خو چي تمبه سې
 له ازله چي دي لوړه ده په برخه
 د عبرت سترگي دي ووزه مگر روند يې
 دا نغارل به دي آخر مات کړي اودس
 نه په عمر درخه واورېده سو بس
 و خورک تې رجوع نه کيږي واپس
 لا هنوز دي اشتها سي يو په لس
 مور به نه سې مگر و دي خوږ نفس
 د اجل اور به دي دود کړي لکه خس

بريالیه د اصلاح امکان يې نسته

ناممکنه هر گز نه راخي په وس

خسيس

ددې اوس زمانې يار وي که انيس
د الفت په دام يې هرگز اسير مه سه
د ملاح په خېر به ډوب سي په سل بحره
چي ظاهره مي مخ سپين، باطن مي تور کا
دې رنگين سراب ډېر خلگ خطا کړي
په عقبا به انگولا کاندي د سپيو

عبث مه غواره رښتين يار بريالیه
د اوبو غلبلونکی سي انيس

هيله

ساقی ژر مې په هغه جام کړه مدهوش
صدقه دي د عرفان تر کتوري سم
د ژوندون له کار وباره مي فارغ کړه
د خم اړخ ته د سر پر کرسی خای را
د بېردو له دیداره توبه گار يم
د مغان مشره آذان د نشې وکړه
ومي پېژنه مرید د صراحی يم
سر خوشي د خرابات مي نصیبه کړه
د زاهد پر سادگی مي خندا راغله
چي منصور يې د طرب قبا کړه جوړه
د نشاط بولی وچنگ ته په درس ورکړه
د مجاز له ملکیته مي خارج کړه

بريالی ته چې منصب د شعر ورکی
ادباء د کندهار يې کړه خاموش

سراښ

تر شيطان زر گوټی بد دی هغه سراښ
 کوز، وپاس گرځي بې شرمه روی روی
 فرق د حل و د حرمت ورباندي نه وي
 چي کوم خای يې د روڼی گټه يقين سي
 چي يې شلېږي و غيران ته پرتوگانښ
 کرس رنگه د مرداري په تلابښ
 چي قادر سي پر کښکاري د حرص غاښ
 ور رهي سي پر تي لکه چنگاښ

پر زړه وليکه دا پند له بريالي څه
 عاقبت به سي د ژوند باغونه لابښ

خوښ

د زړه داغ مي دی په سرو وینو رنگين خوښ
 د ځيگر پر تپ د هجر مالگه ښه ده
 د زاهد له پاکه مخه دي حيا وي
 چي تشبیه ستا د زرین خال راته وايي
 چي د خولې گنجان مي سره وي په شرابو
 کافر خط چي دي د شونډو پر خوا گرځي
 پر يوه ناوړين مي پاس دی بل ناوړين خوښ
 د جانان خورک کباب نمکين خوښ
 هر مجلس مي په مستانو دی سنگين خوښ
 د اسمان پر مخ مي ځکه دی پروين خوښ
 د ساقی په معجزه مي دی دا دين خوښ
 معلومدار د بولهب دی اتشين خوښ

بريالی و ساقی دواړه نازولي
 دوه دغه دريم مي يار دی نازين خوښ

وکیش

لکه شمعي چي له خولې څه لرمون وکيښ
 دا نقدیر دی چي د جبر انفعال کړی
 چي غمزو دي د وحشت توري تیرې کړې
 شپول د خط دي د رخسار پر قمر نه دی
 په ابداع د فارمولو یې سترگي سرې دي
 خوشي محضي په بدنام طوفان د نوح سو
 ما هم هسي په گداز دا مضمون وکيښ
 له اسمانه څې د رحم بېلتون وکيښ
 ماله خانه څه امید د ژوندون وکيښ
 دا دي زما و مرگ ته نوی قانون وکيښ
 چي و خانتي په لقب افلاطون وکيښ
 زما و اوبنکو تي فرات و جيحون وکيښ

په نامه د بريالي مي هلته ستايه
 که په شعر مي له مخکي قارون وکيښ

اخلاص

هغه چاري چي په چا کاندي اخلاص
 فلک و گوره د لمر له يکرنگی څه
 چي په زور کا فولادي قيد خو ټوکره
 صداقت لکه کوره له تاوه گرمه
 د معنی يې سعادت ته يې مخ نور وي
 يې کرمو ته انسان هر گزمه وايه
 نه يې زر کانه يې زور نه يې قصاص
 په خدمت گرځي همپش لکه رقص
 هغه نه سي د احسان له قیده خلاص
 ويلي کيږي يې په دم د زړه رصاص
 که په خوله کا څوک خان سعد ابن وقاص
 پر سرو، نه دي حساب هسي اشخاص

په ټکي که څوک غلام زرخریده سي
 بريالي لا تر هغه سي خاص الخاص

د حرص غندنه

غورولۍ دي پر مخ حجاب د حرص
ولي پټ کړ په گرزو سحاب د حرص
شاباس مه پرېږده دغه رکاب د حرص
که مېړه يې نو گاله عذاب د حرص
که د زړه قوت دي و خوناب د حرص
چي پر تن باندي دي توی کی آب د حرص
خدای خبر چي به په ډک سي غاب د حرص
در پوهېږم چي خښې شراب د حرص
تا هغه ژبه کړ. له اسباب د حرص
خدای دي نه کا هسي بل خراب د حرص
اوس که خورې يې محاباجلاب د حرص
خدای دي و کارې له تا انياب د حرص
آخر گېل به دي کړي دا سېلاب د حرص
مدار نه کا پر درياب حباب د حرص
تاوارو نور په زرو اصحاب د حرص
پر حرمان عاقبت خي کلاب د حرص
چي به څه کړم په عقبا جواب د حرص
خطا باسي دي ښکاره سراب د حرص

دا چي ته په مطمئين او دليل وايې

تا په کوم کتاب ليدلی باب د حرص

* * *

ولي دا يو بيت لاسته زما په نيت کي
بريالي يمه ولاړ ستا په خدمت کي

لا تر خوپه غاړه وړې تناب د حرص
ستا د زړه اسمان چي منبع الانوار وو
د دنيا په طلب خدای در څخه هېر يو
گوندي وي چي و دوږخ ته دي تسليم کړي
د لحد بې تورو خاورو به مور نه سي
سوانح دي سوه خراب عزت دي ولاړی
د جهان زر، که په ملک د حريص ورسې
دا چي تل دي و مسکين ته سترگي سرې دي
صالحان خانته په ژبه گته کاندي
لکه ته چي د حرص تبغ کړې ژوبل ژوبل
د عمل د حساب وخت دي آخرت دی
چي د خوار پر غوښو تل تېغونه کارې
که دي واک لا يو په دوه د غومره نور سي
د وجود پر درياب ښه مل توکل دی
د دنيا د دام تزوير دی پرې ايستلی
(الحرص محروم) معنی يې څه ده؟
آخر تالره هم دومره فکر بويه
د تحريص په غورپ څوک نه دی اوبه سوی

هسي مه وایه چي بس دي نصيحت کي
که په دې معنمون وينی نه سي بل به واورې

د ميني مقراض

زړه مي و سکنښتی د ميني په مقراض
 کیفیت د شيدايي چي راعارض سو
 راڅخه ورک سي خوابونه د موقينو
 چي مي درکی زړه په ښکار د څرخو سترگو
 پوخ فرمان زما د مرگ دي پيره نه ده
 روا عشق دي راته هجر ناروا کئی

بريالیه هغه می غواړه چي سوخي
 د سيني څخه د تقوا زاړه امراض

عرض

نسته بل مي غمشریک چي واورې زما عرض
 ملامت هيڅ راته مه وايه اغياره
 د سبا له باده پته خوله تېرېږم
 رقيبانو ته توندي تاته پستي کړم
 ستا د شونډو له ځکانه نا امید ځم
 د هجران وکيله راسه که مدد کړې
 ستا له لاسه څه به کاندېه پر تا عرض
 مجنون تل کا، له ليلا څه پر ليلا عرض
 هيڅوک نه لولي پر مخ د بي وفا عرض
 حياناکو ته بايد دی په حيا عرض
 مفلس نه کاندي د لعلو د سودا عرض
 لږ څه وکړه زما د زړه په مدعا عرض

اجازه ورکړه راغلی بريالسي يم
 گرېوان خيري راڅخه واوره په ژړا عرض

قرض

یې مغموم که سي درباندي د بدرای قرض
 د سبا له مکافاتو وپره بویه
 بنده ټول عمر باید په اطاعت وي
 زموږ وجود دی پیدا شوی عبادت ته
 له ابلیس څخه به وایو ولاحو له
 که راحت دي وي مطلب له نفسه تېر سه

برياليه سه شاگرد د (اقرضوالله)

مؤسس وړي له مالکه د تهدای قرض

فیض

هسي مومي زما سترگي له ژړا فيض
 په دا درد چي هر څه سوخم صفا کپرم
 د بېدردو سرزنش مي پخته گي کا
 اناري اوبسکو گربوان را ياقوتي کر
 و ما مړه ته د زاهد بنرا دعا سي
 نو خاسته لساک دي ذکر د مغان کا

لکه مومي له باران څخه بېديا فيض
 پیدا کړی دی له اور څخه طلا فيض
 د کاجوغي له وهلو وړي حلوا فيض
 د حسين له وينو وموند کربلا فيض
 رسوي و مرده گانو ته دعا فيض
 ماموندلی له دې پیره لا پخوا فيض

په طلب کي يې صوفيان لا جاندا دي کا

بريالي له سادگی غواړي وړيا فيض

نشاط

چي په سر مي سو د عشق شور، و نشاط
چي تالا نيمه دنيا كره تبخ د سترگو
چي له نازه سترگي سرې د بل په خون كا
دوايسي د صبر نه ورباندي لگي
لولپه مي كره فراقه خوښ خوشحال يم
د خان لاپي دي تاوان دي شيخه مه كره

درد، و غم په سر كوزي كره برياليه
منحني خط مستقيم سني په انقاط

نوی خط

چي د گل پر بارخو راغي نوی خط
کې کاکل د کفر توره كره برمنده
زنخدان چي دي كوهی د ها يوسف دی
په ژړا كي يم خوشحال تر وچو سترگو
که په نوم د حب پرسته خان و بولم
زه وستا درد او زگپروى ښه محرمان يو
له عابد خخه عبث سربازي غوارم
سخن چين غماز په چم ما كله وړای سي
د فلک له غاښ چيچلو بقا مومم
زما په مرگ به زاهدان لاسونه سره كا

که په شيخ دا ويل نه كا لمبه پوري
بريالى بي پر دغه خای كړي فقط

وساقي ته

آ ساقي يا په يوه پومي سور اور کره
يا په ميو مي د زړه ساغر را بور کره
يا مي ستا د گربوانه گل ته سمسور کره
يا مي مخ د پخته گي په ووسمه تور کره
يا مي محوه د يوه قدح په پور کره
يا نشه مي د غمزو په شر، و شور کره
يا تاراج مي د فراق کفن و گور کره
يا مي پاس د هر زمري پر پنجه زور کره
يا مي نوم د بريالي کره را غلط
يا مي نوم د بريالي کره را غلط
يا مي نوم د بريالي کره را غلط
يا مي نوم د بريالي کره را غلط
يا مي نوم د بريالي کره را غلط
يا مي نوم د بريالي کره را غلط
يا مي نوم د بريالي کره را غلط
يا مي نوم د بريالي کره را غلط

غلط

وروخي کرې خال برابر تير، و کمان غلط
چي بنخي نه کري د مجنون په زړه منگولي د عشق
دا چپ وراست سياهي د خط ستا د سپين مخ پر بياض
نسته پروا که رقيب جوړه کري حيله د هجران
جادو د زلفو دي کوي چشم بندي د رخسار
که زما د سر امان وي دېر خطا وتلي زاهد
صد آفرين بښکاري تکره اخلي نښان غلط
ولي ليلا نوم د دلکش ايردي پر خان غلط
که په کړو گوتو ليکلي چا قران غلط
په مکر و فریب سره گيدړه کري زمريان غلط
که سود شپې په تاريخه لمر د اسمان غلط
چي يې مسجد کی د شرابو په دکان غلط

نظر چي تيز وي د غلط په غېر کي ويني صحيح

پر بريالي ساتي غلط خلگ گمان غلط

حظ

که مي و موند ستا د مخ له پرستی حظ
 کمیني په ما د هجر سر کوزي کا
 که د میني په دکان کي صبر نسته
 صراحی رنگه به اوسي صاف صفته
 مسیح ولاړی خلورم اسمان یې خای سو
 هغه یو ور هر خای نوم د تن کاله
 هاله بیا مومم د خپل ژوند له هستی حظ
 را له نه بنایي د زهد د پستی حظ
 په عوض یې سته د وصل د نپستی حظ
 که پیدا کړي خوګ د میو د مستی حظ
 چي همراه یې سو، له عشقه د چستی حظ
 چي یې خوښ کا په خوندو کي د سستی حظ

خود په نام به بریالی په هر میدان وي
 چي تر خوله یې وي وتلی د راستی حظ

د شاعر طبع

خو چي نه کاندې غنچه پرېشانه طبع
 خو مي ژوبل، ژوبل نه کا د عشق چاري
 چي د هجر هم سبق مي عندليب سو
 بورا مور د کنډالې په طواف نه سو
 د نرګس له شوخ چشمی مي کرکه وسي
 د خالي ډول له دربي مي خوا سوه توره
 نو لعنت سه د نمرود جانپرستی ته
 چي د غم ډېګ مي ازغ کر گلاب مثله
 بريالی مومم هاله روانه طبع

د ميني رنځ

هسي رنځ مي سو پر زړه باندي واقع
پر كتاب مي رسا فكر قاصر لگي
که د صبر منترونه پر خان پو کړم
د قفس په څېر له خپله خانه سوځم
چي قدم د تصوير کښېږدم په توبه کي
زر د ليله د پرهېز پر مطلب جوړ کړم
چي يې نسته يې له تانه بل دافع
خال و خط دي را خراب کړه مطالع
سي د ټولو يو صليبي نظر قاطع
دا شرر مي دی گتلي په طالع
راته شر سي هغه واړه منافع
په يوه توجهيه د صبر سم قانع

بې چي ستا له دره ستا در دی ترلی
بريالي لره بل هيڅ نسته مانع

فقير ته خطاب

هر سائل چي نه لري په لږ شي قنع
کږوي چي و هر چاته خوله په جزع
خبروي چي هر واکمن دور په قرع
يا ضمناً يا په تصريح او يا په خضع
که سل واړه سي معطي دده پر طمع
هره ورځ چي کا گردش پر هره ضلع
عاقبت به واوري دی جواب په منع
په اميد د دې چي وکړي يو څه نزع
جبب يې بولي و خپل خولې او لاس ته مرع
بولي فقر لره خپل د ژوندون وضع
لا هنوز خوښوي دی د واخله سمع
خدايه ته وکړې د هسي مسکين قلع

طلوع

باري تل لري ودان کور د طلوع
 خو شونډان مي وي د وس په احاطه کي
 يا به خان و جهان تول پکښي مکوت کړم
 زه وزره و خپل قلم سره خبر يو
 اجنبي په بېکسي عصبي گرځي
 د سکوت لقمان دي خان ور څخه کاري
 د فلک پر شينه بساط خپور د طلوع
 تر هغو به پو کوم اور د طلوع
 يا به ورم سمندري شور د طلوع
 چي پر غاړه مي باقي پور د طلوع
 چي نېستي سي قلمي ورور د طلوع
 زما د خان په باب کي خوښ تور د طلوع

چي سر تېزي ژبي نه وي برياليه
 هرگز نه به سي ژوندي زور د طلوع

د طلوع

ساقی پاڅه مست خمار دی د طلوع
 چي مي ژبه اخلي اور له ډېره جوشه
 سهار خوان بلبل به بيا ووزي له حاله
 (د پښتو بېدله) ورک مسې رغېږه
 نوميالي پتڼه خان باندي مکوت کړه
 د څيگر ياقوت خوني کړه له قلمه
 نوبت را کړه بيا مي وار دی د طلوع
 زه پوهېږم بخت بيدار دی د طلوع
 شگوفه گلو گلزار دی د طلوع
 ستا و خوا ته انتظار دی د طلوع
 شمع نه ده جوړ انگار دی د طلوع
 مناسب مخ په نثار دی د طلوع

انعکاس د بريالي د وينو ښکاري
 يا خو نبار يا لاله زار دی د طلوع

د شاعر نظر

که په مرگ مي شگوفه سو د ژوند باغ
عبث غواړم په دوا د علاج زېږي
ما د زلفو له شېخون څخه ژړله
هسي نه چي ستا پر زلفو مي نيت بد وو
ستا په مخ کي که څوک کړي توصيف د گلو
دا مي زړه دی ستا پر سترگو مستي کاندي
شايد ومومم له دې درده فراغ
مات کړي د صحت سره چناغ
خط لا نور ونيو پر مخ باندي وتراغ
مناسب به په گلشن کي نه وي زاغ
بلوي د لمر و مخي ته څراغ
که کوتره پر شاهين وهي ملاغ

د توبې په بساره به نشه نه سي
په رشتيا که بريالي وو زما دماغ

ترجا

خدايه بيا مي تر غوږ مه کړې د هجران ږغ
د کاکل تر سيوري لاندي مي دلخوش کړې
د زنج په کوثر ما تشنه سپراب کړې
د سرو شونډو ميخانه مشرب زما کړې
زړه وروح مي کړې نډري تر هاغوږونو
زلېخا به هاله خوب پر بستر وکړي
کبتي وان به هادم څنگه شادان نه وي
را څه ليري په درمان کړې د ارمان ږغ
د خاطر په سوبه را کړې د پيمان ږغ
د اميد پر وزر وکړې د طيران ږغ
په نصيب مي کړې د زلفو د زندان ږغ
اورېدلي چي يې وي زما د جانان ږغ
چي بشير، ورسره راوړي د کنعان ږغ
چي له غوږه څه يې ورک سي د طوفان ږغ

اې زخمي د مراحم ساقي ته کانده
په عنوان د ترجا تل د فغان ږغ

پېيلي اوښکي

پر بانوگانو مي سرو اوښکو دی پېيلي ردیف
 پر کاغذه باندي له عکسه څه لوېدلی ردیف
 ماته قسمت دی له ژړا څه را وېشلی ردیف
 د سيني درز دي کهکشان ته وربخښلی ردیف
 هر چا يو کار په خپل اختيار خان ته بللی ردیف
 د يوه غورپ فتنو يې ماته راگتلی ردیف
 دناز له بابه يې په کبر دی لوستلی ردیف
 د (بت) له ژبي څخه چا دی اورېدلی ردیف

زما د زړه پر مخ غمو راته ليکلی ردیف
 د ځيگر ويني مي له سترگو څه قطار بهيري
 سيالي مي مه کوه اسمان د (زحل) په خدا
 (زهري) عبث په ويره خوله د داغ دعوه کوبنه
 د خرابات پر قلندر يې د زاهد څه غرض؟
 منصور به ولي له مستي نه وي د دار په طلب
 صنم چي دم لکه غنچه گزري سبب يې څه دی
 صنم يې مه بولئ نغمه تر بلبل زياته لري

پر ده خطانه کړې مطربه (موسيقي) لره څه

ما بريالی پر (بال کسري) باندي ويلي ردیف

د ميني اور

و تقوا ته دي تر خوله ووت طلاق
 چېرته مری د کلو چېرته تریاق
 و به نه سهي دردونه د فراق
 لکه گد په ملايکو سي فساق
 په روښان دي تل د ښکلو وي اطاق
 بريالی له دې استاده څخه عاق

چي له زړه مي يو ور ميني اشتياق
 درس د صبر خو پخوا تر فتنې ښه وي
 افلاطون که په حکمت له قبره هسک سي
 رقيبان په محبوبانو هسي ايسي
 که سینه مي اور په خوله واخلي ډېوه سي
 عشق سبق د ښکلو ورکی خدای دي نه کا

بريالیه رندي مه غواړه له زهده

د منطق له علمه زده نه سي اخلاق

زه و ساقي

د ساقي سره به وپالم ميثاق
 گوره کوم طعام به پوخ د زړه تنور کړي
 د قسمت دارالعلوم هغه خط راکی
 تر هغو د شواخون له غمبه خلاص يم
 چي يې لاره ده د اياس په نردبان کي
 آه زما قاصر قسمته چيرته ولاړې؟
 که قسمت مي کز نصيب يوم التلاق
 پکښي جوش وهي لمبي د اشتياق
 چي عنوان يې دی ليکلی (الفراق)
 خپړ راخي د گل د پيري اتفاق
 ما موندلی په هغه طاق کي اطاق
 لږ زما پر مرضي وکړه انطباق

دا سوه حسنه لباس ور جوړ کړه

که هر خو وي بريالي سوء اخلاق

* * *

ښه ملگری

پر ښه لار به دي رهي کړي ښه رفيق
 خصوصاً که بيا عالم و صالح هم وي
 د مغزي پر دره غوڅار به سي کوهي ته
 فسق هغه مل دی زما د سترگو توره
 دا د نن و بغمی ته نظر مه کړه
 تاوارو مو شل لیدلي هم یې وینو
 چي معقول او هم هوښیار و خان ته وایي
 ظاهري اور دی ظاهر لره سوخونکی
 انتها د ناکامی به دي مسکن سي
 و کسوت ته ستا د تپرو سوانحو
 نتیجه د ښکامی د ښه ملگری
 نه په خپله په دقیق فکر فاکر سه
 ورکړه سوی چي یو څه عقل و شعور وي
 که هرڅومره درته گد له حده تپر سم
 د هادي او ذوالکرم یې هدایسته

په هر خای کي به مو سوم سي په صديق
 در څه جوړ به کړي اصلي کانی عتيق
 همپشه که دي ملگری وو فسق
 چي پر تا دي باطني نه وي شفيق
 ژر دي کړي به دي سبا په غم عميق
 چي بې واکه سوه په دي بحر غريق
 نو پر څه دي دی اخیستی دا طريق
 او دا اور دی حیثیت لره حريق
 که نشان سولې په دغه منجنیق
 بې له شکه دا مقراض بوله خريق
 به دي کاندې له شومې څخه عتيق
 آیا خوښ دي دی پر خان نوم د خنديق
 تل مدام به وي د ښه و بد فريق
 خیال مي نه سي چي دي زړه سي په رقيق
 په بل نه سي دغه رنځ لره حديق

نا اهلان او کړه لار به سره پرېږدي

برياليه که دي وموندي له غيبه څه توفيق

د عشق جلوبه

چي يې عشق لاس و پښې يوسي په تاراک
يا تر میانخ به د اسمان او د مخکي
يا به وي الوبالو رنگ مهربانه
يا په درد به ختکی سر بریده وي
يا بهي رنگه به لاندي تر گرزو وي
يا په غم به شين بادرنگ وي ليکي ليکي
يا خوني شليل له هجره مخ تباکي
پرتی به شل و شوپت سي لکه تاک
سربسته وي ژري تلي لکه ناک
يا پسته رنگه زرغون زړه سينه چاک
يا انار لرمون له وينو دک هلاک
يا به وي لکه منه په بنه پاک
يا ستمبول به وي له شرمه سر په خاک
يا به ژر مخ زردالو وهي مسواک

يا شبگیر به په سرو اوبنکو بريالی وي

يا به وچي سپيني سترگي وي اهاک

د ميني دک

دا چي جام يې کی په نام د ميني دک
دا چي زړه مي له کو گله په منگل وړي
دا چي تيز او بې پرهيز کړي گذارونه
دا چي پاس يې په اوربل کي دی اوربل
دا چي پت خاندي په سرو شونډو څه سر دی
دا چي سپين عذار د يار يې کر رنگين
دا چي باسي له محفله څه درمل
دا ازل دی کې اجل دی که فلک
دا زمري دی که پېری دی که ملک
دا توپک دی که مردک که مردمک
دا يې تاج دی که سراج دی که محک
دا ملهم که تبسم دی که هنک
دا سراب دی که سحاب دی که پالک
دا بېلتون دی که جیحون دی که هجرک

دا چي کرم يې د زخمي په نامه ياد

دا انعام دی که پيغام دی که پیتک

له هجره شکایت

هجر و ایسته غابونه زما غبرگ
 په کندوله خوله به څه سندري لولم
 زه لا څه يم چي د عشق له غمه زارم
 څه تعجب سته د رقيب و دورنگی ته
 بنایسته سنبله جار دي تر حیا سم
 بیا به رانه سي د صبر په اشورگ
 نه بېلېږي پر سامع ږغ د تخرگ
 له هیسته یې پرانگان اچوي ورگ
 په مخ روڼ صفا سړی وي په سر گرگ
 راته مه نیسه د مخ په حجاب برگ

گله راسه خوا په خوا مي یو وار کښنه

بريالی به سم د غمه خواني مرگ

د زړه رنگ

فلک ورکی زما و زړه ته اسماني رنگ
 د فراق له درد او دوکه سیاهي وړي
 آتشي سي په تش خیال د لعلو شونډو
 خر، و بور یې بوري سترگی په کتو کا
 زرخدان یې سپین صدف په تصور کا
 محبت یې بیا گلگون او جلیل کا
 شیخه اچوپ سه کنه اوس به مي پر ضد کړي
 لکه گد دود په لمبه ارغواني رنگ
 گوره څه سي چي لا مومي هجراني رنگ
 بیا شبگیر یې کړ د زلفو ظلماني رنگ
 د غمزو له نازه مومي سوزاني رنگ
 بهرته تور سي د کاکل په کفراني رنگ
 زار قربان سه گلگوني جاوداني رنگ
 کرم به نارې چي پکښي دی د فلاني رنگ

بريالیه دا یوسف له زړه مه باسه

که پکښي و ژر به ورکړي کنعاني رنگ

پل

بې دعاوو نسته مړه لره معجون بل
د غمجن سرتکيه گاه لره ځنگون بل
د ختن بې غزالې نسته لرمون بل
تر دغه شوقي زاهد نسته گلگون بل
خدايه مه وهې مارنگه په طاعون بل
مگر نسته پر دنيا هسني شېخون بل

بې له عشقه پر خوله نه راځي مضمون بل
د اشنای بې فکړه خياله به ورنه سي
چي د مشکو عطر پاشي په صحرا کي
چي محراب بې په شرابو الوده وي
لکه زه يم د هجران طاعون وهلی
چي تشبیه بې د لحد په گیسو کاندېم

بريالېد زړه صدف په وينا مات کړ
بې له شعره بې ونه موند در مکنون بل

ول، ول زلفي

د چشمانو مفصل دي سي مجمل
نه حل کيږي په صدرا او مطول
بديهي سي بې برهانه مدلل
د کوثر غسل مي سي تر خوله حنظل
جواهر مي په عرض سوه ماول
د پرهيز حواس مي واړه سي مختل

چي پر مخ کړې را ايله زلفي ول، ول
ستا د هجر مسئلې دي هسي کراني
چي وصال دي په نظر کي راحضور سي
چي را ياد دي تلخگي د جدايي کړم
چي مي جسم انفعال د سترگو واخيست
چي د ميني په کتاب دي مطالع سم

که د عشق په مدرسه کي بريالی سوم
راته واړه مشکلات به سي منحل

پاخه ويل

خود بې وزې تر دهان پاخه ويل
 خكه وايي بلبلان پاخه ويل
 د غنچې پر زرخندان پاخه ويل
 بڼه يادگار دی پر گربوان پاخه ويل
 کره شروع يې پر ميدان پاخه ويل
 په تعبیر يې وو زندان پاخه ويل
 پوچ يې بولي مطربان پاخه ويل
 خوښوي به سخندان پاخه ويل

چي يې درس وي د هجران پاخه ويل
 چي د گلو په هوس يې خورک خار سو
 کوم نسيم به نوشته کړي وبورا ته
 آفلکه ميگوني سه شفق رنگه
 (انا لحق) بله لمبه سوه په منصور کي
 د عشق خوب ته مگر واورم له يوسفه
 سور باطن گرمي خبري هي توبه سه
 مر هندو کله فيض مومي له تلقينه

دا قلم به دي رسوا کړي برياليه

چي ليکي دي پر دېوان پاخه ويل

تا کرم

هم سرکوزی د فراق پر بالين تا کرم
 مسيح رنگه همسايه د پروين تا کرم
 په عطا ددي نمک نمکين تا کرم
 په سختي کي سمندر اتشين تا کرم
 خورنده د معجوني انگين تا کرم
 مسلمان د درد په دين و آئين تا کرم
 ستا د مخ په آئينه کي خودبين تا کرم

شکر شکر چي په وينو رنگين تا کرم
 شاهدي د عشق مي لوستې په خانگو کي
 د سيني تپ مي د هجر نمکاو خوري
 چي د غم په تناره کي ايره نه سوم
 د وصال د مچمچي په تعقيب درومم
 بهردي راته سوچ کفر معلوميري
 چي د خان په رنگ بل نه وينم سربازه

زړه مي شين سو رنگ مي ژر بريالي نومم

د الف له سمه قده خه شين تا کرم

د عشق تور

که د خان له حقه کبره خبر دار سم
 خپلي سترگي راته پټ اوړونه لڅ کا
 د نغري د دښمن غچ نه اخيست کيږي
 د عشق تور يم د آرام وطن مي نسته
 چي په نيت د عرفات پر توبه هسک سم
 چي د اوبښکو بهماري سي راته پښه
 د شناخته اسلام له روه به انکار سم
 زه د خپلو سترگو څنگه پر کنار سم
 عاقبت بي له تاوانه سر په دار سم
 چي هر خای ورسم هلته گرفتار سم
 په حرم د تورو زلفو انحصار سم
 په زر رنگه بهماري څني بېزار سم

د زاړه زخم دردونه مي ځيگر خوري

په کم وصف بريالي عبدالغفار سم

نه سم

د نظر جادو دي ژبه را گونگی کره
 ستا د غټو تورو سترگو مي حيا سي
 که حال غواړې زما پر نبض گوتي کښېږده
 سارنگی رنگ د زگېروي په ژړا پاييم
 د تقوا انجيل منسوخ دی ناصحانو!
 معصيت مي په رگو کي قرآن پوخ کړ
 مخامخ دي په نامه بللای نه سم
 چي د ليري څه دي سم ليدلای نه سم
 د زړه کيف درته په خوله ويلای نه سم
 په کټ کټ لکه رباب خندلای نه سم
 پس له نسخې دا کتاب منلای نه سم
 د ايمان تر دائرې وتلای نه سم
 په توبه کي مصيبت د دوږخ وينم
 په جنت کي بريالي ژړلای نه سم

د پېلتون محکمه

چي په تور د تورو زلفو گرفتار سوم
لا په قتل مي رقيب نه سو دلسرده
بل مي هيڅ تقصير له لاسه صادر نه وو
وبه كارم خپلي سترگي له قالبه
د ايمان غاښ به مي ووزي صنعان رنگه
ما زخمي له نمكسار څخه څه غوښته؟
د بېلتون په محکمه كي سر په دار سوم
په پېغور يې پسله مرگه څه سنگسار سوم
خاص په تش نظر د سترگو گنهكار سوم
كه ددې غمو له خوبه څه بيدار سوم
كه د ميني له محنته څه انكار سوم
نا خبر په پتو سترگو پكښي غوڅار سوم

چي د زخم كاميابي مي سوه په برخه
پسله هغه بريالسي عبدالغفار سوم

د الست يم

ستا د شونډو د اياغ په ميو مست يم
صراحي طاس د صهبا راكره سرماله
راڅه ليري او گوښه گرځه ناصحه!
د عرش بام مي جاودان كور، و مسكن دي
درنډي په درمسال كي بت پرست يم
توان مي نسته عملي زه د الست يم
بې اختياره د تقوا پياله شكست يم
خطا مه سه په ظاهره كه څه پست يم

په غلط دليل به هرگز غلط نه سم
زه عبدالغفار په ژبه زبردست يم

جانسوزه آه

د لمر مخ او د عشق اور لره يو خس يم
 ننگ و نام ته مي ابرا مجاناً ورکړه
 مامعدور گنه زاهده په توبه کي
 گاه مي دم د خاموشي کړي خوله راپته
 د غمزو توره يې بيا کړله برمنده
 آتشي جانسوزه آه زما قاتل سو
 که د کور دوره تر منځ مي خلگ پرېږدي
 بريالی لا پر دغه حال بوالهوس يم

خوبن يم

د هجران په تبغ پيلي زبون خوبن يم
 تر دې ژوند چي بېردان افسانې وايي
 که غمگين يم که خوشحال په دواړو حالو
 د خپل زړه او د خيگر په خالصه کي
 پر بانو مي دي تل روني اوبکي زانگي
 په لمسون د غمازانو پروا، نه کرم
 محضې نوم چي ستا د عشق راباندي پروت وي
 ستا د سپين مخ د ډېوې له رسوايي څه
 بنگلې ته د شميم که وړيا هر څوک اوچتېږي
 د کوگل پت مي په سرو وينو زولن سو
 رانه ليري سه غاسله لاس دي دور کړه
 د جفا په اور سوځلي مجنون خوبن يم
 بې پوښتني پروت وهلي طاعون خوبن يم
 ناخبر په خار سپېڅلي مامون خوبن يم
 د شرابو حب کرلي گلگون خوبن يم
 په عالم کي زړه چاودلي مفتون خوبن يم
 د ذلت په تار تړلي د منت په سالون خوبن يم
 په دغه ډاډ د سرو وينو بهېلي خيچون خوبن يم
 د صحرا پر ډگر پلي په يون خوبن يم
 تر هغه پلنه لمن لا يار شرلي ممنون خوبن يم
 تر دغه لا په لحد کي زه تړلي مکنون خوبن يم
 تر دې آب چي ته مي مينځي زه لړلي په خون خوبن يم

خوار زخمي که يم تا توبي د غمونو په نړۍ کي
 همپشه پر دغه حال باندي نتي محزون خوبن

بڼه يم

تر بېلتون زه د برزخ پر وطن بڼه يم
يار ته وايه وا، په غم دي غمجن بڼه يم
پروا نسته بې درمله خوږمن بڼه يم
نور تر دغه لابتدتر پر سنجتن بڼه يم
د مژگانو د خنجر په کشتن بڼه يم
تر عنوان د معنون پر عدن بڼه يم
تر دغه حال داخل سور په کفن بڼه يم
تر دغه حال د لحد په خوردن بڼه يم

تر ساده سينې په مينه زولن بڼه يم
د سبا شمېمه زما د رغ قاصد سه
پر آخر مي دا د مرگ پيغام قبول کړه
لاکن آه په زړه کي يو ارمان لرمه
پر جلاد زما د مرگ حواله مه کړه
ستا د لاسنه چي شهيد سم مفتخر يم
د الله و روی تـه وگـوره غاسـله
په تاراج چي مي اغيار سېک د بدن وړي

د زخمي د زړه ملهم ستا کر شمې دي
د نغمو په تېز نشتر مېرهن بڼه يم

د المطرح صنعت

په جادو بې کړي زاهد د زهدلام لم
کاندي غسل په تودو اوبکو هر شام شم
ماموندلی يې دی ستا د شونډو کام کم
شهادوو کی قسمت د وینو جام جم
په رکوع سو، ورته هر پخته و خام خم
باندي پرېوت ستا د شوخو سترگو سام سم
غزاله په پته خولسه نارې د رام رم
بشوروي هر خس په هيله د انعام عم
لکه جنس چي وي قریب په اسم تام تم
حواله پر (سلاوات) سو د نلغام غم

که يې مخ کر د جاله زلفو په دام دم
د کاکل د اعتکاف و پشلمې تې
د گلاب او د شفق سرخي چي زېب کا
بيا د ناز خنجر يې وکيښ خدایه خير
چي يې گام په گلشن کېښودې گلبوتو
د شغلو قدح له لمر څخه چپه سو
د ختن پر دښت وهي له وهم و ترسه
بادسبق د اف اف واخيست سرگردان سو
زما نيمگري جملې غم هسي پوره کړې
د نيمگري جملې دوغومره تاوان دی

خپل اصلي نوم راڅه هېر دی بريالی سوم
چي محضه مي کر آبداره ستا د نام نم

د المکرر صنعت

زړه مي بيا سو ستا د ميني د شيم يم
 اي مجنونه چپ سه وار د وصل زما دی
 ورک د ژبي په دفتر او په صفحو يم
 د جنت نسيم کوي استفاده ستا له دهنه
 چي راستون سو لمر د حسن دی گلرنگ
 ستا د ميني په دردو کي اي بي مثله
 که په وچ موته مغلوب سپی غماز نه سي
 چي د سرو شونډو و مخ ته يې لوگی کرم
 لگولی يې د ژبي محتشم شم
 ورځه ډوب سه د غمونو په تور تم تم
 چي ادا کرم کم صفت ستا د منجم جم
 هم دغه رنگ مستفيد د صبحدم دم
 د بن گل کر توی تر سترگو د شبنم نم
 بي مارنگه پيدا کيږي بل محکم کم
 نه په عجز به يې کا نه په قسم سم
 په وړيا سو راځه ليري د ملهم هم

زخمي مه کړه په وصال کي په غماز باک
 په کتو کي دی آسانه د شلغم غم

هجران

لکه غنچه نوی په خپل خان کي کرم خزان د هجران
 که دا قیامت بي وخته نه وي راته وايه جواب
 گوندي په حشر مي مجنون ته سترگي کښته نه وي
 سترگي ړندې ژبه گونگی عجب استاد دی قسمت
 راځه خطا ايمان د وصل کی شیطان د هجران
 چا مي پر سر رانړولی دی اسمان د هجران
 ښه دی چي دغسي په ما وخوت ارمان د هجران
 پروت مي د عمر په کتاب کي دی نښان د هجران

عبث عبث نارې وهم بريالی نه بريالی
 څه دی که وي وېشتم له مخکي امتحان د هجران

زه او زړه

چي په صدق او رشتيا وکړه فرمان
مه را باسه و عالم و ته سامان
نه دي ووت له کوگله څه ارمان
څه نسبت سته د هندو او مسلمان
يقين کله باطليري په گمان
چي زه هم غواړم له دې اورده امان
دا دلبر راوړی زما کبره مهمان
انشاء الله نوبه تېر کړمه ايمان

ما د زړه کشور ته واستاوه فرمان
له دې عشقه توبه گار او واگذار... سه
نه د يار وفا دي وليده په عمر
تور کاکل يې هندو رنگه جادوگر دی
د وفا وجود گمان جفا يقين دی
ده د حال په ژبه راکی دا جواب
لاکن دا غم څي پېښيري بې اختياره
که نری وروخي لېندی خال غشي نه سو

د شاعر تحير

که شپه وختل په غېږ کي د اسمان
په ځنگله کي مناسب دي شنه زمريان
لکه بند سي په سينه کي لړمان
لکه گد چي په جنت سي دورځيان
دغه متن دغه شرحه دا بيان
که راغلی دی عسکر د هندوستان

دا دي خط سو را زرغون پر زرخندان
ادم خوري سترگي پتي کړه په زلفو
شنه خالونه دي د مخ په صفايي کي
تور گيسو چي را ايله کړې پر مخ باندي
خط د زني دي د زلفو ترجمې دي
د سرو شونډو په گرمی دي کاکل تور سو

بريالی او ستا رخسار سره پوهېږي

دا کاغذ او دا قلم دي شاهدان

د نفس هوا پندې

د غروږ له باده ډک مي سو لرمون
 که تردې لايو په دوه پسي بدتر سم
 نه مي کرکه سي له چا او نه ترهېږم
 زه د نفس هوا بنديو مسخر کړم
 د ناصح وينا وي ماو ته عبث دي
 په دې تنگ جهان کي خان له مانه ورک سو
 پر نژدو همسايه گانو خي تفنون
 په ظاهر صورت سړي، باطن ميمون
 نه نړيږي مي پر سر باندي گردون
 د شيطان حملو په وينو کړم گلگون
 ولي نه سپينيږي تور خط په صابون
 راڅه ولاړه سر شاري د کاف ونون

حالا بس کره برياليه بيا به گورو
 تماميږي په اووه بيسته مضمون

د طبيعت بنکلا

چي خمار دي سي د سترگو تور، و سپين
 ستوري ټوله شپه په خير در پسي گوري
 چي خورشيد ستا د سيالي تصور وکړي
 نور مطلب په راختلي لمر کي نسته
 نيمه شپه قدم د لمر پر سترگه کښېږدي
 که هر څو گوري په ناز درسه بنايي
 راڅه ورک سي د تقوا دين و ائين
 خپل روند والي يې سهار ته سي يقين
 شفق ځکه سي له درده سور، وشين
 اسمان کښېښود ستا و مخ ته کته بين
 تر تمام جهان سر لوري سي ماپښين
 مور لوی کړی ناز پرور يې نازنين

بريالي دي ځکه ياد لرم په ژبه
 د خولې خوند مي ستا په نام دی نمکين

د ميني پان

هغه وخت به کړمه طی د ميني پان که قسمت کا په لاس را د وصل سکان
د رقيب په خوش گوښي به غلط نه سم پای بسته وي په اول منزله بهان

هسي بسند د محبت په سختولو

بل يو څوک دی برياليه ستا پرهان

د ميني سربازي

چي ستا ميني منصب راکی د پتن خود، وهم به پر سر، اور باندي اتن
ستا د وصل و شبنم ته سبزه پوش يم په معنی لرم شين زړه لکه بانجن
پای بندي مي ازلي ده گيله نسته وهل سوی يم د هجر په گزن
رنخ گالل مي وظيفه شبگیر په اوبنکو سولولی يم فراق لکه چندن
بن د زلفويې وړيا پيچ و خم نه دی تالا کړی يې زما د ژوندون بن
د حیات تر کوره ووتم لاسومه مطرب خوشي راته درس وايي د دن

د امید شجر ثمر د مطرب نه کا

بريالی که هرڅه وکا ترتیب گن

د مینې های ر هوی

چي د عشق له های و هوپه څه سي کون
 تر پېکي لاندي يې خال بنکاري په مخ کي
 زما و مرگ ته يې لېندی د ورزو کش کړې
 راته شوخ مه گوره ياره زه رندېرم
 په کاکل يې د سنبل تشبیه غلطه
 د شهلا شونډو په ديد رقيب نه گرځي
 لمر د وصل به يې هېکندي په لمن کي
 د فتنو په غشو بار ځي لکه شکون
 که پر غله باندي سپېدو وواهه سپون
 خوشي بولي يې په نام د تندي چون
 شب پرک و لمر ته وي په سترگو بون
 کله ځای د گلابتونو وهي سون
 پر قندمه کړه خدای هرگز د مگس بون
 که فليک رنگ واره شپه وم په مخ روون

که پاڅه دي که اومه دي، دي له ځانه

بريالی مضمون گوښي نه کا په سون

سړې لمبې

سور که مي هرڅو کا د دا وعظ په اوبو
 که مي و پوښتي پوښته مي ستا له درده څه
 زه له درده نه سوخم سوخمه له شوقه څه
 عيش راحت نه غوارم غوارمه سختي د عشق
 زه په خدا نه ويارم ويارمه په سرو اوبنکو
 خان په ریا نه غندي خو غندي ما په مينه کي
 سور به کله نه سم ستا د عشق له سرو لمبو
 څوک دي يې يوسفه چي تعبير کا د خوبو
 مړی له مستی نه پرېوله کيږي په تلومبو
 څوک به په جنت کي کاندي مينه د شلومبو
 ښه ښادي (ښادي) ته ورپخوا کړله (بيبو)
 څه به پوچ زاهد مومي له دا هسي توبو

رنځه له تانه ژارم، ژارم له طبيبه څه

خلاص بريالی مه سه د شاهي باز له چمبو

مايوسي

چي په شان د سمندر مي دوږخ کور سو
 دا نا وړي واره ستا له بي نيازیه
 د سرو سترگو له آزاره نا خبر يې
 صراحي له حلقه ويني بهر باسي
 لتوي چي هندو بار د تورو زلفو
 کاميابي دي د هر آن ده کېميا بوټی
 خان جهان واره وطن راته سور اور سو
 د ناچارو چارو وار راباندي پور سو
 شفق وگوره د خان په وينو بور سو
 چي يې سر پرې ستا د شونډو په پېغور سو
 د پرهيز له مسلمانېه وطن تور سو
 معلوم نه دی چي يې سيوری پر کوم لور سو
 سي فارغ به د هجران له عزرائيله
 بريالی که په ژوندوني سر په گور سو

چتي سترگي

چي تش تېر سمه پر څنگ د چتو سترگو
 و بازار ته سر بهر ايستلای نه سم
 د ساغر شراب مردار رامعلومېږي
 په توبه مي هيڅ پرهيز ورڅخه نه سي
 په بازو کي مي امکان د فتحي نسته
 د ځيگر پر آينه مي لازياتېږي
 نور فرنگ سمه په رنگ د چتو سترگو
 کوز، و پاس اوري خدنگ د چتو سترگو
 چي نشه سومه په بنگ د چتو سترگو
 زه بي ننگه کر مه ننگ د چتو سترگو
 تبتولی يمه جنگ د چتو سترگو
 د تقوا پر صيقل زنگ د چتو سترگو

زړه سينه د بريالسي د لاسه ولاړه
 رېز مېرېز سوه پر خرنګ د چتو سترگو

د غزلو جنگ

زما خيگر اخیستی رنگ دی د غزلو
 دا قسمت دی که عادت دی چي له خوبه
 د تنصیح د صیقل لارنه ورتنه کیږي
 د سکوت په نسخه لا، له حاله وزي
 پسي گرځوي کچکول د شوق په غاړه
 چي ققنس یې له آلاپه څه اور اخلي
 را قسمت خبلی بنگ دی د غزلو
 را سره مدام آهنگ دی د غزلو
 په اینه کي مي پروت زنگ دی د غزلو
 ما اخیستی تور فرنگ دی د غزلو
 زما زړه عجیب ملنگ دی د غزلو
 د مطرب ستونی سارنگ دی د غزلو

برياليه که نه ډارې ور روان سه

(د طلوع) پر میدان جنگ دی د غزلو

بسمل

خدایه څنگه کرم د هغه یار لیدلو
 نور مي مه پوښته له درده، و تکلیفه
 نور مي مه سوځه پوره زړه په هجران کي
 که هوښیار یې شیخه پټ سه په خلوت کي
 د رقیب په خوشامند به غلط نه سم
 دا نسیم به مي کوم زخم رارفوکا
 چي یې اور اخلم په محضی یادولو
 د مره څه زده دي د قبر له ویلو
 زور کالي نه لري توان د نښتېرلو
 دا د عشق میدان دی ځای د سربازلو
 د دښمن وینا ورنه وي د منلو
 حال یې راوړ د زاړه تپ د سپنلو

بسمل رنگه ورتسلیم سه برياليه

مر مرغه لري نصیب د نس خیرلو

پښتانه

پو په آه د سوخته گانو	پو په ناز د دلبرانو
پو په درد د بهدلانو	پو په کبر د خوبانو
پو په زهد د شیخانو	پو په مینه د رندانو
پو په مرگ د فدایانو	پو په غشو د مرگانو
پو په قتل د چشمانو	پو په عطر د زلفانو
پو په آه د مظلومانو	پو په چم د رقیبانو
پو په خون د شهیدانو	پو په توره د غازیانو
پو په کیف د شاعرانو	پو په درس د ناصحانو
*	*
پو په رنگ د ترکیانو	پو په ننگ د افغانانو
پو په قول د وافیانو	پو په گتته د نېکانو
پو په بربوب په کاکړانو	پو په مینه د یارانو
په ژړا د بریالیو	په خندا د وصالیو

په دا دواړو مي قسم دی خپله ياره
که تر مرگه ستا له ميني سم بېزاره

ویني

په خيگر کي مي سو جوړ اسمان د وینو
 د هجران سوداگر راغي خونفروشه
 شاید پوه سي د رقيب فرعوني ډله
 د وصال قارون پر مخکې را نه ډوب سو
 چي سېلاب زما د وینو يې خورک سو

دا محشر که قتلگاه د حسنينو؟

بريالیه که ليکې دېوان د وینو

خوني خنجر

خونبار د سترگو مي لړی دی گربوان په وینو
 چي خريدو فر وخت د عشق مي وکی د یاری پر بازار
 هغومره ډېره زبایي د دښت گلان کړي پيدا
 چي په ژوندون خوني خنجر د هجر خورم پر خيگر
 په لوی سهار باندي سگلی وهي نارې د جرس
 لکه ياقوت اناري گرځم د خپل خان په وینو
 غم کړ راډک په تجارت د زړه دکان په وینو
 چي ورته وژاري په شنه پلو اسمان په وینو
 وي پسله مرگه به مي هم سور قبرستان په وینو
 چي مي بارېري له کوگل څخه کاروان په وینو

تل بې پروا گرځي نگار، نه اوري آه د بېمار

بريالي ډېر ورته ليکلی دی بيان په وینو

يو، يو

دلبري تر تن مي باسه خدنگ يو، يو
پر سینه باندي مي نوي اور، رابل کره
اي مطربه جگ سه کوک دي چنگ ودف کره
په چنگک د تيز کتو او استغنا هم
د سالم فکر غتري مي بيا وران کره
د غم تريري د نظر په ترخ رنا کره
کرغېر نه تراه د زهد رانه درو کره
د صحت ورخ مي د ميم په تېره غوخ کره
په صيقل اخله زما د زړه زنگ يو، يو
سره بخرکي يې کره پاش پر کړنگ يو، يو
له غلافه څه راباسه سارنگ يو، يو
د اميد له بحره باسه نهنگ يو، يو
باندي بنخ کره د مژگانو سړنگ يو، يو
خوږه خواکي مي نېنان کره فرهنگ يو، يو
ديغناغ په بانه را کره قلنگ يو، يو
کره د زې ميم مي په لام د نيونگ يو، يو

چي زخمي له ادبي برخي محروم دی
خود به هسي عشقي وايي آهنگ يو، يو

بيده وو

برايي مي پر بستر هجران بيده وو
چي د بخت پر گلستان مي وخت چپه سو
وچي شونډي بيهوده تاواني گوري
غنچې هم خانته خفه ويل له مکره
پر ليدو يې د کاروان سترگي رنډې وې
وړې، تړې، خيني ولاړمه نامراده
د زگېروي له بهري صبر و توان بيده وو
د شبنم پر اورېدو اسمان بيده وو
د باران پر تبسم بوستان بيده وو
درسته شپه يې غېر کي گل پرېشان بيده وو
د يوسف پر دلبري زندان بيده وو
زما نصيب و د حاتم سترخوان بيده وو

چي مطلب د ويشتوب غواړې برياليه!
په طالع دي ازلي عنوان بيده وو

آه

بې اختياريه يې له درده خيژي تل آه
دا چمن به لولپه کړي د بلبل آه
د بورا ژراوي هم کاري په گل آه
پاني وگوره تک شين کړي د سنبل آه
چي ققنس رنگه لمبه سمه په خپل آه
اسرافيل که واورې زما د خوږ کوگل آه

عبث نه دی د ویرجنو د کوگل آه
که پر مخ يې د شبنم سترگي وي خلاصي
هسي نه چي د چغارو اثر نسته
نازولي مجلس پای ته تاواني دی
خدایه دغومره تاثیر پر ژبه را کړي
د قیامت نشه به وباسم له سره

دا له جوشه بريالی خيري خيگر يم

عرش و فرش سوخي که ومي کينس يو بل آه

د یتیم وینا

دا جهان به کرم شين دود لکه گیاه
خکه واورې د فلک جامه سپاه
صبحدم مي د خيگر پر داغ گواه
مگر نسته بل ما رنگه حال تباہ
اوس به کوم د ستگير وکړي يو نگاه
بې ويرژلو بل خوک نه دی را اگاه
سيوری نسته چي ترې وروړمه پناه
خندان خلگ مي په سيل کړي واه واه

که د زړه له تاوه وکارمه آه
هر ماينام چي باندي اوسيلم له غمه
زمانې په خپل ستم يمه ژوبلی
بې غمخوره و خواخوږي تنها ژارم
د ذلت درياب ورکوز کرم له ساحله
د طالع د بېرحمی په تبخ شهيد سوم
زړه مي پوخ سو په لمرود ناکاميو
زه په خپلو وينو غرق لکه بسمل يم

که په ټينگه مي اوس هم خوک دستگير سي

بريالی به سم هاله انشاء الله

قهرجن کاته

خدای دپاره تن مي اور اخلي بېتابه
 که دي زما د مرگ په نيت خنجر په لاس وي
 خو کاته راته په قهر، و غضب مه کړه
 د لباس په زبایي دي لمر له شرمه
 په سینه کي خاص حساب د هجر ښه دی
 بې توبې مي د تقوی دورخ ته بیایي
 برگ په بورو سترگو مه گوره نوابه
 هرگز مه اوسې محروم له دې ثوابه
 نه چي سم په خان خوني له دې عذابه
 د فلک په غېږ کي گرځي بې حجابه
 گوندي خلاص سمه د حشر له حسابه
 زه پوهېږم ددې دهر له اسبابه

مسئله د عاشقی ده بریالیه!

که مشکل جذراصم دی بې جوابه

خپله سوبه

هر چا ورسول سرته خپله سوبه
 چي مي حقه لار تر سترگو کړه ښکاري
 د غرور مهلک مرض مي بدن ونیو
 مار د جهل ادامه ورکړه نفس ته
 د ژوندون بهار مي تېر سو منی راغی
 چي نې بروی، نه بې سیوری، نه عمل
 زه لانه سومه راوینس له خپله خوبه
 زما له هسي کج بینی څه توبه، توبه
 د زړه صحن یې راډک کړ له میکروبه
 زه غریب یې فارغ نه سوم له سرکوبه
 د غفلت تپ خالي نه سو، له ذهوبه
 دا انسان هم مساوي بولس له چوبه

آه (طلوع) خان کړه خالي وبریالی ته

په اووه بیته یې نه ماتیري لوبه

قلم ته حیرت

نن حیران و خپل قلم ته سومه پاته
 له نقابه يې صورت و ورا ایستلی
 گاه به یو پ سو په گري د تورو وینو
 گاه غوپل يې سره شراب له ابې جامه
 گاه يې غورخول د سپین بلور پر مخ
 راته وې لیکل پر روڼ زبرجد باندي
 په کوگل کي کره د مینې ډېوه بله!
 دا يې ووي نو يې آه کره سو دوه خایه
 ول که ژبه کرم د عشق په داستان گډه
 دې دوو سوز و فریاد، متأثر کرم
 زما د زړه دریاب هم تیز په خپو راغی

په عجیب زېنت يې خان ښکاره کړ ماته
 له ډېر نازه څه يې نه کتل هیچا ته
 گاه به بهرته سو راستون د وچي خواته
 د اطلس د لنگ شغلې يې تلې سما ته
 لگول به يې برقونه مخ و شا ته
 ویل وگوره د دا ښکلو ښکلا ته
 اهمیت مه ورکوه و ما سپوا ته
 په فغان يې تمهید کښېښود و ژړا ته
 اور به واچوم یوې اوبلي خوا ته
 د حیرت په ورطه ډوب يې سوم وینا ته
 سو، له جوشه تیر د ژبي و صحرا ته

تقاضا يې وه چي وصف د یار وکړي

لېکن پرېښودی زخمي نن و سبا ته

د زمانې څخه شکایت

دا زړونه مو سود مسخه که تاثیر په زړو کي نسته
 که سل خله دماغ د نصیحت په اوبو، وله سي
 که گته دي غرض وي یوزره رانیسه په ښو
 چي سي بد همنشین د چا په پېڅه یو گری
 په خپله چي بلد وي څه حاجت دی و مهدي ته
 رنگ بوله بله اخلو یو مصلح په ملو کي نسته
 هغسي وي ناپاکه هیڅ پاکي په ولو کي نسته
 تر دې لویه فایده هم د کعبې په تلو کي نسته
 تر دغه زیات تاوان هم د درې په غلو کي نسته
 زمربو نه هیڅ نفع د تقلید په پلو کي نسته

د شاعر تخيل

زاغ د زلفو مه پرېږده د مخ و باغ ته
 زما سترگو ستا د سرو سترگو سور عکس
 پلورونه مي د سترگو خکه سره سوه
 چي د ميني په کتاب مي کر لاس پوري
 سوم په تش (ماعلينا) جوگي مذهبه
 که رسوا وایم هغه صبغة الله دی
 یا الله له داسي قلبه مي مغلوب کړې

گستاخي ده د پتن تکلیف خراغ ته
 رسولی دی په سره جامه د ماغ ته
 سرې سکروتي سور لباس ورکوي، داغ ته
 هغه دم مي رخصت ورکی و فراغ ته
 کم ایمان به وړم تحفه الالبلاغ ته
 چي یې نن سپینه کپړه ورکړه صباغ ته
 چي قلیب لقب لاس ورکی و اسباغ ته

د زلفو ستاینه

توري زلفي دي اوږدې د مخ پر لوري
 کج گیسو دي پېچاپېچ سره ټولېږي
 چي پر مخکه دي د حسن توري کش کړې
 زاغ د خط دي کړې په مخ منگولي خرخي
 بسهوده ترمه عشق په تار د صبر
 سوه تکیه د غره پر سر غنچه سپرونې

که هندو پښې غځولي دي قرآن ته
 که فرعون سجده وکړه و خپل خان ته
 له هیسته څه لمر وختی اسمان ته
 که شیطان دی لاس یې واچاوه ایمان ته
 زمري کله نیسي پزه و پېزوان ته
 که مي لار د اوبنکو توی سو و گړېوان ته

بريالی خال کړه گوښه له کړو وروڅو

دا کتاب ضرورت نه لري نښان ته

محبت يې زه گتلی یم په پچه

د رقیب تیز گوئی وینه کره راوچه
 سپین نبات خود گویا بلبو رزق دی
 که هر خو ملهم د صبر پر پنډکی کرم
 که می بشکلی بهدرد بولی ورته بنایي
 دوسته! گرخوه رقیب زما له لوري
 حوض کله سی مردار په یوه پچه
 ستا یې څه کار په شکرو شوخه مچه
 د زړه گوته نه سی بڼه، د عشق له لچه
 محبت یې زه گتلی یم په پچه
 سر کافته یم د دې سپی له غچه غچه

باري نور یې کره کامیابه په یاري کي
 بریالی یې ځیني ویوست سر په چچه

څه

ای عاشقه پروا نه رنگ کور و کرخه
 گاه طواف کره د کعبې پر حطیم باندي
 گاه سر شار په تاج د مینې هدهد وار سه
 گاه مجنون وته تعلیم د عشق بازی کره
 گاه همدردو ته نثار کاندو خونبار
 گاه د غم ویني پر فکر باندي پاشه
 گاه د هیلې دارو پوري کره په سترگو
 مستنغی د محبت پر لوی ډگر څه
 گاه نشه گاه خماری پر بحر و برخه
 گاه سر تور د یار پر لور شاه قلندر څه
 گاه په ویره خوله په تبغ پیلې سر څه
 گاه په اور د جدایی کي سمندر څه
 گاه بالا پر ثریاء لکه عشق څه
 گاه په یاس کي اشفته په غم ابتر څه

غماز مړ کره ای زهني خان په خوني کره
 پسله مرگه په تور مخ، مخ په سقر څه

سره څه!

د کونښن او د حرمان يې سره څه
 چې فتکې د اسارت وړي گېډر نومی
 چې مطلب په پیدا کېږي خو طلب دی
 لوی سبب د امتیاز د سترگو دید دی
 غم وژلی دی، د روغو سیالي نه کا
 هر سړی په خپل نصیب پسي روان دی
 تباين يې لاله لفظه څه ښکارېږي
 د گلزار وږمه پیدا ده عندلیب ته
 مجازات باید په برخه د مجرم وي
 چې يې نوم د مجتهد يو وړ (نعمان) دی
 د افغان او د فغان يې سره څه
 د زمري او د پېږوان يې سره څه
 د بیده او د وجدان يې سره څه
 د ږانده او د عرفان يې سره څه
 د ودان او د وېران يې سره څه
 د حزين او د شادان يې سره څه
 د صائم او دسترخوان يې سره څه
 د کارگه او د بوستان يې سره څه
 د يوسف او د زندان يې سره څه
 د شيطان او د ايمان يې سره څه

بريالیه! که دي خوښه ده ډاډ راکړه

ددغه مضمون عنوان يې سره څه

مسته پياله

ساقی پاڅه د پرهیز دوره سوه سر ده
 چي مي جور له سده وباسي لېوال سم
 خماری يم په خمار د خم کتلو
 زماني په تحریکاتو اتشین کرم
 خبره زړه سترگي سرې گلگون صفته
 د سيني تپ اژدها دودونه باسي
 عنايت کره يوه مسته پياله زغرده
 سم فارغه د تقوا له سر درده
 ساغر مه بيابه له دې لوري کج گرده
 د خمول بازي مي و گتل له نرده
 باري خدای مي نصیبه کره سرخ، وزرده
 د زړه غوښي مي کوفته سولې له جرده

د کلو خمار به وباسم له سره

بريالی که نشه گیر سوم له پس گرده

بڼه ده

د زړه امانت غوټه تر څیگر وتلې بڼه ده
 د زلفو دائرې دي ارتفاع ښيي د سترگو
 یاغي زړه مي نښان دی ستا د وروخوو کمان ته
 تر خو به د زاهد ورستو خبرو ته خاموش يم
 خیرن په میخانه کي جارو کښ يم د ساقیانو
 د مستو کلماتو څه جمله وتلې بڼه ده
 پر مخ د اسطراب دا صفيحه لیکلې بڼه ده
 کتل په بسم الله کره دا هوسی ویشتلې بڼه ده
 کې مړ کرم هدیره مي پر الله سپارلې بڼه ده
 په تپله د شرابو مي لمن لرلې بڼه ده

چوپ مه سه برياليه گفتگوی دي بريالی سه

د عشق په محکمه کي دا دعوه گتلې بڼه ده

حیراني ده

ستا د سرو سترگو پر باز مي سلام وايه
 د امید پر اسمان لمر د انتظار دی
 پر سپين مخ يې کفرستان د زلفو پروت دی
 که کاکل دي پرېشان بولم ادب نه دی
 ناپوهان به پرېشانو ته عیب وايي
 چي ليلا کره د توبې دروازه بنده
 د زړه غوښني ستا قدم ته مهماني ده
 که تشریف راوړي دا لو مهرباني ده
 ورکه کرې يې پر مخ مسلمانې ده
 پرېشان گل پر باغوان لو بدگماني ده
 لوی کمال په گلستان کي پرېشاني ده
 د مجنون په مذهب کفر پښماني ده
 چي د هجر عزرائيل دي همبستر دی

بريالیه ستا و ژوند ته حیراني ده

د مسخرو غندنه

مسخره و شخصیت ته تاواني ده
 شرافت او سنگيني د سړي بيایي
 د حياقبا چي خيري په مزاق سي
 دوه دوستان چي تمسخر سره عادي سي
 خوک چي ژبه په خپل واک کي اداره کړي
 که هر خومره وي حليم پای عصبي سي
 ها چي خپله ابرو يې په بل جار باسي
 نتیجه يې په اخر کي خفگاني ده
 نه کول يې د شرف نگهباني ده
 گويا عيني په بازار کي عرياني ده
 عاقبت يې د الفت رشته خالي ده
 د هغو وړ د ماغوتو مهماني ده
 دا خبره مجرېبه و جداني ده
 عاقل نه دی جذبېه يې نفساني ده

په اثر د مسخرو او خوش طبعي

د زخمي خخه خوابده د فلاني ده

منډه خوله

چي مي وليده د عشق توره برمنده
چي ستا غم مي وو تر بور په جدايي کي
په کوکل کي مي د هجر یتیم پروت دی
د سيني رپ مي د آه زلزلي مات کر
له غيرته مي پر ووهله منډه
په ميراث يې راڅه يو وړه د زړه څنډه
هر بېگانه ورته ژرېرم لکه کونډه
پلي څه نفس ساتلای سي له غونډه

د تقوا منتر دي څه سو ملا وايه!

بريالو یم راته مه نيسه خوله منډه

پند

چي په ژوند دي سر ته دامې نغاره
پر څه گرځي سر هوا بلند دماغه!
په عقبی کي بل مل نسته بې عمله
دا دنيا سنگ محک دی ستا لپاره
اوس عجب دي د تملیک جلو په لاس دی
چي دي نزع ژبه ونيسي په گوتو
پسله مرگه به هيڅ نه وي دوباره
مگر باغ د جنت ستا دی اجاره
هر څوک خان گوري که ښه که بېکاره
بيا دي واک و اختيار نسته دوباره
لږ منظور کره د خوارانو گذاره
هله څه په کار د سترگو اشاره

گتې واړه ازلي دي بريالسيه

بېکاره به هرگز نه سي هر کاره

د بېکارۍ غندنه

ناتمام خلگ تمام عمر بېزاره
 د کامل له څنگه خان او بل لیده سي
 د بېزار په بېزارۍ کي پټ حکمت دی
 کارگه خواست پر عرفات د جیفې کاندې
 چي په روکي یې وي بنار د مچمچيو
 د حیات زاری پرته په بېزارۍ کي
 وي بېزاره د تمام له کاروباره
 د کامل څنگ هم صیقل دی هم هینداره
 ناواقف یې ناخبره له اسراره
 بلسبلان ورڅخه گرځي پرکناره
 د هغو غسولو نه وي هوا داره
 پر مړه ناوې نه وايي حنابکاره

بريالۍ که له خپل خان څخه بېزار سوم

بې اختیاره به خان باسم له اختیاره

زړه

ستا و سترگو ته دروږ ایښی دی ما زړه
 که زر زړونه مي پیدا سي په کوگل کي
 بې اختیاره مي زړه کاري له دلبنده
 ما به هلته په خپل زړه پسي ژړلای
 په دلکش جادو یې زړه او بدن کش کی
 دلداري ده د بهدل په مذهب کفر
 قبلوي که دا تحفه دلبره سنا زړه
 په خیرات بې انشاء الله وکرم بیا زړه
 په بردن دی اموخته د دلبربا زړه
 که یو چيري دې پرې ایښی وای د چا زړه
 پر کاه نه سوځي هرگز د کهربا زړه
 د مجنون په زړه پوهیږي دلایلا زړه

بريالۍ که زړه ور یې زړه دي ورکړه

که دي پروت وي په کوگل کي د پخوا زړه

شاعرانه تصور

چي ژړا يې را بدله په خندا كړه
 مخ يې لمر زلفي يې شپې پكښي يو ځای دي
 فتح العين يې وو امروساقي ته
 لكه وچوي سفېدې په ماخستن كې
 كهكشان يې له هيبته دوې پلې كړ
 ما د خضر^(ع) په لباس ورڅخه سوال كړ
 برايې مي د هغه گل تماشا كړه
 اجتماع د نقيضينو يې روا كړه
 په ادب يې باريكي پكښي ادا كړه
 په كاگل كې يې چارگل هسي رڼا كړه
 چي غمزو يې د غضب توره تر ملا كړه
 حواله يې د حيات پر چينه راكړه

بريالیه (پير محمد) به دي پيروي سي

که پر خان دي د (حميد) نخبه پيدا كړه

كړه

راته نوې چي فلک د زړه بدي كړه
 مفتي مهر د فتوا ورباندي كښ كړ
 د تمیز ګڼوڅې زاهد راته نيولي
 رورور رقيب فراق راغی میدان ته
 آزما خونړېزه بخته نامراده
 لاس تړلی نه گالم محبس د هجر
 د جانان شرابي سترگو ابدي كړه
 چي د عشق په محكمه كې مي رندي كړه
 څكه بېرته يې دعوه راپس گړدي كړه
 فيصله يې پخپل جيب كې را خوندي كړه
 راته جوړه دي مشكله سر مدي كړه
 چي مي عقل د قسمت سره گوندي كړه

دا دي قلفه عريضه ده بريالیه

چي مشكله دي و خان ته سربدي كړه

د زړه بلبل ته

آزما د زړه بلبل اتش نفسه
 د کاکل کړۍ په لاس بهرۍ په پښو کې
 سربازي تر چمبازي په عشق کې ښه ده
 روغ عنقا دي تر هغه بلبل فدا سي
 د دلي تر تجارت د عشق په ښار کې
 په کلو ما تجربې دي پکښي کړي
 ولي نه وزې له دې خالي قفسه
 تښتېدلې يم د هجر له محبسه
 دا وصيت مي اورېدلی له قفسه
 چې يې زخم وي سينه له خار و خسه
 جانبازي ښکاري مفیده يو په لسه
 د عسلو تعريف غواړئ له مگسه

بريالو دی خبردار له هر منزله
 د کاروان حالات وغواړئ له جرسه

د مینو پېشه

و عکس ته د لېو دي کر زما زړه کلېشه
 نهال د محبت دي زما سينه کې نښانه کړ
 په طور د نغمو به دي کر گاهي تندي تروش
 د ميني سنجابي قبا دي را کره په بغل کې
 جدا له حريفانو دي رهي کر مه پر بت
 کرام الکتابينو ته که خپور کر مه دفتر
 رنگين رنگه دي ونيو د بېلتون په ملېشه
 آخر دي بېرته غوڅ کړ د غمونو په تېشه
 په پای کې دي کر تړيو تندي و خپل خان ته پېشه
 منت يې په نغمو او کر شمو ږدي همپشه
 خالي لاس دي داخل کر مه د هجر په بلېشه
 صفحه د ژبي زما به په قلم کاندې رېشه
 چې تا رنگه يې وزې له دهنه خفي راز
 زخمي دا پټ اسرار، هامحرمينو ته وېشه

برنده هيله

معتلسي د نوبت ليري له انصافه
 څه زبنت لري خولۍ يې له سجافه
 آوازه يې سوه خپره تر کوه قافه
 چي تر خوله مي ووته د ميني لافه
 هلاله يې په لاس توره يې غلافه
 وقايله د تسلي ورکړه صحافه!

ساقی را کړه د عرفان پیمانہ صافه
 سر خوشي د عشق يې میو ناخوشي ده
 چي منصور يې د پانسی پر قالب وسکنت
 پر جهان مي خود ستايي نوم جهانگیر سو
 مدعي فلک خونرېز راپسي گرځني
 د خاطر کتاب مي غم ورق، ورق کړ

بريالی به له مغان څخه څه غوښتای؟
 که خبر وای د ساغر له اختلافه

د زړه له جوشه

چي پر مخ د جله د غم بهوم ځکه
 د سرو آهونو شم لگوم ځکه
 پر روان د جفا جم نو شوم ځکه
 سر د زلفو پیچ و خم پتوم ځکه
 خرابه کي شپې به هم تېروم ځکه
 مذبذب د هر چا دم گلوم ځکه
 شکرانه کي روح تر خم ورکوم ځکه

چي تر زړه فرات د غم څخوم ځکه
 پر موقع یا بې موقع چي نا له کاندم
 د سبا په هيله یا د بل سبا
 د فریاد پاني چي نغارمه سينه کي
 ميخانه و مریضان چي رانه هر سوه
 چي اعراف يې کړ زما خای و مسکن
 چي د قتل د نوید و مبشر ته

زما زخمي زړه يې په پوست کي دی کوتلی
 په توبيخ يې له خپل دره تر تم ځکه

زما ياره گلرنگه

مرض مي د طاعون دی زما ياره گلرنگه
 هيڅ حال وبلای نه سم وام غماز به را خبر سي
 تال واچوی د زفلو عاشق په گرفتار کړی
 چشمانی دي شهلا دي شوخ نه یې نظر بازه
 بې تا مي سخت ژوندون دی زما ياره گلرنگه
 بېرېرم چي بېلتون دی زما ياره گلرنگه
 د هجر شواخون دی زما ياره گلرنگه
 په وینو زړه گلگون دی زما ياره گلرنگه

بريالی عبدالغفار يم تا په عشق کي امتحان کړم

يا جوړ دغه مضمون دی زما ياره گلرنگه

د خوښی اظهار

مرحبا نځهت نسيم شرف نشانه
 نیم تشریف دي زموږ بیده زړه را بیدار کی
 د طلب بلبل مو بیا په چغو کښووت
 د گلرخ و نښانی ته انتظار یو
 صدقه دي تر قدم سم مهربانه
 د امید غنچه مو واوښته پرېشانه
 چي دي راوړ ارمغان له گلستانه
 کوم یو لعل دي راوړی له کرمانه
 مگر سره یاقوت ورتوی کړم له گرېوانه
 چي مرشد مي سو نصیب نا مسلمانان
 په کفران د جدایي یې مسلمان کړم

بریللی وايي فرصت نه را کوي عرض ته

سوه مي پاته سینه ډکه له ارمانه

د مطلوب په هڅه

په مطلوب پسي مي وچاوده سينه
 سلسلې د بدنامۍ راپسي نوري
 سرگردان پر وطنو ورپسي گرځم
 سرکوزي کي مي غرض د کاميابۍ سته
 موانع راباندي هسي دليري کا
 شفاف زړه مي تسلي غبار آلوده کا
 راعارض که عوارض د تعرض وه
 په سرو اوبنکو مي لمن سوه رنگينه
 رانه ورکه ده جمعته و آدينه
 گدايي کرم په لباس پشمينه
 که نه نه وي هسي خوي د نارينه
 لکه نه چي لرم تريخي پر اينه
 په غبار صفايي مومسي آينه
 عرض به کاندې پر سالار مدينه

بريالي که بريالي وم بر به مومم
 که نه بار د غم به وړمه بزينه

هيله

لږ نظر د مرحمت وکره اشنايه
 که مي مړ کړې که تاراج واک دي رسپري
 د ساپې په انعکاس دي شاهي مومم
 دور ستا دی زبردست عالي جنابه
 پردېسي مي زرگی يو موتی ايرې کر
 مسافر د بل وطن یمه بي خايه
 بل غاور مي دلته نسته بي له خدايه
 فقير شاه اوسي له سيوري د همایه
 زه غريب یم درته ناست بي دست وپايه
 خکه دارم اوس له هر خوار، و بدایه

بريالي ومه په خپل عزيز وطن کي
 اوس مي هره تسلي سي غم افزايه

او که په؟

راته وگوره بهمار يم او که په
 لکه شم په ټوله شپه پر خان زړېږم
 بسمل کاندې زما په پېښو افتخار
 حلال سوی ستا د مینې په چاره يم
 د وحشت پر بهدیا بند سومه په لومه
 د لیلا په هیله تلم جنون مي وموند
 شاوخوا د لېونو سندري اورم
 په غمو کې گرفتار يم او که په
 خوار خسته په هر سهار يم او که په
 له ژوندونه څه بېزار يم او که په
 تن کباب پر سره انگار يم او که په
 د صیاد په گیر و دار يم او که په
 پر دغه تحفه سر شاريم او که په
 د بېدلو همجواریم او که په

يو وار لږ نظر زما وخوا ته وکړه
 چې زخمي عبدالغفار يم او که په

غټې اوبنکې

چې په غاړه يې حلقه کړې زلفي چټي
 تر دسمال لاندې ساتي سرې شونډې گونډي
 چې قدم يې د غضب په ملک روان سي
 په الفت يې ما بازلی ملک و مال دی
 په اخ اخ به يې له دره آبي نه سم
 دم د عشق يې هغه دم راباندې پوکی
 خوار، غريب يې دواړه و ایستل له گټي
 لکه پروتسي تربی لاندې سکروتي
 سي رواني مي تر سترگو اوبنکې غټي
 ځکه نه باسېم تر خوله کلام د نټي
 غمازان راباندې خوشي کاندې لټي
 ملایکوچي خشتې کړې زما خټي

طوق د زلفو يې هرگز بې گټي نه دی

بريالی خوشي انکار کاندې له گټي

سوخي

چي آه و کارم پر مخکه ترا سوخي
 حسيني زړه مي هجران شمر شهيد کر
 دا زما اتشي دود ورباندي خپړي
 حوادث د گذاري مي سرې سکروتي
 د شکوې دوږخ مي خای پر ژبه ونيو
 اهرمن به بهره من په توبه نه سي
 په هوا که و گنورم ثريا سوخي
 په غوغا مي د کوگل کربلا سوخي
 خکه هر ماښام شفق د سما سوخي
 په تعبیر يې خولسه د باد سبا سوخي
 له تقريره مي کتاب و ملا سوخي
 شيخ صنعان هنوز د خان په دعا سوخي

بريالسي په لمن نغاري اور د ميني
 نه د لمر په حرارت مسيحا سوخي

د چادي؟

پر دماغ مي خطرناک اثر د چادي؟
 پوه سوم پوه سوم دا له تا نه دی حبيبه
 که مي زړه تا په حکمت ايستلی نه دی
 که اسمان دي په آبرو وهلی نه وي
 که خيگر مي کنعاني کوهی لانه وي
 دا جحيم بولهبی شرر د چادي؟
 که نه بل دا زبردست گذر د چادي؟
 وايه! نور دا لقمانی هنر د چادي؟
 پکښي پروت دا هلالی خنجر د چادي؟
 پکښي پروت دا یوسفی بشر د چادي؟

وايه تا چي بريالسي وژلی نه دی
 دا په غېږ کي دي پرې کړی سر د چادي؟

ادب دی

چي سړی په سړی کېږي ها ادب دی
 چي کرسی يې په شغلو متلاشي سوه
 چي الياس يې په اثر متاثر سو
 چي بيرغ يې پر اووم اسمان اوچت دی
 چي مشتاق ورته رضوان دی د عدن
 نتيجه چي يې رفعت دی د کونين
 چي سمک له ثريا بيایي سماک ته
 چي اديب يې له سببه ځي ماواته
 چي زخمي زړه په رغیږي ها ادب دی

څه سبب دی؟

چي له ما څه پرېشان يې څه سبب دی؟
 کوم تقصير دی صادر شوی زما له لاسه
 پر اغيارو بېگانه و نامرادو
 جدایي زما په باب صرف خسران دی
 زما د زړه او د رگو په وينو باندي
 آزرده خاطر روان يې څه سبب دی؟
 چي راضي مي په تاوان يې څه سبب دی؟
 زما له قصده مهربان يې څه سبب دی؟
 مؤسس چي د خسران يې څه سبب دی؟
 د رقيب کره مهمان يې څه سبب دی؟

بريالیه دا مضمون دي جمل بنکاري

خبر نه يم جمل خوان يې څه سبب دی؟

افکار

خه خبر يم چي دا د هر که قدرت دی
 د تشهير او تقبيح درک يې نسته
 خان مناظ بولي د ژوند له ترنيباتو
 چي د شووی طرفدار دد ورته وايي
 تل تکذيب د قال الله قال الرسول کا
 په مصداق د (اطلبوا لسوا د) تعريف کا
 چي هر خای د مخالف سړي عزت دی
 په خپل فکر يې پر هر سړي عظمت دی
 خو په خيال يې پر فعال عقل سبقت دی
 ډېر ممنون د بد اساس په هدايت دی
 دا خدمت يې د ترفيع رفع رفعت دی
 مرکب جهل يې فل بسيط دولت دی

بريالسي لا نور د ژبي زکات باسي

بل مضمون ورباندي پور دا يې نگهت دی

د محبوبانو دوپوسته صداقت

چي مدام ورسره ضد صبر و طاقت دی
 خبر نه يم چي پر سد که لېونی يم
 چي په ژوند مي کروي غوښي په اور کي
 راڅه ورک حساب د مرگا او د ژوندون سو
 په توبه او په پښتو يې باور نسته
 د ملهم په نامه زهر نوشومه
 هغه خيال مي په خيگر کي امانت دی
 پر تمام جهان اختر پر ما قيامت دی
 دا په کوم مذهب انصاف او عدالت دي
 جدايي هر گړی نوی شهادت دی
 دوپوسته د محبوبانو صداقت دی
 د لرم سره مي کړی قرابت دی

چي اسانه يې باله مشکل د ميني

بريالسي د اصلي سره ملامت دی

خه خبر یم؟

خه خبر یم چي جنت دی او که نار دی
 خه خبر یم چي دا شپه ده که سهار دی
 خه خبر یم چي داغ پت دی که اظهار دی
 خه خبر یم چي دا طوق دی که زینهار دی
 خه خبر یم چي دا زور دی که ادهار دی
 خه خبر یم چي خمبول که اشتهار دی

چي ظاهر و باطن تول راته انکار دی
 چي د غم په تاریکه مي صبر ورک سو
 چي د زړه پر اسمانو يې شغلې پاشي
 چي گردن مي کشوي و محبت ته
 چي مي سر وتن د خان ملکیت بولي
 چي تر خوله مي بريالی بريالی وزي

فريادي رغ

د خليل رنگه مي کور پر سره انگار دی
 په ژړا او په فرياد مي سر و کار دی
 پيوسته جفاوي لوی ظلم و آزار دی
 زما د زړه مرغه يې بند په چمبو بنکاري
 دا اوس مينه که جادو که بل اسرار دی
 ما درکړی خپل اختيار ستا په اختيار دی
 نوم يې ياد لره (زخمي) عبدالغفار دی

الله اور مي واخيست د خدای پار دی
 اې خليله د خليل و روی ته گوره
 آخر زه هم مسلمان یم مسلمانان
 د سرو سترگو باز دي تل خماري گوري
 نه له تا سره مي توان سته نه بي تا نه
 د هجران په حکومت کي حکمرانه
 بي اختياره چي دي نن بريالی پرېښود

د ميني زور

زما دزړه ساغر په هغو ميو بور دی
 د هغې ميخاني خنگ ته زما کور دی
 خه عجيب راباندي زړه د زاهد تور دی
 مستغنی ساقی د ناز پرتوسن سپور دی
 ما پر خان باندي وهلی دا خپل زور دی
 دا ياقوت يا نمرود دی خزانه اور دی
 چي پر غاړه يې قصاص د رقيب پور دی

چي يې خضر سر گردان په تلابن گرخي
 چي د بخت په شپه معراج وي د رندانو
 په کعبه کي دننه می نوش بولي
 هوسا نه اخلي خبر له خماريانو
 اجتناب مي خني هيڅ په طاقت نه دی
 د هغې مستي مينا خيال په خيگر کي
 په يوه تبغ به بلبل او بريالی مري

خوړلی دی

دا له خوبه مي انار خوړلی دی
 د تنصیح په صابون نه پاکيږي شيخه!
 په قانون د دلبري ملامتېږم
 دلته نسته پای بندي د تدبیراتو
 د تسلیم ناره مي نه وزي له حلقه
 څه نسخې تر کيښوې زما علاج ته
 که گړېوان مي بيا خونبار خوړلی دی
 ټول وجود مي پټ پرهار خوړلی دی
 زما زړه ترکو په ښکار خوړلی دی
 د غم فوج د عقل ښار خوړلی دی
 چي تدريس مي د انکار خوړلی دی
 ما پخپله زهر مار خوړلی دی

بريالی يم يو څه عمر راته چوپ سه

اوس مي بيا سکوت فرار خوړلی دی

نيولی دی

دا مي عشق واره ځيگر نيولی دی
 تر اسمان لاندي مي ځای د پناه نسته
 تبغ په څنگ راته په قهر و غضب گوري
 د طالع ستوري مي ويني تر خوله پاشي
 د جفا غشي هـنوز راباندي اوري
 زهره رنگه زهره چاودي زهير ناست يم
 که زمري راته سنگر نيولی دی
 هم سپوږمۍ په لاس خنجر نيولی دی
 ما په لاس کې ورته سر نيولی دی
 د غم تندري د بخت لمر نيولی دی
 که هر څو مي توکل سپر نيول دی
 مسيحا ته مي گذر نيولی دی

بريالی يم لږ څه مهر و کرم بويه

د ذرا ليک مي د فستر نيولی دی

په کار نه دی

کبرجن گیسو د مخ له باغه دور کره
خط و خال دي شاهدان د مخ د حسن
د زړه ویني دي روغن د گل د زلفو
خکه پټ په تصور ساتم ستا عکس
محبوبان په تش کتلو زړونه کاري
گل دلبند ورسره وکینن آفرین سه
زرغون خال دی له سرو شونډو برطرف
دا فرعون په جنت کي په کار نه دی
بل شاهد په دې حجت کي په کار نه دی
ادم خور په بل زېنت کي په کار نه دی
بل شریک په دې دولت کي په کار نه دی
گفتگوی په دې همت کي په کار نه دی
د خان ساری په غیرت کي په کار نه دی
دا مگس په دې نعمت کي په کار نه دی

برياليه قلم ليري کره له گوتو

دا جاسوس په دې صحبت کي په کار نه دی

راوپاخه

عبث پر مادياتو تفاعل څه په کار نه دی
سودا په نقدو کيږي د ژوندون په کچاری کي
پښتونه پر هر لور دي ترقي سنډري سر کره
د لور شان و شوکت لمر دي په کومه تندرې پټ سو
را وپاخه په ټينگه د غیرت جنډه کره لوره
میدان د انفعال دي سر او چته باندي درومه
تر خوبه لا ددې بي کمالی په قید محصور يې
آوښو بلبلانو په نغمو انجمن تود کئ
د نفس پر خواهشاتو تقابل څه پکار نه دی
ورپا په دې دکان کي تبادل څه پکار نه دی
په ضمن تاته وايي تجاهل څه پکار نه دی
په توره تاریکه کي تعاطل څه پکار نه دی
د خان په تشو لافو تکامل څه پکار نه دی
زیاتي خوب وغفلت او تکاسل څه پکار نه دی
ودې نحس ساعت ته تطاول څه پکار نه دی
په دې مشاعره کي تخامل څه پکار نه دی

که نیت مووي چي تل بريالي اوسئ نو بيدار سئ

په رونو سترگو دومره تغافل څه پکار نه دی

نه دی

چي وهلي ستا د هجر طاعون نه دي
 زړونه وړي په استغناء دا يې مذهب دی
 د زلفانو په پانسی يې يم ترلی
 د غمزو پر تاخت و باخت يې چار باري کړم
 ساقی جام له وینو ډک کړ زما له تنه
 د دوهې ملنگ مي خان ولید په خوب کي
 کمکی شعر مي عشق هسي نکته گیر کی

هغه وړ دی د وصال په معجون نه دي
 گلان لاندي د انصاف تر قانون نه دي
 بهردان مي لا خبر په جنون نه دي
 سرکشي مي د حرمان په للون نه دي
 سرد لاسونه يې په میو میگون نه دي
 دا سوزاني و ظیفې د قارون نه دي
 چي خبر يې شاعران په مضمون نه دي

بريالی يم اور له خپله خانه اخلم

سرې سکروتي د قفس د پتلون نه دي

د زمانې تقاضا

په اوس عصر کي چي حق برملا وايي
 په تاله چاریاک سرې خبري من کا
 عارفان خپل مطالب ورڅخه اخلي
 له محققه څخه قدر د محقق وي
 د بلبل رتبه وي تل تر کارگه لوړه
 پروانه اسرار د شمعي دي لیدلي

د پاگل عالم په خولو کي لېونی دی
 چي حساب د سنگینی سي سل منی دی
 جاهل پاته ځيني روند شل کلنی دی
 د رباب له سوز او سازه خبر نی دی
 په صورت يې غلط مه سه که کوچنی دی
 خکه تل يې و حضور ته سپلنی دی

برياليه ساکت مه سه هر مضمون دي

د (طلوع) په کنډاله کي پتونی دی

بڼه دی

زلفي مه ليري كوه له برندو سترگو
 حبشي زلفي دي ليري كره له وروخو
 د مخ بدر دي د خط په غبار زېب كا
 كه د زړه پردې مي خيري سي باك نسته
 تاوكجك دي په پرېشانه كاكل بند كره
 خط د زني دي ساته تر دسمال لاندي
 دا هوسۍ د ياغستان شېگيري بڼه دي
 تور كفار له دې محرابه ليري بڼه دي
 د سپوږمۍ پر بارخو باندي خيري بڼه دي
 گودرۍ د فقيرانو خيري بڼه دي
 د سنبل غوتۍ په شپه دلگيري بڼه دي
 دا پلټني د سقاو اسيري بڼه دي

بريالي كره بانوگان سېراب په اوبنكو
 د گل شونډي په شبنم زهيري بڼه دي

د مينانو طريقه

په نياز نياز د مينانو طريقې دي
 مړه كتل يې په خير خير د مستو سترگو
 د تقوا سرفرازي كولاى نه سم
 درندۍ ترويش مي مه اړوه شيخه
 له انكاره يې چوپ بڼه يې ناواقفه
 له بېدردو څه گيله باله سي پوچه
 په ناز ناز د گلرخانو فريقي دي
 له دورڅه گرم اويخي طبقې دي
 كړې زلفي مي په غاړه كي حلقې دي
 حكم نسته د اغيارو منطقي دي
 ددې وصف توري توري علاقې دي
 تميز نسته بې انصافه خلقې دي

څه به مومي بريالي دولت د وصل
 چي سداس پسي د هجر سرقې دي

معاند ته

په رسوا وایه چي خیال مي د گوندی دی
 چي په زړه باندي درخي په خوله یې وایه
 مخامخ راڅه د پرانگ طبیعت زده کړه
 مخامخ راته لېور وایه بې درېغه
 تینگوه خان تر هغو به دي پرې نږدم
 فایده نه لري خبري لکی داري
 پشلا خبري نه دي معنی داري
 مېړه نه کوي تر شاد چغال واري
 مخامخ به درته وایمه ورېنداري
 خو وهلي مي په تانه دي بغاري

بريالسي يم تر هغو به لغاز وایم
 خو چي ستا پر سر دروارومه خاوري

نا آرام زړه

که هر څو له درده ووهم چغاري
 سر مي پوخ سو د گړېوان په تناره کي
 که د اوسپني زړه کېنېږدم په څیگر کي
 اناري رنگ مي د ماغ ولي وانه خلي
 بېهوده خلکو ته ټول بېهوده بڼکاري
 په ژوندون راسره سي د عقبی چاري
 د یار سترگي مقناطیس وړي مي بې لاري
 چي تصویر یې د نگار شونډي میزاري

د زخمیانو مکافات بعد مرکز دی
 کاشکي نه وای باندي نور د غضب واری

د زلفو سیوری

چي پر ولوېدی دا ستا د زلفو سیوری
 چي منصور یې کر بدنام په سپینه ږیره
 د غابو زېب دي خزان کر خط درېري
 تور گیسو دي سو رامات مخ پر لبانو
 بخت مي تور په تور گیسو کي راڅه ورک سو
 خدایه ما هم په دې تور کي پسي ورک کړې
 په هغو رنجو آهو کړې سترگي توري
 پر ما هم هغه فتنې د پاسه اوري
 په پرونې پوري وي هغه وړ پوري
 حبشې دي د حیات پر مینه بسوري
 په کتو مي سوه سیاھي د سترگو توري
 مه وای اړ ددې کتاب په پنځه توري

بريالی کاشکي د خضر انډيوال وای
 چي ایستلای مي تر خولې خبري نوري

لري

دا د مین کار دی ناز، و نزاکت لري
 پروت زمري د سترگو د زلفانو په خنځير کي
 سبب د زنخدان که دي د خط په غبار تريخ سو
 پلاس یې کاکل سیوری د بارخو پر گلاب جوړ کی
 څوک یې خریدار دی لب قند و شربت لري
 اوس که گرفتار دی پټ د قتل نیت لري
 لاندي شکر بار دی نور عجب لذت لري
 بخت که دي بيدار دی زېری د جنت لري

سر بنندل آسان دی لېکن شجاعت غواري
 بريالی تيار دی يار که مصلحت لري

پک وړي

په لړلو مي د اوبنکو طوفان بد وړي
 راته مه کاره ساره آهونه شيخه!
 د غضب د وعظ تاب دي دلته نسته
 چي دوړخ پېغور وي ستا به تاوان وي
 سو زنده او روان طبعه سه قلمه!
 د پرهېزد صابونه سي گرېوان بد وړي
 د خيلې د کبې له باده بازان بد وړي
 له ژليو څه شين سوي بوستان بد وړي
 د اخ اخ له بېرولو زمريان بد وړي
 په فکري فکري غزلو دېوان بد وړي

بريالیه! که هوښيار يې خوله د خان کره
 په دا هسي مضمون بيا شاعران بد وړي

بېردانو ته

تاخت و باخت چي ستا د هجر د بيدا دسي
 رقيب تور سپي زما د تور طالع په پېڅه
 د بېردو څه چي اورم سپکي سپاندي
 لاهنوز مي په غضب اشنا نيني کړي
 تعجب دی تعجب زما نگاه ته
 نور به نه کړم آد واوه د يار، و مخ ته
 دوباجه نامراده بخت راته نامراد سي
 ددې تور سپي لاس ختلی څنگه بناد سي
 د عمرو کبلي توبه راڅه برباد سي
 زکندن و قيامت يو ځای را پياد سي
 چي نه اړسم نه مي بس دغه اراد سي
 نازک طبعه گل زهير په ساره باد سي

که بر غواړي بريالیه اوبنکي توی کره
 له بارانه نا آباد وطن آباد سي

زور پرهار

زما وجدان دي صدقه ستا تر حضور سي
 چي د سترگو و ډاکتر ته بستري سم
 چي لښکر دي د غمزو په جولان راسي
 چي چاره د هجر وړم په سينه بنځه
 حکايت له شکايتنه جنايت دی
 چي تصوير د ميخوری مي خيال ته راسي

ستا شرف دي را بڅبونکی د قصور سي
 زور پرهار مي د خيگر راته ناسور سي
 هغه دم مي د تقوا بنارونه چور سي
 پېښور به مي هنوز په وينو سور سي
 لېکن عقل مي و ذکر ته مجبور سي
 ساقی ذهن راته سرې سترگي مخمور سي

بريالیه دا بد نام درد له کوم لوري؟
 چي په ياد يې کندهار درته تنور سي

د عشق وظيفه

چي مذکور مي مخ ته ستا داخط وخال سي
 په رخسار کي دي شعبي د جنت ښکاري
 حبش خال دي ددوو وروځو هسي زېب کا
 توري وروځي د زلفينو په خسوف کي
 ستا له وصفه ماسپوا باندي حرام وي
 ناصحان راته زمري د، وهم جوړ کا

بې اختياره مي الفت د زړه دلال سي
 دوړځي لمر به دي څنگه د مخ سيال سي
 لکه هسک په مناره کي چي بلال سي
 لکه نغښتی چي تندرہ کي هلال سي
 که ژوندي بېرته پښتون خټک خوشحال سي
 چي خارج ته يې راوباسي چغال سي

بريالۍ به وظيفه د عشق پرې نه ږدم
 که ساعت عمر بدل راته په کال سي

د ساقې په انتظار

صبحگاه چي په دوره د ميو جام سي
صراحي له گروهه ويني تر خوله پاشي
په سيالي چي يې سنبل ووزي له باغه
خوبن يم خوبن يم په تکليف کي مي راحت دی
چي د عشق له تاریکي نه رڼا غواړي
رڼا کاره لکه سپی شبخيزي کاندې

بريالیه پسته مینه، پسته کانده

ابراز مه کړه که دي سر و مال ليلام سي

په تقدیر رضا

چي خپل فکر محکمه کړم زړه قاضي
که له خانه یو عقلي دلیل ووايم
د افسوس په انعکاس توره تبي سم
د حیرت په کړی یو پوږ يم غوټه تللی
کاتبین یې له تحریره سوله سترې
کوم علاج به مي نصیب په برخه را کړي

د تقدیر په قید وبست مي کړي راضي
ملامت سم په فبروز و په قاضي
چي مي خیال کړي را پیاو حال د ماضي
ختای نه سم یې له فیض فیاضي
لا یعنی مي سو بدل د فیاضي
طالع کړمه په زر نڅه امراضي

باقي عمر په خان صرف کړه بريالیه!

په بڼه نه درختي تعلیم د ریاضي

خپل غرض

که هر څومره په دقت سومه ساعې
د مطلب په ټکۍ اړوي اورونه
تاریکې د هیلې واړه جهان ونیو
اغنیاء پر گدایانو گدایې کا
د حناص سترگې بې اوره نه مریږي
بې عمله تش ویل به مفید نه سي

یو مې نه ولید د حق قول داعي
خپل غرض و شخصیت لره باعي
بدايان کړي و عسعس ته طماعي
د مسکین پر اعانه کړي مناعي
د اخبر مې اورېدلی سماعي
که څه ووايي دفتر اجتماعي

بريالیه چې مقصد پکښې پوره سي
څه فرق نسته د مضمون او رباعي

راغی

سیل د شکر د رحمت پر چمن راغی
نوی خای نوی منزل به وربخشش کا
اطاعت مې د طاعت سدالمسد دی
په دعوه د بندگۍ یې برخه یو وړه
صد ساله کفن به وړم په غاړه نوی
لکه بر چي سي مسیح^(ع) پر زاړه قبر

د بخت لمر مې د قسمت پر لمن راغی
شهنشاه د فراري پر وطن راغی
وده یک ته خوشه چین پر خرمن راغی
له بعضي غضبه خلاص اهرمن راغی
که مې گل لاس په دعا پر مدفن راغی
هسي زما و څنگ ته صدر یمن راغی

د قوسینو په رموز بریالی مومم
د زړه برج ته مې هلال حسن راغی

سنجیده خبري

کاشکي بيا يو واري ژوند وای په دنیا کي
 که له دغو دوو څه یو شی میسر وای
 چي هغه سته نه هغه سته ورور کیه!
 راسه دواړه په اصلاح خان به صلاح کړو
 مرتب اثر هر شی لري که نه؟
 سنجیده خبري بسې دي په محفل کي
 عفوه غواړم، ولي زه لا بلد نه یرم

اویا وای څه چرت وهل په مامضا کي
 ملامت سړی به نه وای په هیڅ څا کي
 نو ښکاره چي دی علت په ما و تا کي
 فایده نسته په لعب و په خندا کي
 مجنون څه شی وو لیدلي په لیلا کي
 بریالیه وهه فکر په وینا کي
 که غلطي وې د مضمون په شاو خوا کي

* * *

د دولت مفهوم

فقيران مو وړي تړي په ذلت کي
 لاهو سوی د دنیا په معرفت کي
 مسکین څه دی چي سي مړ په فلاکت کي
 عقل و وهم يې مشغول دی په دولت کي
 چي په دو ، دو پسي خغلې پای دي لت کي
 تش يې خيال نسته په تگ د آخرت کي
 وايي څو مي دي ليکلي په حجت کي
 ښه بينا دي د روپو په جمعيت کي
 د روپو ټولول وايي په وصيت کي
 خان اوله نمره ستايي په خلقت کي
 چرت يې نسته د مخلوق په هلاکت کي
 محتکر د شيطان ورور دی په آيت کي
 په باطن کي د ا ورينخي څه دقت کي
 ولي دی جناب سھيم دی په قدرت کي
 يا به نور څه وایم ستا په شرافت کي
 هله جگ سه اوس دي واک سته په فرصت کي
 نه ښاييږي دغه ستا په لياقت کي
 لږ څه فکر کړه د خان په سياست کي
 چي له درده دي سو زړه په حرارت کي
 ځکه دا يو بيت لا وایم په عبرت کي

اغنياؤ عمر صرف کی په عشرت کي
 هر بدای د حرص نښان پر تندي ايښي
 ښه دی ته و دادي خدای سره زاړه کړي
 همسايه غريب تي څرنگه سي فکر
 د دولت دغه مفهوم دی اي بدایه
 چي هر څو عمر تېريږي زړه تنگيږي
 چي حساب سي پر غران باندي خان وژني
 د عقبی پر کار چي راسي روند و کون سي
 چي د مرگ پر بستر پرېوزي لا مور نه دی
 په فقير وڅښند وهل ازار نه بولي
 زير خانې يې له غنمو ډکي کړي
 وايي گوندي وي چي من په خو روپي سي
 په خولنه وايي خدایه وکړې بارانونه
 شين اسمان او اب خشکي يې ډېره خوبه
 خوله مي گل سه که به نوم د خيرات اخلم
 هغه فرض زکات خو مه پرېږده ناترسه
 چي په تور مخ سبا کوز سي و لحد ته
 د قارون کشر ورور مه تراشه له خانه
 د پيسو مريدې ښه سره پوهېږو
 مگر زه دا ستا له درده څه خار نه خورم

که په دې مضمون وینئ نه سي بل به واورې

بريالی يمه ولاړ ستا په خدمت کي

د ميني وصف

په لبانو وهي څو کي د زلفانو
 په شنه خال راڅه گتې بازي د وصل
 هغه ستا د خولې کوثر که بل اثر وو
 اسمان گرځي د سپوږمې څراغ په لاس کي
 زېبا مخ بندي د خط په کفرستان کي
 که و مشکو ته دي آب د نبات ورکي
 که د زلفو و کنار ته دي مات ورکي
 چي و خضر تې پيغام د حيات ورکي
 تا په سوال کي لمر د حسن زکات ورکي
 کې هندوانو ته قرآن په خيرات ورکي

د لاله په څېر يې د نبت او په چمن کي

بريالي تې د زړه داغ په سوغات ورکي

د پيماني تاثير

چي پر سد سړي سر مسته دېوانه کي
 تور کاکل دي اتکري دي د رندانو
 لنډي زلفي توري شپې مخ يې بهار دی
 چي قسمت يې د شرابو وي کم سوی
 حبشي زلفي يې شپول په لعلو شونډو
 شاپېريو بازار پرېښودی له شرمه
 دا تاثير دی د ساقې په پيمانه کي
 مناسب دي سرکښان په زولانه کي
 شپې وي لنډي د بهار په زمانه کي
 بدبختي ورولي خوب په ميخانه کي
 افعي مار وهي کلچه په خزانه کي
 چي شروع کړ، گل سينگار په پسخانه کي

برياليه په هجران کي وصل غواره

پيدا کيږي مدام گنج په ويرانه کي

ملالي سترگي

چي يار واروي په ناز ملالي سترگي
 د شوخي په سيالي واره سولې سپيني
 د سرو سترگو پر شفق يې ليندې وروخي
 خريدو فروش د زړونو واره په ليلام سي
 صبحدم عندليبان په کت کت خاندې
 د پرهيز پتي مي واره کړي خرگندي
 له قالبه ووزي زما بد حالي سترگي
 له غيرته د نرگس ناسيالي سترگي
 خکه بولي يې عشاق هلالي سترگي
 چي راسته کړي پر بازار دلالي سترگي
 چي پرې وويني د گل خوشحالي سترگي
 چي راستوني کړي اشناي رمالي سترگي

له اغياره يار پت بڼه دی برياليه
 لمره مه وينه د بڼم بدفالي سترگي

د عشق بستر

مرحبا خونريزمن، شاه خسرو بنگالي
 هجر دا منگير لرم، تل خاطر زهير لرم
 ستا مينه چي قلوبم، خان په خپله قتلوم
 کشور تخت وتاج لرې، هرنوکر محتاج لرې
 غم دي پر ضمير ساتم، کعبه تن حوالي
 ستا زلفي خنخير لرم، ياقوت لب سيالي
 درد والم گلوم، اوبسکي گوهر لوالي
 زما د خوږ علاج لرې، داغ په سينه چنگالي

پروت يم پر بستر د عشق، باد لرم دفتر د عشق
 وایمه منتر د عشق، عبدالغفار حوالي

ټاولي؟

پر سپين مخ باندي شيډا کړمه ټاولي؟
 ترس د خوف او د رجاء راسره نه وړ
 چي خندا دي وه باعث د ژړولو
 پټ په پټه مي دفتر په زړه کي پټ وو
 په نوا د بېدردي وم بهره من
 د وحشي په خېر د عيش پر فضا ورک وم
 آشفته په واويلا کړمه ټاولي؟
 په شناخته دين کي ترسا کړمه ټاولي؟
 په خندا کي په ژړا کړمه ټاولي؟
 پر جهان باندي رسوا کړمه ټاولي؟
 له نوا څه بېنوا کړمه ټاولي؟
 ددې دهر، زه اشنا کړمه ټاولي؟

خو سره له دښو وارو راسره واي

بريالي يکي تنها کړمه ټاولي؟

بريالی

چي په مينه کي منصور سو بريالی
 چي د عشق منصب يې غوره کړ و خان ته
 چي ليلام د محبت راغي ميدان ته
 په لقب د سمندر آتش مزاجه
 بې تاراجه بل وصيت مه کانه گله!
 کوم يو عيب يې په خوا دي باري ربه!
 پر جهان باندي مشهور سو بريالی
 د رقيب سره ترېور سو بريالی
 هغه دم ورباندي چور سو بريالی
 تن پخته سر په تنور سو بريالی
 که و مرگ ته در حضور سو بريالی
 چي د هر سړي منفور سو بريالی

په رتبه به د شفق کشری ورور سي

که د خان په وينو سور سو بريالی

پروت وي

چني پر غاړه يې د ميني تاوان پروت وي
 كړې سترگي پر لېندي د كړو وروڅو
 هغه نه ورځي مجلس ته د گلرڅو
 د صحاف د دكان ناسته اسانت دي
 چي يې هر په دم ژوندي سي څه تعجب دي
 هسي زېب كا يتيم خال غنچه كاگل يې
 امتياز يې د هجران ارمغان پروت وي
 لكه غچ ته چي بنكاري پر كمان پروت وي
 چي ادب يې د خاطر پر دېوان پروت وي
 چي و هر طرف ته شا سي قرآن پروت وي
 كه مسيح رنگه پر بام د اسمان پروت وي
 لكه باغ كي د سنبلو باغوان پروت دي

بريالي د جنت خوب ورباندي پلوري
 په هغه دم چي يې اړخ ته جان پروت وي

د زلفو سايه

ستا د زلفو تر سايي لاندي سوم لوی
 ستا كاگل هم ځكه رنگ د مشكو واخيست
 ستا مي عكس په سينه كي ژوندي پروت دي
 زه و زړه او خپل مرض سره پوهېږو
 بلبلان په سره غرمه چار پېره كيږي
 ځكه ځي مي اوس تر خوله د مشكو بوی
 چي زما د ځيگر مشك سول باندي توی
 عبث كړم د ډاكترانو جستجوی
 بې له تامي دي علاج د عنقا زوی
 پروا نه كوي په شپه د بلبل خوی

جنازه زما په ډول او په سُرنا وړی
 بريالي دي اموخته په های و هوئی

که نه وي، نه دي وي

مطلب دیدن د یار دی صحبت که نه وي، نه دي وي
 عدم دي د هجران وي وصلت که نه وي، نه دي وي
 خه نسیمه پر غنچه باندي روی بند پاره، پاره کره
 چي یې وړم معطر سي نور فرصت که نه وي، نه دي وي
 د زرخ په ساده جام چي جف جف وهي شراب
 دغه حظ مکفي دی نور لذت که نه وي، نه دي وي
 د عرش پر کنگرو چي یې غالمغال خي د غوغب
 ساده وینا یې بڼه ده لطافت که نه وي، نه دي وي
 چي بڼ د ترانې یې د مطرب پڼه غوړ کي وړسي
 وچنگ ته جف کافي دی خجالت که نه وي، نه دي وي
 زاهد چي په مذهب کي سره غورخکه او لمبه سي
 دغه گذار یې بس دی اهاننت که نه وي، نه دي وي
 نرگس چي پر خپل خد باندي په خپله ژبه تف کره
 دغه یې شهادت دی بل حجت که نه وي، نه دي وي
 زخمي چي په تاراک دی دیدن یو وړ له دلبره
 شاکر او صابر اوسه بل نیت که نه وي، نه دي وي

* * *

د دلبر دبدبه

چي خونخور دلبر له نازه څه ويږي
 د غضب په ترانو، د زرخ په سيمين جام کي
 چي يې وزي د غابو تر فنجره هره وينا
 کج کتل چي وهر لور ته په عتاب کړي
 له (زحله) سوخاصيت د خونړيزي هر
 هازمريان چي له پرانگانو څه باج اخلي
 تر بقراط او جالينوس چي ډېر ذکي وي
 ظاهراً که د تېزي په عنوان گډ دی

زخمي ستا په وينا هيڅ نه کوي باک

لا هنوز لکه تحفه په سر افرازو هوسپري

د ازل مينوشي

حضرت پير خرابات راوړی يو جام برايي
 مستي به څه وه د ازل سلطان زما کره نصيب
 نصيب زما چي خرابات سو نصيحت به کوم
 شيخه مکې ته ليري مه څه هيڅ نه اخلي مفاد
 په نيمه شپه کي مست کرم حضرت خضر ساقی
 څوک په ازل خوشي ملا، د چا په برخه مستي
 په ميخانه کي سربازم، يم د کلو خماري
 زره دي کعبه ده سجده ورته کوه يې حاجي

زه بريالی عبدالغفار په خرابات کي سوم لوی

عاقبت زما نتيجه دا سوه د ازل مينوشي

زېږيا مخ

زياتوي شبنم وگل ته صفايي
د حاجي سره احرام وي خوبايي
په تور خط سي د کاغذ خوشنمايي
هرباغوان بدوري د باغ په رسوايي
دلته باب نه ده د مشکو گدايي
په تاوده بازار کي کيږي کمايي
هسي نه راڅخه يوسي بينايي
په خط ښکاري د ساده مخ خطايي

خط دي ورکړه مخ ته نوې زببایي
دا اطلس دي مبارک وي دې مکې ته
سپين کاغذ وي بې فايدې گونگي په ژبه
په سنبلو خارگيري د جنت ښه ده
خيگر خوني سو، هوسي ختن ته ولاړې
سوداگر د مشکو بيا سوله خوشحاله
بريالۍ به بيا تېز نه ورته گورم
لکه خط چي پر غلطو تورو کش سي

د ميخانې بستر

خان به خاک کړي پر گذر د ميخانې
وي تاتوبي به يې ور د ميخانې
څوک چي دم وي په منتر د ميخانې
مستانه او قلندر د ميخانې
که آه کش کړي منجور د ميخانې
ناخبر دی په اثر د ميخانې
ها تازه شراب ثمر د ميخانې

که په خوند سي څوک خبر د ميخانې
په سره اور کي به خليل رنگه خوشنود وي
په هيڅ دم و په افسون به مغلوب نه سي
تر زاهد سل کلني ډېر بهترين دی
افلاکونه به له تاوه څه اور واخلي
ظاهر بين په اعتقاد ملامت نه دی
په يوه غورپ چي يې مړی ژوندي کيږي

عزرائيله سرگردان ورپسي مه سه

زخمي پروت دی پر بستر د ميخانې

نصیحت

بني همیشه پرکړه لار باندي رفتار کوي
د عرش په نړېدو به دي آخر هډونه مات سي
په هر ځای دي غريب، مسکين هدف د زېږونو دی
روغ لېمه دي وينمه کارونه د احوال کوي
څه شی دي حاصل ليدلی دی په زهيرولو کي
خپل عیبونه پټ ساتي د ستر په بقچه کي
کښتی د معصیت به دي د آه په باد هلاکه سي

هيڅ به پته خوله نه سي زخمي له دې ويلو څه

څو چي په خطاب سره اثر د زهر مار کوي

مطرب ته

چا در وښودې مطربه دا جملې
زړه چي شين سي په پښتۍ کي نه خايېږي
ستا اواز مي پر دماغ باد او باران سي
وچ کوگل لکه د نوح تنور چينه سوه
د کنعان قصه عبرت دی زما دپاره
د سکوت کښتی ته تله راتله واجب دي

چي کوي پر بیده زړو باندي حملې
د پښتۍ هډوکي ځکه دوي پلې
شاهدان دکي د سرو سترگو شېلې
طوفاني موج ځي د ستوني ترولې
فايده نه کړي پسله غرقه غلبلې
هسي نه چي مي سي پرې د صبر پلې

بريالیه د توبې وصیت په کار دی

معلومېږي دا هیبت د زلزلي

د غاړي هار

بريالی مکتوبه تف سه په قلم ستا
شور و شر د کربلا به ژوندی نه سي
د کاروان احوال له (شمسه) څه نه غواره
تاجر نه يې که د يو، يوسف دپاره
جهان ټوله ټمرقند، قند يې ټمر سو
د غفران منصب په حشر کي مشکل دی
که د گران محبوب په غاړه کي هار نه سوې
که په لاس کي د علي ذوالفقار نه سوې
که په شپه کي (مشرقي) رنگ بيد نه سوې
د تمام عصر کنگان خريدار نه سوې
کندهاره ته هنوز کندهار نه سوې
که دلې په صدق عبدالفقار نه سوې

بريالیه دا نغمې دي خطرې بنکاري

که بلب غوندي پر ږغ گرفتار نه سوې

د شاعر خطاب

ستا د وصل تمنا کړمه لپټی
ډاکتر جي نور تکلیف راته معاف کړه
تزام د زړه فوج خريداري کا
دا تر غور مي د ياججو بغاوت سي
د هغه شيخ د توبې براس اوچت ځي
خرڅوي مي د بسپردو پرهټی
سالانه زخم اوس تېر سو تر پټی
لکه بند چي لړمان سي په پټی
که گرمیږي په ماحول کي بټی
چي بې وخته کړي مور بوره د چټی

د صحاف مصافحه رنځور کتاب کړي

بريالی دی مستحق د سرکټی

څلور وچه

د کم ذاتو محبت خوند د قدید کا
 مؤثر یې سم په بدو تاثیراتو
 * * *
 په یوه صحبت می نرم زړه جدید کا
 د کلو باطني خبث می جدید کا
 * * *
 معطل نه سې ساقي پاڅه اوچت
 د څیگر پتک راډک کره له حیاته
 * * *
 له غروره چي پر لار څي کور وکج
 تر وینا یې زهر مار لا شپږین تر وي
 * * *
 چي د مینې پر استاد سومه تلمیذ
 سر درد د عشق می کله څي ناصحه!
 * * *
 چي د هجر غم پر ما سو، برابر
 سر کوزي د نامرادی راته وای تپت سه
 * * *
 د پوهی کډي می بار سوې کوه قاف ته
 نه به هاله بختور سې بریالیه

د اسمان خونه می تنگه سوه پر سر
 چي د عشق مضاف کر درپه عمل صبر
 * * *

اوس د خیال پر خرابو وهم چکر
 چي پاسپورت دي سي وپزه د لوی سفر
 ٬

په هغه ځانگو يې نوم کښېسود محبت
په زړه کې د خپلې دود کړې او دود

د علاجه باندي چوي د زړه بتس
هسي نه چر بکند هسوخې ستا عکس

په فرياد مي تلرخان سوله راجنم
ټول لرمون مي تر خوله توي سو لکه شمع

بلکي سي لا يو په لکه، لکه شمع
له لمبې څه مي خوله ډکه. لکه شمع

په يوه وړه څپه به دي کړي گېل
خدای خبر چي به دي اخلي څوک بگېل

ورسره نه کاندې گېنه د حلم
لکه يې مغزه چي وي پرده د فلم

حوار خسته يې کرم په غبرگو غوړو کون
لکه بت په زړه جماد په سترگو رون

چي د غم په تال څنگېري هر نفس
چي د زړه د پير سمندري يې فلم حک سه

بت جوهر د عشق مي تان سو د سرو رو
د څيگر له اوږه ځکه يم په وهم کي

چي مي وتسلېده د يار د وفا طمع
روني سترگو به خندا کي ورته زارم

هسي و سوخي فلکه لکه شمع
ستا د شنه مخه مي مخ د زړه شين دود سو

په سېنه کي مي دي پروت د شعر سېل
که هر څومره حونه له زړه سېه برزي

هر څوک چي و کاندې ظاهري علم
فقط دده هم هسي مثال دي

چي دي وواهه نسيم د رلمو چون
بې خبره سوم له خانه و جهانه

د مغرب له لوري لمر راغی قیامت سو
د توبې درېسته گۍ ته اشارت سو

* * *

چي يې زما رنگه زر زړونه کره په زرگو
سي له درده څه مي درد پر پښتورگو

* * *

زه پوهېږمه سينه مي ده نامرده
چي مدام گرځم سرې سترگي څېر د زرده

* * *

گل ذقنه، گل دهنه، گل بدنه
چي فرار به بريالی سي له وطنه

* * *

پر سر و خورې له اسمانه څه کرکنده
د حيا سترگي دي کښلي دي تر گنده

* * *

چي له زوره يې کمزوري وي رنجه
د درد غاښ وي مدام شونډو ته شکنجه

* * *

په خطاب غوڅ کړي د بل د زرگي مرنده
دا نگی غوندي فيجو کي خواني برنند

دا ټيک نه دی د شبرنگه په کاکل کي
دا يې چون د تندي نه دی په غصه کي

* * *

زه له ژونده يم ایستلی هغو سترگو
چي ومړه ته د توبې درسونه وايي

* * *

دا چي نه چوي له نوي نوي درده
وظیفه اتش نفسه نه ده څه ده

* * *

دا ښکارېږي ستا د مخ له انجمنه
له جادو او له افسونه دي معلومه

* * *

چي تل گرځوي په شا د طمعي پلنډه
د غیرت له آبه ولي يې بې آبه

* * *

خدایه ماته کړې پر بند هغه پنجه
د بېوزلو مظلومانو پر غصه يې

* * *

که وینا د آزار پورته سي تر نمرنده
ددغه مظلوم د آه په تېره ژرنده

که دوستي که اشنایي کوي هوبنباره
چا لیدلي ده منه د توت له بناخه

ليري گرځه له کم ذاته له کم اصله
چا لیدلي دی زمري د سپي له نسله

* * *

هر سهار ساقی په مسته ژبه وايي
که په دي تعليم کامياب سوې بريالیه

میخوري راته په قسم قسم ستایي
بريالی یې بريالی درسره بنایي

* * *

قناعت سړی سنگین کا لکه کانی
خان خسته کا په چوپړ د همنوعانو

گدایي یې خس مثال کا لکه پانی
د غیرت په هوا هسک به لکه زانی

* * *

په صف صف راغله د یار د لبومی
په رپ رپ سره یې جذب کره زما وینه

په کف کف می ورځه ومونده کامی
په چپ چپ راته تر لاسه سو جامی

* * *

پر ککری د فکر می رقیب مېړي
پت و لڅ نه سي صفا، که څه پرتوی سي

دانی د کوي می پر زرگی خېړي
د تسلا له بحره څه دوه ودري ژي

* * *

د دوه رنگه سره دوه رنگه حکمت دی
چي کاغذو خانته دوه رنگه پیدا کره

توکل دی یا د عقل تجارت دی
د قلم هم په دوو ژبو حکایت دی

* * *

احمدی انوار حرام پر هغه زړه سه
بريالی به په مذهب د مجنون نه سي

چي تجویف د ځیگر غارحرا نه کړي
څني سموال خان ورته مسته لیلا نه کړي

که هندو دی په حرم د مکې راغی	دا یې خال دی د دوو وروڅو په محراب کې
د ترکانو پر وطن له ډاکې راغی	دا کاکل دی که لښکرګډ وحشیانو
*	*
که مې ووزي په ژړا د سترگو کسي	په سرو سترگو مې له عشقه صبر نه سي
څه چي زما په باب ليکي هغه دي وسي	د بارڅو ونوي خط ته يې تسليم يم
*	*
چي يو څوکي يې په يو داغ داغلی نه دی	په دنيا کې هسي گل راغلی نه دی
که نه نور خوبريالي بناغلی نه دی	دغه داغ ودغه درد سرفرازي ده
*	*
بيا به وکارې له شرمه اړېمې	ورکوي چي زما وژبي نه گرمې
اوس لا ونيسه په لاس د غوړ نرمې	چي سبا په خجالت پته خوله کيرې

مخمس

د گل مخو پرک په تاسره زببا دی چېرته درومي
 دا وطن و دا چمن گلشن په تا دی چېرته درومي
 تريخ غضب و کج کتل افتخار زما دی چېرته درومي
 د خمارو سترگو دیدمي مدعا دی چېرته درومي

زبون سوی د بېلتون صنمه ستا دی چېرته درومي

پولادي چنگ د عشق دي په خوله را کی
 آسوده ژوندون زما دي راتباه کی
 روڼ الماس د گمنامی دي را دوتا کی
 کرشمو دي د جفا مخ را نما کی

خبر نه یم چي دي نیت کي مرگ دچا دی چېرته درومي

ستا د میني سور بیرغ په لاس کي وړمه
 پر چهارچوب د میخانې د گدایي نارې وهمه
 هر میخوروته په عجز و نیاز کچکول نیسمه
 د وفا په هیله تريخ ژوندون مدام زه گلومه

تن صورت مي هیولا خخه تنها دی چېرته درومي

لا تر کله به په سرو وینو رنگین یم
 د جفاوو په چنگال کي به نګین یم
 وچوگان ته د غضب به مدام گین یم
 د فراق و جدایي په غم غمگین یم

آخر نه یې پوه چي دا مساک خطا دی چېرته درومي

په اول کي دي و ماو ته تسليم کي
يا قوتي پيغام د حب دي را تسليم کي
په آخر کي دي خبر غماز لنيم کي
د مابين په پت سر کي دي کليم کي

له هغې هوډي زخمي په التجادي چيرته درومي

* * *

د مرحوم رحمت الله (بابا) پر غزل مسدس

باروي چي پر اوږو د گناه بار هغه ستا و د خالق تر منځ اسرار
چي هر څه کوي هيڅ نه درلرم کار لېکن کرم له همدرديه دا گفتار

(چي سبا يې په عمل يې شرمسار)

(نن لا خان له هغه کاره کره کنار)

دا لست قول دي هم شکر هېر نه دی هر ايستل تر خوله عبث زور وزېر نه دی
لا پر تن دي درهزن قيد چار پېر نه دی خطا مه سه چي وای لوته ده شېر نه دی

(وخت د لوبو دي سو تېر دا لا تېر نه دی)

(په تلوار د استفسار مه کوه عار)

چي غيور پښتون يادېري هغه ته يې د فرصت ديم پر غاړه شين وانښه يې
د غفلت د خوبه وينښه سه که بیده يې نن سبا د لوی سفر په تگ اوتله يې

(که هنور ولوست او درس ته فارغ نه يې)

(پوښتېدل کوه تر څو چي يې بېکار)

د پخوا غیرت په دین کي ازیاد وو د روح کبست یې د طاعت په باد آباد وو
د شیطان له بندگیه څه آزاد وو نفس د دوی له ریاضته په فریاد وو

(علمیت د صحابه و ټول په یاد وو)

(په پوښتنه یو تر بل سوه خبردار)

دا له ځانه سندونه دي ضعیف دي چي له عقله یې را باسي دا نحیف دي
پنبه هر څومره که سپین او هم زلیف دي ترازو ته چي یې واچوي خفیف دي

(دا جلدونه کتابونه چي تصنیف دي)

(دي د دوی د فیض آثار نورالانوار)

دا ژوندون له حقیقته څه مجاز دی که خورک دی که څښل که مخصوص راز دی
پر کولو باندي مطلقاً جواز دی سرمایه د آخروي عیشه ستا نیاز دی

(دا جهان که دي دریاب علم جهاز دی)

(له گردابه ژغورل کیږي پرهېزگار)

یو سړی چي په اخلاقو کي ممتاز وي که حبش وي که ساهو وي که ایاز وي
ورته گوره مه، په هر ځای سر افراز وي نه د چا ورته ښکنتا نه یې لغاز وي

(لکه څوک چي پر گدر ناست وي او باز وي)

(عالمان ښيي هر چا ته سمه لار)

بریالیه څله بل ته رهنما یې ولي ته ځان په خطاب سره نه ستایې
په رشتیا به بریالی پر هغه ځای یې چي عامل په لږ ویلو د (بابا) یې

(رحمت الله! ته به تر څو دلایل وایې)

(نتیجه د آخر کار گوري هوښیار)

ترتیب بند

عبث کاندو قیل و قال
 د رنډیانو پنه مثال
 نه تسلیم پر انفعال
 راته وښکاري محال
 بی معنا شو اشتغال
 دوب په غم د خط و خال
 تن می سو لکه هلال
 یو می نه وو د عشق سیال
 د هجران په تبغ حلال
 زما قسم په ذوالجلال

هي افسوس زموږ پر حال
 بي له اصله اڅاري كړو
 نه دليل پر مدعا سته
 حق وبل د ناصحانو
 یو په بل مغالطې سوې
 چي هر چا و ته نظر كړم
 وايي عشق مي وظيفه ده
 كه مجنون وو كه فرهاد وو
 د يار غم مي صبر يو وړ
 لېکن واړه درواغ وايي

زه یې وینمه په سترگو تل په تل

منعکسي یې ویناوي سل په سل

لرم هرگز شخصیت
 هم یې بولم فضیلت
 نتیجه د حقیقت
 لوی مقصد می وی شهرت
 غمخور نه یم د ملت
 دغه هم دی لوی عزت

په هر کار او په خدمت
 پت غرض می وی ساتلی
 بی فایده راته ښکاریږي
 په یو کار کي چي شامل سم
 وایم دا چي نوم می خپور سی
 چي ښاغلی راته لیکي

شاید رابه کړي خلعت
 بل ته کړمه نصیحت
 نه له بله څه عبرت
 دا څه کج خیال د عظمت

هم مي دا هيله په زړه کي
 خان ته نه وایم چي زه
 نه په خپله را وپنښېږم
 چي دا څه په څه اخته يم

کاشکي و پاڅم په ټينگه ست په ست
 بېرته بڼه کړم هغه تللی پت په پت

يا پر خوب ويا خوردن
 نوبه کارمه کفن
 زما د جیب کومي مسکن
 واره غوښتي د وطن
 يا په لاس يا په گفتن
 تریخ بي بولم تر کوشتن
 خوږوم بي لکه ستن
 په سهار و ماخوستن
 د غائب په فالسیدن
 دا څه تللی دل سوختن

زور او زیار مې پر پېشن
 لږ منصب که لاس ته راغی
 تل به وي بڼه رشوتونه
 بي صرفې بي نوشي جان کړم
 پر مظلوم به ظلم کاندېم
 که څوک سپین راته ویل کا
 که مې بل وو تر لاس لاندې
 تل مې نیت د خرابی وي
 نه مې کله زړه سرېږي
 د عزت په میو مست يم

دا شخصي سبقان واره فن په فن
 مازده کړي آزمویم بي تن په تن

راڅه مه غواړه معنا
 دا تقلید دی د بل چا
 له عمله و تقوی يم معرا

سوم په لفظ مبتلا
 چي هر څه تر خوله راباسم
 په دنیا سره ادیب يم

بښه حالي به سې په ما
په ظاهره مصفا
چاته نه يم وارخطا
زما به يونه کړې پيدا
لوی دشمن يم پشلا
گاهي گد په لېونتيا
گاه رهي پر چپه خوا

په دقت که راته خير سې
په باطن مي خبر نه سې
شکر ژبه مي تېره ده
ستا به سل عيونه ياد کړم
مخامخ يم همدرده
گاهي کړم سمې خبري
گاه د حق فرمان بردار يم

نه نعم مي پر نعم نه لا په لا
د ارشاد له لوري گرځم شا په شا

چي آزار مي سو مشرب
د فرعون په مذهب
د مستي باده طلب
بخت مي سوزهره کوكب
له هر لوري په ادب
منتخب المنتخب
په ميدان كي د طرب
خدایه مي کړې تسلب
په پستي كي معرب

د خسران مي دا سبب
خود بيني مي نوم داخل كي
هيڅوک نه وينم په سترگو
نه مي ساری پر جهان سته
په صاحب صاحب باله سم
بار سوخه يو سړي يم
ابدي به مي دوران وي
د امل په تول مي قوت
د غرور پر حال مبني يم

د راحت په کوڅه گرځم باب په باب
د عشرت جام نوشومه آب په آب

تغافل مي دی بستر
دم د کهل په منتر

بيده پروت يم بي خبر
لکه زه يم بي مفاده

هسي روى خاك بسر
 گويا نه لرم بصر
 زر په محضې خاكستر
 په لوى لاس د خان ضرر
 ما رانده نه ينو نظر
 راته پېښ دى دا خطر
 لا په خوا مي بل سفر
 د اياس پر بحر و بر

بل به نه وي په دنيا كي
 چي له ديده يم محرومه
 په مجاز حقيقت پلورم
 په نېكي بدي رانيسم
 د مطلوب له لوري نسته
 جهالت مي مجلسي سو
 په اول مزله كي گود سوم
 سياحت مي سترگو وكي

ناکامې مي پاڅوي روح لور په لور
 امانت مری يم گرځم گور په گور

چي هر ځای سي محترم
 د اخلاقو ملتزم
 مسلمان يې مكرم
 خه د حق پر لوري سم
 عبث نه خه كج و خم
 نه چي تا كړي منعدم
 نوک د خپل رښتين قلم
 په هر ځای كي مسلم
 دا متل گڼه محكم
 هر خوږمن لره مرهم

پرېرډه پرېرډه فرېب و ځم
 سپين سپېڅلى ساده لوحه
 تېر ايستل درته نه ښايي
 يكرنگي درسره خوندي كړي
 كوړ بار نه رسي تر ځايه
 مړده لومي وبل چاته
 د تصديق په چاره كت كره
 رشتيا تل قيمت بهادى
 د درواغو منزل لندوي
 بي له غشه صاف وبل

صادقان تل ستايل كيږي نام په نام
 په مقصد سره اوبيري جام په جام

چي بلاوي سوې راباندي
 كه فلك ناوري كاندي
 يا مو بخت تر خاورو لاندي
 شلور و خپل د زرگي مراندي
 چي پر مخ نه يو خغلاندي
 بايد وويل سي ساندي
 پر هابل دي خلك خاندي
 چي وا ټول مي په فرماندي
 په نامه هغه فيلان دي
 د شيطان انديوالان دي

د شيطان انديوالي ته بوي په بوي

اړوي له سمي لاري کوي په کوي

تر همزولو پوري پس
 بي عزته لکه خس
 راځنه ځي آخر نفيس
 بي کاره سوم لکه جس
 لدايد سوو د هوس
 مي شپرين روح ته قفس
 جيفه خور لکه کرکس
 مطلق وم مرید د نس
 نه مي لمونځ وو نه اودس
 راته درس وايي د بس

تر زحمت وروسته راحت دی پلس په پلس

بريالیه دا سودا ده لاس په لاس

* * *

دا له کومه سو را وړاندي
 دا سستم د زماني دی
 يا په خپله ملامت يو
 يا پوهېږو په هر څه
 دا مو خوښه تر هر څه ده
 پر دا هسي بد مسلک
 که يو کار سم کړې زرگيه
 دا بيا زه کله مننه
 چي کلاوي نروپينه
 مناقش او منکر دواړه

بدبختي مي سوور، وس
 د ذلت پر ډاگ ولاړ يم
 د فسراق سنگلي وهمه
 د فرضت دوره مي ولاړه
 لوی سبب د فلاکت مي
 خواهشات د محروماتو
 قوت مي وو د بل په غوښو
 راته يو حلال حرام وه
 نه مي ډار وو له عقبی څه
 د سکوت محصل حاضر سو

معمای

مفتوح لس ^(۲) کره په فارسي سره سخیف رانه ورک به دوولس کاله سي تکلیف	عربي ^(۱) فقر ته لږ ورکه تخفیف که دوه نورباندي زاند کې سي به دوولس
*	*
د صفت په لږمانه کي مدعا ده بريالي درته ليکلي معما ^(۳) ده	د مغزو ماغزه را واخله وچه غوا ده له ادراکه سترگي وکاره اشنايه
*	*
خلورم ستوری مشهور د محمد شهنشاه دی محمد نوکر اسعد په صلوة ورباندي وغواره مدد	يوه حرف ته لباس ورکړه د اسد نازولی نوکر مخ خي له پاچا نه معما ده ډېره سخته که حل غواړئ
*	*
تغافل يې په فتحه د شين شفا ده مرداني يار ته حاضر سه لار صفا ده	د علیم حمید ويل حسب شفا ده تر تفریق او جمعۍ وروسته برياليه
*	*
بل د لاسه نه لس ليري که په لاس چي په ليک باندي يې فخر کړي قرطاس	يو د خدای علیم حمید وايه سپاس د هغه صدر سرحد نوم به بيا مومي
*	*

(۱) عربي فقر يعني (بؤس).

(۲) مفتوح لس يعني (ده).

(۳) معما کښي مطلب په عربي ژبه قبله را که په تفصیلي توگه يې ناسي تطبيق کړئ! مننه

لس له کاله پوره وړی لمر کندو سو
 که له نوحه څه کی زړه د آدم لیري

د اختر له دوو څه یو صرف معدوم کړه
 محققه مطلب تام د بریالي سو

* * *

دېرش تکه د اضافت وهي کندو سو
 په هغه کال به مهدي کي حجاب څیري

* * *

یو دزړه په زړه پیوند روح ورمضموم کړه
 نوم د عبدالواحدجان څني معلوم کړه

لادبي ټوټې

خبردار يې کرم د وصل په لذت
په عدم کوي وجود ته اشارت
لېونی نه وايي د کذب عبارت

د فراق د استاد ډېر سناتم عزت
په ممات کي يې سبق د حیات را کی
د يوسف د سرې لمني ترجمان دی

* * *

د گل خوی دی د کمزوري سره زور
تشرکري يې د خنجر راباندي پور
بريالیه مناسب نه دی نور شور

خراب زړه مي په غمزو نگار کشته کړی
زما خيگر دی اموخته په تپ خورلو
افرين سه په مزاج مي يار پوهیږي

* * *

چي عنقا يې تر زندی وزي په شوق
د حیات په آب کي نسته هغه ذوق
لا يې نه اوسم سهار پر بارخو فوق
چي د زړه غوتی يې يار پو کړه په سوق

محبت کي راپه غاړه هغه طوق
په تلابن يې خضر گرخي سرگردانه
که شبنم غوندي شبخيز، وهم په گلو
بريالی لکه غنچه سینه پاره کړه

* * *

ناپوهي کي کړه برمل
انتها سوه دلبرمل
ورځه رانیسه درمل
که پر درغی ترمل

د خواړه ژوندون غرمه دي
وخت د گتې درځه تېر سو
درته اوس لا حکيم ناست دی
بيا به کاندې ارمانونه

سي بېواکه مني آهن د توبې نرم
سي کوگل مي راته تنگ د زړه په ورم
پر خپلې د کاغده د شعر چرم

* * *

جوړوي چني بي له تا بيت و مضمون
عبث توف دی د بازل و دامون
حقيقت دی مجاز مه بوله ميمون

* * *

شگوفه راغله پر چمن بلبل بيدار سو
د انجمن له ميانه ورک زاغ و اغيار سو
گرخي سرشار بي پروا گلشن تيار سو
د عطرياتو يې نن بيا گرم بازار سو
له خواړه خوبه څه راوين عبدالغفار سو

* * *

تور مشک او ستا زلفاني، زلفاني دي يکرنگه
نرگس او ستا چشمانې، چشمانې دي يکرنگه
برچې او ستا مژگانې، مژگانې دي يکرنگه
غنچې او ستا شونډانې، شونډانې دي يکرنگه
سکروني دي سوزانې، سوزانې دي يکرنگه

* * *

چي دلدار راته کاته کري گرم گرم
د شوق اور مي د سکوت پر ژبه بل سي
که قلم مي وي په لاس کي ژر به مېخ کرم

د قلم دي تر خولبه و خپږي لرمون
چي کوم شعر کي ستا نوم ليکلی نه وي
ستا له نامه څه انکار کفر بالله دی

وطن بهار سو، گل و گلزار سو
د صبحدم پر موسم، پر غنچه اوري شبنم
نرگس گلاب و سنبل، دی د بورا په منگل
د سرو گلانو دکان، دی را ايستلی باغوان
د شروشور پر بوستان وهي بالونه طوطيان

ياقوت او ستا لباني، لباني دي يکرنگه
انصاف لري له شرمه چي په باغ کي کبته گوري
کوي د اجل زېري په ميدان ددل بردن کي
غوټی د شکر سېب دي زرخدان ته سلامي سوه
ناري د بريالي او د مطرب سولې بلغا کي

* * *

اهڅار

اوس به ماته كرم د صبر صندوقچه
 په خيال لاس وهي د زلفو په غنچه
 مابه خان ويشتلی وای په تفنگچه

* * *

د پتن په خېر به لاس وپښې مكوټ كړي
 د اياس په مذبحه كي به سر غوټ كړي
 درندي له درمساله دي مخ خټ كړي
 نرښخيان خلك دي مخ په پلو پټ كړي

* * *

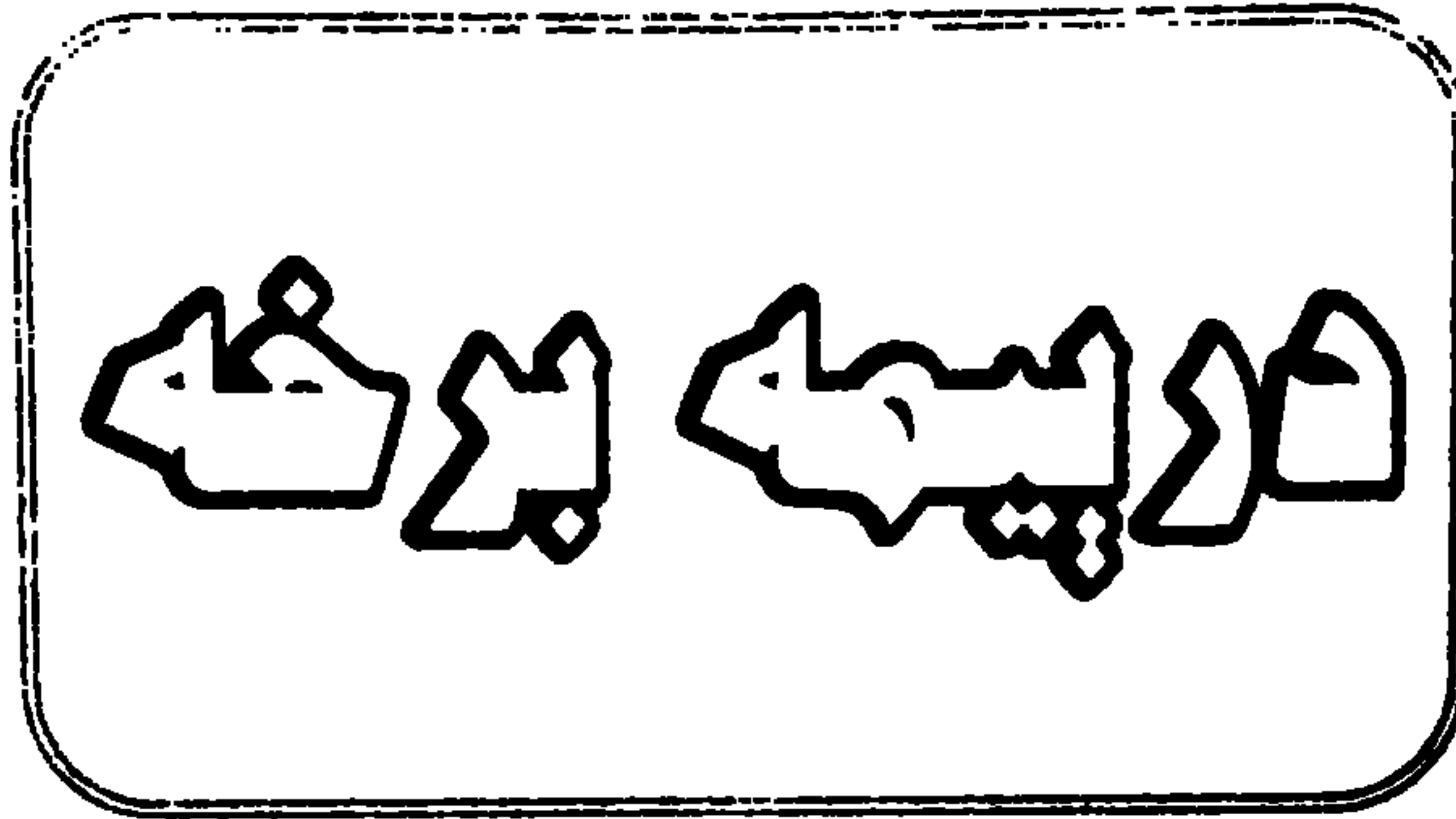
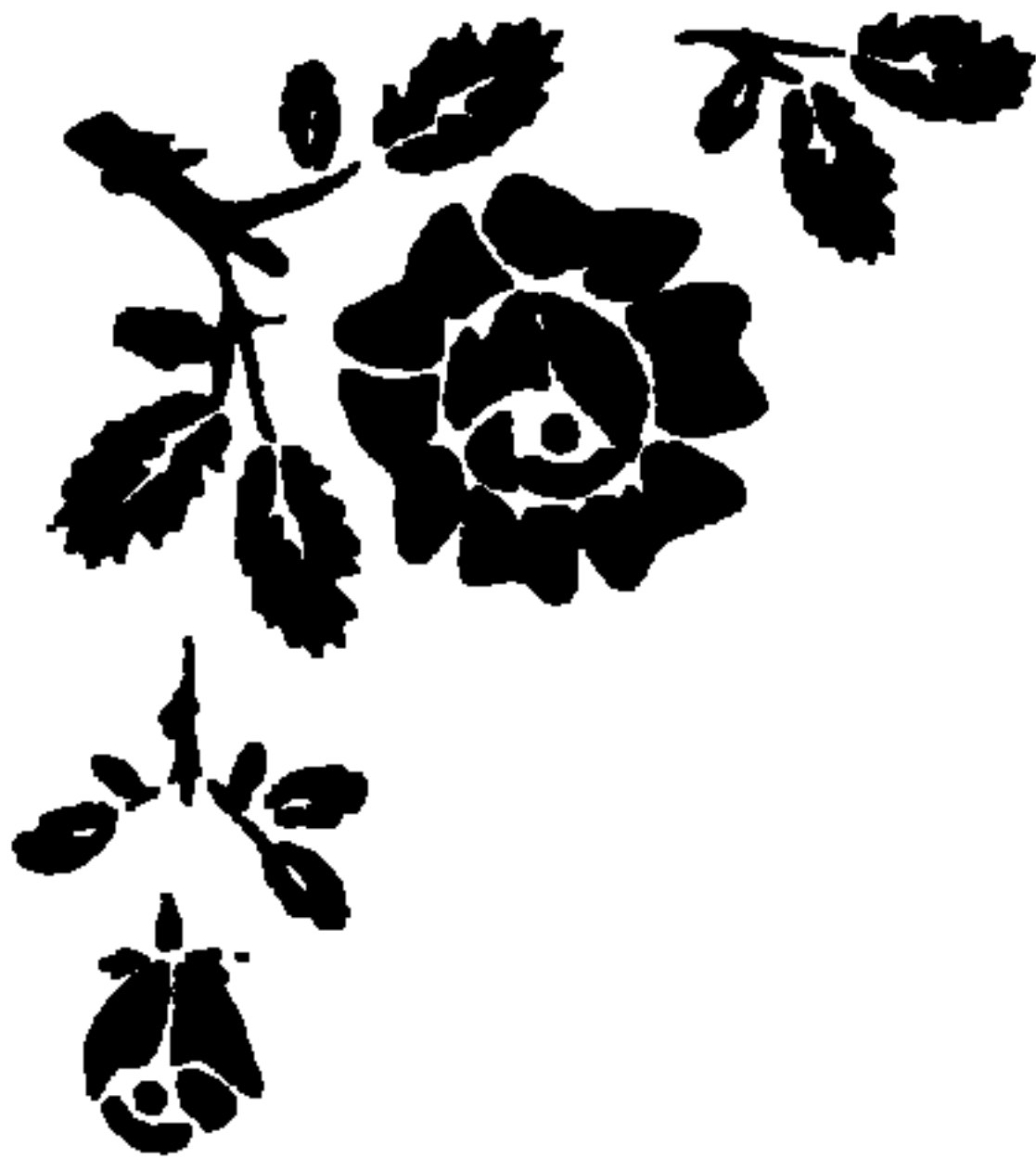
چي پر زړه مي د وير غم سو راته پېښ
 كه د مهره يې قدم سو راته پېښ
 دا مرض د خپل صنم سو راته پېښ
 چي په عشق كي يې ستم سو راته پېښ

* * *

خماري سوم پر هډو مي واژگي ايشي
 ساقي ناست دی بې پروا مدهوشه گوري
 كه يو لږ د ميخاني بدنامي نه وای

چي د مينې په محراب كي ډېوه غواړي
 چي خان پلوري د انكار پر قصابانو
 چي تېكه يې د تسليم وهلي نه وي
 دا د عشق ميدان دی خای د سربازلو

د علاج چاره مي گرانه سوه پوهېږم
 د مسيح پر لور به سترگي كړمه وازي
 د اميد نهال مي سر پرزنگون كښېښود
 خود به زه بريالی درومم لاس ناولی

معرفات

نشره

- ۱- يا حسی يا حکيمه
 - ۲- د هر موجود خالقه
 - ۳- اکمل په کمالاتو
 - ۴- واحد العالمين يې
 - ۵- رحمت دې پر نبیانو
 - ۶- چي ستا په نورانور دي
 - ۷- سالار دی د کونینو
 - ۸- هادي شمس الهدا دی
 - ۹- دی زینت الافلاک دی
 - ۱۰- ټول آل دی که اصحاب دی
 - ۱۱- یاران يې څلور حق دي
 - ۱۲- اول چي يې رفیق دی
 - ۱۳- حضرت عمر دوهم دی
 - ۱۴- ليري امتیازین
 - ۱۵- صاحب چي د عرفان دی
 - ۱۶- رحمت يې پردوستانو
 - ۱۷- د زوی پلاره نېکرایه
 - ۱۸- اولاد خیر مقیم دی
 - ۱۹- په زېري يې خوشحال سه
- ۱- يا قادر و قدیمه
 - ۲- ثناء دي ده لائقه
 - ۳- موصوف په بنو صفاتو
 - ۴- عافي المذنبين يې
 - ۵- خصوص پر رسولانو
 - ۶- احمد خير البشر دی
 - ۷- سردار د ثقلینو
 - ۸- شافع روز کبرا دی
 - ۹- لباس يې د لولاک دی
 - ۱۰- یانور دده احباب دی
 - ۱۱- په صدق محقق دي
 - ۱۲- ابوبکر صدیق دی
 - ۱۳- اکرم و مکرم دی
 - ۱۴- عثمان ذی النورین
 - ۱۵- علی شهبزبان دی
 - ۱۶- د بدر پر غازیانو
 - ۱۷- راضي اوسه له خدایه
 - ۱۸- د حق فضل عظیم دی
 - ۱۹- باعث يې د کمال سه
- ۱- یارازق کریمه
 - ۲- د شان دي موافقه
 - ۳- مکون د کائناتو
 - ۴- اکرم الاکرمین يې
 - ۵- پر وارو مخلصانو
 - ۶- اظهر نجم اکبر دی
 - ۷- امام د قبلتینو
 - ۸- صاحب د حق لوا دی
 - ۹- قاسم کوثر ملاک دی
 - ۱۰- داخل په دغه باب دی
 - ۱۱- د شکه څه مطلق دي
 - ۱۲- د بنه توصیف حقیق دی
 - ۱۳- لوړ شان لري اعظم دی
 - ۱۴- ضیاء القمرین
 - ۱۵- پر ده يې حده گران دی
 - ۱۶- پر وارو شهیدانو
 - ۱۷- يې حده شکر وایه
 - ۱۸- احسان د رب عمیم دی
 - ۱۹- د بنمن دي په ملال سه

اهـار

- ۲۰- د زوی دغه خدمت دی
 ۲۱- حقوق یې ور اداء کړه
 ۲۲- اول چي یې خدمت دی
 ۲۳- دوهم حق یې مختوم کړه
 ۲۴- هر څوک چي نوم اداء کي
 ۲۵- نومونه ډېر پېښېږي
 ۲۶- زړه خوښ کي بې فرهنگه
 ۲۷- غلط خطاو تلی
 ۲۸- دا کار حق د هغه دی
 ۲۹- اختیار ورکړه ملا ته
 ۳۰- رؤف ربه کریمه
 ۳۱- قبول مومناجات کړې
 - مرفوع مو شکایت کړې
 ۳۳- ارحم یې کردگار
 ۳۴- نشره سول سرانجامه
- ثابت فرض و سنت دی
 په علم یې شنوا کړه
 اذان و اقامت دی
 شرعي نوم ورمعلوم کړه
 بېشکه به پیدا کي
 چي کم وي په یادېږي
 نوم یورنگه وبل رنگه
 له حقه ليري تلی
 چي پوه په طریقه دی
 غوړ مه نېسه بل چا ته
 رحمن یې هم رحیمه
 تر سره موحاجات کړې
 مدفوع مو هر آفت کړې
 رحمت دی بې شماره
 په خیر اختتامه
- پر تا یې تربیت دی
 اسباب ورمهیا کړه
 په غوړ کي یې عادت دی
 په بڼه نام یې موسوم کړه
 تاثیر په مسما کي
 چي لوی سي په شرمېږي
 یا سکان وي یا کرنګه
 په جهل غولبدلی
 قابل یې هر څوک نه دی
 پېښېږي خیر تاته
 علام یې هم علیمه
 اعلی مو درجات کړې
 ایمان مو سلامت کړې
 بنده دي یم غفاره
 لاس پورته کړه امامه

خانگړې نشره

الله شروع په نام ستا
 قبول دا مناجات كړې ستا د فضل په دربار كې
 خالق يې د كونيښو
 پاشلی دي رحمت دی د تكوين په لاله زار كې
 ظاهر امر مكنون سو
 ظاهر يې په باطن كې او باطن يې په اظهار كې
 تقدير چي د احد سو
 خلوبښت تنزلات سوه د يوه دور په بناړ كې
 اول الف طالب دی
 تقدير د دوهم ميم سو محمد پټ په اسرار كې
 جوهر چي خان عرض كې
 لس كيږي چي الف صفر د خانه سره شمار كې
 نه پلاره خلور مندي
 پيدا سو مشر زوی د كشرانو په قطار كې
 ابجد نيکه مو پلار سو
 (حطي) د زهري ستوري سو د عفوی په بازار كې
 د حق فضل و احسان سو
 تاريخه شپه زحل د هيولا صورت سهار كې
 اول چي زوی جلا سو
 شفيع درته كلام ستا
 توكلنا على الله
 رازق د شـفتينو
 وارحمنا يا الهى
 د كافه سره نون سو
 سلمنا يا الهى
 زايد ميم د احمد سو
 توكلنا على الله
 چي حمد يې مناسب دی
 وارحمنا يا الهى
 حاصل يې خپل غرض كې
 سلمنا يا الهى
 خلور سره دي خویندي
 توكلنا على الله
 په خپل (هوز) اقرار سو
 وارحمنا يا الهى
 تکميل بزم کيان سو
 سلمنا يا الهى
 بيا پلار ځني پيدا سو

دا نخښي د قدرت دي که څوک خان ورته بيدار کي
 شرطين چي يې فکه سو
 د بدر خونړيزي سوه ديثرب په چار کنار کي
 مريخ چي خان يتيم کي
 منزل د مشتري سعدالاکبر دی په جبار کي
 مرفوع فتور په فور
 صدی په صدی نوی مجدد خان ته تيار کي
 ښکاره نور له پردې سو
 دا نور د مدينې به ټول جهان نور الانوار کي
 نجوم له برجندي څه
 معلوم کړه چي افق دي د کوم جز په انتظار کي
 اطلس يې حکايت وي
 اميد لرو چي خورلس خان د فيضه څه سنگار کي
 مشهور ابو سعيد دی
 موزون دی وټاثير ته د احمد په گلعدار کي
 کوچنی چي پيدا کيږي
 ټاثير يې وي اخيستی د عنصر په کردار کي
 طالع چي جباري وي
 کاف ټکی د ميزان د دوشنې سره هموار کي
 که لام د ربیع وخت وي
 اولاد يې بايد نوم فوزالکبير ځانته اختيار کي
 جزري مطالعه ده

توکلنا علی الله
 اول کور يې مکه سو
 وارحمنا يا الهي
 ټاثير يې په اقليم کي
 سلمنا يا الهي
 جواب د دور، دور
 توکلنا علی الله
 لمر ليري له عقدي سو
 وارحمنا يا الهي
 طالع يې له تندي څه
 سلمنا يا الهي
 پخته که کنايت وي
 توکلنا علی الله
 نوید يې د جاويد دی
 وارحمنا يا الهي
 پنه جفر معلوم يږي
 سلمنا يا الهي
 هغه فيض الباري وي
 توکلنا علی الله
 تشویش د محاق سخت وي
 وارحمنا يا الهي
 د خير خاتمه ده

سلما يا الهى
 علاج يې په احتياج سي
 توكلبنا على الله
 ياليتنى تحفه ده
 وارحمنا يا الهى

د فضل په باران مودې الله گل وگلزار کې
 مريض چې نا علاج سي
 نسيم د عاجزې سرابت وکې په گفتار کې
 نن ورځ د ظهور شپه ده
 هرچار چې له جواره سره نوي انفجار کې

نور عربي

په غلامی دي پاچهان وزی له ننگه
 * * *
 خلانده ستوري حسن يثرب يې
 د مدثر شغلي بنکار يې ستا له څنگه
 * * *
 ستا ملاقات ته رؤف شتاب کړ
 د مزمل ناره پشکش ده ستا له رنگه
 * * *
 صادق جبريل دي قاصد دراز وو
 پاس پر اوم طبق بالا دی ستا پالنګه
 * * *
 ستا په نعلينو عرش مشرف سو
 لبيک لبيک دی د عبدالغفار آهنگه
 * * *
 نور عربي شاه فرهنگه
 * * *
 امام د دوو قبلو لمر د مغرب يې
 نور عربي شاه فرهنگه
 * * *
 په قم الليل يې درته خطاب کړ
 نور عربي شاه فرهنگه
 * * *
 چي مدني سوي بخت د حجاز وو
 نور عربي شاه فرهنگه
 * * *
 د مرحبا رغ پر هر طرف سو
 نور عربي شاه فرهنگه

صدر الانام

فخر عرب صدر الانامه
 * * *
 ستا د اوصافو رقم
 لري هيبست سنگين کلامه
 * * *
 ستا د قدوم په غبار
 عرش دي پای بوس دی د اقدامه
 * * *
 پنجاه په پنج سوه بدل
 خير الامت خير الامامه
 * * *
 بريالسي ستا په گربوان
 ختم الرسول، رسل امامه

سلام و صلوة ستا د زببا رخسار پيغام
 * * *
 کړه ژبه چاک د قلم
 بایلوی منات هغه گتلی ناز اکرام
 * * *
 کوي کرسی افستخار
 فضل و تحيات له تا شروع پر تا تمام
 * * *
 پنج په پنجاه مکمل
 وایي سماوات تاته تبریک محمود مقامه
 * * *
 لگوم لاس د عصيان
 بزم مناجات دي ستا په نام وي اختتام

ما وليدې رشتيا

په توره نيمه شپه کې به چا لمر ليدلې نه وي
 د زاغ به پر دېوه هېچا گذر ليدلې نه وي
 * * *
 هندو به چا ليدلې معتكف وي په محراب کې
 ليا ستوري له آسمانه رالويدلې په سراب کې
 د سروې څه به چا د سېب لمر ليدلې نه وي
 * * *
 په منځ کې د روژې دى کوم سړي اختر ليدلې
 د سپو به پر زمريانو چا برى وي اورېدلې
 پر غاړه د نغري به چا سفر ليدلې نه وي
 * * *
 په کسر کې د نيمې شپې څه مراد سياه کاکل دى
 زاغان يې توري زلفي دېوه سترگي يې مشعل دى
 محراب يې دواړه وروځي شونډي سو راوړمدل دى
 د خولې په شان به چا هسي کوثر ليدلې نه وي
 * * *
 ملغلري لکه ستوري په ابل سراب گرېوان دى
 دهن يې گل گلاب سروه قد سېب زرخدان دى
 اختر ساعت د وصل، اوبه زېرى د خزانه دى
 ژوندون يې اضطراب دى کې چا شريدلې نه وي

ما وليد بـرملا
 ما وليد بـرملا
 * * *
 سکروتي په درياب کې
 سپوږمى په گل گلاب کې
 ما وليد بـرملا
 * * *
 پر منځ د اوبو کلې
 آسمان رانړېدلې
 ما وليد بـرملا
 * * *
 روښانه لمر چارگل دى
 هندو خال يې کجل دى
 درياب د خولې منزل دى
 ما وليدې رشتيا
 * * *
 سپوږمى يې ژر پېزوان دى
 روژه عين هجران دى
 د زړه کلې لـرزان دى
 ما وليدې رشتيا

غالب را رسيدلی	رقیب دی عینی سپی سره د بخته دی راغلی
نغری د غمسو کلی	عاشق لکه زمري اسمان یې بخت دی گرځېدلی
تر کور نه دی وتلی	د اوبنکو په مزلو کې همیشه په سفر تللی
ما ولیدي رشتیا	صحيح دغه مجاز کې چا دفتر لیدلی نه وي
* * *	* * *
لمر پاک نبي سردار دی	يامراد له توري شپې څه اسمانونه زنگبار دی
ثابت مو اقرار دی	په شپه کې د معراج ختلی پاس نورالانوار دی
قائل عبدالغفار دی	له زاغه څه شیطان، دپوه ادم د ټولو پلار دی
ما ولیدي رشتیا	قیاس که حقیقت کې تا اثر لیدلی نه وي
* * *	* * *

رمز جهان

فخر میگردند به نامش بزم جمشید	آنکه شد روشن ز نامش جرم خورشید
کاف لولاک شاهد اشهاد نعمت	طاء طه حجت و برهان عصمت
رمزها رمز جهان درشش جهات است	حله کاخ و جود، کاخ کائنات است
سلب خویش جبه اشراک ما است	جلب رویش کعبه ادراک ما است
گر زنا مش فارغم گرفتار جرم	گر بیادش شاغلم سرقتا جرم

* * *

سخي جانہ!

يم و تاته په سوال مهربانه
 تر نامه دي سم جار سخي جانہ
 * * *
 ترکستان دي مدفن و مزار دی
 منور په تانورالانوار دی
 تجلی دي د شمس دي تابانه
 تر نامه دي سم جار سخي جانہ
 * * *
 رب درکری لور شان و شوکت دی
 گل سرخ دي هر کال برکت دی
 کاميابي درخه وړي ساثلانه
 تر نامه دي سم جار سخي جانہ
 * * *
 لوعطاء د احسان دی رواجه
 خسروان دي د در دي محتاجه
 له نظره مومنه باسه خوانه
 تر نامه دي سم جار سخي جانہ
 * * *
 راخه توله جهان سو بيزاره
 پناه د رورله ما عبدا لفساره
 لاس مي مه کاره ستا له گرهوانه
 تر نامه دي سم جار سخي جانہ

د بغداد پير

که مي په ښه نظر کړې ياده
سم به آباد په مراد پير د بغداده

شهرين ژوندون مي عبث په گناه تېر کی په ناداني مي وصيت دا ستا د هېر کی

تمامي عمري مي برباده
سم به آباد په مراد پير د بغداده

سختي خواری، مشکلات مي سوه په برخه لکه اسيا سرگردان د غم له خرڅه

نصیب مي سو دورا لبللا ده
سم به آباد په مراد پير د بغداده

که مي عمل د بدی سره حساب سي ځيني تصنيف به کامل کتاب سي

ستا شفاعت مي تسلا ده
سم به آباد په مراد پير د بغداده

ستا د رحمت په گرهوان يم دامنگيره پری په غاره غلام دي يم اميره

که په احسان مي کړې دلشاده
سم به آباد په مراد پير د بغداده

ستا د چارچوب سگ سياه عبدالغفار دی ته پر جهان مهربان لوی دي دربار دی

محروم مي مه کړې ستا له دا ده
سم به آباد په مراد پير د بغداده

يا امام رباني!

په دعا درته ولاړ يم يا امام رباني
 قربان دي تر نامه سم مجدد الف ثاني
 سرهند دي په مزار سره روضه ده د جنت د فيض و درحمت
 انور تر قمرينو سر سالاري حقاني
 قربان دي تر نامه سم مجدد الف ثاني
 مردار دي خپل منكر كړ د چوتي په قوت په زور د كرامت
 نصيب سوه د كفارو ستا په ديد مسلمانني
 قربان دي تر نامه سم مجدد الف ثاني
 تاثير دي د كوخي پر اورلگيت باندي عيان عجب دارالامان
 عظمت لري بي شانه بي خليل سبحاني
 قربان دي تر نامه سم مجدد الف ثاني
 چي مات مي له هيبته څه هډوكي سي د تن پر حال د ځكندن
 اوس هم عبدالغفار كوي پر تېرو پښماني
 قربان دي تر نامه سم مجدد الف ثاني

* * *

د شاه نقشبند صاحب پښتو شجره

چي توانا دی د هر چا مشکل کشای
 بیا د رود پر روح د سید الانام
 لطایفی و اسرار په معطر کره
 د ثقه خه په ثقه پوري پیوند
 ابن الشیخ سیدنا عبدالمنافع
 شیخنا حضرت سید عبدالغنی
 واوصله لرضائک معافاً
 و افاض برکاته علینا
 لوی آقا سیدنا عبدالباقي
 وو هغه ماډون د شیخ ملا محمد جان
 په مرقد یې کډنی دی مشرف
 دده شیخ سید حسین صاحب وټیق وو
 په عالم کې په اخند صاحب شهر وو
 هغه میاه نور محمد وو دده باغ
 هغه میا صاحب کاکړ عبدالحکیم وو
 میا صاحب کاکړي عبدالحکیم
 یو سید یو امتی وو هر یو صدر
 خلیفه دده حضرت عبدالغفور
 چي ماډون وو د آدم بنوري
 خورنده سعدي یې پیر وو باوقار
 خلیفه د یار محمد لاهوري دی

شروع بنایي په نامه د هغه خدای
 اول حمد د ذوالجلال والا کرام
 دا اسناد مجددي دي خان خبر کره
 سر حلقه دي خواجه شاه نقشبند
 اول گل د شجرې نور ساطع
 خلیفه دي د قدوه کډني
 ربنا زدفي حیا ته ضعافاً
 وابقاه بالسلامة لدينا
 شیخ الشیخ د معرفت جام ساقی
 خلیفه وو د سید محمد نور جان
 په بابک صاحب مشهور پر هر طرف
 دی خلف د سید ابابکر صدیق وو
 د ترنگ میا نور محمد صاحب یې پیر وو
 چي یې بل کی د اخند صاحب خراغ
 همدغه رنگه یې شیخ صدر حمیم وو
 د اخند صاحب دوهم شیخ صمیم
 چي د میا صاحب هلال سو خني بدر
 اول شیخ یې سید لعل شرف وفور
 د هغه شیخ وو سعدي لاهوري
 دوهم شیخ یې و حافظ الله یار
 تر هغه لور برخودار پهکري دی

د سيد خواجه آدم بنوري
 دى امام مجدد الف ثاني
 د خواجه امکنگي صاحب ماذون دى
 مجاز سوى د جناب محمد زاهد وو
 وو يعقوب چرخي نورباناوار
 وو ماذون د نقشبند بهاء الدين
 د باباى سماسي په يارانمه
 د محمود فغنوي چي شو فيضياب
 تر ده فوق غجدوان عبدالخالق دى
 بوعلی فارمدي هم لاثاني دى
 خليفه د بوالحسن خرقاني دى
 بيا جعفر صادق په صدق کي امام دى
 د ظاهر و دباطن بحر عميق دى
 صحابي صاحب قدم دى په ايمان کي
 د هجرت رفيق ابوبکر صديق
 عربي، قريشي نورانور دى
 وسلم کدا على من حواليه
 دى نازل وي مرحمت و برکت
 يا غفاره ستا بنده عبدالغفار
 يا فياضه ما فايض کرې په بخيلو
 خليفه وو يار محمد لاهوري
 د خواجه صاحب مرشد رباني
 بيا خواجه باقي بالله درمکنون دى
 بيا حضرت محمد دروېش زاهد عابد وو
 بيا خواجه عبيدالله صاحب احرار
 خليفه وو د عطار علاء الدين
 مير کلال صاحب کوزه کره پيمانه
 بيا علي رامني عالي جناب
 بيا خواجه د يوکري صاحب فايق دى
 بيا حضرت ابو يوسف همداني دى
 بيا حضرت ابوالقاسم گرگاني دى
 بايزيد هزار مرید خای يې بسطام دى
 قاسم زوی د محمد ابن الصديق دى
 د فارس برکت جمع په سلمان کي
 بيا حضرت خيراالامت دى په تحقيق
 بيا سيد فخر آدم خيرالبشر دى
 اللهم ربنا صلی عليه
 هم دغه رنگه دده پر ټول امت
 وسيله کرله وتاته دا اخیار
 په شرف ددغو ټولو نازولو

په حرمت د کدني د خانقاه

ماقبول کرې ستا د رحم پر درگاه

* * *

اسماء گرامی مشایخ و پیران سلسله طریقه طیبه عالیہ نقشبندیہ
مجددیہ بنوریہ خانقاه بابک صاحب رحمۃ اللہ علیہ کدنی

فالق الاصباح رحمن لایزال
صدت حیه باد بر روح فتوح
نقشبندم نامہاء این شجر
حل مشکل بی شک است ایما شان
سید الاقران عبدالنافع است
شد مجاز از والد ذی مجد خویش
هست سجاده نشین جد خویش
نور مجسوم خوانم آن شیخ الامت
قطب سرحد میر سید عبدالغنی
کرد حاصل از میر سید عبدالباقی جان
مرشد ارشد و اکمل بالیقین
سید سادات محمد نور آقا
بود از سید محمد جان مجاز
اهل دوران فیضیاب گشتند ازو
از ابابکر صدیق شد بهریاب
سید حسین شاه صاحب او را کام داد
در نسب هستند مسلسل بالولاد
بود از میا نور محمد ترنکی
تانیاید اشتباه در میان
هست حضرت خواجه میا عبدالحکیم
شاه در معنی فقیری کاکری
بود سید لعل شمس نگرهار

افتتاح به اسم ذات ذوالجلال
بعد از تسبیح و حمد حق سبوح
بعد از سه واجبات مشتهر
ورد دایم گرشود اسمائشان
اولین ماذون بدر لامع است
فخر اسلام نافع الناس است بیش
باز در اکمال از هر پیش پیش
جامع ظاهر و باطن باهمت
شد غنی و معنی از فضل غنی
دولت جاوید شمع دوجهان
هم قریب اخوتش بود همقرین
او خلیفه بود از بحر صفا
آن منور نور صاحب امتیاز
آنکه هست مشهور به بابک صاحب او
مرشد ماراست والد آنجناب
سید ابابکر صدیق بامراد
هم همین سه شخص انوار البلاد
سید حسین صاحب خلیفه بیشکی
شهرت اسمش اخند صاحب بد ان
همچنین شیخ درین نهج قویم
آنکه شاهان کرد درش را چاکری
راه اول آنکه پیرش باوقار

از جناب عبدالغفور پیشاوری
گشت پر نور از سید آدم بنور
شد خلیفه از امام الف ثانی
در بقای خدمت باقی با الله
محمد درویش بود درویش جو
از عبیدالله احرار شد خلف
وز علاء الدین عطار عطریافت
از حضور خواجه شاه نقشبند
آفتاب رانور داد از انعکاس
سید امجد امیر صاحب کلال
آن علی رامتنی پیرش شمر
خواجه عارف ریوگری شد مولوی
اسم خاص محضش عبدالخالق است
بوعلی فارمدی بود فیض رسان
پس حضور ابوالحسن خرقانی
مظهرانوار حلق ابایزید
جعفر صادق ائمه را امام
یافت از سلمان فارسی او کمال
صدر امت شیخ ابابکر صدیق
از حضور نور فخر الانبیاء
صاحب ناموس جدالحسینین
رحمة الله علیهم اجمعین
ربنا اوصل الینا نورهم

یافت آن شیخ ما هری و باهری
پیر اوبود سعدی لاهوری حضور
خواجه آدم یافت نور حقانی
الف ثانی گشت فائز مرد راه
خواجه آمکنگی بود شیخ او
پس محمد زاهد صاحب شرف
حضرت یعقوب چرخنی نور تافت
او خلیفه بود در رتبه بلند
آن بهاء الدین بلا گردان شناس
فوق او بود منبع فضل و کمال
حضرت بابا سماسی باثمر
خواجه محمود انجیر فغنوی
باز شیخ غجدوانی فائق است
پس ابو یوسف شهیر همدان
پس ابوالقاسم شریف گرگانی
بعد از او در شهر بسطامی فرید
اواجازت یافت از شیخ همام
حضرت قاسم شمر فائز و صال
نور اوشد تام از یار رفیق
شد خلیفه آن اتقی الاتقیاء
قاسم اسرار امام القبلتین
صلی الله بر تو ختم المرسلین
لایرد آنکه شد منظور هم

راجی غفران و فضل کردگار

تاجر عصیان است عبدالغفار

• • •

د بابک صاحب رحمۃ اللہ علیہ مرثیہ

ذوالجلال ته چي منظور وي هغه کاندي
 د اجل غشی خطا پر نښان نه خوري
 جهان ټوله په يوه لحظه یتیم کړي
 که هرڅو د تسلي مېخونه ټینګ کړي
 اسمان ټوله شپه دودیري تر سهاره
 له لمنې څه لمبه سي تر گربوانه
 کبرياء دی که څوک ژاړي که څوک خاندي
 يو ساعت نه وروسته کيږي او نه وړاندي
 ملائک په تعزیه کي وهي ساندي
 مجبورې يې کړي ورپرې د صبر مراندي
 سره سکروته سي سهار تر مشرق لاندي
 ستوري ټوله کړي راتوی پر مخکه باندي

د (بابک) په مرگ غمجن دی بل شی نه دی

دا شپې، ورځي چي يې سوې تاندي لباندي

* * *

(بابک) ولاړی یتیم پاته سوم محرومه

لامي ولي زهره نه چوي له گروهه

لمر ختی پر کندهار له کدنی څه

دا گلشن وو معطر له پتونۍ څه

نازېدی به د (سید افغانۍ) څه

گل روان سو گلشن پاته سو محرومه

هر جهت يې په انوارو منور وو

پر افق د کدني ختلی لمر وو

هر اقليم يې په اسرار سره مسر وو

د آقا صبغة^(۱) الله د زړه لکه خومه

مستقیم وو پر جاده د شریعت

رباني ساقی وو غوث د طریقت

مستغرق وو په دریاب د حقیقت

پناه گاه د هر مظلوم وو له ظومه

مفسر، ومحدث د روایت وو

نکته دانه باریک بین د درایت وو

په احکامو کي امام د فقاہت وو

نامفهوم یې فهمولک له مفهومه

چي یې سرو گربوانه ته مراقب کی

د عرش بام یې په انوارو کي غائب کی

سعادت یې مشرتري ته مصاحب کی

و حلقې ته یې تقسیم کړه د فیض شومه

توجه یې د سالک د شپې خراغ وو

رابطه یې د عرفان د گلو باغ وو

د خطر او وسوسو خخه فراغ وو

د هر چا د پټ مطلب مپوه معلومه

ذوالجلاله په شرف ستا د خاصانو

په ژړا د نازولو یتیمانو

په ساره آه د دربار د خادمانو

دې دربار ته رفعت نور ورکړې قیومه

(۱) صبغة الله (تقوا لله) یعنی متقی الله.

حاجي سيد المشايخ عبدالغني ولاړ
 د مغرب په سفر لمر د کډني ولاړ
 اجابت ته يې مرشد حقاني ولاړ
 اوس په عزم د لحد دوداني ولاړ
 دکېدو ته يې حاتم افغاني ولاړ
 چي تعليم ته يې عالم رباني ولاړ
 چي دده روح يې ملگري نوراني ولاړ
 دی د پاک رب و خلوت ته پنهاني ولاړ
 دی سلف و زخيره جاوداني ولاړ
 مشفق يار پر خدای سپارلی هجراني ولاړ
 بنايسته لمر راڅه پورته اسماني ولاړ
 نظاري ته يې يوسف کنعاني ولاړ
 د بخت ستوری دی و برج ته کامراني ولاړ
 آرام ورکړه د سفر په ستوماني ولاړ
 پر مور گران دی ستا ولاس ته ارزاني ولاړ
 شکر وايه چي ستا غېږ ته احساني ولاړ
 په معراج د قدسيانو روحاني ولاړ
 تې حافظ سي ستا حضور ته ارمني ولاړ
 ستا دیدن او ملاقات ته ارمني ولاړ
 له دنيا څه ستا په رحم نښاني ولاړ
 مقتدا د شبخيزانو زعفراني ولاړ

د عقبی پر لور د حق په مهماني ولاړ
 سپينه ورځ د بخت مو سوه توره تاریکه
 ملائکو استر شاد په دعا غوښتی
 په تعمیر د فیض يې کره مخکه اباده
 نکیر کوږ کچکول د سوال په لاس نیولی
 د منکر بس افتخار د تلمذ دی
 عزرائیل و علیین ته لار پیدا کړه
 په خلوت کي يې خلف د خیر پرېښود
 (خیرالناس من ینفع الناس) يې جانشین کی
 جگر گوش يې کر مرهم د مهجورانو
 لتوم پسي عبث د (هرات) لاري
 د برزخ مصر يې جشن ورته جوړ کی
 بختوري مخکي ستا دي مبارک سي
 ناز پرور دی چي آزار ځني وانه خلي
 قدرمن دی په ادب ورسره ښوره!
 بهش قیمته خزانه دي خدای نصیب کړه
 ستا د خواست پلو يې ډک په خپل جسد کړ
 د (بابک) د جد په روی دي وا خالقه!
 ذوالجلاله ته په خپله يې سپراب کړي
 پر مرقد يې د رحمت گلونه شنه کړي
 پر مزار يې د زعفران گلونه پاشو

د افسوس لاسونه اوس ورپسي موږو

زموږ له لاس څخه عنقا په ناداني ولاړ

* * *

د قصې تفصیل

په هېبت سو منقلب د هر شي حال هم د ستورو سترگي سپيني په زړلو مرغان ستخ سول په فرياد مرثيه خوانه اوبه سر په کانو ولي وهي ساندي زړه بي حاله ستوني دک ژبي يې تي خوشحالي د زړله کوره خخه خفه سوه او که بي له خپله وخت خخه قيامت سو بلکي صرف له واقعي خه حکايت دی معنون خانته معلوم کړه له عنوانه

چي په حفظ يې سينه کړه مشرفه له کابله پر غزني باندي دوران وو پنه باطن وداع د ټول افغانستان وو د افغان د پاكي خاوري په دوره سوه شروع مقدمه د مصيبت د مغرب پر خوا احرام ټرلي لسر زر ودرې سوه او يو څلوېښت سنه ود دغه شپه يې تشریف يووړ (سنزری) ته د (ميوند) پر خوا يې وکی حرکت

خبر راغی د (بابک) د انتقال د اسمان شوندي شني سوې په چيچلو مخکه کښنستل گونگی حک حيرانه درختي رب وهي سرې تبي کړې لاندي د ژوندو لاس په دعا سترگي الوتي بي له تندري لمر تاريک په ورخ کي شپه سوه لويه خدايه دا د خوب يو کیفیت سو هسي نه چي له تقديره شکايت دی د قصې خلص مضمون واوره له ما نه

اشتياق وهي نارې له هر طرفه د هرات پر لار يې قصد د ترکستان وو زيارتونه د سفر ظاهر عنوان وو مبارک عزم يې ورکړه مشوره (بابک) واخيستی له کور خخه رخصت ورخ د پنجشنبې او وخت د مازيگر دېرش د حوت کاله دکه کړې پيمانه وه حاجت نسته نور حساب او جنتري ته (ارغنداب) ته يې تقسيم کړ برکت

د بابک د مخ انوار پر تويېدله
چار اطراف يې په نظر کرله ممنون
استقبال ته مشتاقان منتظر نه وه
بې ليدلو خيني تير سو لکه برق
رابطه په کدني کي يار پر کور وو
چي يار نه وينئ رندي سئ نابينا
چي په شپه د شب قدر سي شبکوره
د کېميا د گل سایه سوه راخه ورکه
نه مي سترگي کرې پر لاري ورته خاوري
پر قصه باندي توفيق غوارو له خدای
د (شاهي جامع) د دید په اراده سو
د اسلام و مشاعرو ته شائق
په سفر يې مشغول وخت وو د مابنام
دلارام په دلارام کي دلارام سو
د ماپسين لمونځ يې ادا کر په (فراه) کي
پر (شيندند) باندي يې خير کي تقسيم
بجي دوولس وي داخل سو په (هرات)
چي مېلمه يې داسي شخص بختور وو
مشرف يې مړه ژوندي کره د هرات
باوقار، طی مدارج کره د ادب
گرامت وو د بابک سو ناغلطان
سوه شروع يې د مرض مقدمات

شهيدان به سره کتن کي خندېدله
بهر نې بح کنگي خود، ته کر راستون
لېکن حيت جي شاوخوا څوک خبر نه وه
بازاربان او سراز نول په هېست غرق
آه زما نامراده بخته بخت دي تور وو
بې وفيا سترگي يې آب وي حيا
نابينا به دي د همه سترگو توره
که هر خبر به پسي ولتول مخکه
په بابو سي حارو نه کرې ورته لاري
خبر د شخصون دي پاته وي پر خای
په تشريف و نېکرگه، ته آماده سو
د ديس د پست به دینداری کي وو فائق
مازنگر د کونک جامع خای د قیام
بس تر نه نحو واصل د (دلارام) سو
جاکت يې ب شروع کر په سبنا کي
له فراه خحه سو روان نور جسيم
نېغه تپه وخت د دعا و مناجات
د هرات پر ايليا وولوی اختر وو
په شرف يې د قدوم او ملاقات
په نه تپه کي يې پوره کر خپل مطلب
د هرات مشهور زيارت (خواجه غلطان)
چي پوره يې قيام گاه کره د هرات

په سفر کي دېباجه سوه د سفر لمر د حمل پر يوولس درجې د (کرخ بابا) پر لور يې حرکت په تعديل يې کړ ادا وخت د ماپنين سو د شپې (قلعه نو) خای د قرار تزايد يې د مرض وو آن په آن مازيگر ولاړ د (غورماچ شريف) تر سيمي هم دغه آخري شپه وه د خطر وظايف يې په تکليف ادا کولسه مراقب په خپل عادت سو د پخوا و مضجع ته يې واپس راوړی تشریف عزرائيل يې خان حاضر کی و خدمت ته مطمئن نفس يې قبول کړ اجابت و خپل رب ته سو راجع عبدمريض ولاړ شريف روح يې عروج وکړ عليين ته له هيبته رنگ د ورځي اصفرار اسمان توی کړ پر عالم باندي حسرت (ياغفران^(۱)) يې په ابجد سوه نمونه بابک ولاړی د اجل په مېلمستيا يا واحد^(۲) و يا غني و پنا کریم

درد پيدا پر چپ طرف سو د خيگر ورځ د دوشنبې غرمه دوولس بجې چي روان سو، له هرات څخه حضرت په زیارت کي د کرخ صاحب يقين چي يې وکړ د کرخ څخه رفتار پر پاوکم اته بجې سبا روان چي (مرغاب) ته رسېدی بجې دوه نيمي په دغه خای کي يې واچاوه بستر تر سهاره يې سینه ټکورولسه چي سهار سو جماعت يې کړ ادا لېکن پټ متحمل وو د تکليف چي مرض يې ترقي وکړه شدت ته په ادب د حق قاصد و کړ دعوت د تقدير په مېلمستيا سره راضي ولاړ پاک جسد يې کړ احسان قعر زمين ته چهارشنبه ديارلس د حمل وخت سهار پابالا شپږ بجې وخت د مصيبت دوڅلوپښت و ديارلس سوه وه سنه قمري وه ديارلس سوه دواتيا په تذکار يې د تاريخ کوي تعليم

(۱) يعني د ابجد په حساب ورڅخه همدغه سنه جوړيږي ۱۳۲۲ هـ ش .

(۲) يا واحد (۳۰) يا غني (۱۰۷) يا کریم (۲۱۸) او همدا راز د نوح نوم يعني عبدالغفار .

د نوحی په سېلاب وړه د سترگو خیري
 مستنبط که په حساب شجری
 جیم له هاء بی له الفه که موضوع
 ننگوه سپید الناس عبدالغنی
 هسی نه چي درته پېښ کړي ملالت
 د بابک سره ملگري وه پر لار
 غرمه سو په (میمنه) کې اقامت
 په تابوت یې کړ مصروف وخت د ماپښین
 (میمنه) یې میمونه په غساله کړه
 بیا نه خوب وو نه فراغ و نه قرار
 په اخلاص یې (د بابک) وکی خدمت
 خو قدوم یې (کندهار) ته سو تشریف
 په سرو سترگو شول حاضر (بنارصفا) ته
 خای د عید وو لېکن وخت یې وو غمگین
 د بابک قدر یې وکړ په کمال
 قدردان د قدرمن پېژني قدر
 د دغسي چا خدمت دغسي بنایي
 په ادب یې و مدفن ته کړ رخصت
 مبارک دي حکومت ته نجابت وي
 بریالی افغانستان دي په رفعت وي

یاد نوح له نامه زره د نوح کره لیري
 یادگار هم د تاریخ قمري
 جیم د حاء څخه جیم دواوه که موضوع
 که راتلونکی^(۳) کال ته غواړي نښاني
 کاشکي پرېږدم پسه دې څه طوالت
 پنځه شپږ کسه اشراف د کندهار
 د (غورماچ) څخه یې وکړ حرکت
 ترتیبات سوو د تغسیل و د تکفین
 مغتسل په نېکبختی د که پیاله کره
 چي شروع د میمنې څه سو رفتار
 خدای دي ورکي رفاوو ته جنت
 و څلور شېبانه روزه دا تکلیف
 استقبال وه منتظر نن و سبا ته
 په عیدگاه کي یې لمونځ وکړ سو ماپښین
 حکومت دي سر فراز کړي ذوالجلال
 و بیدار نائب د وخت په شبقدر
 که حق وایم حق بیني مي راته وایي
 په وقار و په تعظیم و په عزت
 مبارک دي مسافر ته دا عزت وي
 ترقي دي د سلطان او سلطنت وي

(۳) راتلونکی کال له قمري سني څخه (۱۳۸۳) هـ ق کيږي.

پر طرف د کډني يې کسرل روان
 شپه د دوشنبې چي دفن سو محبوب
 خزانه وه راڅه لاندي سوه تر خاورو
 د بابک صاحب زيارت معلوم هر چا ته
 و خپل پلار بابک صاحب ته ور قریب سو
 ورته ټوله مقبره کړې گلستان
 په جوار کي دا رَحْمِ الرَّاحِمِينَ
 په قوت و په سن شاب شیخ د تلقین
 د بابک مشر فرزند (عبدالمنافع)
 د خپل پلار سره ماذون دی مستند
 رشتیا داده چي (بابک) نه دی وفات
 سره غبرگ سوه د ژوندو او دامواتو
 پر قاري او سامعانو والسلام

د عیدگاه څه دکېدله موټران
 مازیگر د یکشنبې وخت د غروب
 خدای خبر چي بیا به رغ د (بابک) واورو
 پر محاذ د (دبری) د رېگ و خوا ته
 د هغه مشرف خای (خاک) يې نصیب سو
 ذوالجلاله ستا د رحم په باران
 مبارک دي دا مکان وي پر مکین
 سو خلف د خانقاه جاده نشین
 د ظاهر و د باطن علم جامع
 هم کامل دی مکمل هم مؤید
 تر هغو چي وي (حاجي آغا) حیات
 ترقی و نوزاید د فیوضاتو
 په نامه د الله بنه دی اختتام

منتظر دی والطفاف ته د جبار

حویقر خادم افر عبدالمناف

* * *

ابوالفیض است از نزد تو طالب

دعاء غائبه در حق غائب

شپرو شکر (مربع)

چي آشنا مي سو د عشق شور و شغب	جاء القرح للفؤاد مرتب
رفت از بيمش مداواي ادب	کيا سورج پهر نهين آتاهي کب
* * *	* * *
ناکامي مي سوه له عمره سره سمه	په اينه کي مي زهره چوي له غمه
لا رايحه کڼي د فراق درد والمه	الاست بالتنگاء معذب
* * *	* * *
حوادث لکه باران راباندي اوري	د فتنو غشو هدف کرم له هر لوري
تر سينه مي اوږه وزي پوري ووري	هم دريد ازما گريبان طرب
* * *	* * *
دا مي زړه دی په کوگل کي چي ويليري	او که شم دی په فانوس کي پت بليري
بريالیه دا گردون کله خپليري	وه دکه ديتاهي چهوتی برتی کو سب
* * *	* * *

د پښين پر اصطلاح

که په رشتيا يو څو خبري بر ملا سي خدا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح
په شپه د غرو دوري دوري که زورور وي که کمزوری
ابلكي سترگي ورته گوري
وهي حملې له ډېره شوقه په غوغا سي خدا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح
که دائرې ته غړي ورسې هغه ساعت پر ده اختر سي
وطالبانو ته بر سي
لکه چغال ته چي مرداره ورپيدا سي خدا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح
کې څوک د مخه غړي کنډېږدي دده چارخول به ورته ريري
په والله بالله که يې پرېږدي
ملا به دعا کوي دده پر بسم الله سي خدا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح
که دي گوله کره ځيني پورته دی گډوي ځان وسره اورته
واي څه حاجت دی شو و شور ته
لکه چي توري يې د سرو څه جلا سي خدا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح
که دده نس په غړي مور سي دده هاگرم ځای په سوږ سي
له هره درده څه به جوړ سي
لا ډېر خوشال دی که بدل دين په دنيا سي خدا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح
د مجمې څنگ ته ناست وي غلی لکه غويو چي وي مروړلی
پر برېتو لاس تېر کړي بناغلی
عبدالغفار بېرېرم دواړي بې خطا سي خدا به دي پر راسي د پښين پر اصطلاح

* * *

د غماشو له لاسه شکایت

تر مرگ د مخه جوړ سو و ما خوار ته گورستان
غماشي نه دي وروره دا زما د صورت سوهان

د مخکي پر مخ جوړ راته دوړخ سو د عذاب د اور برچې ورڅخه کوي واري د قصاب

الوتی په هوا دي وزر داره لږمان
غماشي نه دي وروره دا زما د صورت سوهان

خبر له خانه نه وم چي وخت د ماخستن سو په غوړکي مي بونکی راباندي نوی ځکندن سو

دا جته که ډاکتر که د غماشو نشتران
غماشي نه دي وروره دا زما د صورت سوهان

تړلی یې په شا پوري د زهرو دی منگی طاقت و آرام نه کیري یوه شپه یې مرگی

د خان په گرولو یې را وایستل نوکان
غماشي نه دي وروره دا زما د صورت سوهان

بې ژبي یې بونکی وي نېس یې وي لکه نشتر نه دم مني سپین سترگی نه منتر لري اثر

پر ما عبدالغفار باندي یې اور کی (مرنجان)
غماشي نه دي وروره دا زما د صورت سوهان

د وطن ترانه

مور افغاني عسکر په سر نېزه بازان يو
 پر خای د جنگ او د جگرې پهلوانان يو
 * * * * *
 د موزو گرزمو د اسمان د مخ روښند دی
 پر ملاتړلی په رشتیا مو کمربند دی
 د خپلي خاوري په رشتیا محافظان يو
 * * * * *
 د شجاعت په زور مو ليري اسارت کی
 د استقلال په لور نښان مو خان اوچت کی
 د هنر غلیم د رگ د وینو شرابیان يو
 * * * * *
 پلار او نیکه مو په غیرت دی نوم گتلی
 هر مورخ په توریالی لقب لیکلی
 مور هم په صدق د هغه نیکه لمسیان يو
 * * * * *
 که د اجل په نېزه سر له مورېه بېل سي
 د وطن حب مو د زرگی له منځه گېل سي
 سر و مال واره پر ښندو قهرمانان يو
 * * * * *
 افغان له ننگه بری وړی د مطلب دی
 پر گران هیواد مو جانبازي دین و مذهب دی
 په وچ موته پر هنر غښتلي (بریالیان) يو

ملي زمريان يو
 ملي زمريان يو
 * * * * *
 آزاد مو ژوند دی
 یاد مو (میوند) دی
 ملي زمريان يو
 * * * * *
 ورک مو ذلت کی
 پراخ مو طاقت کی
 ملي زمريان يو
 * * * * *
 هر چا منلی
 د غیرت څلی
 ملي زمريان يو
 * * * * *
 پېښ نوی کبل سي
 تن مو غلبېل سي
 ملي زمريان يو
 * * * * *
 غیور لقب دی
 دا مو مشرب دی
 ملي زمريان يو

ملي بيرغ

واوره پښتونه غيړت ونگ كره

بیرغ په وینو د دښمن رنگ كره

د اسمان سترگي بيا سوي خونكاري بېرته ژوندی كره د میوند خاوري

پر وطن باندي د توري شرتگ كره

بیرغ په وینو د دښمن رنگ كره

غليمان راغله پر سرحد بنوري خان يې تيار كی و تاته گوري

بسم الله وايه په رسوا جنگ كره

بیرغ په وینو د دښمن رنگ كره

پښتون مدام دی میدان گتلی خان يې په هر چا دی پېژندلی

ژر د مراني خوری په خنگ كره

بیرغ په وینو د دښمن رنگ كره

مخامخ جوړ ورتنه د هېبت صف كره د ښارگوڅه يې ويني غورف كره

ورڅه په پاك و صاف د سيني زنگ كره

بیرغ په وینو د دښمن رنگ كره

وطن و مور ته پرې ايښی پلار دی تر سر و مال ورتېر عبدالغفار دی

عزت يې غواره خان يې ملنگ كره

بیرغ په وینو د دښمن رنگ كره

د يادوني وړ ده چې د "بريالي" صاحب نيکه محمد معشوق د میوند د جنگ
غازي او هلته شهيد شوی او بنخ دی.

بې خايه مېلمستيا

بې شکه ندامت ده د دنيا و د عقبا
 پوهانو ته معلومه چي هيڅ نه لري معنا
 * * *
 (والله لا يحب المرفين) آيت ولولسه
 لږ داسره د اسراف که در معلومه ده پخپله
 بنکاره په ناپوهي به دي عالم ته کړي رسوا
 * * *
 لږ دومره فکر وکړه چي دا ناست ستا پر سترخوان دي
 رشتيا په يکړنگۍ سره که دوی دي مخلصان دي
 که دوست نه وي دښمن وي ولي وسي ستا له خوا
 * * *
 دغه پيسې چي ستا څه پر دودۍ سولې برباد
 يا خپله په نصيب کړه خوشبختي د اقتصاد
 يا راوړه هغه شی چي د عيال وي تمنا
 * * *
 څښتن چي در عطا کړله و تاته نعمتونه
 لازم دی پر تا باندي په تصديق سره حمدونه
 پر خای د تشکر په تأسف سوې مبتلا
 * * *

بې خايه مېلمستيا
 بې خايه مېلمستيا
 * * *
 مفهوم يې ياد کړه گله
 يا زده يې کړه له بله
 بې خايه مېلمستيا
 * * *
 دوستان که دښمنان دي
 خوښ ولي ستا په زبان دي
 بې خايه مېلمستيا
 * * *
 مسکين کړه په زړه بناد
 چي کهول دي سي آباد
 بې خايه مېلمستيا
 * * *
 شل رنگه سالنونه
 نعمت غواړي شکرونه
 بې خايه مېلمستيا
 * * *

سراښن سپري ته

نفس مخ توري کړې خو واره په لعنت لا دي وانه خيست له بدکاره عبرت
رقصوي دي پر ميدان د ضلالت تر بيزويي لا بدتر کړې په ذلت

نه دده زړه در سپري

نه په تا کښي سته غيرت

شپه و ورځ دي يوه کړې په محنت د دنيا چمبر په غاړه لکه جست
چي اشنا سوي د حرامو په لذت خوله په وينو مردار خوره سگ صفت

نه دا حرص درته سپري

نه په تا کښي سته غيرت

د طلب توره په څنگ ولاړ اوچت په بل مخ يې ټولوي گرځې بي پت
تر قارون که څه هم زيات لري دولت لېکن سته دي په نصيب دا مشقت

نه اسمان پر تا نريري

نه په تا کښي سته غيرت

که دي زر ځله په غوړ سي نصيحت لا هنوز يې هغه ته هغه خصلت
يا فاسد دی له ازله دي طينت يا دي نسته په باطن کي مروت

نه مي خوله درته دريري

نه په تا کښي سته غيرت

* * *

د پسرلي وږمه

نسيم راوړ د شبنم د گيسو وږ
 د گلاب پر گلابي مخ خوله راغله
 هر سبا يې استقبال نوی ژوندون دی

بيا به موږ سې د گلابو په روغبر
 خوږ بورا يې کړ په عطرو وزر غوږ
 عندليب په چيغارو کوه خر

پنگی هم له کميس خه نېکر جوړ کړ
 د شنو پانو نکتايي يې پر خيگر ده
 صبحدم شفاخانه بلبل مريض دی

تر سنبه پوري ياد مي سو دلبر
 کاذبان ژبه تر خټ مرحبا وايي
 نه تېسر کچکول په څنگ کي موتيا غواړي

د زمبق برچه په لاس وای توريالی يم
 بنفشي پالنگ پر مخکه غوړولي
 چي شفق يا انعکاس جريبند سوړ کړ

د نرگس پيال په لاس توپي پر سر
 لالي مخ په وينو پرېولي سوړ خيگر
 مجلس گل ومخ ته و خيژاوه لمر

چمبه گل په پانه پټ وای ننگيالي يم
 پتوني اعلان کوي وای جنگيالی يم
 زما قلم په لوړ اواز ول بريالی يم

ننی یورنگ سپا بل

د دهر آشنایان ایږدي چمونه د منل
 په پشلا دي خاروي، مخامخ وي لکه گل
 * * *
 نن یورنگ سپا بل
 د پست غرض دپاره
 * * *
 خان بولي وفاداره
 چي نوم د صدق یاد سي، دی صادق هم باوقاره
 * * *
 نن یورنگ سپا بل
 په زرلباسي ژبي درته گد لکه بلبل
 * * *
 نه تا کړي نه ما
 مطلب چي یې د سره سي واپس گرځي پر شا
 * * *
 درواغ وه کنه رشکتیا
 مخ ستا له لوري گرځوي شوه هر یې ما مضا
 * * *
 نن یورنگ سپا بل
 کاره په ماني گوري چي تهریږي پر بغل
 * * *

باطن يې د شيطان

ظاهر ته يې وگوره قیافه يې د انسان
 له قاله معلومېږي يې معنی خالي عنوان
 عمل او وظیفه يې همېشه وهل د لافنو
 لغر مدنظر يې نوم وتل دي پر اطرافو
 اصلي خفي مقصد يې هم شهرت دی پر جهان
 له عمله که يې وپوښتې بالکل په ناخبر دی
 چي خای د امتحان سي نو د صفر په لمبر دی
 تقلید يې لوی هنر، تن نه ږدي پر آسمان
 دوستي کي وي دوه رنگه که څوک سي غزي وواښ
 د مخ او د شاتگ يې خورا زده لکه چنگاښ
 غور ژبی وي ببخي پيشو بازبو کي طوفان
 په ورور پسي څارو وي چي کله به خطا سي
 په خپله وښوېږي مسکن يې پای د څاه سي
 آخر توکي پر ځان، لا جواب لکه حيوان
 چي څوک تر ده څه لوړ وي د هغه سره حسيد سي
 افسوس يې پر حال مه کړه چي تر هر حريف نفيد سي
 هزار شکرونه وايي برابر يې وي سامان
 "زهني" د ها دښمن دی چي هر څوک کړي داسي کار
 په ځان يې خبرومه چي بې خايه کړي گفتار
 د ځان اصلاح کې وکړه دی بې شکه نکته دان

باطن يې د شيطان
 باطن يې د شيطان
 د خپل ځان د اوصافو
 چي سمه له اشرافو
 باطن يې د شيطان
 شجر بې ثمر دی
 تر صفر لا بد تر دی
 باطن يې د شيطان
 وروبه باسي غاښ
 گاه جنگ کړي گاه بگاښ
 باطن يې د شيطان
 لږ شک چي پر پيدا سي
 تورمخ نتیجه راسي
 باطن يې د شيطان
 په زړه کي لوی عقيد سي
 دده په خيال سعيد سي
 باطن يې د شيطان
 او دا ډول روزگار
 پر بدو کړي تلوار
 باطن يې د شيطان

نسته ارمان ولي

لمر دی لوېدلی توره شپه سوه پر جهان ولي
 په خوله د نفس و هوا
 د خدای ترسی پر مسلک نه ځي حاکمان ولي
 لاندي تر پښو شرعيات
 د خدای حق نه راوړي پر ژبه ملایان ولي
 د ساره ټوک په خيرات
 سپرې شلومې بولي پر خدای باندي احسان ولي
 ظاهر دي دوست کړي خپل ځن
 د زمانې لسه کجرويه يم پرېشان ولي
 تش پر الفاظو گذر
 د شاعرۍ پر قانون نه ځي شاعران ولي
 عبدالغفاره انصاف
 د بل و عیب ته دي نظر، هېر دي کړ ځان ولي
 نسته ارمان ولي
 رشوت کړي ځانته روا
 نسته ارمان ولي
 طمعه کوي د زکات
 نسته ارمان ولي
 غواړي جنت نعيمات
 نسته ارمان ولي
 پټ يې مطلب وي غيران
 نسته ارمان ولي
 په معنی نه وي خبر
 نسته ارمان ولي
 بېشکه صدر الاوصاف
 نسته ارمان ولي

* * *

پيا ژر درختم وطنه

که خدای دا واري خلاص کرم د پردو له انجمنه
 که سر مي را بهر کی گویا خلاص سوم له کشته
 * * * * *
 سپېرې غټې غونډې سپېره خټان په سپېرو دورو
 مخلوق يې په ډبله ژبه وايي اړو، اړو
 تر دغه ژوند مي خوښ د کندهار مرگ بې کفنه
 * * * * *
 نېکبخته بخت مي دې خای سکونت سره منحوس سو
 طالع مي شاهي باز وو په جوار کي د تپوس سو
 ثاني د نحسیت نه لري تر چينه او چمنه
 * * * * *
 بازار او آبادی يې لکه ښار د چغالانو
 هرگز نه دی لایق د سکونت د انسانانو
 د کومي خوا نصیب دلته ډېره کرمه غمجنه
 * * * * *
 چي نوم دي را په زړه کرم پر هډو مي راسي تبه
 په دار خوړند، خوړند خوښ يم نه تا کي بې موجه
 يم هلته بريالی که تلم له تا اي مختورنه
 * * * * *

بيا ژر درختم وطنه
 بيا ژر درختم وطنه
 فقط لکه د مېرو
 گویا جنگ دی د اندرو
 بيا ژر درختم وطنه
 خوشنود حال مي معکوس سو
 بهکاره او خروس سو
 بيا ژر درختم وطنه
 مرکز د پېريانانو
 محبس دی د ډېبانو
 بيا ژر درختم وطنه
 بې واکه مي سي ژبه
 د عقل وحس مخرابه
 بيا ژر درختم وطنه

د پو ټامراه ځلمي فریاد

خدایه څنگه بې کماله سومه لوی

هیڅ مې رانه غی دماغ ته د حس بوی

دا ماغزه چې راخراب کړه	دا سبق د کوم استاد وو
چې د غم په دم یې ډوب کړم	دا د کوم ناپوه ارشاد وو
چې د عیش باغ یې راچور کړ	څنگه تېز د مني باد وو
چې مې سترگې وې تړلي	دا جادو که بل فساد وو

آه! دا ولي بې زړه سویه جفا کاره

دا خو ته وې بل څوک نه وو زما پلاره

زه په سن د کوچنیوالي	یو هینداره د عفت وم
له خطاوو څه فارغه	معصوم سوی په عصمت وم
فرق د بنو او بد مې نه وو	د هر مله سره نصرت وم
صفایي مې تجلا وه	بل خراغ د شش جهت وم

نو نهال وم د قدرت نسیم شین کړی

ستا عدم تربیې کرمه نیمگری

چي راوونسم کوڅې ته تا ايله کرمه خپل سر ته
 بيا دي چورت نه وو په ما کي که څه تلمه لراو بر ته
 دارزالو همنشين سوم لوی باعث د خان ضرر ته
 په نسوارو يې عادي کرم نې کتله زما خطر ته

مقابل د دې چي کرلای به مي درس

صبحکي مي وو په لاس چلم و چرس

چي مي اوس راپياديږي څي له سره څه مي تاو
 د قارياکو يو، يو ماش مي د هفتې وزن سو پاو
 په شپږ خط مي گذاره سوه هم سه خر او چکه پاو
 چي په لاس کي به مي څه وه اوربېدل مي (ايدرجاو)

هسي وم د لاس آله لکه زړوکی

هی افسوس دی هی افسوس چي وم وړوکی

که يو څه وخت دي بابکه څه خواری وای په ما کبلي
 د بنسووني شپږيني دي زما په ژبه وای څبلي
 د تعليم عرش، و کرسی دي زما په سترگو وای ليدلي
 زما د ذهن پېر بياض دي عرفاني حروف ليکلي

اوس به ولي مغموم پروت ومه نتي

د پوهني له مرکز څخه ترتلي

زما غوټی د استعداد دي په باطن کي راورسته کړه
 د بهار باد يې ونه ليد په خزان دي سربسته کړه
 د شخصي غرض په حيث دي را برورلې او خسته کړه
 نور همزولي ياران وينم چي خانونې گلدسته کړه

أف زما آرزوگانې ربه څه سوې

د وجود پر ډگر څه چاري راوسوې

کاشکي نه وای پيدا سوی زه غمجن په دې دنيا کي
 بالکل نه وای راوتلی د ژوندون په سپنما کي
 نه لوېدلی وای په جبر د ترڅه عمر په څاه کي
 د فلک هجوم پرې نشود د راحت ټکی په ما کي

وای دا څنگه غمکده کي مي گذر سو

د حدث په تېره تبغ مي پرې څيگر سو

توجه ستا زما مشره زه په هر باب کي ناکام کړم
 په بازار د بې ننگی دي په یوه صدا ليلام کړم
 د عصري ځلميانو مخ ته معرفي دي په بدن نام کړم
 نه یوه او بل خوا خوږي تسلا او دل آرام کړم

ښه دی اوس بريالی نه سوم پر ميدان

په قيامت يې زما لاس ستا يې گړېوان

* * *

عناد

چپ اوسه مه پغېره د غزلو پر ميدان
 په سمه نه پوهېږې محضې رنگ دي د انسان
 د ساز له شوقه ذوقه خبردار نه يې تپوسه
 د عشق له انجمنه څه گوښه گرځه خروسه
 يادم سه يا ولاړ سه ته يې سپک لکه سبوسه
 په خوله کې دي فتنې دي فسادي يې تر شيطان
 له دواړو خواوو گډ يې لکه سپی د مسافرو
 فقط لکه چې ايښی دي بلغار وي د خبرو
 دربی دی تر مور تېر سي لکه تک د بغل پرو
 که خوښ په آبداري يې راته پرېږده دا ميدان
 پر خوله دي لاس درنيسه مه گډېره يې درکه
 دا ځای د ټوکو نه دی ورته مه گوره په سپکه
 مجلس به را خراب کړې خدایي دي لاندي کره تر مخکه
 نه ښايي په دې ځای کې ستا په رنگه لچگان
 که وساتي په غوږ کې د عبدا لفظار وصيت
 د خلگو د ښکښلو به مدام يې سلامت
 يو لړ گړی تکیه سه که تکليف وي که زحمت
 چې وار دي د سړنا سي زياتي وکاره ارمان

* * *

گیله دي ده له خانه څه

څه گوښه چغاله د زمريانو له ميدانه څه

اوس مي لا خبر کړې بيا گيله دي ده له خانه څه

رنگ دي د شکانه دی د بلبل گفتار دي نه بولم

راز د شرمينکي کوي معلوم يې مار دي نه بولم

پښې دي د کوته دي د هوسۍ د ښکار دي نه بولم

انگولې په کور کي ليري نه څې له ديگدانه څه

اوس مي لا خبر کړې بيا گيله دي ده له خانه څه

بغ دي لکه ډول خورا تر ډېره پوري تللی دی

نس لرې اجوف لکه کډو منځ دي ختلی دی

خوار سې ټول عالم دي په عنوان خطا وتلی دی

گرځې پرسېدلی دماغي ډک له سامانه څه

اوس مي لا خبر کړې بيا گيله دي ده له خانه څه

نه دي ده په وس پوره هرگز گوندي له ما سره

نه ښايي سيالي د شومانده بم له پورا سره

ستا په رنگه زامي وي لا يقی له سرنا سره

وزې ننوزې ضامن اخلي له سترخوانه څه

اوس مي لا خبر کړې بيا گيله دي ده له خانه څه

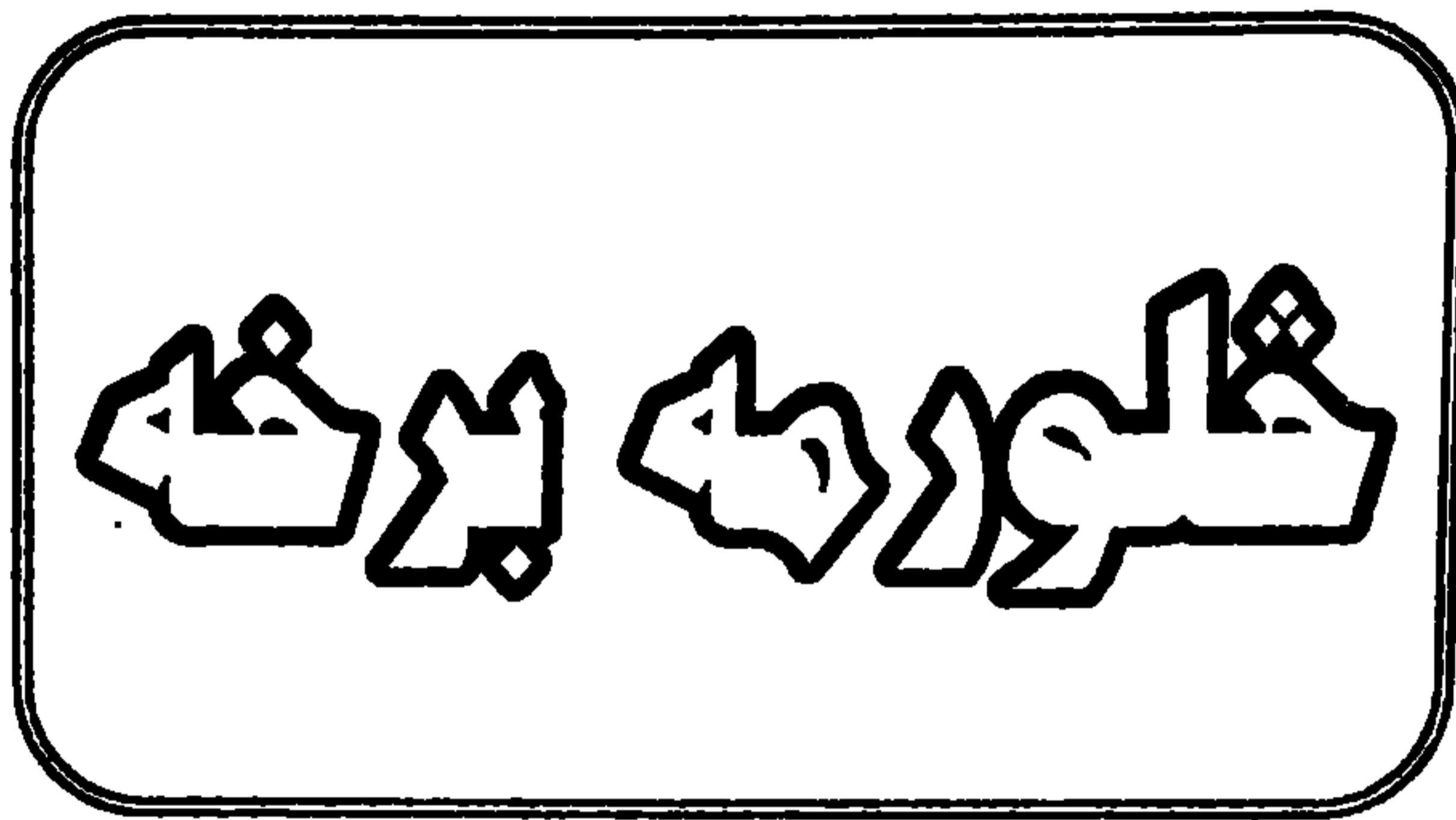
تا لکه چي نه وم پېژندلی زه عبدالغفار

دا دي لا پرده بولم چي کښته کړې د خان بخار

اوس لا ښه په آب يې زياتي ته لرې د خان اختيار

ژبه مي اور اخلي زړه مي وزی له خپل توان څه

اوس مي لا خبر کړې بيا گيله دي ده له خانه څه

"مخزلیات"

مطلب جاني

خمار مني د کلو دی ساقيا یوه مسسته پیمانانہ د میورا

مطلب جاني، مطلب جاني

په سوال د میخانې مي ټول عمر کی تمام د زره ټمر مي ورکی شکرانہ د یوه جام
سردار د میفروشو حواله راکړه پرتا یوه مسسته پیمانانہ د میورا

مطلب جاني، مطلب جاني

چي سومه د شرابو د لقب په خورک تور زاهد کی را ته بل درسوایي پر لمن اور
ناچاره به ورورمه د مغان پیر ته پناه یوه مسسته پیمانانہ د میورا

مطلب جاني، مطلب جاني

چي وزی مي له خولې څه فریادونه لکه نی پر سر باندي مي پروت د میني کانی سل منی
هجران یې را اغوستی دی لباس د لېونیتا یوه مسسته پیمانانہ د میورا

مطلب جاني، مطلب جاني

که سم د غم په اور کي سپنی عبدالغفار یا نور جبر وستم وي گله ستا تر سر یې جار
دا واره مي قبول دی، قبول په لحاظ ستا یوه مسسته پیمانانہ د میورا

مطلب جاني، مطلب جاني

* * *

دا خوب که لېونتيا؟

د زلفو په تورات کي دي ليکلي دا مضمون
 د وصل پر اسمان ختلي لمر د کاف ونون
 * * *
 د بخت په ميخانه کي دي تحفي د خپل قسمت
 تصوير جوړه قبله کره په خيگر کي د مجنون
 * * *
 د خولي قيامت مي وزي په لباس داوه وآه
 دماغ مي په جنت و په دوږخ سره گلگون
 * * *
 د کفر په دفتر کي فيصلې دي د اسلام
 فرعون خکه کښېښودې پر خان نوم د مفتون
 * * *
 ناري د الصلوة والسلام کره مجبور
 مدهوشه د ساقې پر لمن پروت سر په خنگون
 * * *
 عبرت دی بريالیه پر هينداره د ادراک
 د عقل په بازار کي سودايي سو افلاطون
 * * *

چي خان کره را جلا
 پيغام د مرحبا
 * * *
 رسيري په نوبت
 بیده مسسته ليلا
 * * *
 گرېوان سو حشرگاه
 د ازهر که کېميا؟
 * * *
 د ستخت سو انتقام
 د مرگ په تمنا
 * * *
 تشریف کره را حضور
 دا خوب که لېونتيا
 * * *
 کاره گوري افلاک
 علاج يې سو عنقا

* * *

ساقی!

ساقی که می باقی پیمانہ را کرې په خدا
 حریف یم د شرابو وظیفه می میخوري
 خبیم یې په نوبت د مهر په نسبت
 مغان پر منبر وختی آذان د نشې وایي.
 د جام په لطافت، تائب کی ندامت
 نغمې د ساز و باز له چنگه وزی په پردو
 د زهر ویم په بت، د نبت په برکت
 بېدرده څه خبر دی په احوال د شبخیزی

ترتابه رأس المال د جلالت کرمه فدا
 نصیب می د رندانو پیاله را کره په قسمت
 مطرب دف و مزمار وایي پاڅه زاهدا
 باده په کتوري کی یې عامل کر حفاظت
 مدهوشه نمدپوشه له خپل غواري ادا
 آهنگ د بیرومی له ملکه لیری کرې ظلمت
 منهار و دفک سوال و جواب بوله سرمد
 رسوا به ولي نه وایي پتن ته ملامت

چي گرځي سلامت، د سوز په کرامت

عبدالغفار حفظ د تلقین کره ابد

اوبسکي درياها

سیمین تنه، گلذقنه، می دهنه، ژوند می شو مشکل یې تا
 خوله غنچه گلاب لری
 شاه د چینه، ما جبینه، نازنینه، ورک دي سي جهان تنها
 حال می تر فرهاد بدتر
 زما حبیبه، زما قریبه، زما طبیبه، وکره یو نظر پر ما
 زما د بدحالی ناری
 گرځم ابتر، چاک می خیگر، زخم خنجر، لاهنوز د غم بلوا
 ماته د عبدالغفار
 ای پری جان، نوری جهان، سه مهربان پر عبدالغفار گدا
 اوبسکي درياها
 لب شکر شراب لری
 اوبسکي درياها
 خیري می فریاد بدتر
 اوبسکي درياها
 ستا په نظر مسخرې
 اوبسکي درياها
 حال په لپونتوب اظهار
 اوبسکي درياها

ساقيا

ساز و سارنگ مي بېرته نوي کي خمار ساقيا

* * *

سآه مي راتوله سوه خيگر ته د خيگر دود وختي سرته

نفس مي خېږي پرپياله وکزه تلوار ساقيا

* * *

لاس په شرابو لرم دواړه وبال دي ټول وي د شيخ په غاړه

په وازه خوله وایمه ستا یم منت بار ساقيا

* * *

د مرگ په ورځ مي په ميو مور کړه د خم وخوا ته مي لحد جوړ کړه

ساده کفن مي په شرابو کړه گلنار ساقيا

* * *

که نامنظور سم په درست جهان کي بريالی لاس وهم ستا په گربوان کي

دوست و دښمن مي دي سي ټوله تر تا جار ساقيا

* * *

صفا می

ساقی بد می احوال دی را کره می صفا

په شپه و ورخ می سوال دی را کره می صفا

مطرب و شهباز و چنگ و ایی مست مقام

و ایی خیست د سروت آهنگ زهر ویم تمام

تال و دریه ساز و شرتک وړي د زره آرام

ورک می نور مجال دی را کره می صفا

زنه دي د زرو جام سرې شونډې شرابه

عکس دي د بي ولام ډېر کړله کبابه

سپين تندي کعبه رخام وروخي دي محرابه

شین خال دي بلال دی را کره می صفا

ناست درته په انتظار واره میخورانه

کله به سي بيا په وار صراحي خندانه

نصیب و قسمت اختیار غواري درد کشانه

عجب خماری کال دي را کره می صفا

پروت یم ناعلاج زبون، مرگ ته یم قریبه

را کره د وفا معجون زما د زره طبیبه

بهر خدا کره راستون رحم پر غریبه

بریالی پایمال دی را کره می صفا

* * *

بې پروا يار

ياره بې پروا يې، ډېر ستم نما يې، څه تقصير زما

سترگو مي پېيلی پر گربوان امېل د اوبنکو ولي آخر خوښ د گنايانو په ژړا يې
 لب آب حیات بانو دي مصري توري نه يمه خبر چي سر جلاد که مسحا يې
 طوق د مريي توب دي ورم په غاړه کي خوشحال يم داغ به پر تندي کرم که راضي په دې سودا يې
 آه زما پر حال ستا پر بيدا د شېرينه ياره زه پر اور سوخلی ته له نازه په خدا يې

نوم د بريالي وړه په لقب عبدالعقاره

د اجوش د محبت دی چي پر هر ميدان رسوايي

* * *

زېبا مخ

که مخ زېبا ووينم بيا
په لېونتيا به سمه گله مشهور

کره تالا ستم د ترکو نسته پر ما کرم د ترکو
څنگه نصیب دی زما چي مل رقیب دی زما
سترگي شهلا کره را حضور

* * *

که ستا جفا وي سل جدله زما ژراوي سلسله
سم به آخر طوفاني په دې درياب کنعاني
بهر خدا مه سه مستور

* * *

مسته راجامي بساده نومه ورته ولاړ يم نمدپوشه
خيرات د شونډو کره بيا کره په اخلاص را عطا
په دې غنا مي کره مسرور

* * *

جادو قبا، په تن مي پوري هجر بلا په زړه کي پوري
عبدالغفار يم زبون د جدايي په مضمون
نور د بلوا مه کره مذکور

* * *

لب شراب، شراب

قبله حاجات رابه وري سوغات
لب شراب، شراب قندو نبات

شپه په انتظار پر لور د رويسبار
رايي وور صادق اخبار پر كاذب سهار
نفي په حجاب كي د اثبات
لب شراب، شراب قندو نبات

خي كنار، كنار پر لور د گلزار
اخلي په غمزو نگار غم د هر بنېمار
شهدو شكر ناب، عجيب يي لذات
لب شراب، شراب قندو نبات

دېر يي كره شاهان په نظر د احسان
خضر دي د خپل دوران نه پرېږدي ارمبان
زه يي كرم سېراب په آب حیات
لب شراب، شراب قندو نبات

كرم بېه تر قربان سېرودل و جان
عبدالغفار دا تاوان خوښ لري پر خان
پنېماني عذاب و تكليفات
لب شراب، شراب قندو نبات

* * *

سر غواړي سوغات

د قسمت ومحکمې ته هجران راغی سر جلات ^(۱)	راڅه سر غواړي سوغات
* * *	* * *
د محنت پر میخانه	نوشومه مسـتانه
د سرو وینو پیمانہ	د شرابو په بانه
* * *	* * *
د ازل ساقی را کړی د خپل بخته څه زکات	راڅه سر غواړي سوغات
* * *	* * *
د گلرپز په نامي	وهر گل ته سلامي
یم د وصل اسامي	د جمشید جم جامي
* * *	* * *
یم کچکول په څنگ ملنگ پیاله د بنگو کره خیرات	راڅه سر غواړي سوغات
* * *	* * *
یا رقیب کره تر خان جار	یا زما کره سر په دار
یا گربوان لکه انار	کره زما په خون خونبار
* * *	* * *
یا انعام کره را اعطا شرتي لب قندونبات	راڅه سر غواړي سوغات
* * *	* * *
د عبدا لغفار غریب	خونخوري سوله نصیب
چي دینمن یې سو طیب	سو، بې پره عندلیب
* * *	* * *
د زخمي څیگر گفتار یې په قیمت سومنات	راڅه سر غواړي سوغات
* * *	* * *

(۱) د شعري ضرورت له امله د (د) پر ځای (ت) راغلي ده.

هست

ستا د خال وخط معراج کرم هسي مست چي مي عرش وفرش راخي په نظر پست
 اشاره چي دي شروع په بشارت کره امتحان په مدرسه کي د الست
 زما عشق تر اوده تير په هغه دم سو جادوگر چي د جفا منتر پر لوست
 چي مي مي د سرو شونډانو د اياغ سو د رندی په درمسال يم بت پرست
 اسلحه د هدايت چي مي په لاس وي پر دښمن د ضلالت يم زبردست

هدايت دي په نمره کي بريالي کرم

در بخښم په شکرانه کي نيست وهست

* * *

لونگ

بلبل که خه تاراج دی گل نه دی ملامت
 د مینې دا رواج دی گل نه دی ملامت
 گلرنگ و دل سنگ حال زما تور فرنگ
 لونگ و گوهر په افلاکو خو شرنگ
 جانان مې هسي تاج دی گل نه دی ملامت
 کتاب و محراب و ملا و راهد
 تفسیر د ضمیر دی شباب یې شاهد
 دفتر کي یې گل خاج دی گل نه دی ملامت
 طالب وقانع د ننگار پر مزار
 گل بنوبر د هجران پر انگار
 ستم که یې مزاج دی گل نه دی ملامت
 ابستر و اکسیر و تدبیر و تعبیر
 اجل و کاجل مبتلا په تفسیر
 پر سرد صنم تاج دی گل نه دی ملامت
 کوتر و آه و بنه پوهیږي په راز
 گستاخ و گلناخ په نازیږي په ناز
 که حال زما سراج دی گل نه دی ملامت
 عبدالغفار حال کی ظاهر پر دفتر
 بریالی ننگیالی دی پر بناخ د ثمر
 دا ستا د مخ زجاج دی گل نه دی ملامت

* * *

د وصل لذت

ناصره راته مه وايه نور چپ کچه گفتار
د وصل د شربتو په لذت يم خبردار

هر گز به دي په قول قبول نه کومه انکار
د شهدو په قيمت مي رانيولی زهر مار

* *

د بڅ په شکرانه يې ورکومه مال وسر
حلقه په غاړه خوښ يم د ترکو پر بازار

* *

گلرخ مي په کاکل دي راتړلي دل وجان
عبث راته زاهد درس د تقوا کړي هر سهار

* *

دي اور د بدنمي ته کړه عبدا لغفار رها
ستا هر خواږه ويل مي پر سينه باندي پرها

* *

د زړه په خلوت گاه کي اعتکاف د صنم ښه دي
د خان لرم اختيار، خوک څه رالري کار

* *

آواز د صراحي مي په مستي له حاله باسي
خان بولم بهره ور يم دم په دي منتر

* *

مسلك د مينوشي مي ازلي نصيب گتلي
د ميني پر دکان ناچله صبروتوان

* *

عزت او رياضت مي دربخشلي دي ناصره!
چي سي پکښي تالا راضي په دي سودا

* *

خمار

ساقی پاڅه پاڅه مطربان خمار
می را آلود کړه په شرابو زما گړېوان خمار

نیمه شپه د صراحی څگونه جوش وهي
د امید لمبې دماغ د هر مینوش وهي

ډک په ستورو ستورو دی اسمان خمار

پیالی سر په غېږ کي ایښی دی دغاب نسکور
پتنوس پروت پر وظیفه مست وخراب نسکور

یوه جام ته، جام ته دي مستان خمار

د گلاس و مرحباته ژبه څنگ وهي
انتظار په تصور، بوزه وبنگ وهي

تقسیم جوړ کړه، جوړ کړه حریفان خمار

د نشې په مملکت کي سترگي تاخت وهي
سر په دو، ورته ایږدي قسمت یې باخت وهي

څیگر سوخته، سوخته سو میدان خمار

دا چي سو په یوه واري ټول جهان خمار
زه وتنه و بریالی وایین و آن خمار

زما له خیاله خیاله، ساقی جان خمار

* * *

سیاه چشمان دي

نازک مزاجه نن دي بيا کاپه زلفان دي خمار سیاه چشمان دي خمار

خونخواري سترگي دگل لگوي خولي په منگل

مسته ملاله شرابي سرخي لبان دي خمار سیاه چشمان دي خمار

بوسه د سر په سودا بولمبه مفتته پنيډا

نسته پروا که مي کشتن ته ستا مژگان دي خمار سیاه چشمان دي خمار

آزاري خال برابر په نښان اخلي خيگر

د زړه و سر ته کرول ابرو کمان دي خمار سیاه چشمان دي خمار

ساقی که وېش سو پر تا بريالی نه کړې خطا

سترگي و ستونی ورسره د خولي کونجان دي خمار سیاه چشمان دي خمار

* * *

تور

افسوس افسوس پشم د خط مخ د خوبانو کی تور
 دې بی فایدې نالش خيگر د بلبلانو کی تور
 چيري دي زده کړه استادې تعليم د ناز ونمط
 خصلت د کبر دي پر خان دی حصر کړی فقط
 سیاھي مي واوښته پر سترگو ستا د عکس د خط
 په تش نظر سړې باطن زما د چشمانو کی تور
 سپيني بورا خان بنايسته کی د سکرو په زېنت
 مشک په ختن کې سوه ایرې لاندې تر قهر وهیبت
 چي سي تاریک اسمان د شپې دا ستا دخط برکت
 د ملنگی په نام لباس ورته زاغانو کی تور
 چي د خيگر کباب مي کښېنود ستا د سترگو پر اور
 د صبر پیک مي پر واهه لمبې یې واخیستی زور
 غنچې دود وکی د گیسو پر وطن جوړ شر وشور
 بخار و توبن یې هم پوبن زما د مژگانو کی تور
 گرم آهونه د واعظ و مخ ته کارم په درد
 چي ورته یاد کرم مخامخ د توبې کرد ونا کرد
 چي تاثیر نه ورباندې وکی راته کښيني دلسرد
 پر بريالي باندي یې زړه د واعظانو کی تور

* * *

منظور

ناعلاجـه هـبـي راتـه فرار مـنظـور

دل سنگين جانان نه کي دخداي پار منظور

سودايي زړه د تاوده خيگر په کور کي پروت

لکه وي ژوندي هـډ کباب په اور کي پروت

لا تر خوبه هاوي دا آزار منظور

چي د وړوخو په برچو راته ميلان وکي

د خيگر ويني مي مخکي ته سبلان وکي

د قسمت واواسـرتـه کـشتـار مـنظـور

پتي د مکس په لباس کي تاج د فاج رواج

پر خپل خان کلمه وايي فرعوني مزاج

و خودبين ته هودي د خان سينگار منظور

که ستا رسم وي ستم پر مسلمان باندي

يا دي ظلم ندر کړي وي پر خان باندي

موږ ته نه ده هوا د کندهار منظور

په ميدان د مجبوري کي گنهگار بندي

تر پانسي لاندي د ژبي په اقرار بندي

اوس و مرگ ته هو دي انتظار منظور

مسافره خه خپل آب دي په سکوت کي وړه

بريالنه بېرته مړي په تابوت کي وړه

دلته نه دي هـډ عبدالغفار منظور

* * *

ای مسیحا

ای مسیحا را کره دوا. شونډي اکسیر

* * *

زهـره دواء حزین لقبه ورمه وریا د غم شغبه
سینه کباب لـرمه خـیگر خـوناب لـرمه

لکه بلبل یمه د گل په زلفو گیر

* * *

جام د صها را عنایت کره بهر خدا لـر مرحمت کره
دا کدایي مي نصیب ورمه منست د طیب

طوبا خلیل مرشد وکیل د مغان پیر

* * *

صبر عنقا ولاړی له لاسه مشکل کشا جیبه راسه
دوړخ د هجر گرم د زړه آهن مي نرم

بي نام و ننگ ورخم په جنگ د زمهریر

* * *

شوخی شهلا ستم رواجه کوثر صفا صاحب خواجه
دا څنه د ظلم قانون چي مي سور اور سو ژوندون

چا کر روا کشتن زما په کوم تقصیر

* * *

انگشت نما سم چهره ضفر ورم په رضا د زهد کفر
خورسـنده عبدالغفار ددي محنت په نثار

په شپه د آج یمه محتاج د دستگیر

* * *

کم یو دی؟^(۱)

څنگه مور غم دی د هجران عاشق یې وږی وخور
 دا اوس خفقان دی که دسل مرض مې سړی وخور
 په ژړا ستخ سوم د خدای پار دی پخلا کم یو دی
 * * *
 زاهد یې خایه شروع کړی دی د صبر تلقین
 د ملایکو په روغبر سي مړي تهر تر یاسین
 شش کلمې را باندي واینه مثلا کم یو دی
 * * *
 دا اوس سر سام که لېونی یې که د خوبه یې گد
 دا مردار کړی ظاهر بینو په شرابو دی هد
 مخکه اسمان دی ناروا کره روا کم یو دی
 * * *
 مطربه جار دي سم تر یغ که دي مرجان وپپیل
 پر نریالی باندي لگېږي نازک خیاله غزل
 چي بلبلان ورته گونگیان سوه استا کم یو دی
 * * *

(۱) د (کم) څخه مطلب (کوم) دی.

جل وبل

يا دي خالونه پر رخسار ايښي قطار جل وبل زېب دي د رخسار جل وبل

جوړ دي ختن کی د زلفانو جوړ دي ختن کی د زلفانو

مستي غمزې دي د چشمانو مستي غمزې دي د چشمانو

تبغ په گردن د بلبلانو تبغ په گردن د بلبلانو

سره دي لبان سور دي زرخ لکه انار جل وبل

گرزې د قتل په اسبابه گرزې د قتل په اسبابه

که دي له ما خاطر خرابه که دي له ما خاطر خرابه

چي پر دوره کې میونابه چي پر دوره کې میونابه

وهر طرف ته نوي نوي کرې خمار جل وبل

پر تا مي دو کی نام وننگه پر تا مي دو کی نام وننگه

که را معاف کرې پياله بنگه که را معاف کرې پياله بنگه

مرض مي سو ناسور پرنگه مرض مي سو ناسور پرنگه

خوی دي د باز، کاري کوگل په چم د ښکار جل وبل

ولي سم نه گورې د خياله ولي سم نه گورې د خياله

خان کره خبر زما له حاله خان کره خبر زما له حاله

بس کره آزار د زړو د لاله بس کره آزار د زړو د لاله

عبدالغفار دي سو په هجر کې سنگسار جل وبل

توري زلفي

پر سپين رخسار دي توري زلفي سنبل
زېب و زېبا زېنت نېان دي د گل

درس د جفا وايي هر دم صنم جان
تعليم د عشق دي د حكمت پر ميدان
اخلي هر دم د خوږو زړو امتحان

کتاب د هجر دي په څنگ د بلبل

خمار په لاس په نغمو اخلي قدم
سترگي صياد لري سردار غنچه فم
دام ورسره لري شهباز پېچ و خم

د باز په رنگ اخلي کوگل په منگل

جانان چي خوښ لري منصب د جلات
ماهه پر لاس سر ورته ايښي سوغات
مال و سامان به لا هنوز کرم خيرات

که را زهير کړي خان زما په وژل

په عين هجر کي يې خيال د قربت
عبدالغفار يې دی ممنون د منت
لري په زهرو کي د شهيدو لذت

خوښ يې دي خوښ د داسي زهرو څښل

* * *

د گل

که نصیب مي فرصت را کی پر بازار د گل
 خان به سوی سپلني کرم پر انگار د گل
 * * *
 ساقی که ستا رضا ده، یو جام مي خونبها ده
 د عمرو عمرو ددی سبودا ارمان لرم
 روح مي ستا دی که خای را کړې پر کنار د گل
 * * *
 شراب دي په نوبت کړه، پیالې را مرحمت کړه
 شراب آب حیات را، دل سوزان لرم
 لا تر کله به مي وژني انتظار د گل
 * * *
 گلشن لره چي خمه، د یار د دید په طمع
 په تش خیالي کتوڼي د زړه توان لرم
 قبلوم لکه بورا پر سینه خار د گل
 * * *
 د عشق په قبلولو، لایق یم د وژلو
 له تهمته یې غنچه خاطر پریشان لرم
 د فرح جلوه مي درومي په انکار د گل
 * * *
 عبدالغفار په شوق، ورم په غاړه د غم طوق
 پاد عرش پر بالایی قدم د خان لرم
 که مي سترگی سولې روڼي پر دیدار د گل
 * * *

گل

عمر مي په دار کی گل	وران مي د زړه بنار کی گل
تیز د سترگو باز د گل	رنگ په رنگه ناز د گل
عمر مي په دار کی گل	زړه راخځه بنکار کی گل
زما په زړه کي کور د گل	دی لقب خونخور د گل
عمر مي په دار کی گل	تن مي لاله زار کی گل
خپل مي دی په ذکر گل	مل مي دی په فکر گل
عمر مي په دار کی گل	خکه مي تکرار کی گل
تل په غزل ستایي گل	عبدالغفار وایي گل
عمر مي په دار کی گل	خوبن مي دا گفتار کی گل

* * *

د گل احتیاج

عجیب عجیب د سرداری، خیال و مزاج دی د گل

د کړو وړو خو په خنجر کشتن رواج دی د گل

د سپین رخسار پر کعبه پاس د تورو زلفو غلاف

د مینوښي لباس احرام باندي کومه طواف

نن عرفات راته هرڅه، سوال و خواستونه معاف

چي پر مجلس مي وي همدم دغه معراج دی د گل

جام د قربت سو عنایت پکښي د وصل معجون

ضمني جواب په رموز وايي د ادب په مضمون

چي بخت بيدار وي نوی عقل خني اخلي مجنون

خمار کتل د هر مرض موزون علاج دی د گل

وايي نکتي عکس د حال مي ټولوي په هنر

سوه بي اختیاره راڅه توی د سيني لعل و گوهر

زاهده! هيڅ دي نصیحت راباندي نه کړي اثر

پوخ مي د زړه پر مملکت دغه خراج دی د گل

په چنبيلي عطرو افشان معطر باغ د کاکل

پاشي انوار طبق طبق ورته خجل دی سنبل

تائير و جوش يې را باسي تر خوله ساز و غزل

چي سورسوا عبدالغفار ټوله احتیاج دی د گل

* * *

د عشق سفر

سفر د عشق پر مسلک راتنه نيولسي فلک

د تهمت لاري دي مشکلي چاري دي

د درد وغم پر ميدان مي ورتسليم کي خپل خان

قاضي د عقل سومات په لاس د هجر جلات

توري خونکاري دي

ساقيا آب حيات را پيمايه کي بسوغات

په ميخانه کي سور اور خمان خالي دي نسکور

پيالي خماري دي

جنجال مذهب رقيبہ اي مدعي طبيبه

د کم قاضي په صلاح مي درته خون سومباح

د قتل چاري دي

هغه جانان شکرلب که را روا کي مطلب

سم به د حق پر بازار بريا لکي عبدالغفار

د فرياد ناري دي

د عشق مناجات

د گربوان په خلوت مناجات د عشق

ترخې اوبښکي اناري سوغات د عشق

* * *

که مې د سره سو مطلب د دلربا ددین په ورځ د حشر به له جوشه کرمه خیرې کفن

نم په خندا به روان پر لور د هغه جانان وای وای وای

چې شیدا سر ورکړې خیرات د عشق

* * *

زما مرگ و ژوند دې قربان سي تر یوه پیاله می د بل تر سازو سرور مې خوښ خپل ژړا وز گبروی

تر پاچهې یم خوشحال که لا بدتر مې سي حال های های های

و مجنون ته معراج خرابات د عشق

* * *

ورته سائل وم بادولې به مې خاوري پر سر د درد و غم دولت یې راکې په کچکول د خبگر

د فقیرې په نظر راته جهان سیم وزر وای وای وای

کرم غني هغه یار په زکات د عشق

* * *

خو کاله پش مې لا په سترگو لیدی اور د هجران خو چې آخر پکښې قسمت کره کباب وپریان

زهرد لاسه د گل عبدالغفار ته غسل های های های

پسله مرگه مې لا ولید حیات د عشق

* * *

مدام

صنم په سيودا د بل چا څي مدام

رسوا مې ژړا و غوغا څي مدام

زلفي کمند يې ول ول پر گردن

جام د لباس وړ سره مې بدن

شوځ کبريا کوي قتل و کشتن

عجب په غضب يې پروا څي مدام

بليږي نيران پر ممبر د هجران

دود انوي شين کي گربوان د اسمان

يوازي پتن پکښي نه سوځي خان

سل نور پر سره اور په خدا څي مدام

چي راغي ميدان ته د ميني خمار

بلبل کي پر دوسر و مال په تلوار

ناصر نصيحت کي شروع پر کنار

عبث پر عبث يې وينا څي مدام

که وايي زاهد هر څه ويل ملامت

يا نور څه له خانه غماز په تهمت

د عبدالغفار به خراب نه کړي نيت

پر لور د ميحور برملا څي مدام

* * *

درخه خم

ساقی شربت دهانه، خمار به درخه خم
میخور آتش لبانه، آزار به درخه خم

د سترگو پیاله مسته، خونکاره خون پرسته
گبار یی زبردسته، پرما باندي پیوسته

دا واری یی درمانه، پرهار به درخه خم
میخور آتش لبانه، آزار به درخه خم

سنوزان یم لولپه، دا ستا په وظیفه
قیامت دی ورخ و شپه، د ژوند پیاله چپه

چاره می دلې گرانه، کنار به درخه خم
میخور آتش لبانه، آزار به درخه خم

راپهین کی ستا دیدن، دا یی مرگه خکندن
پردیس می روح وتن، درپری به بدم وطن

خوشنود اوسې سلطانه، فرار به درخه خم
میخور آتش لبانه، آزار به درخه خم

عبدالغفار هلاک، یم ابتر خیگر می چاک
زخمی ضمیر یی واک، نوی غم کی مهر ولاک

سوخته دک له ارمانه، انکار به درخه خم
میخور آتش لبانه، آزار به درخه خم

* * *

د مینې تور

په تور د مینې یم بد نام نام
نوش د زهر و جام جام

خدایه مافرار کړې د بېدردو له وطنه لیرې دا کمیس کړې د تقوا زما له گردنه
زړه را پکښې وروست سواوس می بوی خي له دهنه مرگ راته منظور په بل وطن کي بی کفنه

په تور د مینې یم بد نام نام
نوش د زهر و جام جام

پروت یم هد و پوست حلق می سو تریخ له هره خونده هیخ می حاصل نه کړه د واعظ له ساره پنډه
باز د ناکامی می خیگر و کین له پیونده بخت لاسونه سره کړه زما په وینو تر مرونده

په تور د مینې یم بد نام نام
نوش د زهر و جام جام

سر می د سودا په پلمه زور وهي گرهوان ته غوښي د خیگر می مېلمستیا سوه وهجران ته
ننوزم په مخکه او که وخېژم آسمان ته خه چاري راوسوي حیران تللی یم و خان ته

په تور د مینې یم بد نام نام
نوش د زهر و جام جام

و می چاودی تریخی د اینې په لاله زار کي سړي می سوه خوړین وارنسه په انتظار کي
پاته سوه نور خه په بریالي عبدالغفار کي دا د خکندن شپه دي خدای ژر باندي سهار کي

په تور د مینې یم بد نام نام
نوش د زهر و جام جام

* * *

آه و فریاد

آه و فریاد په عالم کي رسوا کړم
 دا وظیفه بولم د پیر مغانه
 آه و فریاد په عالم کي رسوا کړم
 غرق به په وینو لاله د صحرا کړي
 آه و فریاد په عالم کي رسوا کړم
 خان چي په سوخم خپل مي اختیار دی
 آه و فریاد په عالم کي رسوا کړم
 عبدالغفار يم زړه مي دوه خایه
 آه و فریاد په عالم کي رسوا کړم

بخت پت په مینه د یار مبتلا کړم
 مست چي د میو په خوند يم بی خانه
 ډېر سر افراز يم چي هجر گدا کړم
 تبغ د نظر چي په قهر نما کړي
 تیز تیز کتويي له ژونده جلا کړم
 خوښ يم که هر خومري عشق سور انگار دی
 ولاړسه زاهده تر خوبه تقوا کړم
 پاڅه مطربه زېر، وبم وایه
 تل د زړه خون لرم شور هر سبا کړم

د عشق معذور

نور مي معاف کړه شیخه معذور يم

دین و ایمان مي گرو په زلفانو

ناصحه تا لري د خیره دلته یې چي کاره
 خوښ په تهمت کي د زاهدانو
 لکه قاتل چي وي ترلی توپ ته مخ پر تندي
 راسره ژارې مسلمانانو
 ظاهر پر شرعه برابر، په باطن گبر ویهود
 خان راڅه ټول کړی پاکدامنانو
 یا غر غره مي کړی د یار د کړو زلفو رسی
 چي رابدنام نه سي نوم د مستانو

گراک د میو يم، وهم د میخانې اجاره
 په نیمه پوه سه سخت په ضرور يم
 د زني خط یې کړم تر سترگو لاندي داسي بندي
 دازه یوازې د مرگ تر بور يم
 په لاس تسبیح په زړه کي پت د یار د سترگو معبود
 هر څه چي کیري ورته مجبور يم
 که شر له خانه څه رخصت کړم بریالی په پانسی
 راسره بنایي ورور د منصور يم

پيرمغان ته

ای پير مغان، سيمه دي قربان

يو جام د عرفان، راکړه په احسان

پوخ مي په هجران خيگر، ژوند مي په عذاب

وايي د فراق منتر، مطرب ورباب

خواست لرم په مال و سر، پيمانه شراب

مست کړه په لذت د صراحي ميفرستان

پاس پر سپين رخسار لري، توري زلفي دام

دېر زينت سينگار لري، لمر دي کی غلام

تل د سترگو بنکار لري، کفر و اسلام

پروت درته سوالی يم لړ پر ما سه مهربان

خوړم د پروانه په رنگ، ستا د هجر اور

مينه دي ناسور فرنگ، سخت لري پېغور

ستا د سرو لبانو بنگ، غواړي خون په پور

مرگ و ژوند مي دواړه ستا په لاس دي دلستان

کښي چي بنووی تانگار، نوم د خان خونرېز

پرېښود ما عبدالغفار توبه وپرهېز

دی په رسوايي اظهار، ستا د مخ گلرېز

خود به لېونی درېسي گرځم سرگردان

ډېر دي نوکران

کچ زلفي ماران لري، لب لعل و مرجان لري
حکم د سلطان لري ډېر دي نوکران

کرم دي په هجران زهير گزخمه زخمي ضمير
ستا په گيسو يم اسير ستا و در ته يم فقير
لور عزت و شان لري، زېري د احسان لري
حکم د سلطان لري ډېر دي نوکران

ستا کاره مژگان خدنگ رايې وړ اخبار د جنگ
بور په خپلو وينو رنگ سوخم د پتن په رنگ
ولي مي سوزان لري، جبر خوښ د خان لري
حکم د سلطان لري ډېر دي نوکران

ومي کيښن فراق نفس سو مي نيمه خوا هوس
خای مي سو دغم قفس ورک مي سو آرام ووس
خنک ته غمازان لري، زما د مرگ فرمان لري
حکم د سلطان لري ډېر دي نوکران

زما عبدالغفار غريب سل د جدايي نصيب
ته مي يې د رنځ طبيب نه لرم تر تا قريب
زما د زړه درمان لري، نوم د مهربان لري
حکم د سلطان لري ډېر دي نوکران

* * *

د پغمان سپب

عطرو و گلاب غنچه گل زنخدان

شهد و شراب شکر سپب د پغمان

شونډي دي کړي نوي نوي مېوي

د کابل جشن دي د سترگو ډېوي

د زلفو دام دي کړي مکر و شېوي

شهد و شراب شکر سپب د پغمان

چي دي چارگل سي د کاکل په اټاک

ورته خجل سي نور د شمس الافلاک

د خوار بلبل سي زياتي تېره ترواک

شهد و شراب شکر سپب د پغمان

درملامت يم د ياري په سبب

چي لېوني نه سومه ستا په طلب

ياولي نه سوم د منصور په مذهب

شهد و شراب شکر سپب د پغمان

که نه کړي بس عبدالغفار گفتگوي

په محکمه کي د انصاف جستجوي

سي په سزا به بند پر بند سره توي

شهد و شراب شکر سپب د پغمان

* * *

ستا تجلې

واره لطيفې مي د بل ذكره څه كمزوري سوي ستا تجلې خپوري سوي
 * * *
 ستا مينه مشرب زما مهر دي مطلب زما
 * * *
 ترك د وهم راغي د جفا حلقې مستوري سوي ستا تجلې خپوري سوي
 * * *
 خوف مي د فردا وخور هجر مي رجا وخور
 * * *
 شپه ده په برزخ كي كه د قهر جامې توري سوي ستا تجلې خپوري سوي
 * * *
 خوش نسيم خبر د يار كي نثار پر هر ديار
 * * *
 حوري په فردوس كي ستا له شوق څه سرتوري سوي ستا تجلې خپوري سوي
 * * *
 ما عبدالغفار سبق واخيست د ازل ورق
 * * *
 كام د بريالي دي ترانې يې پر هزلوري سوي ستا تجلې خپوري سوي
 * * *

های های

یار که رشتیا وي پر ما مهربان لږ دي پر لار کړي دا خپل رقيبان

های های ، وای، وای

لکه چې زه خورم د خان خيگر خون بل به د چا دا سي تریخ وي ژوندون

راسره تل غماز مشت وگرېوان لږ دي پر لار کړي دا خپل رقيبان

حضرت مقامه، لب غنچه فامه

شکر کلامه زېب وزېبا

لکه لاله په خپل خون يم خونبار دا مي اخیستی له چا څه آزار

لا ولي نه مرم يم خانته حيران لږ دي پر لار کړي دا خپل رقيبان

له کومه لوري، راباندي اوري

دیدنی نوري، صد، واویلا

لکه آسمان ټوله شپه يم بيدار لکه شفق مخ مي ژير سي سهار

سړې سترگي مورم له خوبه پرېشان لږ دي پر لار کړي دا خپل رقيبان

دا ستا لپاره، لمرمخي ياره!

له انتظاره، دا حال زما

مور د فراق په شيدو کرمه لوی په هډو پوست مي سوغم خوی و بوی

بريالی ورور سکنی د هجران

لږ دي پر لار کړي دا خپل رقيبان

* * *

خوارپه او شپږي

پيکرپري سالار من	ترتا قربان مي دل و جان
راور شميم پر لور زما	تحفه نسيم باد صبا
سروري سالار من	وفای توشفای من
احرام جبه کوم طواف	مخ دي کعبه زلفي غلاف
سر مي هديه با دار من	خه جنايت صادر له ما
کوي آهنگ د غم جنون	مست يې په بنگ زما د خون
جفناي تو اسرار من	وايم همنوز دا مرحبا
سلب وايجاب سره يو خای	نور و حجاب د خودستای

جذراصم^(۱) بسريالسي بيا

وايسي عبدالغفار من

* * *

(۱) جذراصم د حساب د فن يوه ستونزمنه مسئله ده.

کباب

د گل په مینه مي بایللی دل وچانه

سوځلی يم هجرانه، کباب مي اندرون

تل فریادي هی هی لرمه، د زړه قطري درپسې خورمه آخر به ستا له غمه مرمه

بد مي احوال دی يم له ژونده څه پرېشانه

سوځلی يم هجرانه، کباب مي اندرون

لکه وحشي مخ پر صحرا يم، ورک له عالمه څه جلا يم له بله فکړه څه تنها يم

لکه ققنس له خپله جوشه يم سوزانه

سوځلی يم هجرانه، کباب مي اندرون

حرم د زلفو دي حصار کرم، کاکل له نازه سر په دار کرم په رقیبانو دي سنگسار کرم

په ډېر تهمت مي د خاطر خونه ویرانه

سوځلی يم هجرانه، کباب مي اندرون

دا زما نصیب که ستا جفا ده، چي شپه و ورځ مي واویلا ده زما ژړا ستا استغنا ده

عبدالغفار له خپله بخته يم گریانه

سوځلی يم هجرانه، کباب مي اندرون

* * *

د زلفو ارمان

نامراد صياديم کښې ايستلی په زندان د زلفو
کړی په غاړه يې کړم گډ په کفرستان د زلفو

که مي اغيار په ظلم وترتي په درکي د يار په سل افسوسه به کړم توی ورته د اوبښکو خونبار

په ناچاري به کړم اخته لاس په گړبوان د زلفو

دا پرېشاني د ځکندن ده که د هجر جنجال چي يې اختياره راڅه ولاړی د طاقت رأس المال

عقل و جدان دي دلبر وړی په تاوان د زلفو

سراسر عمر مي کی تېر د خيگرخون په خورک لکه انار په خوله خندان لرمون په سرو وینو ډک

صبر و آرام دی راڅه تللی پر دکان د زلفو

عبدالغفار يم راڅه مه غواړه بل کار بې ژړا ډېر سره ليري خرابات ورياضت وتقوا

چاودلی زړه به وړم لحد ته په ارمان د زلفو

* * *

د سترگو تبغ

راتول سئ مطربانو، صحبت دی د یارانو
 په داسې شپه روا دی غیبت د رقیبانو
 تقسیم په میخانه کې، کرپی دی د پیالو مینوش په مستانه کې خمار دی د کلو
 گام غټ کنی خمارا نو، ست مه غواړئ مستانو
 ساقی خپل زما وستا دی او مور یو د ساقیانو
 په شوق د میخانې مې خمیر دی جدای اخیلی عزت د زمانې مې زاهد ته وربخښلی
 مور ایښی یم شیخانو دروږ د گلرخانو
 قبول په خوښه زما دی وصیت د حقدارانو
 کافر که مسلمان یم ستا څه کار دی ملا هر څه چې یم د خان یم زړه مه سوځه پرما
 ناحقه شاهدانو بدمه وړئ بدگمانو
 اوس وخت سوی پر چا دی اثر د واعظانو
 د قتل پر میدان یې لاسونه راتړلي مارنگه بریالیان یې شل نور دلته خوړلي
 تر مخ د دوو زمریانو یم بند په ځنځیرانو
 د سترگو تبغ رسا دی په پیچ کې د زلفانو

گلستان

مخ د حجابیه راڅرگند کړه ماهنتابه
 شمس و قمر قمر لب شراب شرابه
 صادق سهار دی ستوري خلیري نری شمال دی گلان غورپړي
 پر گلستان بلبل شبخیز وهي بدخوابه
 په النوداع د ساقی جام سو د سباز و یاز مجلس تمام سو
 شمع سوزانه د پتن له اضطرابه
 که په دیدار مني مشرف کړي غم به له ما څه برطرف کړي
 آخر احسان دی سر افران مې کړه جنابه
 چې یې په سوال درته گفتار وو دغه گدا عبدالغفار وو
 مست و مستانه درڅه ولاری یې جوابه

سمنډر

سینه مي سمنډر دی طاقت کوي سره اور ته

يا لعل قلندر دی طاقت کوي سره اور ته

شگفته گل گشته بلبل مستان فرسته

آهسته سوه بسته محکمه سوه دل بسته

ملاو زاهد ميخانه شباب گشته

يا زړه مي کور و کر دی، طاقت کوي سره اور ته

معمور يم د عشق را کره جام شرابي

طالب و طلب دواړه سول زهر آبي

مطرب و شهباز کوي بغ نوابي

گرېوان په اوبکو تر دی، طاقت کوي سره اور ته

سلطان د جهان زه غلام يم د ميني

سرباز و جانباز يم که خورم د زړه ويني

صراحي و کوثر پر طرف درنگيني

په مينه کي ابتر دی، طاقت کوي سره اور ته

عبدالغفار وايي شعرونه د خانه

اذن و مؤذن سوه پر خنگ ستا روانه

نونکته، آشفته عاشقي سرگردانه

د يار خواتي نظر دی، طاقت کوي سره اور ته

* * *

د ژوند ډېوه

سباقي شربت لذته، سردار دولایته

یږ پروت پر پتاري تر خوله مي خگ وزي له جوشه پيالاه راکه مدهوشه

غمزه فتنه انگېزه، شفق رنگه خونړېزه

الناس خنجر په لاس اعلان د جنگ په مناره کي حمله په کناره کي

د زهرو جام په لاس کي، د قتل په لباس کي

سړې سترگي آتشي راخي ميدان ته سرخي پوشه پيالاه راکه مدهوشه

د ازهر مي علاج دی، که ستا عطا رواج دی

خبر نني په علاج يې حال مي سو موت القريبه اختيار لري طبيبه

که مړ دي سم په درکي، د هجر په بستر کي

د افخر به مي کړي تکليف د قبر فراموشه پيالاه راکه مدهوشه

عجيب عکسي تاثير دی، چي قتل مي اکسیر دی

په لمر د محبت مي سوه د ژوند ډېوه شېگيره راضي کشتن پذيره

دا سوال که مي منظور سي، جلاد مي را حضور سي

او ما کي د ژوند له کار، وباره سبکدوشه پيالاه راکه مدهوشه

نواب د پېښوره، د صدر مهاجره

دا اور د خپلو سترگو ته لږ ورکړه هدايته زماله شکايته

توبه به مي سي ماته، سرحد به سي درپاته

غربت دي که غريب عبدالغفار وي هم آغوشه پيالاه راکه مدهوشه

* * *

د مژگانو جنگ

نن بيا دي د چشانو د زړو خريدازي ده
 محال دی راته تېز، وصیتونه د پرهېز
 پيا گل دی د سمن، يا مشک دی د ختن
 هی هی دی د وژلو، اسباب د قتلولو
 پياله دي د لبانو عجبه خماري ده
 معذور يم ناصحانو راپېښه ناچاري ده
 دکان دی د زلفانو د عطزو عطاري ده
 پيرې دي د مژگانو و جنگ ته تيارې ده
 سينه مي د عينينو په وينو اناري ده
 عبدالغفار يم تور، ستا د عشق په شر، وشور

د ملایانو پیغور

تر وس مي تېره ده تقوا نوره
 مسلک د ميني اموخته کړم شراب خوره

کوم احتياج د مينوش کي کړم په ميو مدهوش
 ورته ملنگ سبکدوش هر دم و غم فراموش
 خوښ تر شاهي يم د ډيلي و د لاهوره
 د خماريانو مذهب مي دي گتلي منصب
 زاهده خه دي مطلب چي دي مدام دی غضب
 آخر به سي زماله آزاره خه شبکوره
 د ميخاني پرگذر مي ورته ايښی بستر
 خم د قسمت په سفر لاس به وانه خلم مگر
 مگر په مرگ مي سوه د ژوند پياله نسکوره
 يم په بېلتون گرفتار ولاړی د عقل اسرار
 ثابت برهان کی تيار په تصوير عبدالغفار
 خان مي کی خلاص د ملایانو له پیغوره

* * *

پانسی

ای گل نوابه تن می سنگسار کړه
مجرم د عشق یم سر می په دار کړه

* * *

د ناکلمی تر ژوندون خوښ یم د مرگ پر بستر د بدناسی په خنجر سل خایه خیري خیر

د اجل زهری زما په وار کړه
مجرم د عشق یم سر می په دار کړه

جام د زقوم را کوي طیب زما دی کېمیا د زهرو په آب نصیب زما دی

ستا په رضا یم رضا، ژر می کشتار کړه
مجرم د عشق یم سر می په دار کړه

په تور د سترگو دي زه خان قتلوم که ستا رضا وي د سرتاوان قبلوم

که لابل ناز لري اوس یې اظهار کړه
مجرم د عشق یم سر می په دار کړه

چي مینه ستا لري دغه یې حال وي چي دا سودا لري تل به پایمال وي

سر په پانسی جزا عبدالغفار کړه
مجرم د عشق یم سر می په دار کړه

* * *

تلقین

زلفاني گل کره

سنبل خجل کره

• • •

د مخ کتاب دي په خط مشکين سو تور په کتومي د سترگو سپين سو

د بخت استاد ته مي دا يقين سو چي مضمون نوی نوی تلقين سو

پټ په دستار کي غنچه کاکل کره

• • •

د سترگو باز دي په غضب گوري بيا به په چا کړي منگولي پوري

خنجري وروخي دي آدم خوري کجک مژگان دي کړي نغمې نوري

زړه ستا ومخ ته دک په منگل کره

• • •

چي په خندا کړې شوندي لبرېزه راته حرام سي صبر، و پرهېزه

په قسمو مي ژبه سرتېزه خوک به سر يوسي له دې جنگرېزه

درته نښان يم کاري ويشتل کره

• • •

په گونگه ژبه نيم حکايت دی اظهار د حال دی که شکايت دی

پوه مي په خان کره لوی عنايت دی سرزد له ما څه کم جنايت دی

روی د غفار دی بريالی خپل کره

• • •

فرېب نمايه

راڅه جلا دي کي په چم د زړه همرازه رسوا بدننام نام اوسې غمازه

په دواړو کونو سي مختوره

* * *

تر ما بدتر په غم اخته سي فرېب نمايه

د سل ودق مرض دي سي درېښ بدرايه

پر دولس سره، سره پرې سي دولس خايه

ټوکر ټوکر سي لکه پيازه

په دواړو کونو سي مختوره

د بدخواهانو دشمنانو زړه دي يخ سه

پر دي دنيا دي د خواري پر وطن مخ سه

په آخرت کي سي محروم خاي دي دورخ سه

تر ابلېس زر کوتي چمبازه

په دواړو کونو سي مختوره

خوچي دي عمر وي مه وزې له احتياجه

په ژوند ميراث سي د بدانو له تاراجه

چي آخر ته سي د خان مرگ ته ناعلاجه

درد او بلادي سه دمسازه

په دواړو کونو سي مختوره

ارمان دي مه خپزه فرار سي له وطنه

مر وړي تړي سي بي ارزه بي کفنه

هم لېوني سي د عبدالغفار دشمنه

کار دي وېران اوسه بدرازه

په دواړو کونو سي مختوره

* * *

درواغ

یسار د لباسه، ورک سه خناسه ټوله ژوندون مي شبخون ستا د لاسه

نه سوې خوشحال لهنوز بې سپاسه

* * *

گرځه پر شانزدیکت دي سور اور

هیڅ نه یې اړ په حیا، ننگ او پېغور

خدای دي په دواړه جهان کره مخ تور

مه وړې بری شرمنده په افلاسه

کار دي مدام دی درواغ وسامان

فریب دي ایستلي د ډېرو نوکان

پروت دي په زړه کي کتاب د شیطان

عمر په دار یمه ستا له وسواسه

خوی دي د زاغ چم کوې د بلبل

خوند د شلغم نرخ ایردې د غسل

بوی دي د پیاز عزت غواړې د گل

ولي کېمخا خانسته وایې کر باسه

خان کره خبر په ما عبدالغفار

یم د کم اصله دو رنگه بیزار

ستا په دوستي مي خيگر سو پرهار

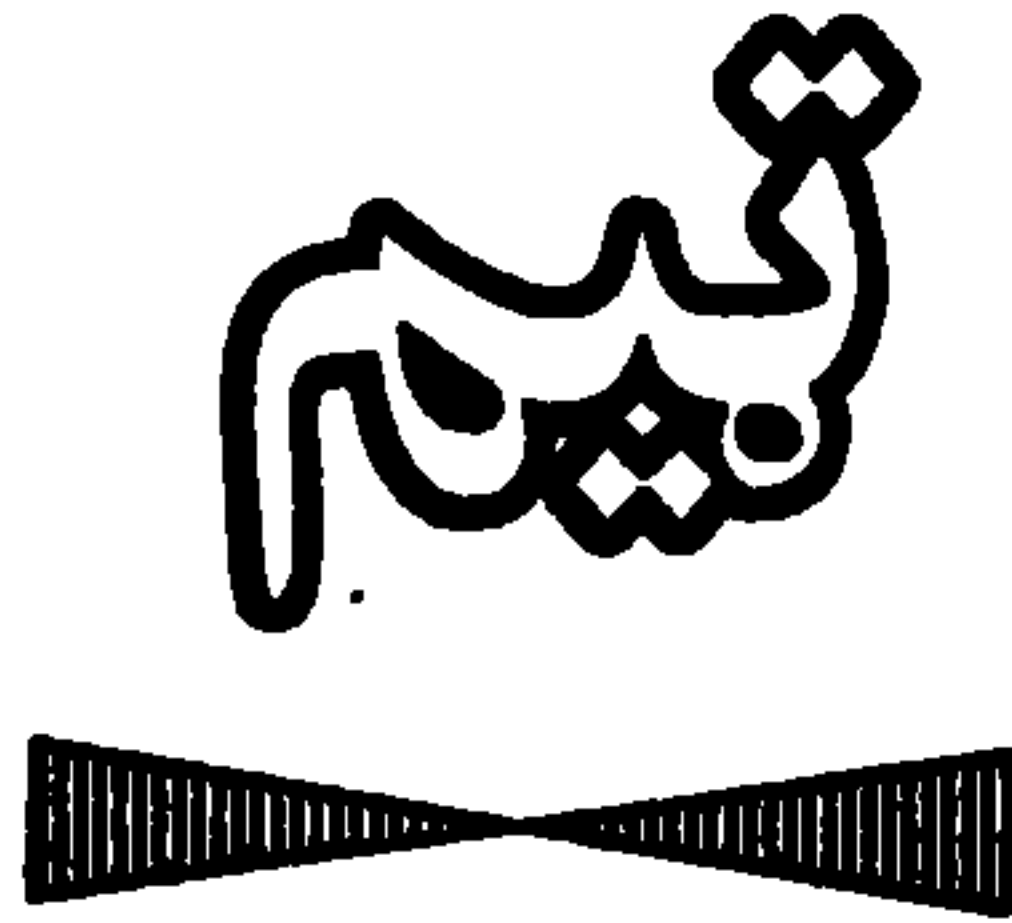
خدای دي بدنام کره رسوا شرالناسه

* * *

چابک

اشناى لباسي رنگه ولاړمي سه د څنگه
 هغه لره ورځه چي تا تر لسي په کمند دی پر ما دي جادو بند دی
 څو عمر دي په مکر کاوه د مینسي ذکر
 خواړه خواړه یاران مي ټول پر تا راڅه خفه سوه راسته ورځ مي چپه سوه
 ددې په ایسته یاره د رنگه دي بسپاره
 هغه لره ورځه چي زړه یې تا پوري پیوند دی پر ما دي جادو بند دی
 په فریب دي گذران دی هر چم دي د شیطان دی
 په حلق کي دي زر ژبي په زر رنگه رهنما سي صاف دله خطا باسي
 په ورځ دي مناجات دی په شپه دي خرابات دی
 عجبه یم وتاته کوم ابلیس درکړی پند دی پر ما دي جادو بند دی
 زیاتي مه کړه خبري چابک سه راڅه ليري
 سینه مي سوله تنگه خوله مي وزی له اختیاره ورځه د خدای لپاره
 وصال دي توره تبه بېواکه مي سوه ژبه
 رشتیا عبدالغفار دي له هجرانه څه خور سند دی پر ما دي جادو بند دی

* * *

صبح صادق مسته غنچه گوري ملاله بلبلان بيا، بيا وزی له حاله

وايي د وصل ترانې

شراب را ووتنه د شونډوله دکانه ساقي ولاړ فروش و قسمت کوي ارزانه

پيمانه نوش حريف يې خلاص دی له تاوانه په دې سودا، دا گرځي سرشاره

وايي د وصل ترانې

صراحي خاندي په کت کت د خم له جوشه په محبت خيژي آواز د مي فروشه

خمار بدل کي په نشه هر باده نوشه سر خوش گدا، دا قلندر خياله

وايي د وصل ترانې

مطرب د بزم اشنايان په طرب ستايي تيم ودریبه ورته د سوز غزلي وايي

مجلس د ميني د ساغر په دوره پايي د مرحبا، با رغ کره بلاله

وايي د وصل ترانې

شرنگ و آهنگ په شهباز واخيستی ربابه عبدالغفار دی ورته ناست سينه کبابه

ساز و صحبت و پرېشاني يې همجوابه دی بي پروا، واله بله سواله

وايي د وصل ترانې

* * *

لقمان

لکه وحشي ژوند مي پر دښت و بيابان سو سور راته جهان سو دا ستا د لاسه گله
 په غم اخته کار مي ژړا ورک مي آرامه لېونی گرخم سودايي رسوا بدنامه
 اوس مي په غاره کي حلقه زمين آسمان سو سور راته جهان سو دا ستا د لاسه گله
 تر مرگ بدتري سوې راپېښي سختي چاري زما په وينو اموخته سترگي خونخواري
 څه به کوم چي شرابي خوی د جانان سو سور راته جهان سو دا ستا د لاسه گله
 د عشق مرض تر سل بدتر زما په خوا سو حکيم لقمان يې عاجز پاته له دوا سو
 پر کومه ولاړ سمه زه خوار علاج مي گران سو سور راته جهان سو دا ستا د لاسه گله
 پر لوی سهار مي ژبه ستا جبرونه ستايي د باغ بلبل مي د فرياد کسرونه وايي

عبدالغفار دی سينه سوزه سهار خوان سو

سور راته جهان سو دا ستا د لاسه گله

* * *

الماسي توره

زړه د بهدل وړې په منگل صنمه

تور دي کاکل عطر، و سنبل صنمه

چي د هجران زقوم نصيب سو زما حلق مي سو تريخ له هره خونده څخه

چي د کلو دښمن طبيب سو زما اميد مي وختی له ژونده څخه

چي د جفا خنجر قريب سو زما زرگی مي پرې سو، له پيونده څخه

زما په دغه تبخ قتلول صنمه

خوني گولی دي د غمزو ويشتلی کاري کاري د زړه پر څوکه يمه

لکه لاله تن و گريوان لرلی په خپلو وينو سرتر نوکه يمه

خان مي په خوب کي په وارو ليدلی چي آخر مړ له دغه دوکه يمه

دا سختي چاري د اجل صنمه

دا د غمناکو وظيفو بربادي چي راپېښېږي د دلبر په مينه

د سورو سترگو د فتنو بښيادي تل رارسېږي د څيگر په مينه

د ياری فال دي راکوي نامرادي وارخطايي ده ددفتر په مينه

لکه چي خام مي وو توکل صنمه

عشق الماسي توره چلېږي په زور ما بريالي ورته گردن ايښی دی

پر مخ د مخکي بولم خان سر په گور چي مي پر سر د غم کفن ايښی دی

لکه پتن خان گډوم په سره اور ما شکرانه خپل سر، و تن ايښی دی

آخر وصيت مي دا غزل صنمه

* * *

❦ اوبنتی کندهار ❦

اوس به خوني سم په خپل خانه
 بسته قسمته د خدای پار دی
 له دې ژوندونه مي زړه تور دی
 سرگردانی کره له عمره څه پرېشانه
 پر وطن بل د غضب اور دی
 را باندي مه گرزه آسمانه
 دا اوس رضا ده او که زور دی
 يا مي اخیستی ستا د سترگو څه آزار دی
 د مخکي مخ دي دا که گور دی
 يا زه د خوبه يا اوبنتی کندهار دی
 نه مي بېرا رسېږي خای ته
 چي د جفا پېتی کرم ليري له ميدانه
 هدایت بويه دې خودرای ته
 بڼه دی چي ولاړ دغسي ډک سي له ارمانه
 په آخرت چي ورسو خدای ته
 هلته به گورو که رشتيا جواب په وار دی
 دې درياب تل کره ولای ته
 آخر نفس ملک الموت راته بيدار دی
 صورت مي وزی لکه فرمانه
 نور مي تمام صبر و اختیار دی
 يا لهونتوب يا اثر نور دی
 اوس به خوني سم په خپل خانه
 که خني وزمه پېغور دی
 صورت مي وزی لکه فرمانه
 که بخت بیده د بل پر کور دی
 نور مي تمام صبر و اختیار دی
 چي مي تر غور د قیامت شور دی
 بسته قسمته د خدای پار دی
 نه طاقت وينم دست و پای ته
 اوس به خوني سم په خپل خانه
 ایږدي دامونه وهمای ته
 صورت مي وزی لکه فرمانه
 د حشر گاه و هیوهای ته
 بسته قسمته د خدای پار دی
 ژبه گونگی سوه وواي وای ته
 نور مي تمام صبر و اختیار دی

وینه می خگ وهي له جوشه
 فکر می نه کاری منگولي له گربوانه
 کاشکی هر غم وای فراموشه
 غنچه د بنگو دود وتلای له دهانه
 زه او کچکول وای هم آغوشه
 اوس لا عجب نیولی خیر د زره پرهاردی
 ستونی می دک وای له خروشه
 دغه نقشه ده اجازی ته انتظار دی
 مرض می خي د زره و خواته
 په متي خان کره نژدی تر گورستانه
 راخسه د هجر سر جلاته
 دا می وصیت ما مسافر کره له جهانه
 چي پاته نه سم لبونتیا ته
 واخله دستخط دا می د خپلي خولې اقرار دی
 امید می نه کیږي بل چا ته
 خمار ابستلی یم له هوشه
 اوس به خوني سم په خپل خانه
 مست قلندر نشه مدهوشه
 صورت می وزی له فرمانه
 خیري چهل تار گودری پوشه
 بسته قسمته د خدای پار دی
 له هره باره سبکدوشه
 نور می تمام صبر و اختیار دی
 د ژوندون کار دی راخه پاته
 اوس به خوني سم په خپل خانه
 روح می سپارلی دی وقاته
 صورت می وزی له فرمانه
 د پردو خلکو وخنډا ته
 بسته قسمته د خدای پار دی
 بی د خنجر لسه ملاقاته

درته نیولی سر په لاس عبدالغفار دی
 نور می تمام صبر و اختیار دی

خنجري وروخي

څنگ ته راسه يو په يو، سر وري خوبانه

مه خه راڅه رو په رو، شهزاده سلطانه

غـنـچـه د زلفـو دـي زهـيـره

مـخ دـي تـابـان بـدرا لـمـنـيـره

ډېـو د لـمـر يـې كـره شـبـگـيره

دور كره حجاب تو په تو

خسرو جهانـه، شهزاده سلطانه

باغ د كاگل دي پرېشان دي

مشك وريحان يا گلستان دي

بناخ د سنبل ورته حيران دي

ينو دي ور، زړه دو په دو

شوڅه دلستانه، شهزاده سلطانه

وروخـي خـنـجـر المـاس نـومـيـري

تر فولادي خيگرو، لويـري

لباس د كبر ور، رسـيـري

زړونه ربيـي لـو پـه لـو

څوك يې لري توانه، شهزاده سلطانه

عبدالغفاره خان خـبـر كـره

سر په بهاد تسليم ور كره

عقل وكيـل د خـيـر او شـر كـره

دا سودا ده جو په جو

نه لري توانه، شهزاده سلطانه

* * *

لبوال

سر شوخه گل خندانه، رنځور يم بي درمانه
 د هجر له دورانه
 عجبه كبريا يې ناخبر زمانه حاله
 گلفامه، گل خصاله

گل رسمه، گل هيښته، گل زنځه، گل نشينه
 گل چشمه، گل جبينه
 گل بخته، گل دهانه، گل تخته، گل لبانه
 گل درخته، گل زبانه
 گل چشمه، گل كرمه، گل جماله، گل جلاله
 گلفامه، گل خصاله

د گل په اندېښنو مي د زړه چاري گلابي سوې
 د گل په خرابي سوې
 دا واړه د گل زور دی، چي زما د زړه پر كوردي
 لازم دغه راپور دی
 د گل په برکت كه مي نصيب سوې گل كماله
 گلفامه، گل خصاله

دا گل دی چي مخ مينځي د شبنم په روڼو اوښكو
 زما د تن په اوښكو
 دغه دی بي پرواگل، چي سي په استغنا گل
 هيڅ نه گوري تر شاه گل
 زهير راپسي ژاري كرم بي واكه بي وباله
 گلفامه، گل خصاله

دا گل به مي آخر له دې اسرارو څه لبوال كړي
 خبر كه مي په حال كړي
 دغه د گل مطلب دی، زما خون يې مشرب دی
 كشتن د گل مذهب دی
 عبث عبدالغفار د گل مه غواره وصاله
 گلفامه، گل خصاله

دوګ

تن و گرهوان مي رنگين د زړه په وينه لږ مهربان سه نازينه
 لکه لاله خيگر داغلی، خپل په خونباريمه لړلي * * *
 ناچاره گرځمه نټلی
 صبر و طاقت راڅه وحشي سو ستا په مينه
 شوخه نرگسه ستمکاره، ولي هيڅ نه يې خبرداره د خپلو سترگو له آزاره
 ملال کتو دي ډېر ايستلي دي له دينه
 مفتون د هجر يم خو کاله، په تبغ د غم گردن حلاله په تهمتو يمه پايماله
 زه دي نوکر، ته شهنشاه يې تخت نشينه
 چي په دنيا کي غم پيدا سي، هغه زما په برخه راسي د کلو دوک مي را په خواسي
 عبدالغفار له خپله بخته يم حزينه

چوک

ساقي په يوه سترگه کره اوس خپل او بېگانه د باندي ورته پروت يم نسته وار پر ميخانه
 راکړی کوم ناپوه طبيب پرهېز وو د شرابو ختېل د پيالې را کره خماري يم سالانه
 دزلفو په سرحد کي مي مالونه د زړه گرو وه پيرې د کړو وروځو يې سر غواړي خيرانه
 که ننگ وو که ناموس وو که غيرت و هجر يو وړل تر بنځي يې بدتر کرم تش مي نوم دی مردانه
 په ژوند بريالی نه سوم په مجلس کي د خوبانو
 تر چوک د گلرخانو مي اوس خوبه دامانه

* * *

لمن

شیدا مخمور و مستانه

وهي شبخیز پر میخانه

* * *

غواړي هغه د میو بنگ چي خونبهايي نام و ننگ

په نسانگاه کي د عشق صید د پیچ و خم زلفانو قید

بند بي خنخیر وزولانه

* * *

د خپلو اوبکو انجمن دکه د سرو لعلو لمن

سفر د هجر په محل سودا د وصل په بدل

ورکه لب رنگه پیمانه

* * *

د عاشقی مهلک مرض لري د زړه سره غرض

ظاهر د دوست په رنگ دعا باطن د قتل مدعا

زهر د شهیدو په بهانه

* * *

چي سي د مهر په لباس ورکي رقيب ته لاس په لاس

چي په غضب کش کړي خنجر عبدالغفار يې په نظر

اې زما بخته بېگانه

* * *

پېشملی

صبح صادق دی وخت نژدې سو د آذانه
بوسه خیرات، خیرات کره ساقی جانه

د شپې آخر دی اوس بیده بلبل ژرپرې
د گل په پاڼو د رحمت شبنم خریپرې
د نور باران دی د غضب دوړخ سرپرې

تاته درخواست درخواست دی د لستانه

بوسه خیرات، خیرات کره ساقی جانه

نری شمال سو په آسمان کي خغلي ستوري
نرکس له خوبه د غنچې په غږ کي بنوري
بورا په غلا، گل شبي تر پلو گوري

باغ و باغوان، باغوان سره خندانه

بوسه خیرات، خیرات کره ساقی جانه

په بد خوابي مو کره شپه تیره تر سهاره
د پېشلمې سترگه پر سر گوري بیداره
د زړه خبري راڅه کیږي بي اختیاره

خاطر ملال، ملال نه کړې مستانه

بوسه خیرات، خیرات کره ساقی جانه

که د بوسې په نام دي سو زهیر مزاجه
یا داسي خواست، ددې وطن نه وي رواجه
ملامت نه يم مجبور کړی يم احتیاجه

تقصیر معاف، معاف کره مهربانه

بوسه خیرات، خیرات کره ساقی جانه

بسته پر خدای مویې سپارلی دلې یاره
مرگ و ژوندون دی حق راپل کره گل نگاره
ورڅه د خدای په امان سي عبدالغفاره

واخله تیرتا، تیرتا بوسه قربانه

بوسه خیرات، خیرات کره ساقی جانه

* * *

کونڊه ليلي

نه ڪارڻ لاس ستا لاهه گربوانه
 خپل حق شراب غوارم پيرمغانه
 د مجنون ورور سوم پيدا غوارمه کونڊه ليلي
 غيرت ايسٽلي يم لاهه توانه
 خپل حق شراب غوارم پيرمغانه
 ڪه چپه واورم جواب په مطلب نه سم ڪلمياب
 شل به د مخه ڪرم تر خانه
 خپل حق شراب غوارم پيرمغانه
 اخلم لاهه درد خخه اور وهمه گوٽي په زور
 مجبور يم تهر تر هر تاوانه
 خپل حق شراب غوارم پيرمغانه
 بريالسي داسي زبون جي سوم ميراث په ژوندون
 خيال دي غلط، غلط گمانه
 خپل حق شراب غوارم پيرمغانه

* * *

ڄاڻت او تعويد

مرض د هجر مي وراسته ڪره پيوندونه توي مي سوه بندونه

سترگو مي خان په اوبنکو مور کي

د گربوان بل اور يي په سور کي

تر خوله مي وزي منجله د زره دودونه توي مي سوه بندونه

ميني زسوا هجر ليلام ڪرم

نشه نسکور د زهرو جام ڪرم

تر خوله مي سوه د عشق خواره خواره خوندونه توي مي سوه بندونه

پير و طبيب، و ملانا ڪامه

ڄاڻت و تعويد دوا بدنامه

چي علاج نوي ڪرمه نوي سي دردونه توي مي سوه بندونه

مطربه رغ ڪسوه په زوره

د بريالي خاطر ته گوره

ميده ميده نغمي مي باسي له ژوندونه توي مي سوه بندونه

* * *

بانو

بيا دي تورو زلفو د کشتن ترلی لام دی کج بانو فوجونه

بيا دي تورو زلفو په غضب کبلی خنجر دی زړه مي ورته سپر دی

بور مي د سرو سترگو په خونبار بدن خيگر دی ټول عالم خبر دی

چار دي سم خونکاره دودسته درته سلام دی لږ کوه قتلونه

چار دي سم خونکاره په حجاب کي مخ خراغ لري سوی پتن داغ لري

سپين بدن بهار پکښي تازه سينه گلباغ لري خنګه ته رقيب زاغ لري

پروت غنچه کاکل د بلبل په پښو کي دام دی ډېر مي فريادونه

رنخ مي تر سودا و سل بدتر سو صنم جانه سوه چاره مي گرانه

نور مي د ژوندون اميد ختلی دی له خانه تپريم تر تاوانه

وايي طبيبان د لپونتوب درباندي وام دی وکړه علاجونه

خوار عبدالغفاره د بل وطن درته سوالگيريمه درته، دي فقير يمه

بند د محبت دي تينګ ترلی په خنخير يمه سخت په قيد اسير يمه

سوال په رمازه او عاجزی آخر کلام دی واييه جوابونه

سره لمبه

شهباز په رباب سور کره، زړه مي پرې دی خو، خوځايه مطربه پاڅه بيا غزل وايه
 * * *
 پردې د موسيقي دي د هنگام په سلطنت کي د عشق په مملکت کي
 نشاط، صحبت و ترانه دي د غمجنو غم افزايه مطربه پاڅه بيا غزل وايه
 * * *
 مقام د سوز و ساز دي، له ژوندونه بېگانه کړم جبري يې زولانه کړم
 نا چار پتن به هم آخر گد سي په اور بې سروپايه مطربه پاڅه بيا غزل وايه
 * * *
 د جوشه به مي اوس تن او جامه سره لمبه سي که خوله مي در ايله سي
 يو وار گوندي را سره مه کوه زاهده دلکشايه مطربه پاڅه بيا غزل وايه
 * * *
 د درده لېونی درته ساکت عبدالغفار يېم له قوله دي بېزار يېم
 هنوز د خدای لپاره بس کره خالي جوفه خودستايه مطربه پاڅه بيا غزل وايه
 * * *

سکروټي

د گل د شوخو سترگو يو ديد مي درمان دی
 مال و دولت زړه و صورت مي تر قربان دی
 د خپل طالع بې وفايي مي زړه دوتا کی
 کجرو فلک مي ژوندون واره نیمه خوا کی
 لکه شفق د خونخوړی منصب يې راکی
 مینه سکروټه ده کوگل مي په بریان دی
 دا پیاله بولسم د ازل لکه میفروشه
 په یوه غوړپ يې يم مری حلقه بگوشه
 لکه پتن په اور اتن وهم له جوشه
 د داسي گټي سره پروت دغه تاوان دی
 آه و فریاد به مي نور نه خپږي له خانه
 لکه لاله داغ پر سینه ډک له ارمانه
 د ناکامی دود مي تل وزي له دهانه
 په یاقوتي اوبسکو لړلی مي گربوان دی
 ورته سائل سه په زاری عبدالغفاره
 چي په مستي يې مړي پاخي له مزاره
 که پر خيگر و خوړي وارونه په زر واره
 ساقی همیش پر بهدلانو مهربان دی

شونډي میخانه ورسره
 سر هم شکرانه ورسره
 چپ راسره گرځي همیش
 نه لري رحمت کم و بیش
 سوم خرغه پرسته دروېش
 ستونی تاوخانه ورسره
 چي را يې کره په برخه زما
 سر خوش گرځم په هغه سودا
 د شمعي د وصلت په هوا
 هجر خزانه ورسره
 یو وار مي حضور ته کره تېر
 نه سوم د یارانو په خپر
 بل کار و روزگار مي سو هېر
 غم يې زولانه ورسره
 غواره هغه مي بې بها
 کره ننگ و ناموس تر فدا
 مه خه خني بېرته ترشا
 مسیته پیمانہ ورسره

غلبلی

جرس رنگه مي خپړي له کوڼله هیوهای د لاسه د اشنای
 * * *
 کانی یې د هاروت و ماروت و کرې په ما خوار خپرېم سر په دار
 ناری و غلبلی مي پورته کپړي د وای وای د لاسه د اشنای
 * * *
 د مخ په انجمن کي یې شغلې دي د خورشید جامونه د جمشید
 قمر دي په خسوف کي پر تندي د زلفو لای د لاسه د اشنای
 * * *
 معلوم دي په نجوم کي د عشق ستوري بختور پر ما عکس اثر
 راپېښه بدبختي سوه په سایه کي د همای د لاسه د اشنای
 * * *
 دولت و سلطنت د شاه اورنگ نه دی په کار زما عبدالغفار
 ملنگ په زړه خو رنگ یمه خوشحال یې دست و پای د لاسه د اشنای
 * * *

قبر تيار دی

په خوله اقرار دی، په زړه انکار دی
 اخیستی ما د گل د سرو سترگو آزار دی
 ناست پر دکان د ساقی لاس په گریوان د ساقی
 ما و قسمت سره پخلا کری د خدای پار دی
 ستا په تصویر لېونی بند په خنخیر لېونی
 د خپله زړه سره می ټول عمر په دار دی
 د سینې دین و ایمان یو وری د هجر شیطان
 ساز و سارنگ په ولا حوله گرفتار دی
 غسل، کفن و دعا څه ضرورت دی ملا؟
 رغ د تلقین کوه جواب ته انتظار دی
 ربابه مه ژاره نور پر خدای می وسپاره گور
 راخی راواخلی بریالی قبر تیار دی

د کوڅې خاوري

په وینو رنگ یم داغ می خیگر دی
 په مریې توب یې یم سر افرازه
 ورته ملنگ یم شاه کشور دی
 شرم و عار می باندي بنندلی
 بې نام وننگ یم نور البصر دی
 دی می علاج دی که می عرض واوري
 سینه خو رنگ یم خدای را خبر دی
 مرشد د هجر چي خان اظهار کی
 له ژونده تنگ یم مرگ می بهتر دی
 ناسور پرنګ یم حال می بدتر دی
 دېر مهربان دی فقیر نوازه
 ناسور پرنګ یم حال می بدتر دی
 د زړه په وینو می را نیولی
 ناسور پرنګ یم حال می بدتر دی
 راته اکسیر یې د کوڅې خاوري
 ناسور پرنګ یم حال می بدتر دی
 ورته دروېې عبدالغفار کی
 ناسور پرنګ یم حال می بدتر دی

د ریا پردې

تل چي يې پر ما باندي د جبر و ستم واري دي
سـرې شـونـدي گلـنـاري دي

* * *

سور کفن به په خدا خمه د لحد پر خوا
نوم به د شهيد يوسم چي ستا سترگي خونکاري دي سرې شوندي گلناري دي

* * *

شيخه تهمت بس کره نور وزې مي له خولې څه شور
چوپ سه ناواقفه د عشق نوري نوري لاري دي سرې شوندي گلناري دي

* * *

ستا د عبادت کتاب زما د هجر يو جواب
وينم پر خلوت دي د رياء پردې هواري دي سرې شوندي گلناري دي

* * *

ما عبدالغفار ته زيات مه وايه د غم لغات
کله زما انکار او ستا ويناوي سره ساري دي سرې شوندي گلناري دي

* * *

د هجران شک روژه

دا اثر د جنون او که زور د بېلتون دی

چي مي سر نشه پروت د تصوير پر زنگون دی

ښه دی ښه دی چي زړه مي سي پوخ په ځيگر کي

گوندي وي چي په حال مي نگار خان خبر کي

چي کوگل سي خالي فريادونه اثر کي

مطرب کښلی په قصد له ربابه لرمون دی

چي له نازه کاکل پر کړو وروڅو غوڅار کي

لکه ورکه چي مياشت سي د شپې په غبار کي

شک روژه د هجران سي د ميني په ښار کي

د عشاقو نصيب پېشلمی ځيگر خون دی

د ميخور په لباس زاهد راسي ميدان ته

زموږ عکس کړي پېټول، بيا يې وايي جهان ته

هم د خدای په حضور مرتبه ايردي خان ته

پر ليلا خو نفروش حلوا خوره مجنون دی

د کلو مشکلات را اسانه که لږ کړي

ستا د زلفو حلقې په خپل لاس راپه غوږ کړي

په نامه د رضامي خپل ځانته دروږ کړي

بريالي ته منظور دا د فخر مضمون دی

* * *

بېهوبڼه

دښت وچمن گل سو بيا نوبت د خماريانو دی
 عطر و گلاب، گل بهار
 باغ وراغ جنت سو عجب شور د بلبانو دی
 مست په شرابي لباس
 درس د مطربانو لوی اختر د ميخورانو دی
 بنگ د سر خوشی په جام
 سرې سترگي بېهوبڼه په دسته کي د ترکانو دی
 تل چي د غنچې په شان
 ما عبدالغفار منلی حکم د خوبانو دی

* * *

د ډک زړه کتاب

شوځه ستمکاره لږ نظر کوه عذاب دی
 زړه مي ستا د سترگو د زمري په چمبو ښکار سو
 ژوند مي مسافر سو باقي وخت په مرگ حساب دی
 پای به د منصور په مذهب زما ژبه اقرار سي
 دا مضمون ليدلی ما په خوب د خان په باب دی
 عمر مي کی تير، په ناکامی دا ستا د لاسه
 تل دي په غمزو د استغنا سوال و جواب دی
 څنگه به ساکت عبدالغفار سم له گريانه
 ستا د جفايي په بحث مي ډک د زړه کتاب دی

* * *

په وینو لحد

راسه طبیبه دا مي حال دی
د زړه پر سر باندي بي زخم سر و کال دی

• • •

گزن د ميني يم وهلی پاینده ناست يمه نتي فقير په طمعه يم راغلی
راخه پاته د دنيا جاه و جلال دی

• • •

که دي ريليري د خدای پار کره گلگون شراب مي راپه وار کره خار و اغيار راخه کنار کره
په سلطاني کي سر بلنده دا مي سوال دی

• • •

بڼه دی چي سوخم په اور باندي تل دي له غمه وهم ساندي تن پرستان راباندي خاندي
گلانو ايښی پر بلبل دغسي جال دی

• • •

شهيد د هجر له پرنگه لحد مي سو په وینو رنگه عيدالفتار يم سمه تښکه
د نامرادی په تبغ زما گردن حلال دی

• • •

پوچ ويل

وې ایستم د ژونده د یار دواړي سترگي بوري دي بیا یې نغمې نوري دي
 نور گیسو یې دام ایښی زړه مي پکښي کام ایښی
 میني پای بسته کرم فریادي مي دا سندورې^(۱) دی بیا یې نغمې نوري دي
 تل پر گلوباج لري دا رسم رواج لري
 کج گوري له نازه غزالې ورته شبکوري دي بیا یې نغمې نوري دي
 خون مي تر خيگر وزي تل مي دود تر سر، وزي
 مريم د کلو تش مي هډونه پرله پوري دي بیا یې نغمې نوري دي
 پوچ ويل ناصحه ستا نه لري اثر پر ما
 ما عبدالغفار پر زړه ليکلي د عشق توري دي بیا یې نغمې نوري دي

* * *

(۱) د شعري ضرورت له امله واو زیات سویدی.

د خيگر وينه

گلگون زړه زما پرهار دی
اندرون مې لاله زار دی

* * *

د اشناي د ميني زور دی

چي مې کل و جود په شور دی

غم زما پر غاړه پور دی

چي هجران مې سروکار دی

گلگون زړه زما پرهار دی

چي دلدار په ماني گوري

زما په تن سي لمبې پوري

د جفا باران يې اوري

دم په دم د خنجر وار دی

گلگون زړه زما پرهار دی

روی د خدای دی نازينه

لږ نظر، وکره په مينه

دا زما د خيگر وينه

چي گرهوان مې په خونبار دی

گلگون زړه زما پرهار دی

چي فراق مې ستا استاد سو

د ژړا دفتر مې ياد سو

تمامي ژوند مې برباد سو

غم کشته عبدالغفار دی

گلگون زړه زما پرهار دی

* * *

ایبني دی

د سور شونډو په فانوس کي دي انگار ایبني دی
که خونخور یې دا دي عکس د خونبار ایبني دی

* * *

خود سوخته کاکل دي دود باسي شبرنگه ملال
له غیرته پېچ وتاب سو نفس تنگه ملال
د کړو، وروڅو خنجر دي دی د څنگه ملال

سړي خور دی پاس یې لاس پر ذوالفقار ایبني دی

خماریان یو، را ژوندي مو عقل وهوش کړه ساقي
پسمانده ترخه شراب راباندي نوش کړه ساقي
د مستی په خرابات کي مي مدهوش کړه ساقي

شفاعت مي ستا حضور ته د خدای پار ایبني دی

لگولي مي لاسونه پر گربوان ستا د عشق
د زړه غوښي مي ونډی کړې پر دکان ستا د عشق
سنبولې مي ده گټه او تاوان ستا د عشق

پر خپل سر باندي مي نوم د گرفتار ایبني دی

که سر تېز مي کړي خدای د سيني اور تر دغه
رابنکاره کړي ناکامي، جبر، و زور تر دغه
ناعلاجه مي سي درد او مرض نور تر دغه

شکرانه مي بريالي عبدالغفار ایبني دی

۰

بنخ

چي رقيب دي رهي همركاب دی
 كه پوهېرم په نيمه جواب دی
 كه دي ماته په خيال كي كشتن دی
 مرحبا ما هم شكبتي كفن دی
 مرگ نبي خير تر داسي عذاب دی
 كه يو خای د وصال چكه پاوسي
 په سر باک نه كوم كه چپاوسي
 دا چپاو، زموږ په كلي كي باب دی
 يو هجران ژوندي بنخ كرم په گور كي
 لا هنوز مي لري نور په اور كي
 گوره دا كم مذهب كم كتاب دی
 بريالی چي دي ورك كي له ميانه
 خال و خط به نور اورې له چا نه
 لږ مي پوه كړه دا زور كه حساب دی؟

انديوال

ساقی ولاړ پیاله په لاس کی خمار کم یو دی
 هو! خمار کم یو دی
 یوسف لیلام سو پر میدان خریدار کم یو دی
 هو! خمار کم یو دی

یوسف لیلام نه وو خطا وتم غلط نه کړې پام
 د کنعان پوه طبیب راغلی بیمار کم یو دی
 د لال قیمت یوسف ته ایښی دی یوه زلیخا
 عزیز د مصر یې شوقی بل تجار کم یو دی
 په هر خنگله کی د کېمیا د بوتی شناخت دی مشکل
 چي خرڅېدی پکښي یوسف هغه ښار کم یو دی
 زندان بهتر دی تر جنت چي وي یوسف انديوال
 مبارکي نن د محبس پیره دار کم یو دی
 یوسف یوسف شپږین یوسف دی تر نامه یې سم جار
 سو بريالی دی بل په تاسي کی جار کم یو

کاني

کوگل مي کونده، زړه يتيم وهي سرې ساندي سترگي شاهدان دي
 * * *
 قسمت بد ورد، راخه تللي چا راته بد دی پوهولی
 خدای دي دا بخت کړي تر اوومه مخکه لاندي سترگي شاهدان دي
 * * *
 ولي مي اوبنکي نه پاکيږي دا څه کاني دي چي راکيږي
 د ورځي لمر د شپې اسمان راباندي خاندي سترگي شاهدان دي
 * * *
 څه چاره درد بې درمان ته واچول لاس د چا گربوان ته
 څوک ملامت نه دی را پېښي د خپل خان دي سترگي شاهدان دي
 * * *
 په نېک شاگم چي خيگر داغ سي گوندي په قبر کي خراغ سي
 وايو تبریک د بريالي پر کفن باندي سترگي شاهدان دي
 * * *

لاري لاري

پاس مي د سيني پر سر، ستا د خنجر واري دي تل مي له فرياد څخه، اوبنکي لاري لاري دي
 هجر لکه تاب وتب، بنوروي مي لاس ولب عيني د شفا مطلب، شونډي کوثر واري دي
 تارنگه چي يار لرم، تل پرتن پرهار لرم زخم نمکسار لرم، اوبنکي گوهر باري دي
 شکر تار و تير زما، وصل دا منگير زما آب حیات پير زما، بيا مژدې سهار دي
 نوم عبدالغفار لرم، ستا د مخ گلزار لرم
 درد د شهريار لرم، سختي د غم چاري دي
 * * *

ولچک

که سمه لېونی په عشق کي باک نه لري
و یار ته د توبې مي زرگی واک نه لري

* * *

د مینې اور چي بل سي په خيگر کي د مین
د زړه بخار يې اوبکي سي توييري پر لمن
پرهار يې په سينه کي پاشي عطر د ختن
دلبر يې ذکر و فکر بل ادراک نه لري

د غم په قيدخانه کي پای بسته په لاس ولچک
کړی د محبت يې په گردن کي تعویذک
مکتوب د خلاصېدو يې وي په جیب کي د فلک
په تن کي يې نفسه نور املاک نه لري

محبوب کوي له نازه قسم قسم يې لاری
عاشق په ادب خواست کوي په رسم د یاری
بې حس و حرکت سم لکه پروت پر فطاری
دغه د مرگ پیغام دی بل هلاک نه لري

عبدالغفار خای د سکونت دي سو بېلتون
لباس د خپلو سترگو کره رنگین د زړه په خون
درپاته دا میراث دی د فترهاد و د مجنون
اغیار په دې دولت کي اشتراک نه لري

* * *

میوند

راوړه ای ساقی شربت، په نوبت، کرم فرقت، لت وپت گـرـخـم خـمـاري

* * *

اور د محبت دی زر داغونه اندرون لري

توان ددی غمو کله لقمان و افلاطون لري

ژر په ژر به ما نامراد، ستا بیداد، کړي برباد، په فریاد ای دل ازاري

* * *

فوج دي د مزگانوراته جوړ کی خونړي میوند

تبغ دې د جفا رېبي زما د خوړ ضمير پیوند

ستا د استغنا دریاب، کرم غرقاب، خوړم خوناب، په عذاب ژوند مي د شواري

* * *

دوک د ناکامی مي سو د عمره سره سم نصیب

نسته بي له تا درنخورانود علاج طیب

کله به سي مهربان، دلبر جان، گل خندان، په پړسان زما په بهماري

* * *

ستا د کبر وار په سر منلی دی عبدالغفار

ستا په رضا مرگ و ژوند تری دی عبدالغفار

اوس هم لري ته اختیار، ای نگار، شهریار، گلعدار نه يم انکاري

* * *

تال تال

چار مي سر و مال دي تر تا پري

واروه په خيال، خيال سترگي خماري

تل پرهه شيدا لري واري د غضب بل د خان همراه لري خيال عجب عجب

پاس دي پر مخ تال، تال زلفي عنبري

سبب زرخ سو خونخور لاندي تر دسمال باسي نوي نوي نور، رنگ په رنگ جمال

شين زمري د خال، خال شونډي سناري

ور دي كي لبانو ته زما د وينو بنگ زړ دي وزانانو ته كي د بلبل رنگ

نه راخي سم فال، فال ستا په دلبري

فاسست يم ناعلاج زه عبدالغفار يم درته محتاجه زه عبدالغفار

پروت درته پايما، مال سخت يم بستري

سپين شفق

بيا خماري گوري گل، سرې شونډي شربت لري

توري زلفي تور کاکل، دام د محبت لري

سم قد وقامت د خان، دي د صنوبر په شان چم يې د بنكاريانو دي، اخلي د كوگل ننان

مستي سترگي، مي د هن ډېر زيب وزينت لري

تور كجك يې پېچ وخم، اخلي په ناز ناز قدم ډېر ورته پراته زخميان، نه گوري د خياله سم

خي پر لوري د گلشن، سيل په نوبت لري

توره شپه پر سپين شفق، كج بانو ورق ورق خه عجيب كامل استاد، را يې كي د غم سبق

هجر اخلي امتحان، نور پكښي حكمت لري

نقش د خط پر بياض، غورخوي د زړه امراض اخله خني خپل مطلب، نه دي خاي د اعتراض

عبدالغفار دلته پټ، كيف و كيفيت لري

* * *

تر لېمو اوښکي

چي سومه په غمزو د شوخو سترگو چار ماري

له درده مي هميشه څي تر لېمو اوښکي جاري

که يوسي څوک له مانه و اشنای ته دوتې خبري غنچه رنگه به کرمه ورته ټوله کميس څيري

د خدای دپاره ولي مدام گرځي ليري ليري خزان په شبگيرۍ يم لکه ستا زلفي زهيري

د هجر په اور و مي پوخ خيگر صورت کباب مدام يمه گويا په زېرو بيم لکه رباب

دا ډېره استغنا به دي آخر کړي آزاري

له درده مي هميشه څي تر لېمو اوښکي جاري

دې ډېرو نامراديو مي آرام و صبر وړی له خانه نا اميد يمه بې حسه لکه مړی

که ستا د در غلام سمه درځم په غاړه پړی نالش د لېونتوب مي کی دماغ و عقل سترې

ليکلی مي فراق دی پر خاطر د غم کتاب مدام يمه گويا په زېرو بيم لکه رباب

مينوشه سمندر يم په اوږو کي خماري

له درده مي هميشه څي تر لېمو اوښکي جاري

د زلفو په پانسی مي لاس تړلی دی عسس د عشق و ځکندن ته مي سپارلی دی نفس

مفتون په بنده ژبه يم رسوا لکه جرس د هجر طوفاني يم راڅه تللی صبر، ووس

چي ستا باندي رضا ده واخله زما د مرگ ثواب مدام يمه گويا په زېرو بيم لکه رباب

گرېوان مي په ژړلو سوسو رنگه اناري

له درده مي هميشه څي تر لېمو اوښکي جاري

که ښکار د خپلو سترگو مي وړيا بولي صنم يا داغ د غلامی راباندي کښېږدي غنچه فم

قبول مي پر چشمانو دی له عمره سره سم منم بې تر قيامته پوري دا لطف و کرم

سراب رنگه مي حال سرگردان په اضطراب مدام يمه گويا په زېرو بيم لکه رباب

زما عبدالغفار يې کره په برخه بهماري

له درده مي هميشه څي تر لېمو اوښکي جاري

ولاری ولاری

دلداره تر زړه مي خوناب ولاری ولاری
روان پر گریوان مي سېلاب ولاری ولاری

عمل د ازل مي مستي مینوشي
باطن میخوري په ظاهر درویشي
په سوال مي د حال کړي زاهد درد کشي

عبث پر دې باب مي جواب ولاری ولاری

نه خان په باور، نه عالم را خبر
نظر د بصر خي ابتر لرو بر
پرېشان وپېنېمان سو ملا و دفتر

مسجد و محراب و کتاب ولاری ولاری

روغ عقل په نقل د عشق سورنخور
تل خيال د وصال پیره دار دی حضور
علاج د مزاج په چيغارو په چور

تاوان پر میدان د حساب ولاری ولاری

درنگه خورنگ په معنی تور پرنگ
لباس د افلاس مستانه و ملنگ
ایینه وسینه د عبدالغفار زنگ

صیقل په عتاب ناصواب ولاری ولاری

* * *

محکم

له استاده مي تر غور جذراصم راغی توجیهي مي دا جواب په خیال محکم راغی

حق دی ماقلبنا حق دی ماقلبنا

کیفیت د جائزاتو دي خطا بولم اعتبار د تقنییداتو لا وفا بولم
دا نظام د حکماؤ لا جلا بولم کیف لا یاتی، کیف لا یاتی

د شمول عموم بقاله منعدم راغی

توجیهي مي دا جواب په خیال محکم راغی

د عنوان په احاطه کي چي راغلی دی په نطاق د بعضیت سره تړلی دی
د تفصیل د انعقاد وزن تللی دی مالکم طوبی، مالکم طوبی

قانوني تعمیم د خالص رفع الحکم راغی

توجیهي مي دا جواب په خیال محکم راغی

په صورت کي د حادي تخریب الفن راخي انقسام البسایط کشف المنن راخي
پر ابطال د زاویې طول المحن راخي نفی منفی، نفی منفی

د اطلاق و د مطلق لزوم مجزم راغی

توجیهي مي دا جواب په خیال محکم راغی

دا تنبیه و قلع الاصل ته رفعت کوي باصره د سطحیاتو کفایت کوي
د ثالث عدم هنوز دلته نگهت کوي فیها سیما، فیها سیما

شک و فک لره عبدالغفار اعلم راغی

توجیهي مي دا جواب په خیال محکم راغی

محراب او كعبه

د ورځي په كعبه كې، د شپې په ميخانه كې
طواف په بتخانه كې، تهمت په مدينه كې

زاهده طواف پرېږده هيڅ دي مراد نه حاصلېږي
سماء و ايازات د سجرت په غم ډوبېږي
شيفته وشهينه هر ځای د دواړو ساعت تېرېږي
گذار په جودانه كې، افراس په افراڼه كې
امام هندو ولاړ دی په محراب كې عالمانو
طواف بېشكه كېږي پر كعبه د كافرانو
گوهر، و نقاش دواړه ملكوت دي د حاجيانو
شاكر په خزانه كې، منكر په افراڼه كې
عشرت و سر كښي د مجاهدو په معنا كې
خرمل و شاميران اوژواو به دي په صحرا كې
قدح و صراحي دي فرېب بڅښه په دنيا كې
مدام په اندېښنه كې، سور اور مي په سينه كې
انگېز و خاطر كله به حین د بريالي سي
سل ملكه د سلېمان به نځين د بريالي سي
عبدالغفار به كله مؤذن د بريالي سي
فرید په شكرانه كې، تبریک په زمانه كې

* * *

کمیس او شرمین

گل چي په خونکارو سترگو توري زلفي دام کي
توله شپه نرگس په رندو سترگو درته ژاري
خير ستا د حسن په کچکول کي درخه غواري
کوم استاد راوړی دا حکمت دی له کنعانه
مفت يوسف دی، مبارک دي سه کاروانه
نه خي پروانه اجل نیولې له انگاره
شابس آفرین ستا پر همت صادقه یاره
روږد مي سو د زړه په رگو عشق د نازینو
غواري غیرتمن منسور، چي سر ورته لیلام کي
نوی یې کړې پر خان ستا په لحاظ د شبنم ناري
بوی ستا د کاکل بورا په سره دوبي زکام کی
سم کمیس کړي خيري دلمني تر گربوانه
خای چي د جواب سي یې گناه شرمین بدنام کي
پښې وزر یې دواړه ورته سترې له تلواره
خای یې شکرانه کی په روغې او په سلام کي
چا کر اموخته دا شین زمري زما په وینو
بخت مي خان بایلی د قسمت پر تورو سپینو

خکه بریالی يم د خپل خانه څه په وام کي

لیلة قدر

چي خان مي په نجوم کي مست خمار دی لیدلی
د وروخو هلالې دي پر سما دي ختلي
د زلفو تاریکي دي په رنای دي ختلي
دا ستا له یې نیازیه مي ژړا په گربوان کي
د هجر زلزلي لري برېښنا په گربوان کي
چي گورې شرابي دغه جواب دی د قتل
په درس دي رقیبانو ته کتاب دی د قتل
چپه می د یاری راغلی فال قلندر

د عشق په محکمه کي مي سنگسار دی لیدلی
د سترگو کوکیان دي په ضیا دي ختلي
یو خای مي ستا پر مخ لیل ونهار دی لیدلی
یا شپه د لیلة القدر مي پیدا په گربوان کي
تر چاک مي د خيگر د زړه پرهار دی لیدلی
پوهېرېمه په خیال کي دي اسباب دی د قتل
په خوب کي مي خوواره سر په دار دی لیدلی
را مهرکه چتې کړې د وصال قلندر

په داغ د نوکری دي يم خوشحال قلندر

ملنگ مي د دوهې عبدالغفار دی لیدلی

بېلتون

په تور د عشق دي له وطنه کرم فرار ولي
 تر ناسازی د بېلتون
 په ناکامي مي توبوي د زړه خونبار ولي
 رهي پر خنگ د اغيار
 د خان په وينو دي کرم سور لکه انار ولي
 د زيبا مخ پر گلباغ
 له هري خوا اخلي بلبل پر خيگر خار ولي
 گلزار د زلفو سنبل
 په تهمتو دي کړ بدنام عبدالغفار ولي
 گرخم کنار ولي
 يمه خوشحال په جنون
 گرخم کنار ولي
 کوي د قتل گذار
 گرخم کنار ولي
 دي کی باغوان رقيب زاغ
 گرخم کنار ولي
 دي په نصيب کی د بل
 گرخم کنار ولي

ملائکي

که مړ دريسې نه يم ژوندي هم نه يم چندانې
 و داسي ځکندن ته ملايکي دي حيرانې

په شپه د هجر، يم زېږېدلی د غم په تال کي يم، زنگ دلی
 لاري د وصل اوس راته گراني
 ولي وچ نه سوې د سترگو آبه په سپينه پيره دي کرم بي آبه
 د رقيب سترگي دي وي روښاني
 چاودلې ستوني باطن تباکي څنگه کرم اوبسکي د سترگو پاكي
 ايندي د زهرو، نه دي اساني
 د اجل تېغه راوړه تشريفه بريالی خلاص کړه له دې تکليفه
 په مگ سميري د ژوندون وړاني

لیندی

جفا خوۍ لا ابالي دلبر بیا گرځي خیالي
 زما د غم په بد فالي کړي له قصده خوشحالي
 د عرفان له سازو سوزه فکري ناست يم شب وروزه
 د مهوشو له نورو زه امید واریم دل افروزه

تن پرسته عیش مې ولاری سوم لېندی یا هلالی جفا خوۍ لا ابالي

تذکري د کم تدبیر دي چي دي بیا کتل خیر خیر دي
 اشارې دي د سریر دي دا خیالونه د امیر دي

مبارک دي سه خوشبخته خوش صفت خوش خصالي جفا خوۍ لا ابالي

دا د کوم بې پروا پور دی چي مې کل وجود په بنور دی
 زما د زړه پر سر بې کور دی له هیبته چي سور اور دی

آب و تاب د بدن ولاری سوم بېواکه حمالي جفا خوۍ لا ابالي

بهره من عبدالناریم د فتوا په گیر وداریم
 که هر خو ورپت په انگاریم له تاوانه څه کناریم

گمنا مې استراحت دی خو بسوم بې کمالي جفا خوۍ لا ابالي

* * *

مسلماني

افسوس چي هرڅه وکړمه له درده گرياني
دلدار راباندي نلري هرگز مهرباني

که ورکړم وسافي ته سروما ل و دل تمام بهاد يـنوه جام

هنوز پر دې سربيره لا خان بولي تاواني
دلدار راباندي نه لري هرگز مهرباني

جانان چي خان تيار کي په لباس کي درحمت دمهور و قرابت

غماز ظالم ورپينه کړي له قصده پښماني
دلدار راباندي نلري هرگز مهرباني

شل قوله د تويې را سره جوړ کي سلامت بيا نور وايي تهمت

هيڅ نه ده په باور د سپي رقيب مسلماني
دلدار راباندي نلري هرگز مهرباني

بي خايه تر خوله نه وزي دردونه د پرهار زما عبدالغفار

را ايښي يې پر زړه دي زر داغونه نښاني
دلدار راباندي نلري هرگز مهرباني

* * *

اضطراب

ستا بې ليدو مي حال خراب دی زما روح جاني
 عشق مي په زړه کي بل خراغ دی دود مي تر سر
 هره ورځ نوی نوی داغ دی غوڅ مي خيگر
 هجر مي وړی خور و خواب دی زما روح جاني
 له هري خوا يې را حصار کړم ستا د شونډو ناز
 آخر نفس د اضطراب دی زما روح جاني
 چاودلی زړه درپسې ژرام ورک مي سو آرام
 بسته زياتي مي کله تاب دی زما روح جاني
 عبدالغفار درته رنخور يم سوم لکه فرهاد
 په سر، و مال درباندي چور يم وا مي وره فریاد
 لږ مرحمت کړه سخت عذاب دی زما روح جاني
 ستا بې ليدو مي حال خراب دی زما روح جاني

سپي رقيب

قد صنوبر لب شکر مخ زېبا يې
 يساره دلداره سرو، يکستا يې
 بل چي دي اور د نظر کی د خياله
 بيا لېونی پتن باسي د حاله
 مست بې پروا گرځې شوخ کبريا يې
 شربت په لاس د ساقې پر څنگ بنوري
 اخلي خمار خماري ملال گوري
 گوره پسې بيا په قتل د چايي
 مه وره شراب سپي رقيب ته دلبره
 زاغ د عسلو په خوندي، نا خبره
 دا عرض مي واوره که دوست زما يې
 خان ته سي تېر کړه ليري کنار يم
 نوم که مي غواړې عبدالغفار يم
 سائل ولاړ يم که جواب وايي

حوضِ کوثر

سړې سترگې خونکاري، بنگالي زلفي لښکر لري

حکم د کسرا او سکندر لري

حسن دي تر لمر دی زیات

وړي درخه هرگل زکات

ډېر درته حیران یم سرداري زېب و زبور لري

حکم د کسرا او سکندر لري

تور کاکل پر سپین اوربل

اور کرې پر خوارانوبل

یو وار مهربان سه سپینه خوله حوض کوثر لري

حکم د کسرا او سکندر لري

ستا د خال وخط صفت

نسته د هیچا طاقت

خه چي ستایل کیږي تر هغه مقام اکبر لري

حکم د کسرا او سکندر لري

کرمه د هجران طاعون

زه عبدالغفار زبون

ليري غمازان کره که پر ما غریب نظر لري

حکم د کسرا او سکندر لري

بناغلی

مالک اختیاره رامعاف کره یو وار باغ د سینې
 درد و فغان په تحفه وړم د عرصات پر میدان
 په تش نظر دي قبلومه د کونینو تاوان
 منصب د مینې مي رسوا په بداهت گتلی
 د زړه گلشن مي دی گلرخ په نزاکت گتلی
 ملک الموت یې له هیبته غلې غلې گرځي
 له انتظاره یې نسرین خيگر داغلی گرځي
 بڼه دی چي زهر د ایاس په جام خوري عبدالغفار
 په ناسوري زهرو آلود لرمه داغ د سینې
 د سناري اوبنکو په آب مي تپلي تپلي گرېوان
 آب حیات یې تاثیري کی په ایاغ د سینې
 د ورځ د هجر مي هنوز په سعادت گتلی
 د گلو بوتی په منگل پتوي زاغ د سینې
 قدم بوسي ته یې سرکښته هر بناغلی گرځي
 دم د صحبت یې سرمدي غواړي فراغ د سینې
 ددې زقوم په حلول پای به ومري عبدالغفار

په لوی لاس سرور کی به خوله د زمري عبدالغفار

وتاریکې ته د برزخ به وړم خراغ د سینې

* * *

د پښتورگو سوز

مه کوه پرسانه روی د ذوالجلال دی

پرې مي ږده چي ژاړم پر ما سوي دي ظلمونه
تیت مي سو حیاته ولاړ سم کومي خوا ته
ډېر مې ارمانونه
عرض وکړم و چاته

* * *

ډېر سو اضطراب یازلزله ده له آسمانه
جان په خون پشان لباس کي د رقیب لاس په لاس
مه کوه پرسانه
خوله یې شکرني گیلان
رووی د ذوالجلال دی
وروخي یې خنجر د زړه مرغه مي په حلال دی

* * *

داغ مي زبردسته سو واري یې پیوسته سو
راغله د هجران د مملکت خخه فوجونه
یار مي خود پرسته سو
ډېر مې ارمانونه

* * *

عمر مي برهم په دار گرځمه ابتر کنار
دا کاني په ما وکړې رقیب نا مسلمانان
نه يم په ژوندو شمار
مه کوه پرسانه
هر دښمن دیرینه یخه کره په ما اینه
رنگ مي په خونبار سینه
کله په دنیا کي پر بل چا دغسې حال دی
رووی د ذوالجلال دی

* * *

کاندي غمازان طرب گوري په غضب غضب لاس کي يې دفتر عجب

زما د مرگ فرمان دی باندي ويې کره دستخطونه

• • • • •

رنگ په رنگه سخت عذاب دی ليکلی زما په باب

ناست لکه عاصي پر حشرگاه حک حيرانه

• • •

سنوي غلبنې نارې تيزي فولادي ارې

پروت مي د خيگر په مناره کي عشق بلال دی

• • •

قاراکی سبق د شور تا کر مه سوزان په اور

کر م به ستا د لاسه څه پرتا باندي عرضونه

• • •

زړه چي مي پر ژرگو دی سوز د پستورگو دی

کيږي د عبدالغفار گيله د خپله خانه

• • •

حال مي د هاروت په شان قيد راته د سر وېستان

تپ مي د ناسور لکه ريدي پر خيگر خال دی

• • •

جوش مي د فرياد غزل باسي تر دهن ويل

وزي مي د خولي څه د پاڅه خيگر دودونه

• • •

د عشق د مدرسې متعلم

چي غضب دي تبغ په لاس گرځي قصاب ته حاجت نسته
د کاکل په لومه بند يم و تناب ته حاجت نسته
رنگارنگ جفاوي جوړ ساز وصحبت دی
چي مي رغ په ژړا خيژي و رباب ته حاجت نسته
ستا د عشق د مدرسې متعلم يم
تصور دي را سره دی و کتاب ته حاجت نسته
د هجران د ميځانې شراب مي نوش کړه
د خيگر په وينو پاييم و کباب ته حاجت نسته
د گلرخ په بنده گي چي ايمان تهر کرم
مجازات مي دغه بس دي نور ثواب ته حاجت نسته
قتلوي مي په بل چا نگاره ولي؟
د مېرې د مرگ دپاره و اسباب ته حاجت نسته
ببريالسيه په سکوت يې قلعه بويه
چي سوال صرف غلط وي و جواب ته حاجت نه سته

پيچل

چي پرسد سړی سرسته دېوانه کي
داتایر دی د ساقی په پیمانہ کي

لنډي زلفي توري شپې مخ يې بهار دی
شپې وي لنډي د بهار په زمانه کي

چي قسمت يې د شرابو وي کم سوی
بدبختي وروکي خوب په پیمانہ کي

حبشي زلفي يې شپول پر لالو شونډو
افي مار وهي کلچه په خزانه کي

شاپېريو بازار پرېشووی لکه شرمه
چي شروع کی گل سنگار په پس خانه کي

بريالیه په هجران کي وصل غواره
پیدا کړي مدام گنج په ویرانه کي

بريالی